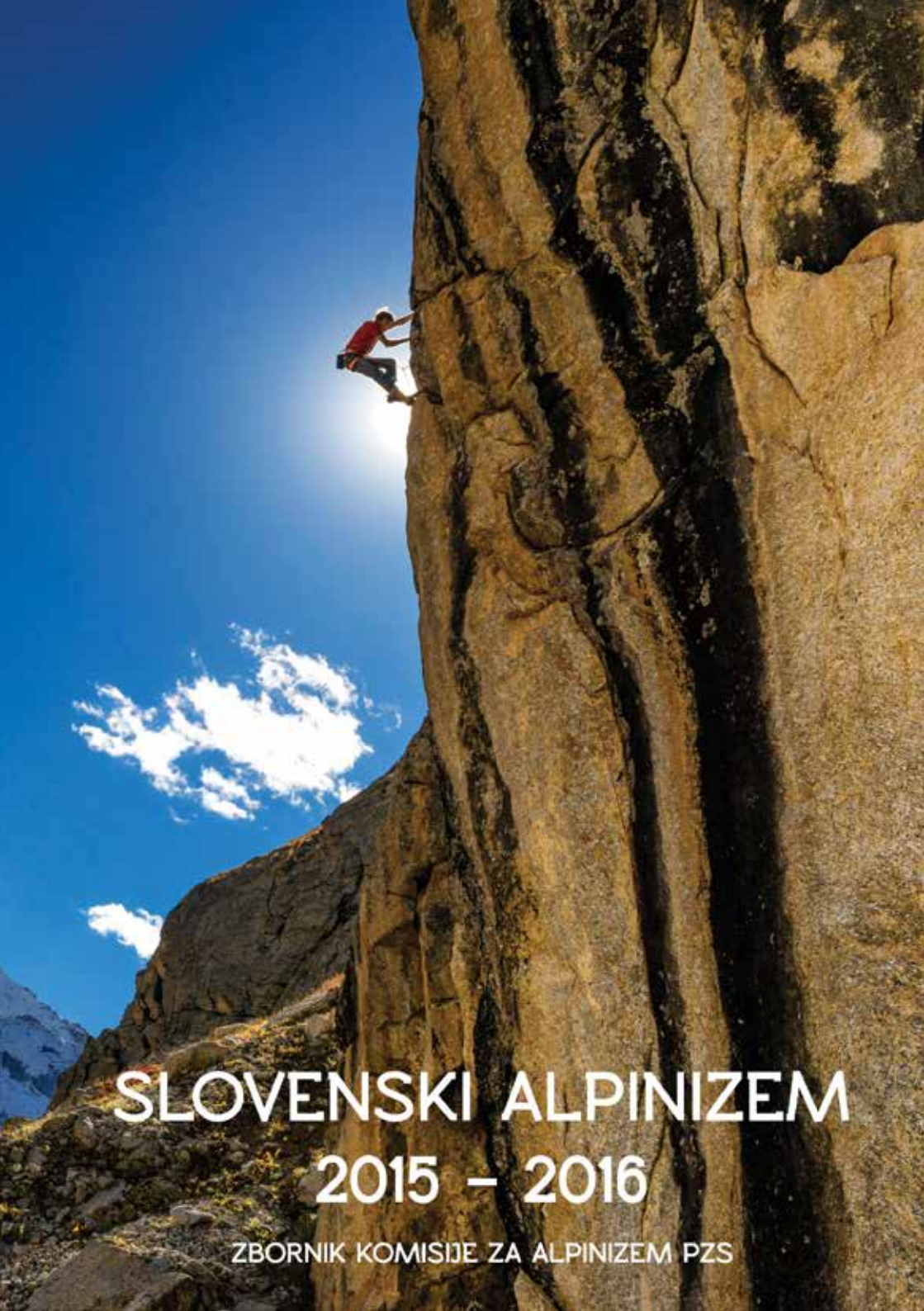

A full-page photograph of a person in a red shirt and dark pants climbing a massive, vertical rock face. The sun is shining brightly from behind the climber, creating a silhouette effect and a lens flare. The sky is a deep blue with a few wispy white clouds. The rock face is textured with various cracks and crevices.

SLOVENSKI ALPINIZEM

2015 – 2016

ZBORNİK KOMISIJE ZA ALPINIZEM PZS

Slovenski alpinizem 2015 – 2016

Zbornik
Komisije za alpinizem

**PLANINSKA
ZVEZA
SLOVENIJE**
ALPINE
ASSOCIATION
OF SLOVENIA

Slovenski alpinizem 2015 – 2016

Zbornik Komisije za alpinizem

Urednica:	Anja Benedik
Skice:	Urban Ažman
Lektoriranje:	Matevž Kersnik
Oblikovanje:	Anja Benedik
Tisk:	Fotolito Dolenc, d.o.o., Ljubljana

Izdala in založila:	Planinska zveza Slovenije, Ob železnici 30a, SI-1001 Ljubljana www.pzs.si , info@pzs.si Ljubljana, 2018; zap. št. zal. 467
Za Planinsko zvezo Slovenije:	Bojan Rotovnik
Naklada:	1100 izvodov

Fotografija na naslovnici:	Dan aktivnega počitka nad bazo na vzhodni strani Cerro Kishtwarja. Foto: Marko Prezelj
----------------------------	---

ISSN 1408-0230

Brez pisnega dovoljenja Planinske zveze Slovenije so prepovedani reproduciranje, distribuiranje, javna priobčitev, predelava ali druga uporaba tega avtorskega dela ali njegovih delov v kakršnem koli obsegu ali postopku, tudi fotokopiranje, tiskanje ali shranitev v elektronski obliki. Tako ravnanje pomeni, razen v primerih od 46. do 57. člena Zakona o avtorskih in sorodnih pravicah, kršitev avtorske pravice.

VSEBINA

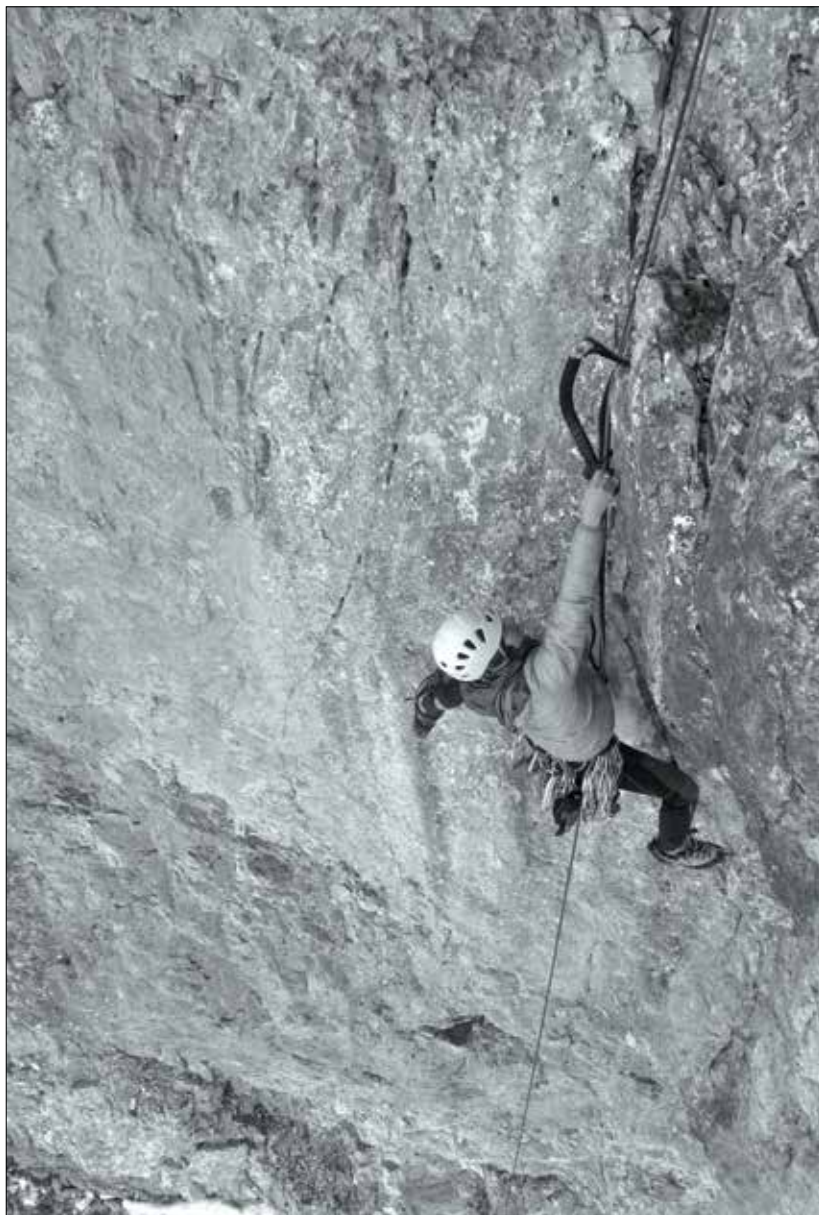
2015

OCENA ALPINISTIČNE SEZONE 2015	11
ALPINISTIČNI VZPONI - SLOVENIJA	14
Kamniško Savinjske Alpe: Prvenstveni vzponi	14
Kamniško Savinjske Alpe: Pomembnejše ponovitve	27
Julijske Alpe: Prvenstveni vzponi	28
Julijske Alpe: Pomembnejše ponovitve	91
Slovenija - druga območja: Prvenstveni vzponi	93
ALPINISTIČNO SMUČANJE	102
Pomembnejše ponovitve	102
ALPINISTIČNI VZPONI - EVROPA	106
Bolgarija	107
Črna Gora	107
Francija	108
Hrvaška	111
Italija	116
Norveška	124
Slovaška	125
Srbija, Makedonija	126
Švica	126
Velika Britanija	127

ALPINISTIČNI VZPONI - SVET	128
Severna Amerika	129
Južna Amerika	132
Azija	138
Afrika	154
IZBOR NAJUSPEŠNEJŠIH ALPINISTOV 2015	155
V SPOMIN	161
 2016	
OCENA ALPINISTIČNE SEZONE 2016	169
ALPINISTIČNI VZPONI - SLOVENIJA	171
Kamniško Savinjske Alpe: Prvenstveni vzponi	171
Kamniško Savinjske Alpe: Pomembnejše ponovitve	178
Julijske Alpe: Prvenstveni vzponi	181
Julijske Alpe: Pomembnejše ponovitve	241
Slovenija - druga območja: Prvenstveni vzponi	243
ALPINISTIČNO SMUČANJE	246
Prvenstveni spusti	246
Pomembnejše ponovitve	251
ALPINISTIČNI VZPONI - EVROPA	255
Avstrija	256
Češka	257

Črna Gora	257
Francija	261
Hrvaška	262
Italija	268
Norveška	274
Slovenija	276
Škotska	278
Španija	279
Švica	280
ALPINISTIČNI VZPONI - SVET	281
Severna Amerika	282
Južna Amerika	287
Azija	288
Afrika	297
IZBOR NAJUSPEŠNEJŠIH ALPINISTOV 2016	298
V SPOMIN	308
SLOVENIAN MOUNTAINEERING AND CLIMBING	317
POPRAVKI	318

2015

*Marija Jeglič med prvo zimsko ponovitvijo smeri Mladi raziskovalec.
Foto: Matija Volontar.*

OCENA ALPINISTIČNE SEZONE 2015

Peter Bajec, član Komisije za alpinizem pri PZS

Alpinistična sezona se je začela spodbudno. Izpostavimo lahko drugo zimsko ponovitev Sveče v Travniku, nad dolino Plazje, je bila preplezana nova težka kombinirana smer Čira-čara, ki je kmalu dobila tudi prvo ponovitev. Loška stena je ob pomanjkanju idej glavnih protagonistov slovenskega alpinizma in ob slabših razmerah zadnja leta samevala, februarja pa le doživela nov vzpon v JV steni Votlega vrha. Nova smer je posvečena Tomažu Humarju. Na začetku marca je nastala nova težka kombinirana smer nad Damoklejevim mečem – Mali bogovi, posvečena Urbanu Golobu. Alpinisti so pomladno ogrevanje že tradicionalno opravili v Koglu in drugih, bolj na jug obrnjenih stenah, kjer so bile po dolgem in počez preplezane vse velike klasike. Ponovno je bilo odkrito ostenje Križevnika, ki je bil lani hit sezone. Opravljenih je bilo kar nekaj prvih ponovitev smeri. Ob tem je nastala tudi nova težka smer.

Stabilno, toplo in dolgo poletje je omogočilo obilo vzponov v domačih logih in preplezanih je bilo kar nekaj prvenstvenih smeri, ki po težavnosti niso posebej izstopale. Omeniti velja le novo smer v mogočni Z-steni Montaža nad Dunjo. Pogrešali smo še kak težek prvenstveni vzpon ali težjo ponovitev v domačih stenah, ki že leta samevajo in nimajo niti priložnosti odbiti kakšne naveze, ki bi se znašla ob njihovem vznožju. Nekaj težjih prostih ponovitev je bilo v S-steni Triglava (Obraz Sfinge, Bergantova ...).

Aktivnejši, vsaj glede težavnosti, so bili naši alpinisti v tujini. Dolomiti in francoske Alpe so zabeležili kar nekaj izvrstnih vzponov, ki tudi v evropskem merilu ne doživijo veliko ponovitev v sezoni.

Leto se je končalo z zelo suho in toplo zimo, ki je prinesla nekaj dobrih ponovitev v suhi in kopni skali. Omeniti velja Helbo s Čopom ter Puntarsko v Vršacu.

Napovedane odprave za 2015 so nakazovale visoko aktivnost naših alpinistov v zunajevropskih gorstvih. Tri slovenske odprave so plezale v Patagoniji. Na začetku leta so naši alpinisti preplezali novo smer v

Z-steni Mojon Rojo ter splezali na vrh Cerro Torreja, ob koncu leta pa so preplezali še tri nove smeri v jugovzhodni in vzhodni steni San Lorenza ter v še nedotaknjeni jugovzhodni steni Cerra Hermosa.

Z Aljaske je prišla dobra novica o vzponu v Francoski smeri v Mount Hunterju.

V Pakistanu je bila nad ledenikom Čoktoj preplezana nova smer na severni stolp Biacherahi, žal za glavni cilj ni bilo pravega vremena.

Tudi v Kirgiziji so slovenski alpinisti pustili svoj pečat s tremi novimi smermi v območju Kizil Askerja.

V pogorju Raru v indijski Himalaji je naveza opravila tri prve pristope na šesttisočake. Gre za zelo slabo raziskano področje, ki ponuja pravi avanturistični in raziskovalni alpinizem.

Z odličnim dosežkom nas je razveselila tudi odprava na Cerro Kištvar, ki ji je uspelo po novi, težki smeri preplezati divjo vzhodno steno in opraviti šele tretji pristop na vrh.

Četverica je bila aktivna v pogorju Rolvaling v Nepal, kjer je naveza preplezala novo smer na Čukima Go.

Jeseni je prišla dobra novica iz ZDA, iz doline Yosemite, kjer je naveza prosto preplezala smer Freerider v El Capitanu.

Preteklo leto je zaznamovala tudi menjava generacij slovenske mladinske alpinistične reprezentance. Močna prva generacija je tlakovala temelje nadaljnjemu delovanju in usmeritvi SMAR. Samo želimo si, da bi naslednje generacije sledile tem smernicam.

Za kakovost alpinističnega podmladka v smislu težavnosti plezanja se nam ni treba bati. Nekoliko bolj nas lahko skrbi pomanjkanje idej in drznosti v smislu raziskovanja, kar dokazuje pomladansko množično obleganje Križevnika, kot da je to edina alpska stena daleč naokoli. Poletna sezona je nekoliko bolj enakomerno razporedila vzpone po stenah, a še vedno bi lahko na prste ene roke prešteli vzpone v stenah, ki niso v izboru Slovenskih sten. Redki so alpinisti, ki so se pripravljani posvetiti iskanju težke nove smeri in za to morda »zapraviti« večji del sezone. Pogrešamo zavedanje in razmišljanje, ki bi dalo prednost kakovosti pred količino. Po drugi strani pa nas

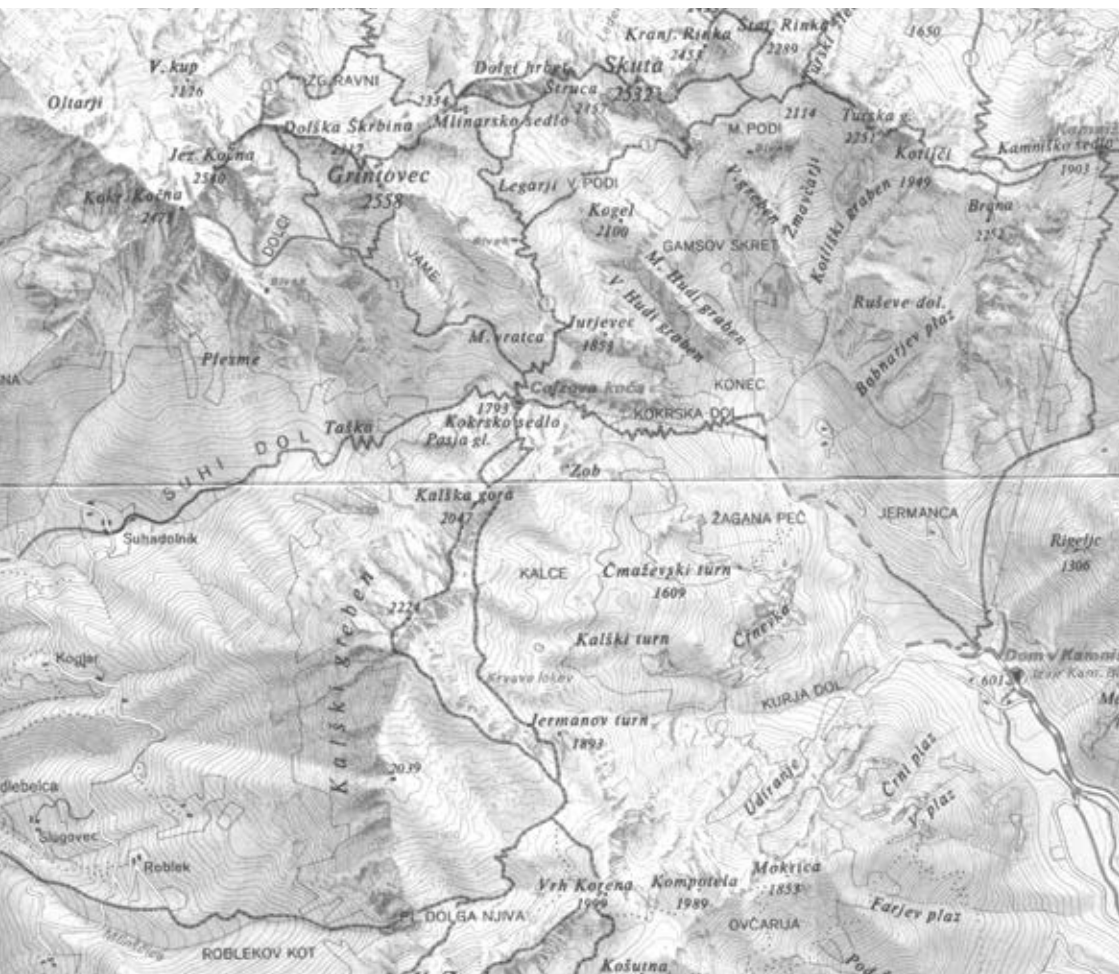
razveseljuje dejstvo, da smo pri odpravarških ciljih idejno še vedno na visoki ravni. Da bi bilo le zanimanja za alpinizem v najvišjih stenah Himalaje malo več.

*Anže Jerše, Uroš Stanonik in Miha Hauptman na vrhu smeri Mr Mojo Risin.
Foto: Anže Jerše.*

ALPINISTIČNI VZPONI - SLOVENIJA

KAMNIŠKO SAVINJSKE ALPE

Prvenstveni vzponi

Jezersko

ČEŠKA15

21. 2. 2015, Urh Karničar, Žan Karničar in Matej Arh

III, M4, WI3, 300 m

Durce, S-stena

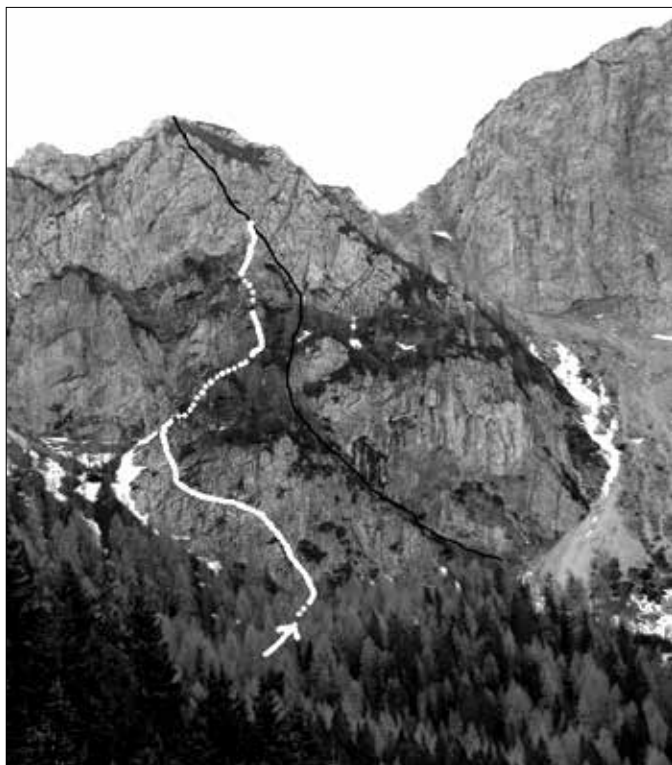
MILANOV PREDUH

10. 5. 2015, Igor Radovič

IV-/II-III, 200 m + 65 m izstopa po levi varianti Dvomljičke

Smer je posvečena Milanu Savelliju.

Opis: Smer se začne približno 15 metrov nad najnižjo točko stene Durc. Po ozki poraščeni gredi nekaj metrov desno, nato sledimo logičnim prehodom po spodnji steni nekakšne čudne zajede (dve mesti III, ostalo II). Pri osamljenem drevesu zavijemo proti desni nad grapo (I-II). Ko na levi zagledamo preduh, se usmerimo skozenj (IV-) ter nadaljujemo levo na greben in po njem (II-III) do stika z levo varianto Dvomljičke, v katero nas popelje lep prehod proti desni. Po njej še 65 metrov do roba stene.

Velika Kalška gora (podostenje)

PREČKA MOJSTER

24. 6. 2015, Janez Kekec

IV+, 150 m, 30 min

Smer poteka levo od smeri Panorama. Skala je vrhunska.

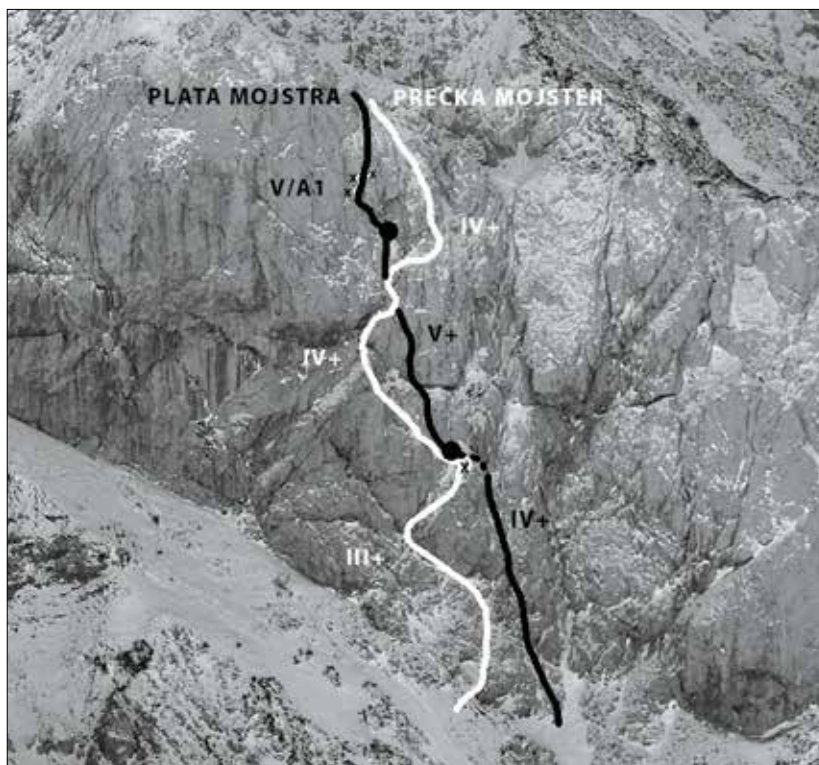
Velika Kalška gora (podostenje)

PLATA MOJSTRA

25. 6. 2015, Janez Kekec in Jure Zmrzlikar

V/A1, 150 m, 3–4 ure (Jure prosto, VI+)

Zaradi iskanja linije časovnica ni realna.

Črni vrh, J-stena (Dleskovška planota)

SLED SVIZCA

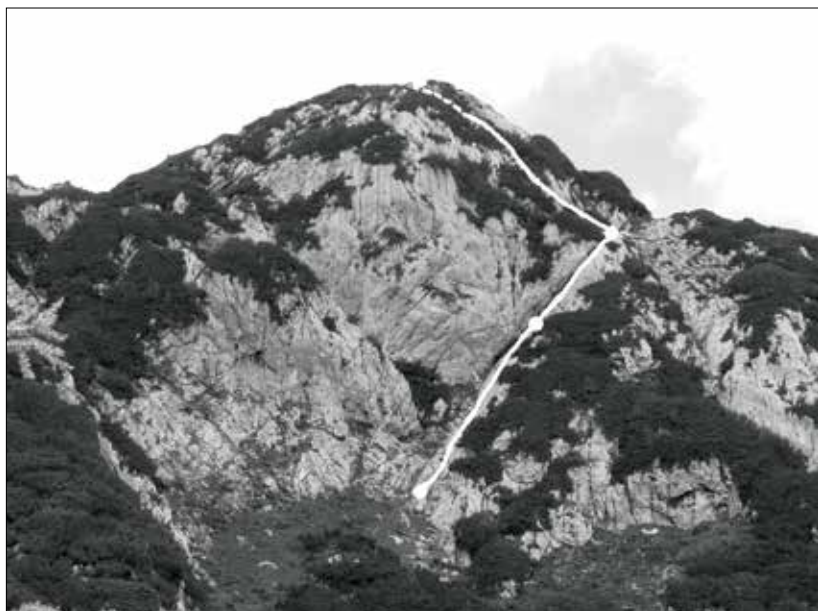
26. 6. 2015, Polona in Stane Barber

IV-/II-III, 145 m

Dostop: S planine Podvežak proti Molički peči. Sto metrov po odcepu za Korošico zavijemo levo s poti. Nadaljujemo po travniku in med borovci navzgor po brezpotju do stene.

Opis: Začetek smeri nakazuje vijoličast klin, sicer pa je v smeri veliko skalnih ušes, ki omogočajo dobro vmesno varovanje. Zadnji metri drugega raztežaja potekajo po ozkem grebenu, nato pridemo v manjšo kotanjo. Tukaj smer zavije levo na greben. Začetek tretjega raztežaja nakazuje zelen klin, prav tako je višje na grebenu zabit še en zelen klin. Ko pridemo do konca grebena, zavijemo desno čez jaso proti lažjemu skalnemu skoku in čez njega na vrh. Pet metrov pod vrhom je veliko ušes, primernih za sidrišče.

Sestop: Z vrha po brezpotju sestopimo proti Pragu (1870 m); sledimo možicem.

Veliki vrh, V-stena (Dleskovška planota)

VZHODNA SMER

29. 6. 2015, Polona in Stane Barber

IV-/II-III, 230 m

Opis: Začetek smeri nakazuje skalni možic, ki je postavljen na jasi pod steno. Vstop v smer poteka pod majhnim previsom. Splezamo čezenj na manjšo travno zaplato (IV-). Nato desno med steno in borovci po ozki gredini (II) do poličke, kjer je več ušes, primernih za sidrišče. Rahlo v desno in navzgor po lažjem svetu pod večjo pokončno ploščo. Nato se spustimo na melišče ter po levem delu plošče (IV-) splezamo do večje police z borovci. Po polici 30 m desno in navzgor čez kamin (III), nato naravnost navzgor do konca stene.

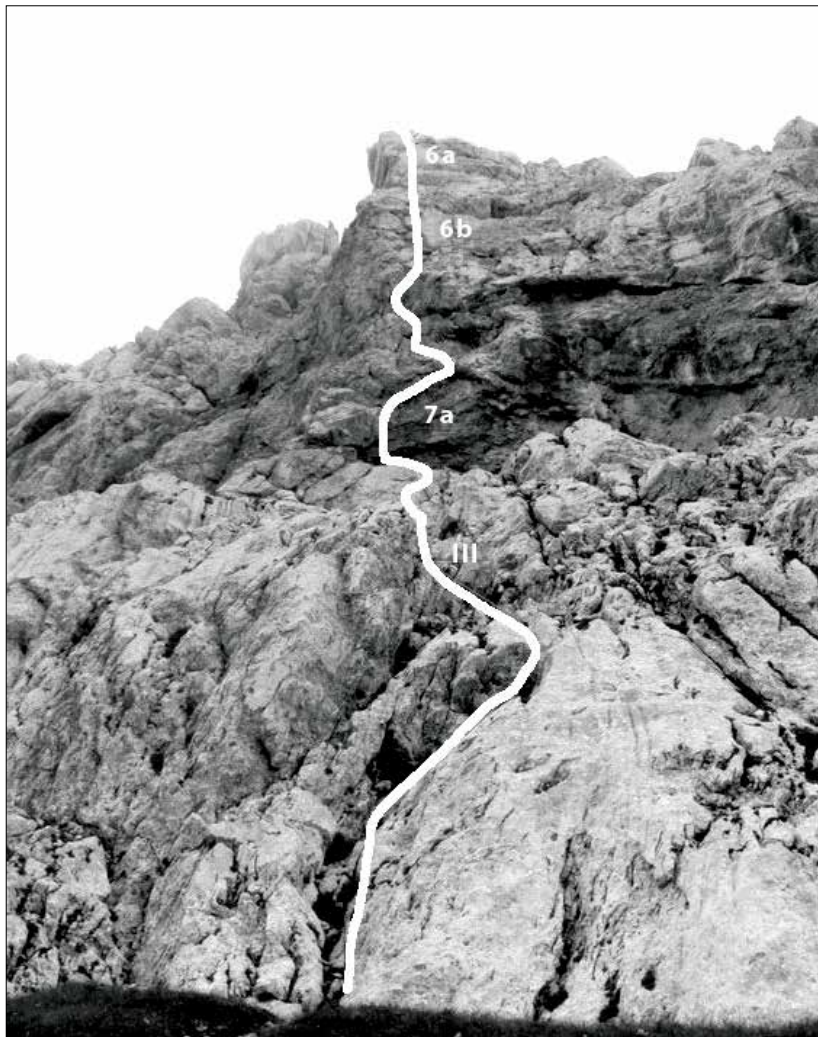
Vršiči (nad Korošico)

ZA PLEZALSKIH 30 LET

15. 7. 2015, Albin Simonič in Zdenko Mraz

III, 7a, 6b, 6a, 120 m, 2 uri in 30 min

Smer je opremljena s svedrovci. Sestopimo lahko z dvema spustoma po vrvi ali se povzpnejo na vrh Vršičev in se peš podamo v dolino.

Turnič (predostenje Križevnika)

POSMEH SIVINI

18. 6. 2015 in 27. 8. 2015, Andrej Grmovšek in Nejc Pozvek
7a+ (6c+ obv.), 210 m, 5 ur

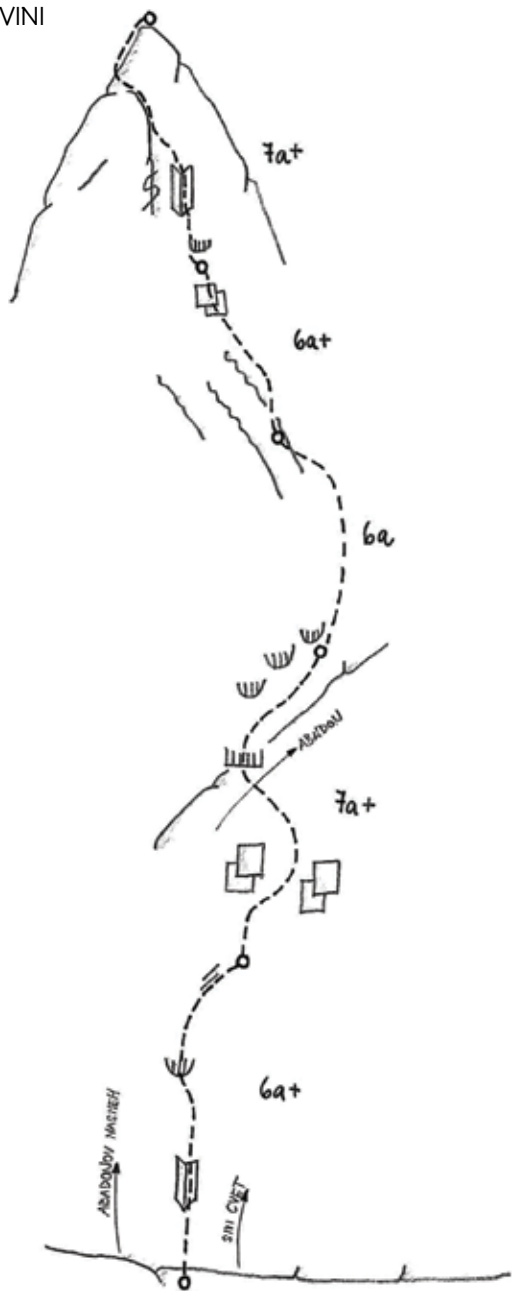
24. 6. 2016, Luka Krajnc in Martin Žumer. Prva ponovitev smeri.

Posmeh sivini je moderna smer, vendar kljub svedrovcem nudi resno, izpostavljeno in atletske plezanje. Odlična linija postreže z dvema raztežajema, ki odstopata od ostalih (7a+). Prvi (drugi) je fantastičen zaradi raznolikosti, dolžine plezanja (50 m), konstantnosti in izpostavljenosti. Drugi (zadnji) pa je krajši, a slajši.

Sidrišča v smeri so opremljena s svedrovci. Svedrovci so tudi na mestih, kjer ni mogoče urediti varovanja. Priporočljiva oprema poleg vrvi in kompletov so še zanke ter komplet zatičev in metuljev. Iz smeri sestopimo s tremi spusti ob vrvi (60+ m, 45 m, 60+ m).

POSMEH SIVINI

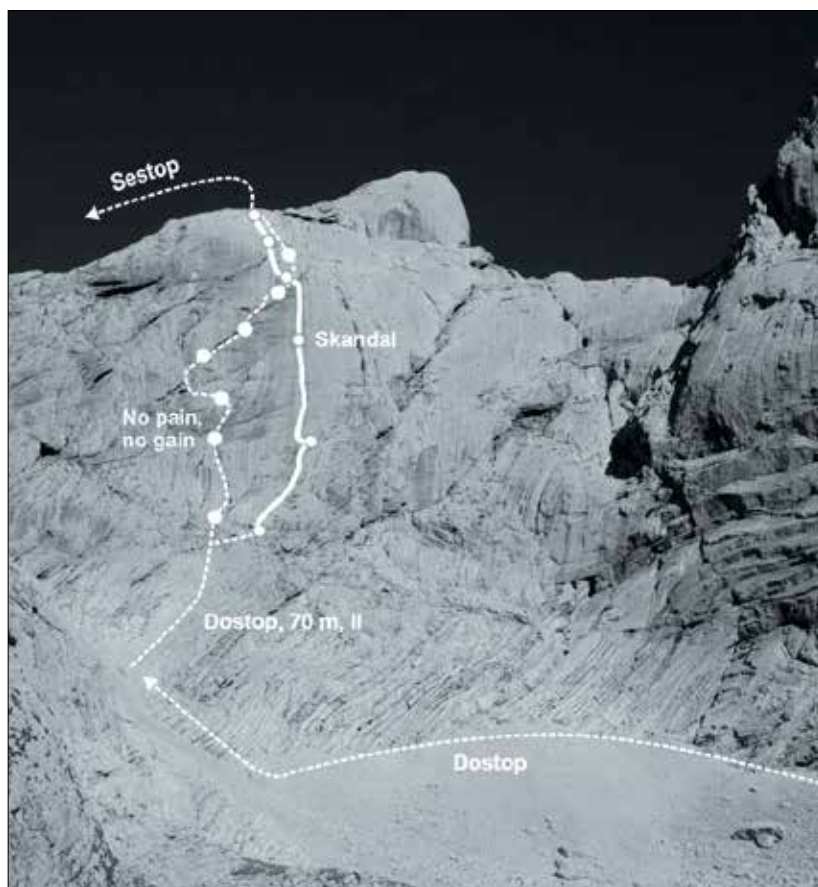

Štruca, JV-stena

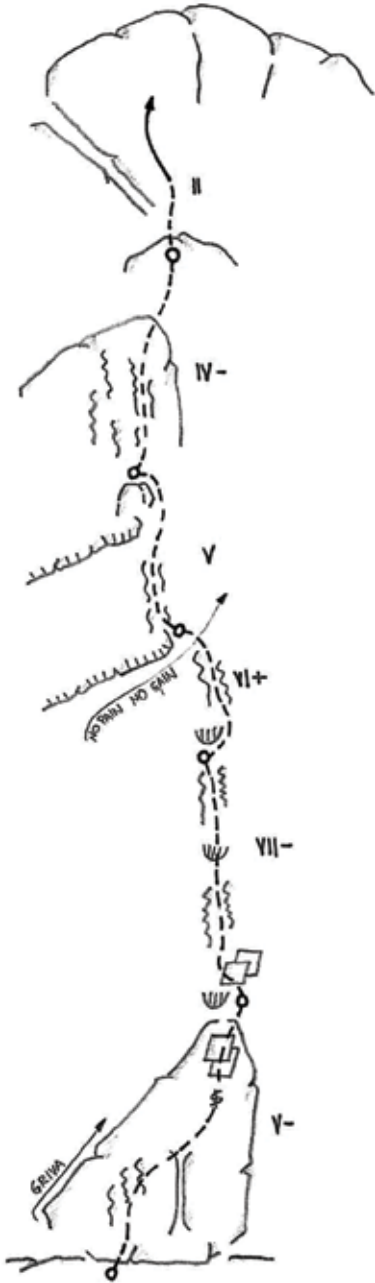
SKANDAL

1. 11. 2015, Stefan in Katharina Lieb

VII-, 170 m

SKANDAL

Mrzla Gora

INSTINKT

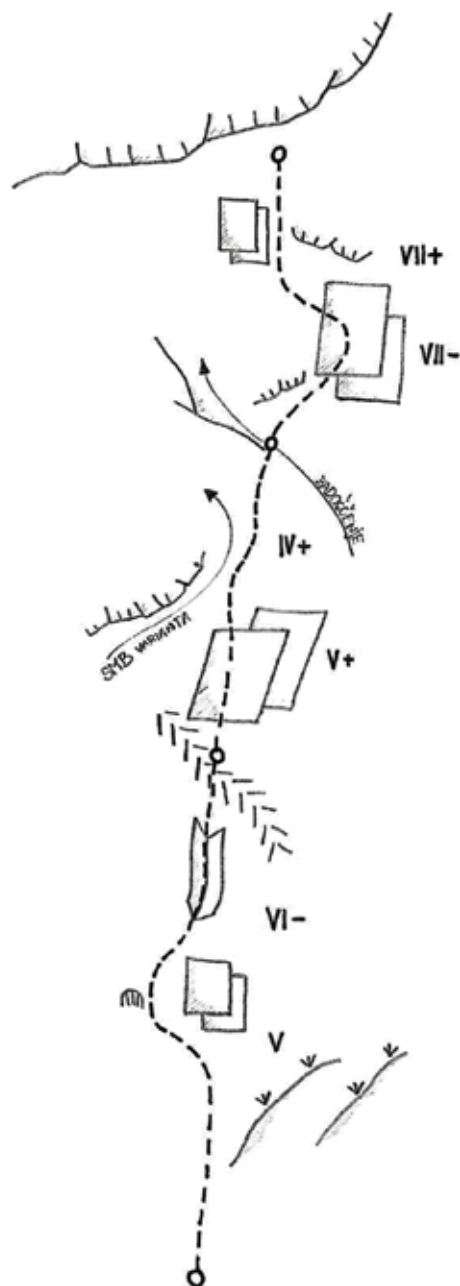
22. 5. 2013 + 17. 11. 2015, Marko Mavhar in Miran Šumak

VII+/V-VI, 150 m

Avtorja sta smeri iz leta 2013 dodala še zadnja dva raztežaja. Smer je dobro opremljena za varno plezanje, ima navrtana stojišča in težje dele smeri. Priporočljiva oprema je set metuljev. Spust je urejen za enojno vrv (5 x 30 metrov).

INSTINKT

KAMNIŠKO SAVINJSKE ALPE

Pomembnejše ponovitve

predostenje Križevnika

KOBRA

19. 5. 2015, Matej Balažic in Gorazd Pipenbaher

VII/VII-, VI+, V, 250 m

Prva ponovitev smeri in prva prosta ponovitev smeri.

Križevnik

STEBER (z varianto)

27. 5. 2015, Tjaša Jelovčan in Matevž Mrak

VII/VII-, 240 m

Prva prosta ponovitev smeri + trije prvenstveni raztežaji.

predostenje Križevnika

ODLOČITEV

30. 5. 2015, Matej Balažic in Aljaž Cerar

VI+/V, 250 m, 7 ur

Prva ponovitev smeri in prva prosta ponovitev smeri.

predostenje Križevnika

SIVI CVET

2. 6. 2015, Andrej Grmovšek in Nejc Pozvek

VII/V-VI, 250 m

Prva ponovitev smeri in prva prosta ponovitev smeri.

predostenje Križevnika

MACESNOV CVET

4. 6. 2015, Matej Balažic in Ivan Pešl

VII-/VI+, V, 250 m

Prva ponovitev smeri in prva prosta ponovitev smeri.

JULIJSKE ALPE

Prvenstveni vzponi

Votli vrh, Z-stena (Loška stena)

LAJŠTA – Spominska smer Tomaža Humarja

18. 2. 2015, Aleš Koželj in Matjaž Plemeniti

V/5, M6+, 85°/70°, 1000 m, 11 ur

20. 2. 2015, Anže Marenče in Matija Klanjšek. Prva ponovitev smeri. Plezala sta 9 ur.

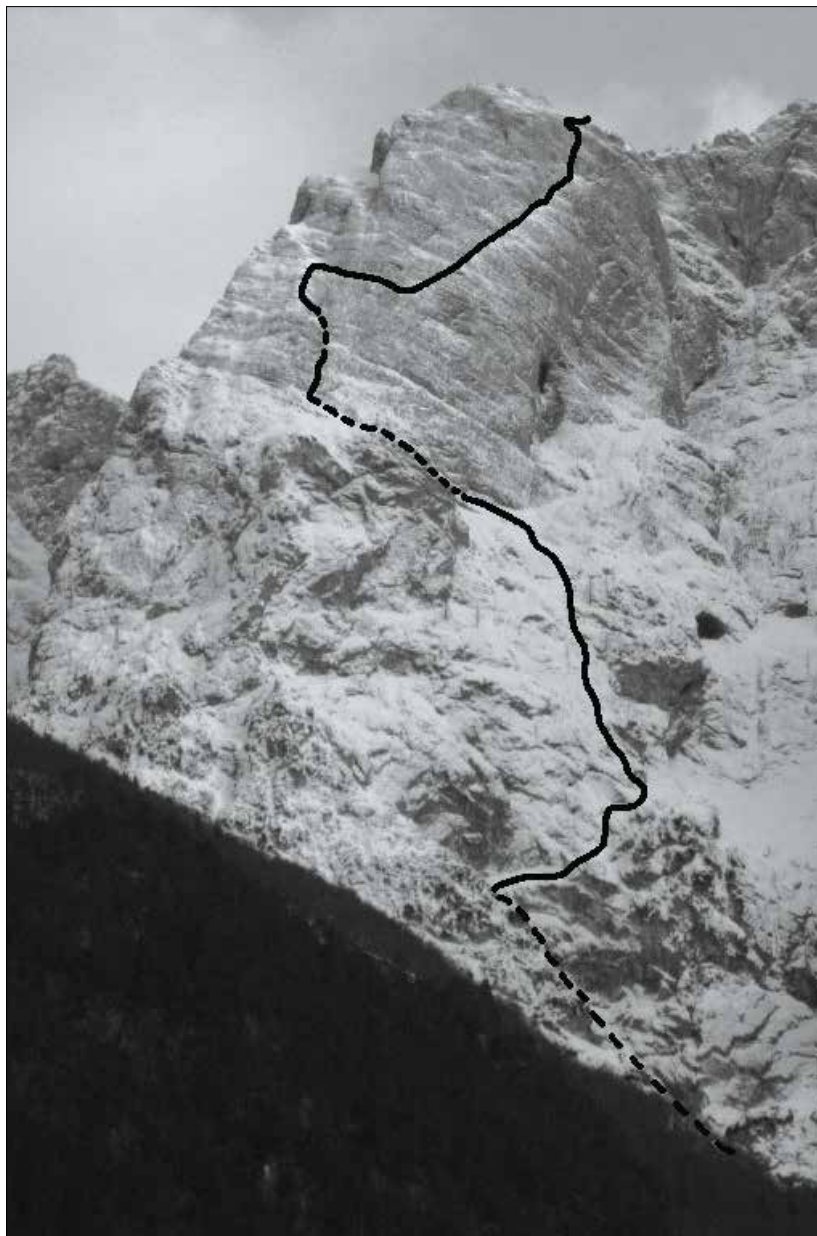
Opis: Smer se začne v globoki grapi med Votlim vrhom in Briceljkom – dejansko v vpadnici Moreža. Po kratkem lednem skoku (20 m, 70°) se držimo leve grape. Čez približno 150 m, ko se grapa prične zapirati, se vzpnemo desno preko s snegom prekritih plošč (80°, en raztežaj). Široki polici sledimo en raztežaj v desno, poiščemo primeren prehod (85°) in nadaljujemo desno okrog roba. Naprej po prehodih v smeri Votlega vrha (okrog šest raztežajev). V vršno skalno steno Votlega vrha vstopimo po kaminu v levem delu stene. Po dveh raztežajih (kombinirani skoki do 90°) na mestu, kjer kamin zapre previsna poč, zavijemo levo na raz. Sledimo mu dva raztežaja do vrha kamina. Tu nam prehod omogoča polica v desno, ki nas ves čas pelje rahlo navzdol okoli raza (dva raztežaja). Polici, ki se začne vzpenjati v desno, sledimo štiri raztežaje. Strmejši kamin nas pripelje na vršno snežišče (en raztežaj). Do vrha Votlega vrha, od koder se spustimo v sedlo med Votlim vrhom in Morežem. Tu poiščemo prehod rahlo proti levi navzgor do vrha Moreža (dva raztežaja).

Priporočljiva oprema: Komplet metuljev, različni klini in ostala oprema, potrebna za resno zimsko plezanje.

Opombe: Do polovice predstavljene smeri so že 10. 2. 2006 priplezali Aleš Koželj, Dejan Miškovič, Gregor Kresal in Matjaž Plemeniti.

Smer se začne dejansko v vpadnici vrha Moreža, blizu smeri *Ovca* iz leta 1998. Hitro dobi samostojno linijo, ki višje pelje levo proti vršni skalni glavi Votlega vrha. Približno sredi stene prekriža staro smer *Prečenje stene* iz leta 1952. Samostojni liniji sledi po markantni razčlembi vse do roba stene.

LAJŠTA - Spominska smer Tomaža Humarja

Mahavšček, V-stena

ČARAMONKA

6. 3. 2015, Marko Leban

40–50°, 100 m, 15 min

Dostop: Parkiramo v Pologu pri bunkerju (pred zapornico). Nadaljujemo po poti do izvira Tolminke in naprej proti planini Dobrenščica. Od izvira čez strugo (most) in po desni strani (gledano navzgor) še par minut ob strugi. Kmalu steza zavije desno navzgor po gozdu. Prečimo grapo/plaz, se vzpnemo v ključih, ponovno prečimo isto grapo in napredujemo do naslednje grape, ki je vpadnica sedla med Mahavščkom in Vrhom Škrli. Tu se vzpnemo naravnost navzgor po plazovini do vstopa (od avta 2 uri).

Opis: Smer Čaramonka je zadnja najvišja uporabna linija pred sedlom med Mahavščkom (2008 m) in Vrhom Škrli (1926 m). Sprva neizrazita grapa je vpadnica desne strani rame nad sedlom in poteka naravnost navzgor na ramo oz. rob stene. V srednjem delu lahko pričakujemo nekaj trave in skal, naklonina znaša 40–50°. Le zadnji metri proti vrhu in čez opast se dvignejo navpično, odvisno od razmer. Smer je primerna tudi za sestop.

Sestop: Po južnem pobočju do steze (Krn-planina Razor). Če ni zasnežena, lahko na vzhodno stran do sedla in po strmini (plazu) navzdol do vstopa in naprej po poti dostopa. Avtor je z Mahavščka prečil greben čez Vrh Škrli do bunkerja, nato pa nadaljeval povprek po južnem pobočju do kočice in naprej v Polog.

Vrh Ribežnov, Možnica

GORENJSKI NAGELJ

7. 3. 2015, Miha Zupan in Miha Zupin

IV, 4+, M, 90°/60–80°, 750 m , 6 ur

14. 3. 2015, Ivan Rejc, Marko Gruden in Sebastjan Domenih. Prva ponovitev smeri (slabih 8 ur).

16. 3. 2015, Jure Prezelj in Matjaž Plemeniti. Druga ponovitev smeri.

14. 3. 2017, Tine Cuder in Tina Korinšek. Tretja ponovitev smeri (7 ur in 30 min).

Vstop v smer je v najnižjem delu stene, desno od smeri *Dvojno Veronikino življenje*. Plezati začnemo po snežnem stožcu in nadaljujemo naprej preko strmih trav v območju plaznice. Skalni zapori se umaknemo na desno in po travah dosežemo naslednjo gredo. Plezamo proti desni v kot in po strmem žlebu na vrh poraščenega dela stene. Naprej preko snežišča proti desni v kot. Po kotu naravnost navzgor in naprej preko pragov do strmega dela stene na levem boku plošč. Od tam naravnost navzgor do previsa, ki ga obidemo po desni, in naprej po žlebu do grede. Nad gredo preko previsa, po plošči v kot na levi in naprej po sistemu žlebov do široke grede pod visoko skalno zaporo (k). Pod zaporo prečimo levo 70 metrov, nato pa naravnost navzgor po zajedi do grede nad zaporo. Desno navzgor po gredi in po kotu do kotla pod izstopno zajedo. Naprej sledimo zajedi in se izogibamo skokom po poraščenem desnem boku (k). Nad zajedo po snežišču do izstopne zajede (k), ki jo delno preplezamo po skali.

Goriški rob, SZ-stran, v vpadnici vrha (Malo Špičje)

VRTILJOT

8. 3. 2015, Boštjan Mikuž in Rok Kurinčič

V/4, M6+, 600 m, 6 ur

Opis: Smer poteka po izraziti, rahlo vijugasti grapi v vpadnici vrha Goriškega roba. Vstop je na levi strani izrazite grape. Prvi raztežaj ponudi napeto plezanje v okviru stopnje M6+. Plezanje se nadaljuje po snežnem žlebu (300 metrov z naklonino 60 do 85°), ki ga prekinjajo skalni skoki. Ko se žleb konča, zavijemo naravnost navzgor in po kombinaciji zajed in kaminov priplezamo na vrh Goriškega roba.

Na vrhu prvega raztežaja je ostal en klin, prvi in zadnji raztežaji so bili v času prvega vzpona kopni.

Rušni vrh (Kor), JV-pobočje (Peči okrog Črne prsti)

LEVA GRAPA

9. 3. 2015, Tone Črv in Radovan Lapanja

50°/30–40°, 500 m

13. 3. 2015, Jutra in Milan Černilogar. Prva ponovitev smeri. Vstopila sta direktno z gozdne ceste, kar je smer podaljšalo za dobrih sto metrov.

23. 3. 2015, Marko Leban. Druga ponovitev smeri.

Dostop: Z avtom v Baško grapo, nato po cesti, ki pelje v Stražišče in naprej do Kala. Od tu peš do Kalarskega sedla in naprej po gozdni cesti vodoravno v smeri Šoštarja do grape (dobrih 30 minut).

Opis: Levo v grapo, kjer je plezanje sprva lažje in poteka v objemu gozda. Kmalu se povzpnejo v za ta področja značilne poraščene strmalni, z višino pa pridobivamo tudi na strmini. Držimo se ravne linije, ne smemo zaplezati v odcepe, ki vodijo v desno. V zadnjih dveh raztežajih je naklonina 50°, iz njiju pa izplezamo na greben.

Sestop: Ko izstopimo na greben, naletimo na pot, ki pelje na Črno prst. Po njej na Kalarsko sedlo in desno navzdol v Kal.

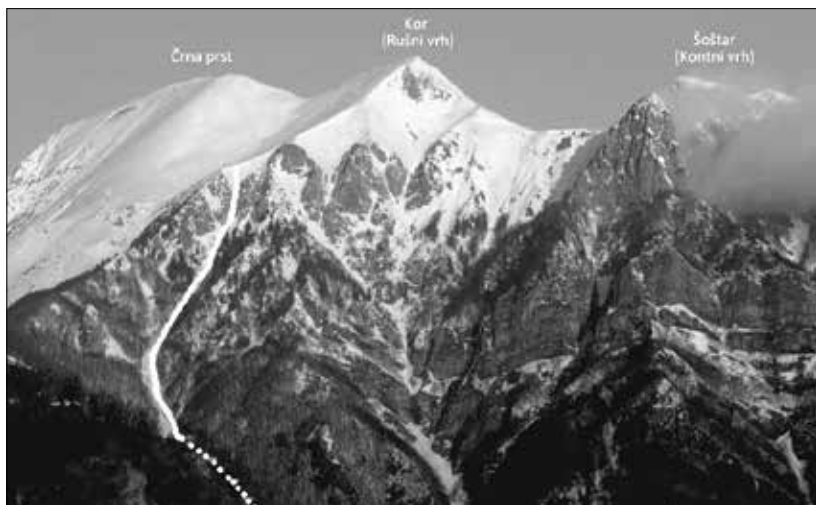

Foto: Peter Podgornik; vir: www.primorskestene.com.

Prišna glava, Možnica

BOGOVI PEKLA

12. 3. 2015, Tine Cuder in Stefan Lieb

V/5, M5+, 700 m, 7 ur in 30 min

Dostop: Kot za smer *Bele sanje*. Od tam desno v sosednjo grapo in pod steno.

Opis: Prvi raztežaj poteka po strmem snegu, prilepljenem na ploščasto steno. Je eden ključnih raztežajev, ki zahteva dobre snežne razmere. V nasprotnem primeru je plezanje zelo oteženo. Po v desno usmerjeni rampi nadaljujemo do manjšega drevesa. Od tu navzgor s težnjo proti desni čez strme, mestoma navpične trave do strme rampe, usmerjene v levo. Po njej navzgor do položnejšega sveta, ki mu sledimo tri raztežaje. Ob prvi priložnosti zavijemo desno navzgor na izrazito poraščeno rebro v steni. Po lepih prehodih prečimo v desno in zavijemo navzgor v travnat svet (orientiramo se po polici desno nad nami). Do police preplezamo še en raztežaj po strmih travah, nato pa po izpostavljeni polici v desno, kjer se smer priključi smerem *Vidimo se v peklu*, *Klic divjine* in *Ledene rože*. Sledijo še trije raztežaji po razu na vrh Prišne glave. Varovanje v smeri je slabo, varovališča so največkrat na cepinih, lednih krempljih (ice hookih), travnih klinih in podobnih pripomočkih za tovrstno plezanje.

Rušni vrh, JV-pobočje, Peči okrog Črne prsti

JELENOV ROG

14. 3. 2015, Marko Leban

50–60°, 600 m, 1 ura 45 min

Dostop: Z avtom v Baško grapo, nato po cesti, ki pelje v Stražišče in naprej do Kala. Od tu peš do Kalarskega sedla in naprej po gozdni cesti vodoravno v smeri Šoštarja do Leve grape (dobrih 30 minut), od koder nadaljujemo naprej po stezi, ki se kmalu izgubi. Sledi iskanje prehodov po strmem pobočju do grape Jelenov rog.

Opis: Grapo z naklonino okrog 40° najprej zapre skalna pregrada Blesar, visoka okrog 50 metrov. Obplezamo jo levo po strmih travah in grebenu (50–60°, okrog 100 m). Nato po nekakšnem jeziku sestopimo desno do izrazite grape, po kateri nadaljujemo navzgor. Grapa kmalu zavije rahlo proti levi. Po približno 150 metrih, ko je videti, da se grapa zapre, se odpre prehod v desno navzgor. V zmerni naklonini (40°) nas pričaka krajši lažji skok, v katerem je dovolj trav, da ga lepo preplezamo s cepinoma. Po naraščajoči naklonini (do 50°) nadaljujemo vse do vršne strmine. Po njej proti levi na rob stene, kjer nas pričaka steza Črna prst–Kal.

Rušni vrh, JV-pobočje, Peči okrog Črne prsti

ŠKRATOVA

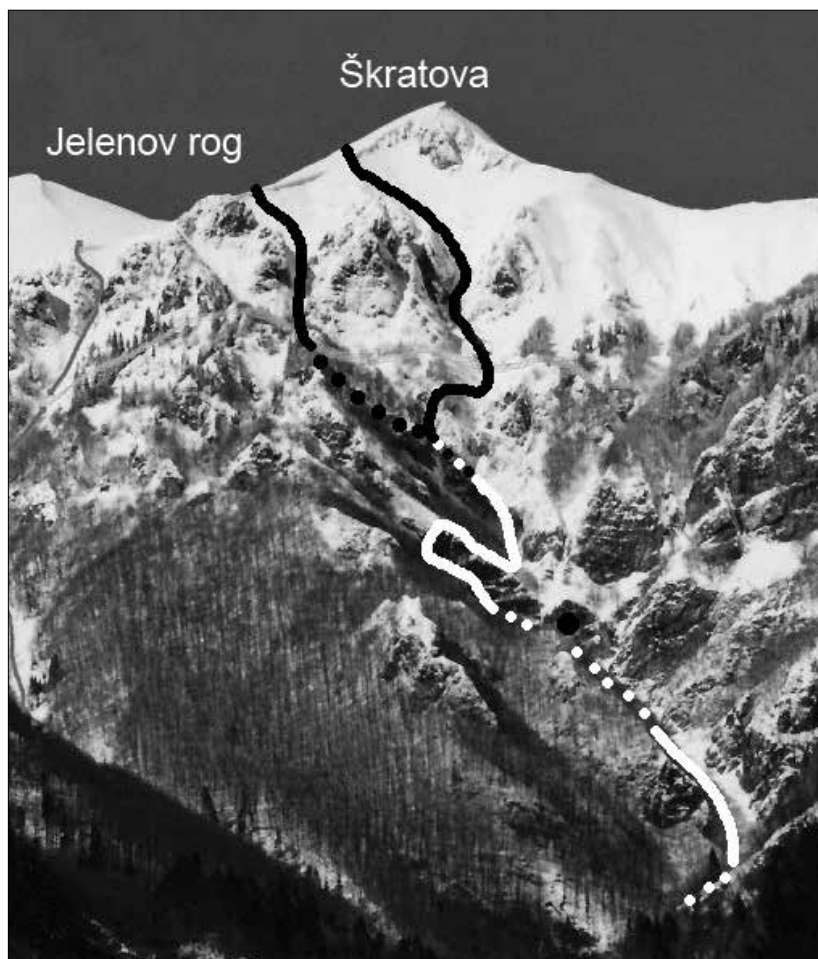
14. 3. 2015, Marko Leban

50–60°, III/II, 200 m, 30 min

Dostop: Kot za smer *Jelenov rog*.

Opis: Najprej plezamo po grapi *Jelenov rog*. V drugi polovici, tam, kjer zavije grapa rahlo proti levi, nadaljujemo še okrog 100 metrov. Na desni v steni opazimo izrazit ozek žleb, ki ga preplezamo naravnost navzgor (II–III). Na desni dosežemo neizrazito ramo oz. greben. Prečimo ga in nato zavijemo desno v grapo. Po naraščajoči naklonini (do 50°) nadaljujemo vse do vršne strmine. Po njej proti levi na rob stene, kjer nas pričaka steza Črna prst–Kal.

JELENOV ROG in ŠKRATOVA

Rodica, J-pobočje (Peči nad Grantom in Rutom)

DIREKTNA NA GREBEN

15. 3. 2015, Radovan Lapanja in Tone Črv

30–45°, 400 m

7. 4. 2015, Marko Leban. Prva ponovitev smeri.

Dostop: Po planinski poti proti Rodici. Ko pot pride iz gozda in preči v levo, dostopimo do izteka prve izrazite grape. Tam poteka *Runža smer*, s katero imata skupen vstop (približno 45 minut).

Opis: Prvih sto metrov je skupnih z *Runža smerjo*. Nato se odcepi rahlo v desno manj izrazit žleb, ki se vleče prav do grebena med Rodico in Novim vrhom. Lepo, uživaško plezanje prekineta dva skoka, ki sta ob manjši količini snega suha in ne preveč zahtevna.

Foto: Jaka Ortar; vir: www.primorskestene.com.

Novi vrh, Z-stena (Peči nad Grantom in Rutom)

SKRITA LEPOTICA

19. 3. 2015, Radovan Lapanja in Tone Črv

50°/30–40°, 520 m, 2 uri

7. 4. 2015, Marko Leban. Prva ponovitev smeri.

7. 4. 2015, Borut Nadižavec, Jože Makuc in Tone Groblar. Druga ponovitev smeri.

Dostop: Od zapornice pred koncem gozdne ceste po planinski poti proti Rodici. Po drugi serpentini še dobrih 100 m, kjer se nam nakaže iztek grape, poraščen s borovjem. Tu je vstop (okrog 45 minut).

Opis: Začnemo po grapi, ki je sprva nekoliko pokrita z rušjem. Po raztežaju se nam svet odpre in pred nami se dvigne ozka snežna linija med dvema razoma. Z višino pridobiva tudi naklonino. Prvo zaporo smer zaobide po levi strani, drugo zaporo preplezamo direktno po skritem žlebu, ki nas pripelje na vrh stebra. Naprej po travah in suhi skali dobrih 15 m navzgor do rušja. Čez dobrih 50 m pridemo na glavni greben.

Sestop: Sestop sta avtorja smeri opravila po prvenstveni liniji (SESTOPNA DIREKT, 30–40°, 480 m). Po dobrih 30 metrih po grebenu v smeri Rodice se levo navzdol kmalu odpre širša grapa, ki nas pripelje naravnost na planinsko pot.

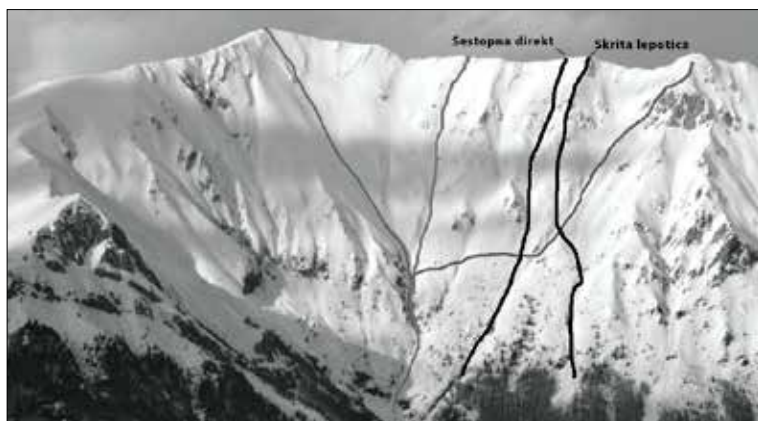

Foto: Jaka Ortar; vir: www.primorskestene.com.

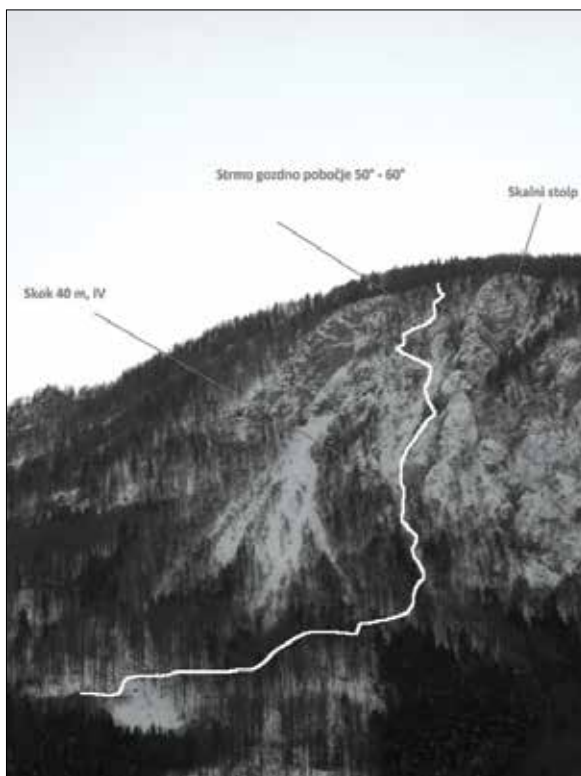
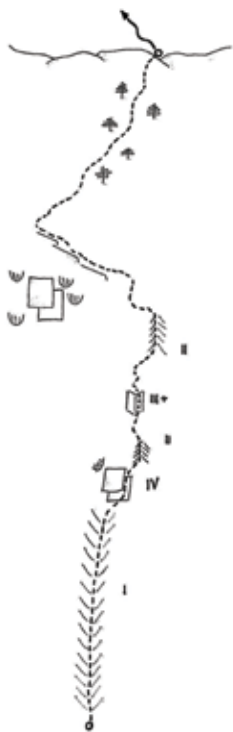
Mežakla

GRAPA V LEVEM DELU PETELINA

31. 3. 2015, Benjamin Ravnik

IV/II-III, 400 m, mestoma izpostavljeno, 1 ura

Opis: Po grapi se povzpneemo do gladkega skoka. Po razčlembah zglajene plošče splezamo čezenj (IV). Prečimo desno na krušljiv skalnat rob (IV) in po njem na drnast svet (II). Nadaljujemo skozi lijakast kamin (III+, 20 metrov). Desno od izhoda iz kamina stoji markanten skalni stolp, viden iz doline. Naprej po desnem robu (glede na grapo), ker je grapa preveč strma. Grapa se zaključi v navpično skalno zaporo, zato jo obidemo po strmih travnatih policah v levo (~ 50 m) in nato po zelo strmem gozdnem terenu rahlo desno navzgor vse do roba ostenja. Skozi gozd prečimo levo navzgor do gozdne ceste pod Siperjem (približno 150 m).

Rodica, J-stran (Peči nad Grantom in Rutom)

CENTRALNA GRAPA

3. 4. 2015, Radovan Lapanja in Tone Črv

M2, 30–45°, 400 m, 1 ura in 30 min

7. 4. 2015, Marko Leban. Prva ponovitev smeri.

Dostop: Po planinski poti za Rodico. Ko se ta izvije iz gozda in preči v levo, dostopimo do izteka prve izrazite grape. Tam poteka smer *Runža grapa*, s katero imata skupen vstop. Od zapornice pred koncem gozdne ceste do vstopa je okrog 45 minut hoje.

Opis: Grapa je dokaj izrazita, poteka v lepi liniji vse do vršnega grebena, ki ga doseže približno na polovici med Rodico in Novim vrhom. Vstop je skupen s smerjo *Runža grapa*, iz katere kmalu zavijemo v desni žleb. Po petdesetih metrih nas čaka suh skok, visok deset metrov (M2). Nadaljujemo po grapi okrog sto metrov (30°). Višje se naklon povečuje do 40°. Zadnjih sto metrov grapa doseže naklon do 45°.

Sestop: Levo na Rodico in po planinski poti na izhodišče. Lahko tudi po kateri od ostalih grap.

Foto: Jaka Ortar; vir: www.primorskestone.com.

Mežakla, Petelin

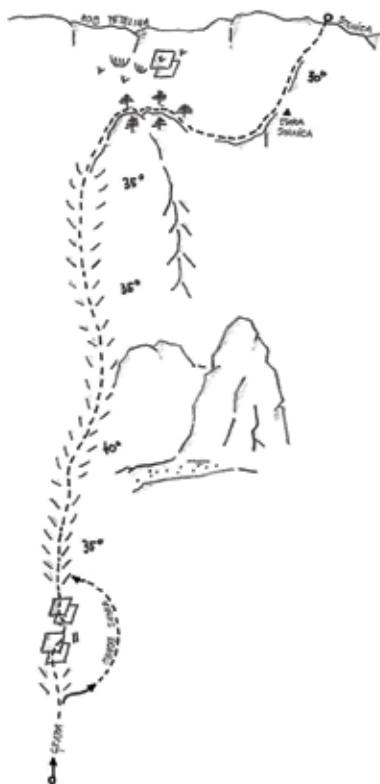
GRAPA ZA STOLPOM

5. 4. 2015, Benjamin Ravnik

35–40°, 400 m

Opis: Vstopni skalni skok (II, 40 m) lahko obidemo po desni po strmem gozdu. Nadaljujemo po grapi, ki se konča kakšnih 100 metrov pod robom ostenja Petelina na gozdnem pomolu (stara posekana drevesa). Prečimo rahlo navzdol in naprej vodoravno približno 50 metrov. Na odprti vesini opazimo veliko lovsko solnico. Od nje nadaljujemo poševno desno približno 50 metrov do roba (tu stoji povsem nova solnica). Svet za tem robom je luknjast in vrtačast.

Sestop: Prečimo proti jugu, dokler ne pridemo na zasneženo gozdno cesto (približno 10 minut). Po njej prispemo do razpotja (približno 2,5 km). Usmerimo se v levo, proti SV v smeri Siperja in od tam nadaljujemo sestop.

Rodica, J-pobočje (Peči nad Grantom in Rutom)

LEVI ODCEP

7. 4. 2015, Radovan Lapanja in Tadej Škvarča

M2, 30–45°, 300 m, 1 ura 30 min

Dostop: Po planinski poti proti Rodici. Ko prečimo *Sestopno grapo*, zavijemo vanjo in po njej do nadmorske višine 1600 m, kjer se prične naša smer.

Opis: Usmerimo se v levo, sprva neizrazito grapo, ki se višje razvije v lep žleb in nas pripelje vse do vršnega grebena. V spodnjem delu je strmina manjša, z višino pa grapa pridobiva na strmini. Zadnji raztežaj postreže z naklonino 45°.

Sestop: Z vršnega grebena je verjetno najkrajša možnost desno do *Sestopne smeri* ali levo po kakšni drugi smeri. Lahko tudi na vrh Rodice in po planinski poti v dolino.

Rodica, J-pobočje (Peči nad Grantom in Rutom)

LEVA GRAPA

7. 4. 2015, Radovan Lapanja in Tadej Škvarča

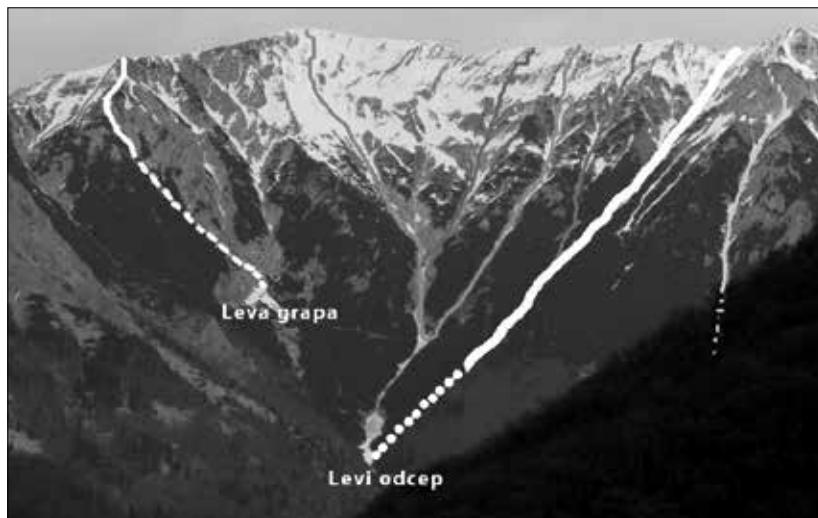
M2, 35–45°, 250 m, 1 ura

Dostop: Po poti proti Rodici. Ko ta preči *Runža grapo*, ji sledimo še dobrih 120 metrov in pridemo pod značilno, 30 metrov visoko steno. Na njeni desni strani se prične globoka grapa (približno 50 minut).

Opis: Po grapi dobrih sto metrov navzgor preko dveh skokov, nato grapa preide v strmo gredo, ki nas pelje proti levi vse do grebena oz. rebra (50 metrov). Po ali ob njem nadaljujemo navzgor vse do vršnega grebena (okrog 100 metrov), po katerem se vije planinska pot.

Sestop: Po planinski poti ali eni od grap nazaj v dolino.

LEVA GRAPA in LEVI ODCEP (Rodica)

LEVI ROB (Mežakla)

Mežakla

LEVI ROB

11. 5. 2015, Benjamin Ravnik

II–III, 200 m, 1 ura in 35 min

Opis: Po približno 50 metrih začetne grape *Skalaškega prehoda* se po krušljivem žlebu (ok. 15 m) povzpnejo v levo na strm gozdnat rob. Po približno sto metrih se lahko vrnemo v *Skalaški prehod* na desni, vendar nadaljujemo v območju razu. Pod zaporo v razu poiščemo prehod z leve v desno in nadaljujemo po razu do stolpa. Nekaj metrov pod stolpom vodi ozka polica v sedelce, kjer je stik z *Levim prehodom*. Nadaljujemo naravnost navzgor na polico in zatem v levo (nekoliko krušljivo). Od tod naravnost navzgor ter levo od vpadnice značilnega vršnega stolpa vse do roba.

Novi vrh, Z-stena (Peči nad Grantom in Rutom)

PRVA ŽELEZNIŠKA

12. 5. 2015, Marko Leban in Silvo Vrhovec

III-IV/II, 120 m

Dostop: Po poti proti Rodici. Na drugem ovinku, ko se pot obrne nazaj na levo (tu stoji lepo zgrajen podporni zid), zavijemo desno skozi gozd in rušje v grapo (grapa nad grantarsko poseko). Po njej pod steno (vsaj 300 metrov višinske razlike). Grapa ponuja zelo lepo plezanje preko zglaženih skokov, ponekod z oceno III ali celo več.

Opis: Vstop je v plitvi grapi približno 10 metrov levo zadaj od smeri *Še je čas*. Po levi strani grape izbiramo dokaj kompaktno kamenino vse do grede s šopi trave (II). Varovališče uredimo pod gladko rampo z lepimi počmi in oprimki, ki pripada smeri *Še je čas* (tu je ostal en klin). Nadaljujemo desno na naslednjo rampo – ploščo, po njej do roba raza (III-IV) in po njem na vrh.

Sestop: Najbolje po poti na Rodico in nazaj v dolino (okrog 2 uri). Lahko tudi po *Sestopni smeri* v vzhodnem delu.

Lešarjeva peč, JZ-stena (podstenje Razorja)

BELO SONCE

17. 5. 2015, Peter Bajec in Primož Bregar

V/III-IV, 350 m, 4 ure in 30 minut

3. 6. 2015, Domen Košir in Miha Močnik. Prva ponovitev smeri (5 ur).

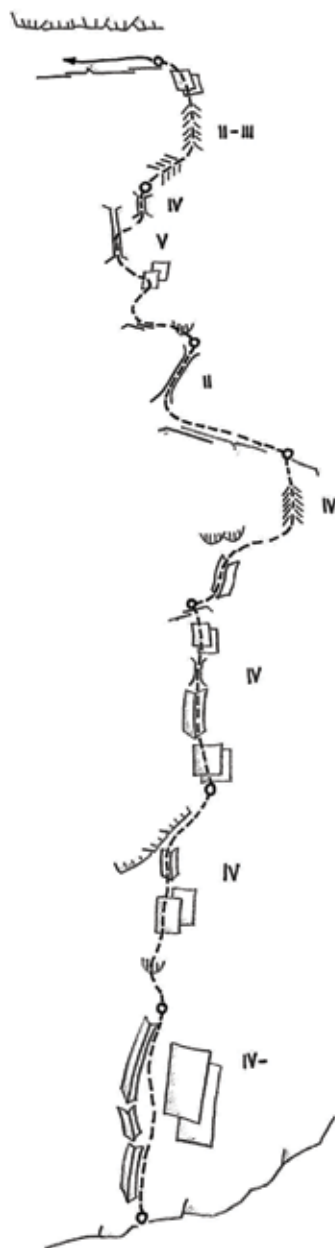
Dostop: Od cestarske bajte skozi Mlinarico do melišča, ki vodi pod Planjo in J steno Lešarjeve peči (1 ura).

Opis: Smer se prične desno od smeri *Ne čakaj pomladi*, v vpadnici zajede, ki jo na desni označujejo kompaktne plošče. Večinoma plezamo po njih, skala je odlična in polna prijemov. Plezamo naravnost navzgor, dokler ne pridemo na prvo gredino, ki strmo preseka steno z leve proti desni. Drugi raztežaj preči gredino, nato pa rahlo levo najdemo nekakšen previs, ki nas pripelje do ploščate stene. Po njej splezamo navzgor do lusk, rahlo levo in zopet navzgor (na levi nas spremlja trebušast previs) do druge gredine. Od tu naprej plezamo v smeri očitne zajede, ki jo premagamo po njeni desni strani. Skozi žleb in čez ploščato steno splezamo na udobno poličko. Nad seboj zagledamo črne zajede in nad njimi bel, krušljiv previs. Plezamo po zajedi navzgor (klin), desno po polički pod previsom do raza in po njem naprej v lažji svet. Pred nami je strma stena, ki jo obidemo po levi. Navzgor po skrotju, dokler se nam na desni ne odpre žleb. Po njem skoraj do konca (do mesta, kjer se nam na levi ne odpre prehod v levo strmo steno; klin). Čez majhen previs in po neizraziti polički levo pod plošče. Po njih navzgor s težnjo proti levi v smeri globokega kamina. Po kaminu z odličnimi prijemi splezamo do klina. Od tam desno ven po naravnem prehodu v drug kamin, ki nas pripelje na lahek raz. Pred nami je globoka grapa, raz pa vodi desno in potem navzgor. Sledimo mu do nove gredine, ki pelje levo na rob stene. Nad nami se bohotijo rumeni previsi in strehe. Od izstopa nas čaka še nekaj lahkega poplezavanja do planinske steze, lahko pa se še malo povzpnejo in nato iščemo prehode proti levi, dokler ne pridemo na planinsko stezo.

Oprema: 8 različnih klinov ter nekaj metuljev in zatičev.

Sestop: Od izstopa se po lahkem pečevju vzpnemo navzgor, nato po lažjih prehodih proti levi, dokler ne ulovimo planinske steze Planja/Razor. Po njej sestopimo pod steno in skozi Mlinarico nazaj na izhodišče. Približno 2 uri.

BELO SONCE

Novi vrh, V-stena (Peči nad Grantom in Rutom)

ŠTORIJA

18. 6. 2015, Marko Leban

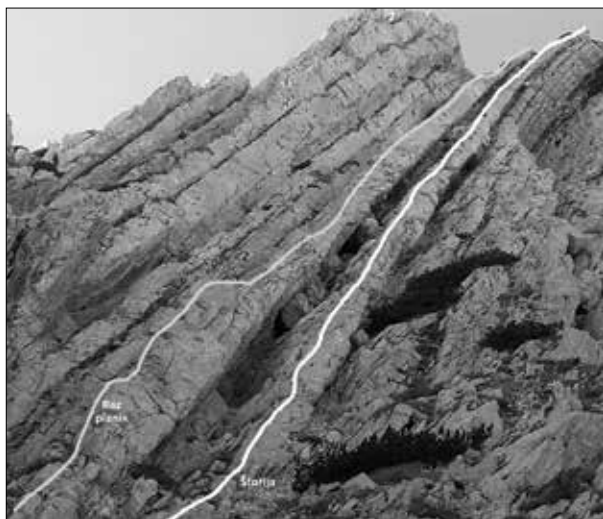
III+/II-III, 150 m, 25 minut

31. 10. 2015, Marko Leban in Silvo Vrhovec. Prva ponovitev smeri.

Dostop: Iz Ruta po cesti do zapornice, kjer parkiramo. Nadaljujemo peš, dokler se cesta ostro ne odcepi proti Bizlam. Tu krenemo naravnost navzgor po stezi, ki poteka po desni strani grape, do lovske steze. Po njej desno skozi gozd do melišča, kjer na mestu brez rušja zavijemo navzgor. Ko melišče preide v grapo, jo zapre krajši skok, nad katerim se grapa razcepi v dva kraka. Nadaljujemo naravnost navzgor po desnem do začetka smeri (približno 1 ura).

Opis: Plezamo navzgor po markantnem razu/stebru. Spodnja polovica premore dobro skalo, zgornja pa odlično. Plezalcu, ki mu ustrezajo lažje smeri, bo tu zaigralo srce in bo zavriskal. Na štirih mestih, kjer ni oprimkov in stopov in plezamo izključno na trenje, je skala kot zabetonirana. Tako plezamo strogo po razu do vrha, do rušja in preko njega (2 metra). Zadnjih 5 metrov poteka po bolj drobljivem svetu.

Sestop: Na vrhu zavijemo desno in po *Sestopni smeri* do stika s pristopom. V smeri pristopa se spustimo v dolino.

Novi vrh, Z-stena (Peči nad Grantom in Rutom)

SLADKA RAZVADA

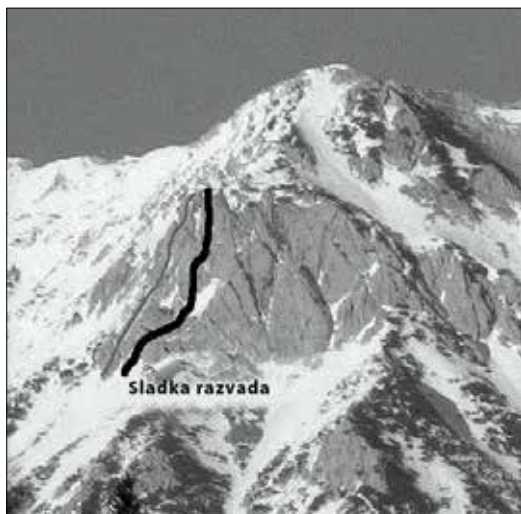
18. 6. 2015, Marko Leban

IV-/III+, 100 m, 30 minut

Dostop: S parkirišča visoko nad Rutom sledimo planinski poti, ki kmalu zapusti makadamsko gozdno cesto in se usmeri proti Rodici. Po njej gremo do izrazitega stičišča grap (*Runža*), ki se spuščajo s strmin Rodice in Novega vrha. Tu izberemo grapo, ki se usmeri desno navzgor proti predvrhu Novega vrha. Po njej dosežemo (lažje plezanje) vzhodno zahodne stene zahodnega predvrha Novega vrha.

Opis: Smer se začne nekaj metrov desno od smeri Nedeljski izlet, točno nad ožjim meliščem pod steno in levo od manjše grape. Najprej sledi ploščam s šopi trave, višje prestopi grapo in se nadaljuje navzgor do izredno kompaktnih plošč po desni strani ožjega, plitvega kamina z odličnimi oprimki. Nato vodi do nekakšnega praga, visokega slab meter in usmerjenega levo navzgor. Čezenj in naprej po plošči po desni strani drugega plitvega kamina (po dobrih počeh, šalčkah in radiatorčkih) do roba stene.

Sestop: Z roba stene po travah do vrha grebena vse do stika s prečno planinsko potjo (Rodica-Črna prst). Najenostavneje je sestopiti po poti preko Rodice na izhodišče nad Rutom (vsaj dve uri hoje).

Šitna glava, JV-stena

VIDOVA SMER

6. 7. 2015, Nejc Šter in Andrej Pečjak

IV–V/VI+, 130 m

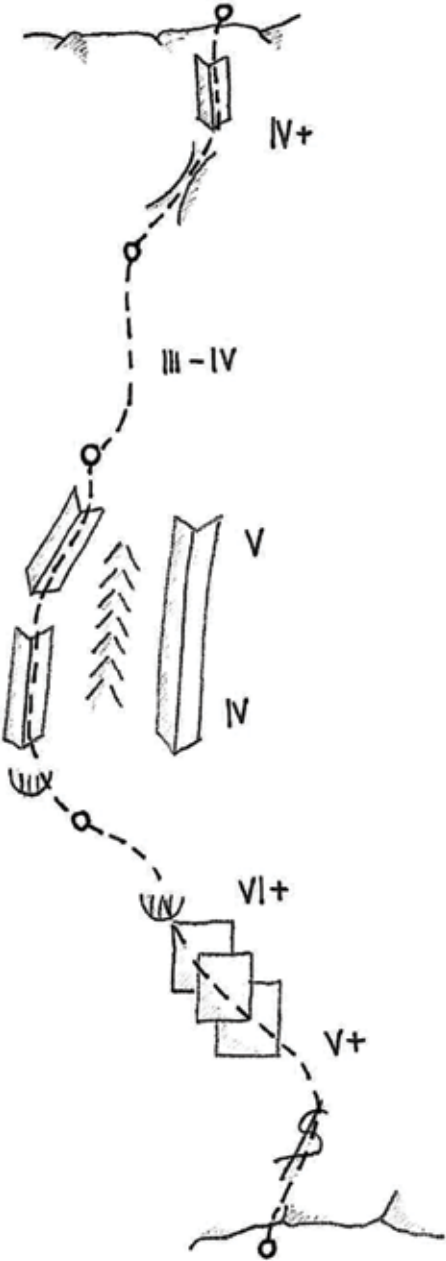
Dostop: Z Vršiča naravnost navzgor pod JV-steno Šitne glave (20 min).

Opis: Smer poteka desno od *Stebra ob Kamenkovem kaminu* in levo od *Boba Marleya* po naravnih prehodih. Prvi raztežaj (35 m) je najlepši, težave nihajo od IV (vstopna poč) do V–VI (plošče v sredini) in VI+ v detajlu (previs). Skala je odlična, varovanje prav tako (9 svedrovcev in 2 klina). Drugi raztežaj je prav tako lep in manj zahteven, večinoma med III in V–, v njem sta dva klina in trije svedrovci (30 m). Tretji raztežaj (25 m) teče preko dveh strmejših pragov (3 svedrovci, IV–V) do kotanje, kjer je varovališče. Od tam je še en raztežaj (30 m; IV–IV+, 3 svedrovci) do vrha prvega stebra Šitne glave.

Sestop: Naokrog, kot iz vseh smeri v tem delu Šitne glave, ali s spusti ob vrvi po smeri.

VIDOVA SMER

Mali Ozebnik, SZ-stena

BREZ ODVEČ BESED – spominska smer Urbana Goloba

18. 7. 2015, Peter Bajec in Tadej Golob

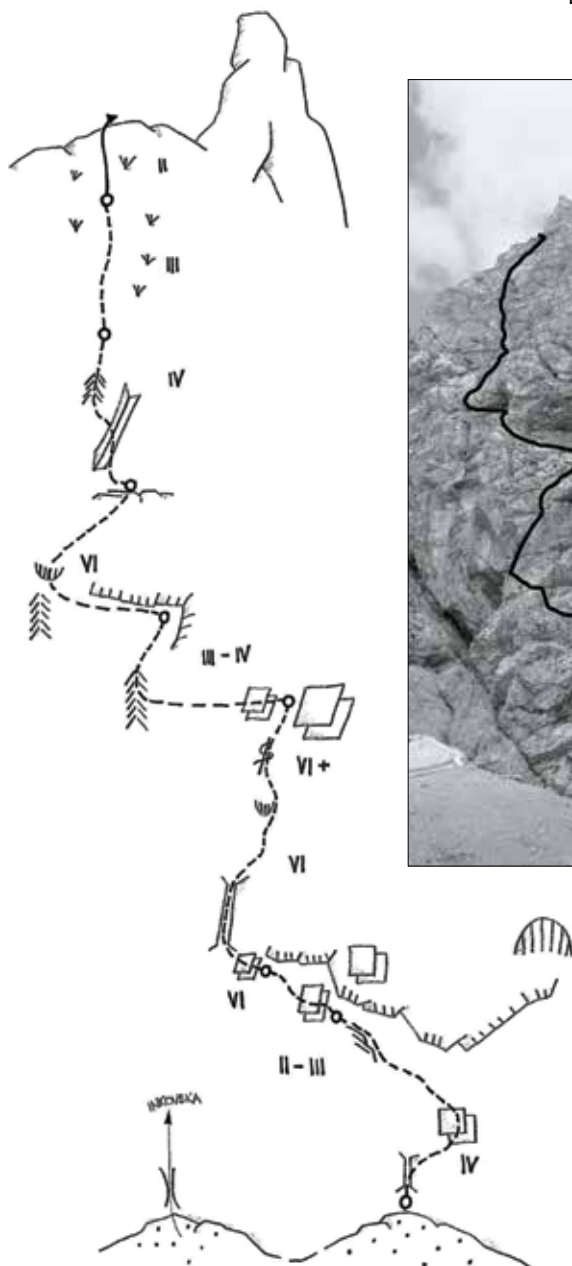
VI+/IV–V, 300 m, 10 ur in 30 min (ponavljavci bodo potrebovali manj časa)

Dostop: Iz Loga pod Mangartom skozi dolino Loške Koritnice do konca in desno po planinski poti proti prevalu Čez Brežice (2 uri).

Opis: Smer se prične desno od *Inkovske smeri*, po zajedi/kaminu v vpadnici ogromne trikotne strehe. Vrh kamina prestopimo v levo, čez kratko steno do sive plošče, ki jo preplezamo po njenem levem delu (odlična plezarija, klin). Ko se približamo strehi, nas lahka gredina vodi proti levi na nekakšen stolpič. Rahlo gor, prestopimo v levo. Po polici nadaljujemo proti levi čez plošče in delikatno prečko v vznožje kamina (majhen stolp). Po njem plezamo, dokler se ne zapre in nas usmeri desno ven ter navzgor (težavno). Sidrišče si uredimo v žlamborju. Od tu rahlo gor in desno, nato nazaj v levo čez previs, da pridemo v široko poč, ki je točno nad sidriščem. Po njej navzgor (težavno) in potem proti desni pod novo serijo ogromnih streh. Tu sta na sidrišču ostala dva klina. Nadaljujemo proti levi, čez veliko ploščato steno (nad nami se bohotijo sivo-rumene strehe) do konca in po razu navzgor pod nove strehe. Sidrišče je v desnem delu. Naprej proti levi, dokler nam strehe ne omogočijo prehoda navzgor (previs z dvomljivo skalo). Čez previs desno navzgor splezamo do udobne police. Naprej rahlo levo in navzgor v očitno zajedo, vrh katere počiva velik skalni blok. Malce pod njim zapustimo zajedo, splezamo v levo na raz in navzgor do udobne police. Še raztežaj in pol nadaljujemo levo navzgor po lažjem svetu (značilne trave Loške stene) do roba stene. Nato splezamo malce navzdol in okrog roba do vznožja enostavnega žleba, ki nas po enem raztežaju pripelje do pravega roba stene in začetka sestopa.

Oprema: Vsaj 10 različnih klinov, metulji in nekaj zatičev.

Sestop: Z roba stene pod seboj opazimo stezo, ki se vije čez melišče od leve proti desni. Po travah in gamsjih stečinah krenemo desno in se stezi priključimo tik pod Škrbino Za gradom. Čez škrbino se po planinski poti (vmes nas preseneti podor, ki je odnesel del poti) Čez Brežice vrnemo pod steno in v Koritnico (2 uri 30 min–3 ure).

Zidna stena, S-stena

POPOLDANSKA

26. 7. 2015, Peter Bajec

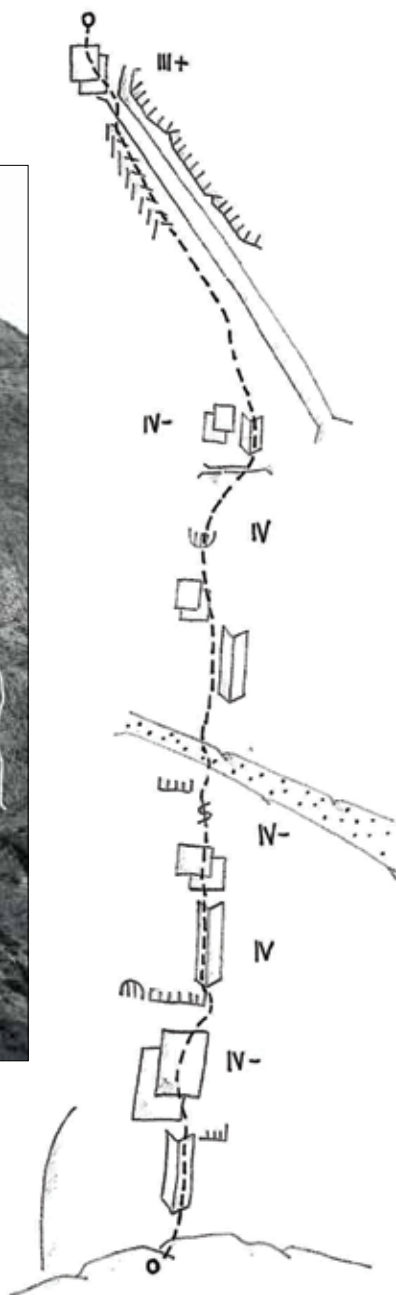
IV/IV–, II–III, 250 m, 30 min

Dostop: Od cestarske hiše ob vršiški cesti se napotimo po poti, ki vodi v Mlinarico. Okrog 50 m za zapornico steza zavije levo s kolovoza (slabo vidno) in nas vodi skozi gozd levo nad strugo Mlinarice ter mimo podrte lovske kočice vse do melišča pod steno. Tam se usmerimo proti grapi, ki nas pripelje pod Zidno steno. Tu ulovimo slabo vidno stezo, ki nas ob steni pelje na desno vse do vstopa v smer (približno 1 ura).

Opis: Smer se začne desno od *Lešarjevega slapu*, približno 5 metrov levo od dobro vidnega kamina in kakih 10 metrov desno od značilnega kota/zajede, ki postopoma zavija v desno. Pri vstopu stoji majhen možic. Plezati začnemo po zajedi, ki jo nekaj metrov višje na desni omejuje majhna streha. Nadaljujemo naravnost navzgor po ploščati in razčlenjeni steni v vpadnici nove strehe, na njeni levi je majhna lopa. Desno ob strehi se usmerimo v strmo zajedo in po njej naravnost navzgor. Zajeda se izteče v ploščato steno, ki jo preplezamo naravnost in po nekakšni kratki široki poči (na levi mala streha) stopimo na sestopno stezo. Od tu korak ali dva levo in navzgor po levi strani globoke zajede in po ploščati steni navzgor proti previsu, ki ga preplezamo kar naravnost. Pozdravi nas kompaktna in prijemov bogata stena. Ko opravimo s previsom, nadaljujemo po naravnih prehodih na majhno polico in po zajedi naravnost navzgor, dokler se z desne ne priključi strm žleb. Nadaljujemo po nezahtevnem razu tik ob žlebu. Ko se raz izteče na gruščnato polico, prestopimo v žleb in po njem splezamo do konca. Tik pred koncem se žleb zapre, prehod nam ponudi majhna plošča na levi strani. Po dveh korakih smo na robu stene.

Sestop: Vzpenjamo se po skrotju, dokler ne ulovimo gamsje stečine, ki nas vodi v levo in pripelje na raz. Stečini sledimo navzdol po tem razu, najprej po njegovi desni (če gledamo v dolino), nato pa zavijemo na njegovo levo stran. Stečina nas pripelje do izstopa smeri *Sprema se oluja* in *Tihi zmaj*. Nadaljujemo po sestopu iz omenjenih smeri. Slaba ura do cestarske hiše.

POPOLDANSKA

S-stena grebena Dovški križ-Oltar

ČEBELA

1. 8. 2015, Peter Bajec in Tadej Golob

V/III-IV, 200 m, 2 uri in 30 min

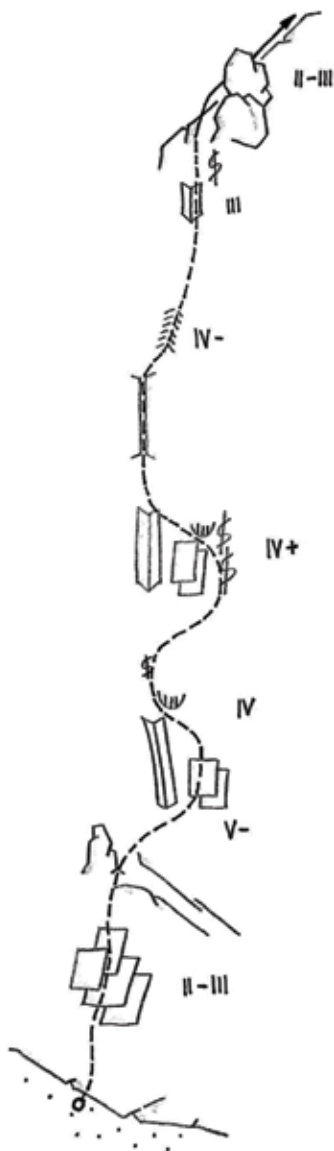
Dostop: Iz Martuljka do Bivaka Za Akom. Nadaljujemo proti Trem macesnom in naprej kot za Grlo. Ko pridemo v krnico, zagledamo steno desno od *Jugove grape*. Od bivaka dobri 2 uri, iz doline 3 ure in 30 min.

Opis: Smer se začne v vpadnici črnega preduha, ki se bohota nad globokim žlebom, ki pripelje z desne. Plezamo naravnost proti njemu po odlični skali in številnih poklinah/zajedah, dokler se žleb ne izteče v vznožje omenjenega preduha. Tu žleb prekoračimo in prestopimo na desno ploščo. Nadaljujemo rahlo desno do nekakšne zajede in navzgor (levo je večja zajeda, malce v desno je še ena, ki pa je v bistvu odlomljena luska). Navzgor proti levi, dokler nas manjši previs ne usmeri proti levi. Prehod v levo je malce neroden za večje plezalce, vendar je skala odlična in polna prijemov. Nato navzgor in malce desno na udobno poličko (klin in pomožna vrvica). Nad nami je plošča, ki jo na levi omejuje zajeda, na desni pa široka, položna poč. Gremo po njej, nato prečimo proti levi pod previsom in prestopimo v zajedo. Po njej splezamo navzgor čez poličko in v kamin ter po njem do konca. Stojišče si uredimo na nekakšnem razu. Desno pod seboj zagledamo pomožno vrvico sidrišča za spust. Nad seboj vidimo rob stene in dva velika buhtlja, do katerih pripelje poč. Plezamo navzgor (levo od vpadnice buhtljev) po položni, malce drobljivi steni in preko zajede prestopimo čez rob (možic). Čaka nas še slabih 20 metrov enostavnega terena naravnost navzgor do večje police, kjer zagledamo pomožno vrvico sidrišča za spust na dveh skalnih ušesih. Od tu še 60 m do vrha. Tik pod vrhom sta dva klina (prvo sidrišče za spust).

Oprema: 8 do 10 različnih klinov ter nekaj metuljev.

Sestop: S spusti po vrvi v območju smeri.

ČEBELA

Vrh Labrje, S-stena

OVČJA

8. 8. 2015, Peter Bajec in Primož Bregar

III-IV+, 200 m, 3 ure

Smer poteka desno od neznane smeri A in jo na gredini pod izstopno zajedo prekriža ter izstopi po zajedi, kjer so trije stari klini. Spodnji del naj bi bil prvenstven, zadnjih 60 metrov zajede pa je bilo že preplezanih.

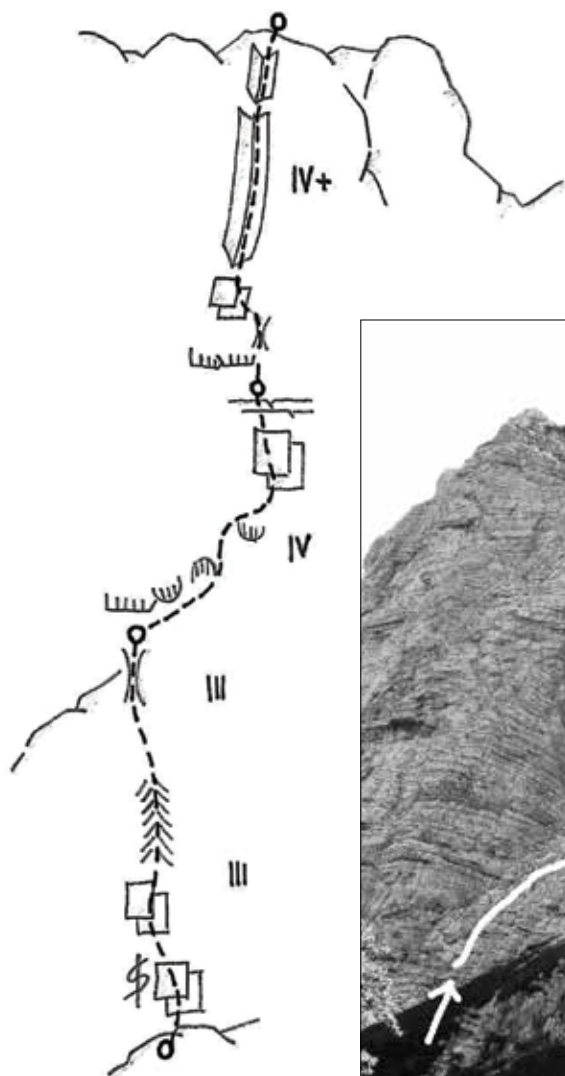
Dostop: S parkirišča v Vasi na Skali sprva po cesti, nato po stezi za Ravni dol. Pri velikem balvanu prekoračimo potoček in nadaljujemo po stezi. Ko se nam odpre pogled na steno, poiščemo gamsjo stečino, ki nas popelje pod steno (vmes je nekaj lažjega poplezavanja čez skalne skoke; 1 ura in 30 min).

Opis: Smer se začne po ploščah levo od neznane smeri B, na levi je široka poč. Plezamo naravnost navzgor po odprti steni do nekakšnega raza in po njem navzgor. Nadaljujemo naravnost navzgor in skozi žleb do velike strehe na levi. Na desni nas čaka desno navzgor usmerjena poklina, ki preči votlinico. Po tej poklini plezamo do konca, nato navzgor po levi strani previsa in nad njim proti desni čez ploščato, odprto steno na široko gruščnato gredo pod zajedo, ki jo takoj zapira streha. Z leve vodi neznana smer A. Plezamo navzgor po zajedi, čez streho in skozi kamin še malo navzgor (neznana smer A se nadaljuje po strmi travnati gredini, usmerjeni desno navzgor) ter nato levo čez plošče (klin) pod strmo zajedo. Po njej splezamo do konca (dva klina). Do roba stene nas čaka še dobrih 10 metrov zajede.

Oprema: 10 različnih klinov ter nekaj metuljev in zatičev.

Sestop: Z roba stene prestopimo ruševje, prečimo melišče in poiščemo gamsje prehode po policah na melišče pod steno. Od tu se spustimo naravnost proti ruševju, kjer zopet raziskujemo gamsje stečine, ki vodijo nazaj pod steno (krajše), ali pa se po melišču pod Plaskim Voglom vrnemo v dolino (dlje). Okrog 2 uri.

OVČJA

Vršič – Grebenec

PSTUH

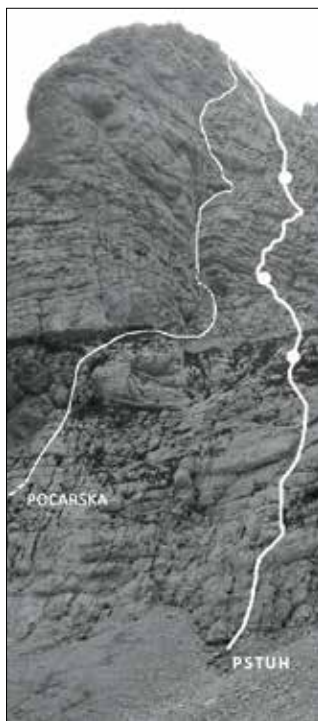
8. 8. 2015, Mirko Klinar in Darko Bernik
IV+/III, 200 m, 1 ura 30 min–2 uri

Dostop: Po poti z Vršiča proti Nad Šitom glavi. Smer se začne levo od *Pripravniške grape* in približno 20 m desno od *Pocarske smeri*.

Opis: Smer je namenjena plezalcem začetnikom. Ponuja raznovrstno plezanje (kamini, plošče, manjši previsi, melišče) po skali različne kakovosti, zato oprimke izbiramo »po pameti«. Orientacija je enostavna – smer je v celoti navrtana (rdeči svedrovci). Svedrovci so na vseh pomembnih mestih in sidriščih, občutljivim pa ne bo škodil kakšen zatič ali metulj, predvsem manjše velikosti.

Prvi raztežaj nas pripelje pod gredino, ki se vleče od *Pripravniške grape*. V drugem raztežaju prečimo melišče, sidrišče je par metrov od mesta, kjer se stena postavi pokonci (deset metrov desno je *Pocarska smer*). Tretji raztežaj nas popelje čez nekaj spodjedenih pragov in nato čez dve plošči, ves čas rahlo v desno (25 m). Na vrhu obeh plošč smer zavije v levo. Do naslednjega sidrišča poplezavamo po zajedah in razih. Zadnji raztežaj nas v enakem stilu vodi čez manjši previs do vrha smeri, le nekaj metrov desno od izstopa *Pocarske smeri*.

Sestop: Z vrha smeri nadaljujemo po grebenu in desno do označene poti, ki pelje na Malo Mojstrovko.

Zidna stena, S-stena

NOČNI TAT

9. 8. 2015, Peter Bajec in Primož Bregar

V-/III-IV, 200 m, 3 ure

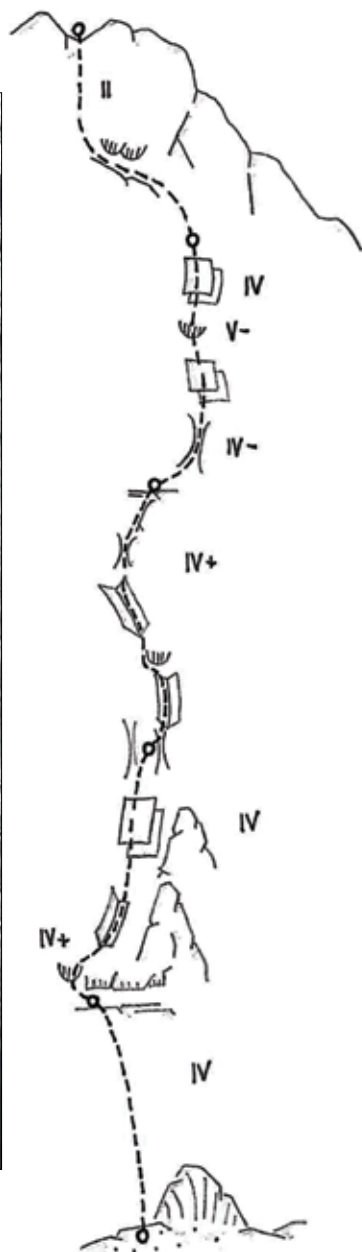
Dostop: Od cestarske hiše ob vršiški cesti se napotimo po poti, ki vodi v Mlinarico. Okrog 50 m za zapornico steza zavije levo s kolovoza (slabo vidno) in nas vodi skozi gozd levo nad strugo Mlinarice mimo podrte lovske koče in vse do melišč pod steno. Tam se usmerimo proti grapi, ki nas pripelje pod Zidno steno. Tu ulovimo slabo vidno stezo, ki nas ob steni pelje v desno, vse do vstopa v smer (dobra ura hoje).

Opis: Smer se začne levo od velike črne mokre votline, po črni, od vode sprani skali. Plezamo bolj ali manj naravnost navzgor do pasu belih streh. Prehod nam omogoča previs na levi (klin). Čezenj in proti desni čez zajedo, v smeri velikega stolpa in ob njem navzgor do stojšča (klin). Smer prekorači žleb in vstopi v zajedo. Po njej do previsa in rahlo levo v novo strmo zajedo, ki se izteče v žleb. Po njem in po v desno navzgor usmerjeni gredini na stojšče na udobni polički. Rahlo desno v žleb in navzgor ter čez previs (klin) in odprto steno navzgor. Od tu proti levi (stik s smerjo *Sprema se oluja*), kjer nas očitna polička popelje pod previsi v vršno skrotje (klin). Še nekaj metrov navzgor do roba stene.

Oprema: 10 različnih klinov ter nekaj metuljev in zatičev.

Sestop: Takoj z roba stene se spustimo v sestopni žleb/grapo, ki nas pripelje nazaj pod steno.

NOČNI TAT

Lešarjeva peč, JZ-stena (podstenje Razorja)

TRINAJSTI, DAN O

13. 8. 2015, Peter Podgornik in Vladimir Makarovič

VI/III-V, 120 m (dolžina smeri 165 m), 2 uri in 30 min

Dostop: a) Iz Mlinarice: parkiramo pri cestarski hiši ob vršiški cesti, od koder se vidi SZ-ostenje Planje, in sledimo kolovozu, ki pelje v Mlinarico. Okrog 50 metrov za zapornico zavije steza levo s kolovoza (slabo vidno) in nas vodi skozi gozd levo nad strugo Mlinarice. Višje poteka mimo podrte lovske kočice vse do melišč pod steno, kjer se steza izgublja v skrotju in rušju. Stena Lešarjeve peči je lepo vidna pred nami, levo od SZ-stene Planje. Za smeri v levem boku Lešarjeve peči sledimo slabo vidni stezi v smeri sedla Škrbina (približno 2 uri).

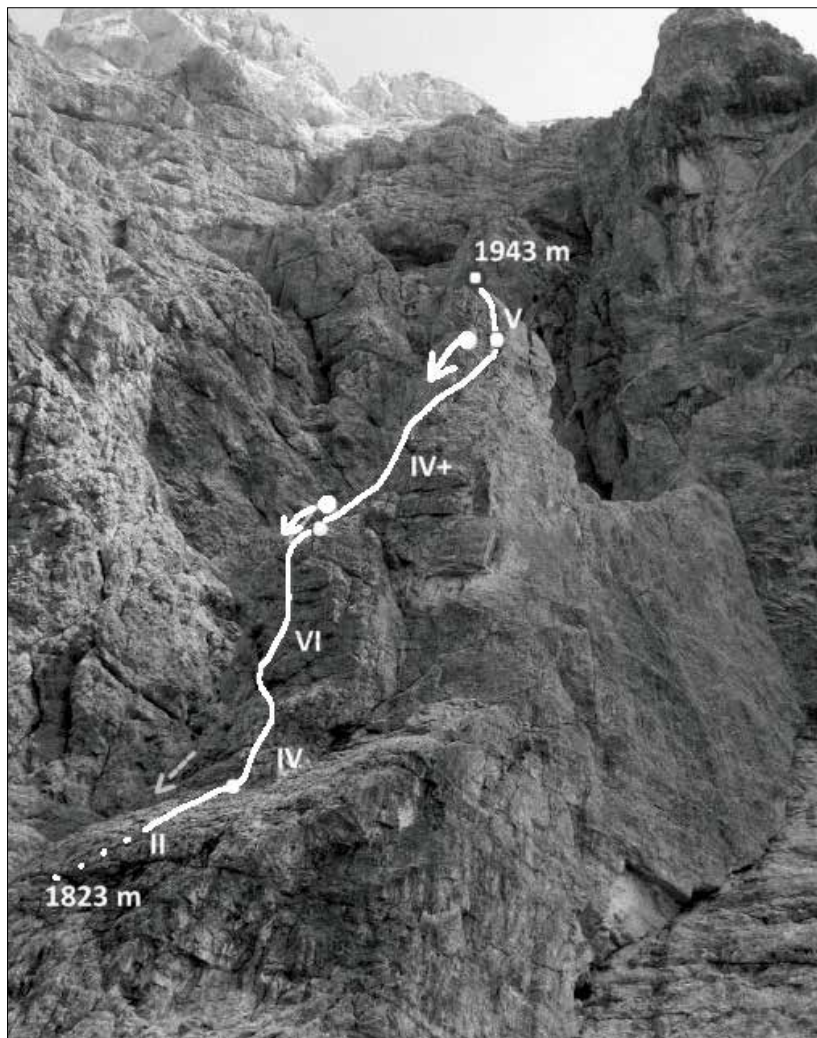
b) Z Vršiča: sledimo markirani poti za Kriške pode in Razor vse do zatrepca Mlinarice. Stena Lešarjeve peči je pred nami (približno 1 ura in 30 min).

Opis: Prvih trideset metrov poteka smer po položni, razčlenjeni in dokaj kompaktni pečini, vrh katere se stena postavi pokonci in postane krušljiva. S stojišča sledimo razčlenjeni steni rahlo levo vse do razčlemba, ki nam s kočljivim plezanjem proti desni omogoči vstop v navpično zajedo. Sledi delikatno plezanje po zajedi (VI) vse do njenega vrha, kjer se stena spet položi. Nad naslednjim stojiščem se stena počasi vzpne, smer išče prehode med naloženimi skladi – velikimi luskami. Ker je stena na razu v tem delu strma in brez razčlemb, nas smer pelje desno okrog roba. Približno petnajst metrov pod vrhom je v strmi, krušljivi razčlembi prostor za stojišče. Višje še par metrov po razčlembi do njenega konca, nato po odprti, kompaktni steni do nazobčanega vršnega grebena.

Smer je dokaj resna, mestoma krušljiva in zahteva dobro mero zbranosti. V smeri ni ostal noben klin, najdete jih levo, kjer so urejena stojišča za spuste. Ker je na vrhu zoba greben zelo oster, sta bila avtorja smeri na vrhu ločeno. S stojišča pod vrhom sta se po doseženem vrhu zoba, kjer sta uredila vršno stojišče, varovala do mesta na razu zoba, kjer sta uredila stojišče za prvi spust po vrvi.

Priporočljiva oprema: Dvojna vrv dolžine 60 metrov, dvanajst klinov in komplet metuljev (poudarek na večjih).

Sestop: Na vrhu zoba sta povezana klin in neskončna zanka. Približno petnajst metrov nižje je na razu stebra napravljeno stojišče za spust (60 m). Nižje je levo od prvega stojišča še eno stojišče, od koder se s 60 metrov dolgo vrvjo spustimo v široko grapo za zobom. Po njej sledi lažje plezanje do izhodišča pod steno in sestop v smeri pristopa (spuščanje po zobu in sestop v dolino traja okrog 2 uri in 30 min).

Skica: Peter Podgornik; vir: www.primorskestene.com.

Oblica, S-stena

DIREKTNA VARIANTA MOJCE

13. 8. 2015, Peter Bajec in Tadej Golob

VI/V+, 400 m, 12 ur

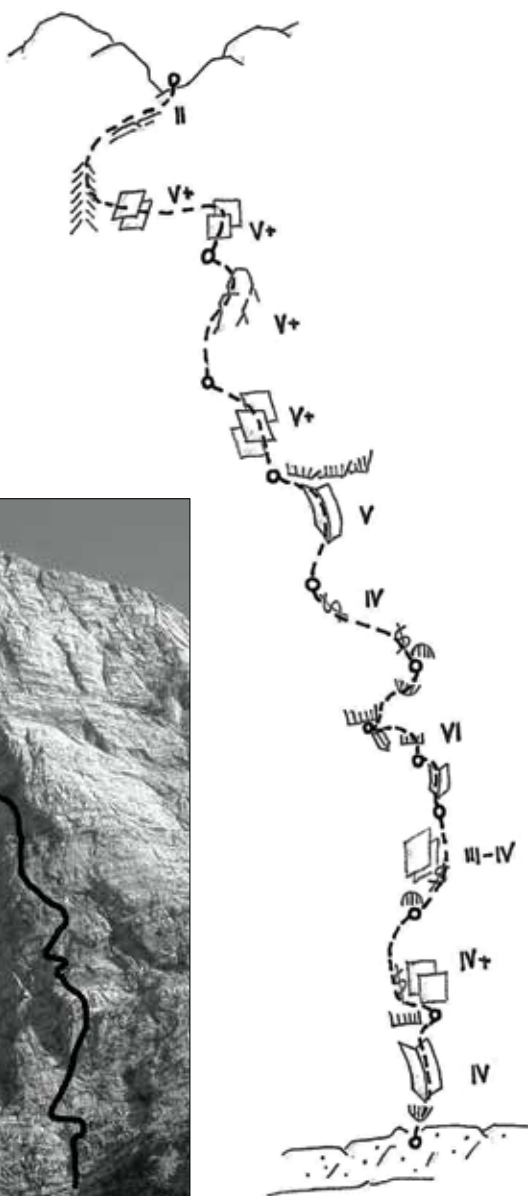
Dostop: S parkirišča, kjer vodi cesta v Možnico. Po poti mimo treh vikendov proti globoki grapi (Prešnikovemu grabnu) med poraščenim hrbtom Planinice in Loško steno. Tu naprej po slabo vidni lovski stezi, ki ji sledimo po pobočju levo od grape in ki nas pripelje na planino Planinica (1531 m). Od tu po poraščeni rami na vrh zelene glave in levo (izpostavljeno) na polico, ki nas pripelje pod smer (približno 3 ure).

Opis: Smer se začne levo s široke gredine čez previs in nadaljuje po zajedi do konca ter desno na udobno sidrišče. Od tu proti levi pod zajedo/poč na levi strani plošče, navzgor in proti desni v majhno votlino pod strmo, ploščato steno. Iz votline desno ven in naravnost navzgor po travnatem razu (krušljivo) do široke gredine in nato levo. Od tu malce levo po polici do strme zajede. Po njej nato prečka v levo (zoprno) na stolp. Naravnost navzgor čez streho (klin, težavno) in nad njo levo po izpostavljeni prečki čez plošče do stojišča. Od tu levo navzgor (krušljivo, klin) in čez previs v črno lopo (klin). Zopet prečimo proti levi in navzgor ter iščemo prehode na udobno stojišče na monolitni polici (klin, stik z Mojco). Od tu desno v strmo zajedo (klin), ki jo zgoraj zapira ogromna streha. Po zajedi do konca, nato levo čez plošče (izpostavljeno) do stojišča. Levo pod streho za rob in navzgor po lažjih prehodih *Mojce* do roba stene.

Oprema: 10 različnih klinov ter nekaj metuljev in zatičev.

Sestop: Z roba stene nadaljujemo desno po grebenu na Vrh Krnice. Od tam po J-JV-pobočjih navzdol med vrhovoma Kobile na levi in Vrhom M. Krnice na desni. Skozi zoprni prehod in proti desni. Po strmih travah iščemo prehode do slabo vidne steze, ki vodi preko Nakla in Izgore ter naprej navzdol do trdnjave Kluže. Dobro 4 ure, zahtevna orientacija.

DIREKTNÁ VARIANTA MOJCE

Grebenec, (stena pod bunkerjem – Stripoteka)

HUDA MRAVLJICA

julij 2015, Matic Košir in Mitja Šorn

6a, 6a, 6c, 6a+, 100 m (6a obvezna)

Prvi raztežaj je malo čuden, sledi lepa plezarija do vrha.

Grebenec, (stena pod bunkerjem – Stripoteka)

VITEŠKA

avgust 2015, Matic Košir in Mitja Šorn

5c, 6a, 6c, 100 m, (6a obvezna)

Ocena detajla je odvisna od dolžine rok plezalca.

Najtežja raztežaja v obeh smereh po težavnosti odstopata od povprečja, zato sta Matic in Mitja v prečnico dodala še par svedrovcev, tako da je mogoče prečiti iz ene smeri v drugo (glej sliko). S to prečnico in v povezavi z *Zajedo s platami* dobimo precej dolgo (9 R) in konstantno težko smer zmerne težavnosti.

Dostop za obe smeri gre z Vršiča po poti pod Špičko (5 min), sestop pa mimo bunkerja (5 min). Obe smeri sta popolnoma navrtani.

Lešarjeva peč, JZ-stena (podstenje Razorja)

GOSPODAR PRSTOV

23. 8. 2015, Peter Podgornik in Vladimir Makarovič

VI+/IV-VI, 230 m (dolžina smeri 300 m), 4 ure

Smer je posvečena Pavletu Kozjeku.

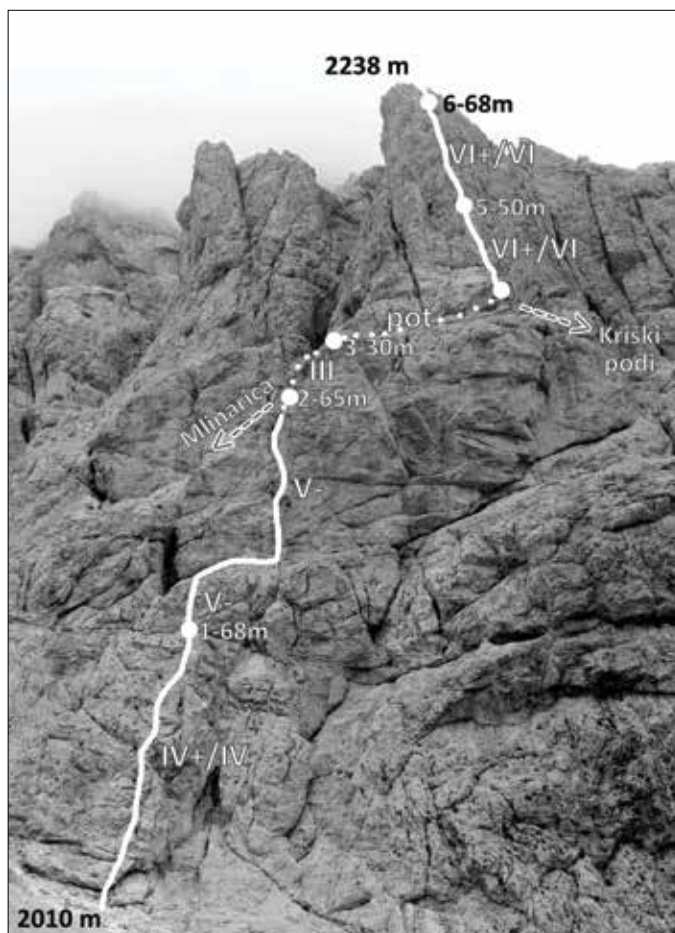
Dostop: a) Iz Mlinarice: parkiramo pri cestarski hiši ob vršiški cesti, od koder se vidi SZ-ostenje Planje, in sledimo kolovozu, ki pelje v Mlinarico. Okrog 50 metrov za zapornico zavije steza levo s kolovoza (slabo vidno) in nas vodi skozi gozd levo nad strugo Mlinarice. Višje vodi mimo podrte lovske kočice vse do melišč pod steno, kjer se izgublja v skrotju in rušju. Stena Lešarjeve peči je lepo vidna pred nami, levo od SZ-stene Planje. Za smeri v levem boku Lešarjeve peči sledimo slabo vidni stezi v smeri sedla Škrbina (približno 2 uri).

b) Z Vršiča: Sledimo markirani poti za Kriške pode/Razor vse do zatropa Mlinarice. Stena Lešarjeve peči je pred nami (približno 1 ura in 30 min).

Opis: Vstop v smer je levo od vpadnice markantnega stebra v drugi polovici smeri. Najprej sledimo dobri kamenini po stebru levo od globoke razčlembe. Prvo stojišče je na polici par metrov desno od markantnega stolpiča (IV+/IV, 68 m). Nato naravnost navzgor po navpični steni s kratko počjo, vrh katere se stena malo položi in nas pripelje pod strmo, nerazčlenjeno stopnjo. Sledi prečnica v desno do razčlembe, ki poteka po kotu levo od previsne rumene stene. Po tej razčlembi do široke grape v vpadnici globokega kamina-žleba, ki se pne nad stezo (V+/IV, 65 m). Po lažjem, širokem žlebu proti desni navzgor do stika s planinsko potjo, stojišče na jeklenici (III, 30 m). Po poti desno okrog roba do vpadnice stebra z izrazito široko počjo (okrog 30 m). Sledi najlepši in najtežji del smer – strma, široka poč, ki reže celotni steber. Plezanje po njej je izpostavljeno in naporno (VI+/VI, okrog 120 m). V vsakem raztežaju nas v že tako navpični poč prička še kakšno previsno presenečenje. Prvo stojišče je na polički v poč, par metrov desno od večjega skalnega zoba, kjer je tudi edini klin, ki je ostal v smeri. Drugo stojišče je na koncu težav približno petnajst metrov pod vrhom stebra.

Priporočljiva oprema: Vrv (70 m), 12 različnih klinov in vsaj dva kompleta metuljev Camalot. Posebej v drugem delu smeri pridejo v široki poči prav večje oz. največje številke.

Sestop: Slabih petdeset metrov za vrhom stebra poteka zavarovana planinska pot (Vršič-Kriški podi). Po njej sestopimo preko stene Lešarjeve peči proti Mlinarici do vznožja stene. Nato navzdol v smeri dostopa do izhodišča pri zapuščeni cestarski hiši na vršiški cesti (približno 3 ure).

Skica: Peter Podgornik; vir: www.primorskestone.com.

Vrh Osojne krnice, Z-stena

ČAKANJE NA GODOTA

23. 8. 2015, Peter Bajec in Primož Bregar

V-/III-IV, 200 m, 3 ure in 30 min

Smer poteka v levem delu stene in izkorišča lepe, naravne prehode proti robu stene. Še posebej slikovita sta prehoda čez previsni vstop v kamin in izstopna zajeda. Skala je mestoma malce krušljiva, ampak nikjer slaba. V smeri prva plezalca nista pustila nobenega klina.

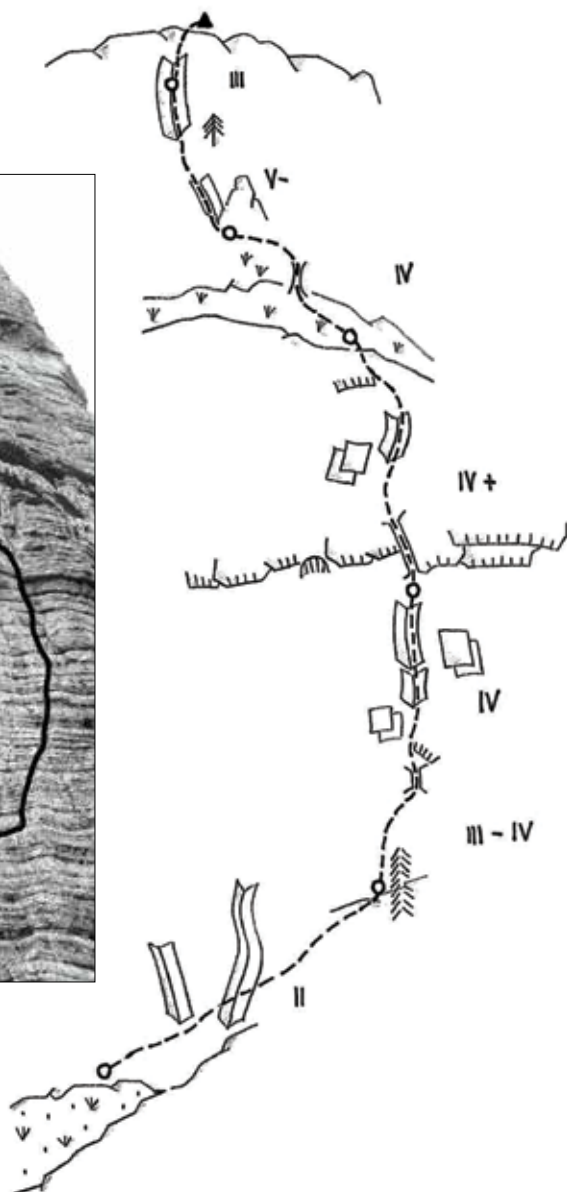
Dostop: S parkirišča v Trenti po makadamski cesti v Zadnjico in naprej po poti na Kriške pode. Ko se steza najbolj približa steni, ujamemo stečino, ki nas pripelje v strugo potoka. Od tam po skrotju in rušju pod steno. Dobri 2 uri.

Opis: Smer se začne s skrotja v levem delu stene. Prvi raztežaj vodi po polici nekaj metrov desno, nato navzgor in v tem zaporedju proti desni navzgor, skoraj do raza, kjer si na udobni polici uredimo varovališče. Navzgor po razčlenjeni steni in v kratek kamin (nad nami je majhna streha). Nato levo in navzgor po nekakšnem razčlenjenem, zajedastem svetu do stojišča pod strehami, ki branijo vstop v ozek kamin. Vstop v kamin ni težaven, po njem nadaljujemo do nove strehaste zapore, ki se ji umaknemo na levo. Navzgor po razčlenjenem svetu. Desno ob novem pasu streh splezamo na veliko rušnato polico. Skozi ruševje proti lahkemu in kratkemu žlebiču. Po njem in proti levi, mimo stolpa, ki ima v kaminu (na desni) zagozden ogromen balvan. Od tu še malce levo in navzgor čez previs ter po zajedi do konca in desno med rušjem na vrh.

Oprema: 10 različnih klinov ter nekaj metuljev in zatičev.

Sestop: Z vrha sledimo dobro uhojeni stezi v območju rušnatega grebena vse do sedla – stika lovske poti, ki povezuje preval Luknja in planino Zajavor s Kriškimi podi. Tu krenemo levo navzdol (izpostavljeno) in preko krajših skalnih odstavkov steze na melišču, po kateri pridemo do steze, ki pelje proti Kriškim podom.

ČAKANJE NA GODOTA

Mangart, Z-stena

ČRNA OVCA

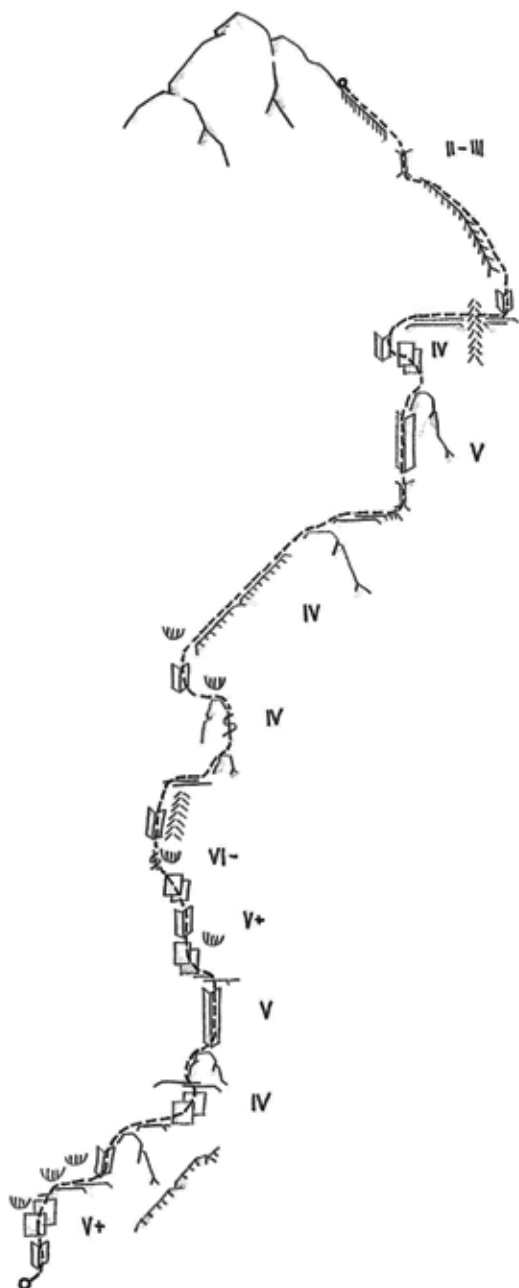
27. 8. 2015, Miha Zupan in Gregor Klančar

VI-/IV-V, 350 m, 8 ur

Opis: Vstop v smer je na levem boku značilnega trikotnega odloma v osrednjem delu stene. Od tam po zajedi na desni strani stebrička in preko plošče pod previsno zaporo. Plezamo proti desni do rampe. Naprej preko plošče, ob stebru v zajedo in do lope na desni. Iz lope prečimo levo pod previsom na ploščo. Po plošči v zajedo in naprej v poč na levi strani. Preko poč in naprej po zajedi na polico. Prečimo desno do poč za stolpom, preko nje do previsne zapore in pod previsom, levo v poševno rampo, ki nas pripelje do večje gredine. Po gredini prečimo desno do kamina, ki se višje razširi v zajedo. Od tam prečimo pod veliko streho desno po travnati gredini, nato pa preko raza v zajedo. Nadaljujemo po poševni rampi ter preko krajših skokov in kamina do stika s planinsko potjo.

ČRNA OVCA

Vršac, SZ-stena

POSLEDNJA SIMFONIJA

28. 8. 2015, Peter Bajec in Peter Podgornik

VI/V, 450 m, 7 ur

Spominska smer Urbana Goloba.

Smer v spodnji polovici poteka po očitnem stebru med *Puntarsko smerjo* na levi in smerjo *Povezava P/P* na desni strani. Na poševni gredini prekorači *Desno Ceklinovo smer* in se usmeri v črn, strm kamin, nad katerim se v lažjem žlebu dotakne *Ceklinove smeri*. Takoj za veliko ukleščeno skalo zavije levo čez plošče proti očitni poklini, ki nas mimo velike strehe vodi bolj ali manj naravnost navzgor. Izstopi v škrbini desno od *Popoldanske smeri*. Skala je odlična, možnosti za varovanje z metulji in klini so enkratne. V smeri sta ostala dva klina – eden na sidrišču v kaminu, drugi pa v strmem skoku naslednjega raztežaja.

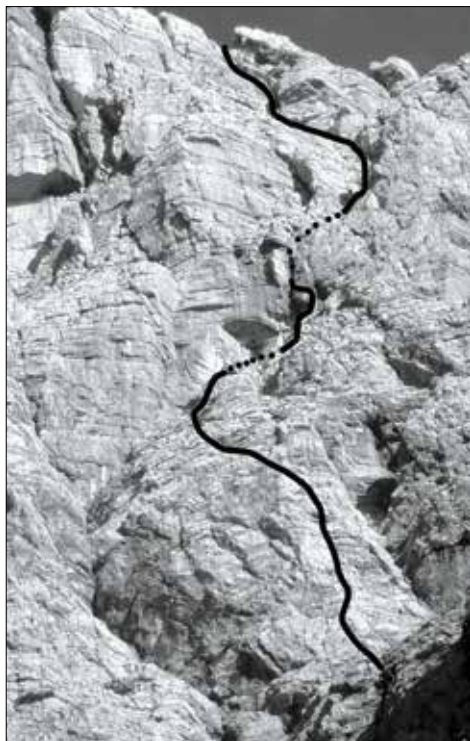
Dostop: S parkirišča v Zadnjici po poti do zatrepa doline in desno po markirani stezi, ki pelje na sedlo Čez dol, in naprej skoraj do Zasavske kočice na Prehodavcih (3 ure). Malce pred kočico poiščemo prehod po strmem skrotju pod vršni del stene Vršaca (30 min).

Opis: Vstop v smer je po neizrazitem strmем razu v vpadnici prehoda med strehasto zaporo. Navzgor po razu, nato po travnati zajedi in levo po plošči, da se umaknemo previsu na desni. Nad njim nas polica potegne proti desni pod nakazani prehod skozi strehasto zaporo (stojišče). Od tu dva koraka levo in po strmi poči navzgor, nato v desno čez plošče v žleb. Po njem malce navzgor in zopet levo, navzgor in nazaj desno v položen žleb. Po njem do police, ki zaključuje raz pod nami. Nad sabo vidimo rumeno krušljivo streho. Nadaljujemo po zajedi levo od strehe navzgor ter po polici proti levi pod novo streho in navzgor v lažji svet. Dosežemo začetek velike gredine, po kateri poteka *Desna Ceklinova smer*, ki jo v naslednjem raztežaju prečkamo in se usmerimo v vpadnico očitnega ozkega kamina. Kamin je spodaj previsno spodjeden, označuje pa ga drobljiva, rumena pečina. Na levi so rumeno sive plošče in ogromna streha, nad njo pa velike sive plošče. Vstop v kamin nam omogoči nekakšen travnat raz, ki postaja vedno bolj pokončen (*Desna Ceklinova* tu zavije desno). Resnejše plezanje se začne po kratki, strmi zajedi, ki nas pripelje pod previsno pregrado.

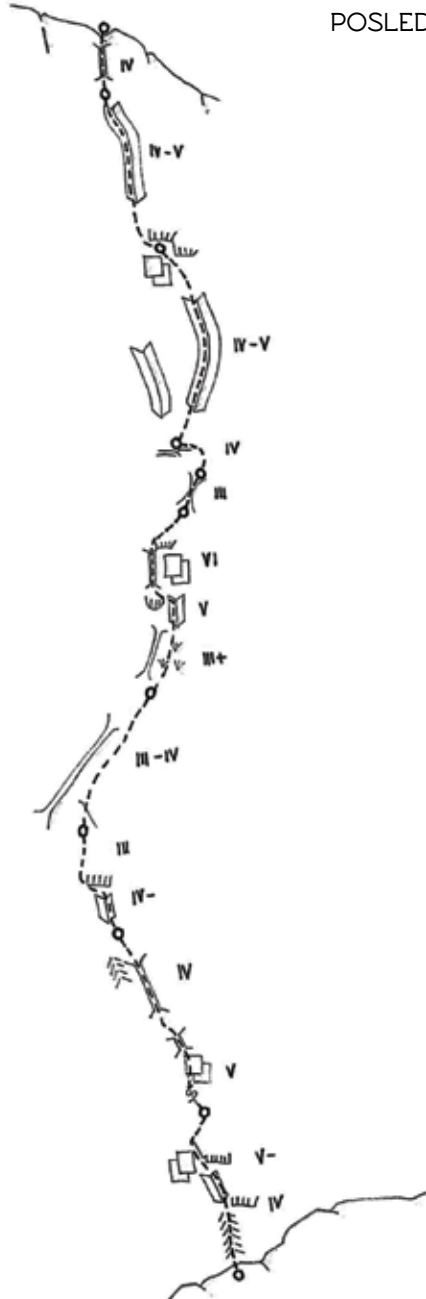
Prehod v levo nam zagreni zaplata trave, ki ne nudi dobre opore, zato jo premagamo s plitvim dihanjem. Nadaljujemo po nekakšnem kotu. Ko nam previsna pregrada po dveh metrih ponovno zapre pot, se usmerimo v levo mimo majhne votline in prečimo v dno kamina, kjer uredimo stojišče (klin). Plezamo po kaminu navzgor, dokler nam ne omogoči izhoda v levo, v lažji svet. Naprej v širok in globok gruščnat žleb do okna, ki ga tvori ogromna ukleščena skala. Skozi okno in levo navzgor ter po polici v levo pod nekakšen kot. Sledi cel raztežaj imenitnega plezanja o navzgor do plošč pod ogromno streho. V kotu strehe uredimo stojišče. Od tu prečimo plošče, pod streho v levo pod nov kot in po njem cel raztežaj navzgor (imenitno plezanje, klin). Do roba stene nas čaka še pol raztežaja lažjega plezanja skozi škrbino.

Oprema: 10–15 različnih klinov, komplet metuljev in zatiči.

Sestop: Z roba stene po stečini proti planinski koči na Prehodavcih in naprej v dolino.

POSLEDNJA SIMFONIJA

Veliki Ozebnik, JV-stena (med Loškim žlebom in Škrbino za Gradom)

VETER POTEPUH

13. 9. 2015, Peter Bajec

III–IV, 250 m, 50 min

Smer poteka po dokaj naravnih prehodih v najvišjem delu stene, v katero se od leve proti desni zarezujejo številne gredine/police. Glavni orientacijski točki v smeri sta majhno naravno okno v spodnjem delu ter globok žleb, ki se mu v zgornjem delu zelo približamo in zavijemo desno v vršni del smeri. V megli in vetru je orientacija težavna. Skala je spodaj odlična, vmes malce slabša, a še vedno dobra, na grebenu pa solidna (tam so tudi težave manjše).

Dostop: Z Vršiča po poti proti Zavetišču pod Špičkom. Tik pod zavetiščem pridemo do odcepa za Jalovec (desno), ki mu sledimo in čez grušč prispemo pod steno (dobri 2 uri).

Opis: Vstop v smer je desno ob velikem spodmolu/votlini po odlični beli nagrbnjeni skali. Plezamo navzgor in vijugamo levo-desno (iščemo prehode). Na levi slutimo nekakšen žleb, ki se mu kmalu precej približamo v zgornjem delu smeri. Tam se usmerimo desno, preplezamo kratko ploščato steno, kjer nas smer vleče proti desni navzgor. Ko na desni ugledamo nezahtevno gruščnato gredino, ki pelje na greben (označuje ga ošiljen piramidast stolpič), prestopimo majhen raz in izplezamo po prej omenjeni gredini. Tu nadaljujemo po grebenu navzgor, dokler nam ne omogoči prestopa v desno na planinsko stezo, ki pelje z Jalovca.

Sestop: Z grebena sestopimo proti planinski stezi, ki jo zagledamo, ko priplezamo nanj. Po stezi nazaj na Vršič. Približno 2 uri.

Jerebica, SV-stena

KOPRIVIN CVET

20. 9. 2015, Rok Kurinčič in Boštjan Mikuž

VII-/VI+, 230 m, 4 ure

Opis: Plezati začnemo levo od vpadnice markantne zajede. Začetni previs obidemo po levi strani (krušljivo) in nadaljujemo po sistemu zajed do police, poraščene z ruševjem. Po polici prečimo desno pod vpadnico zajede. V zajedo vstopimo čez previs, nato nadaljujemo po sistemu zajed in trav čez previs do police. Od tod prečimo 5 metrov desno, nato plezamo naravnost navzgor čez plošče do zajede in na stolpič. Od tod naravnost po plitvi zajedi, ki jo obidemo po levi strani čez plošče (k), nazaj v zajedo ter naravnost čez previs levo na polico. Nadaljujemo po sistemu zajed, ki jih na vrhu zapira previs. Deset metrov pod previsom zavijemo levo čez plošče in previs obidemo po lažjem svetu na levi strani. Sledi še 50 metrov plezanja v lažjem svetu do vrha stolpa.

V smeri je ostal en klin. Skala je na najtežjih mestih kompaktna.

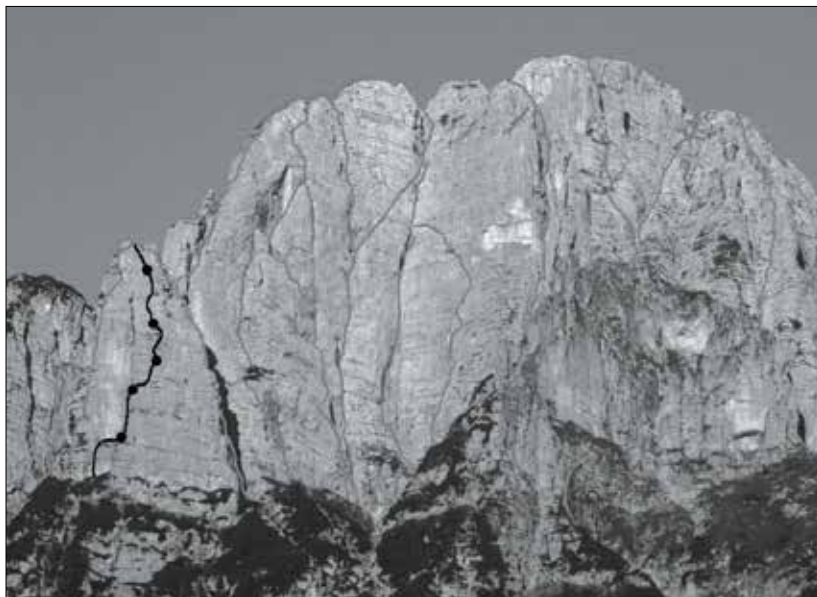
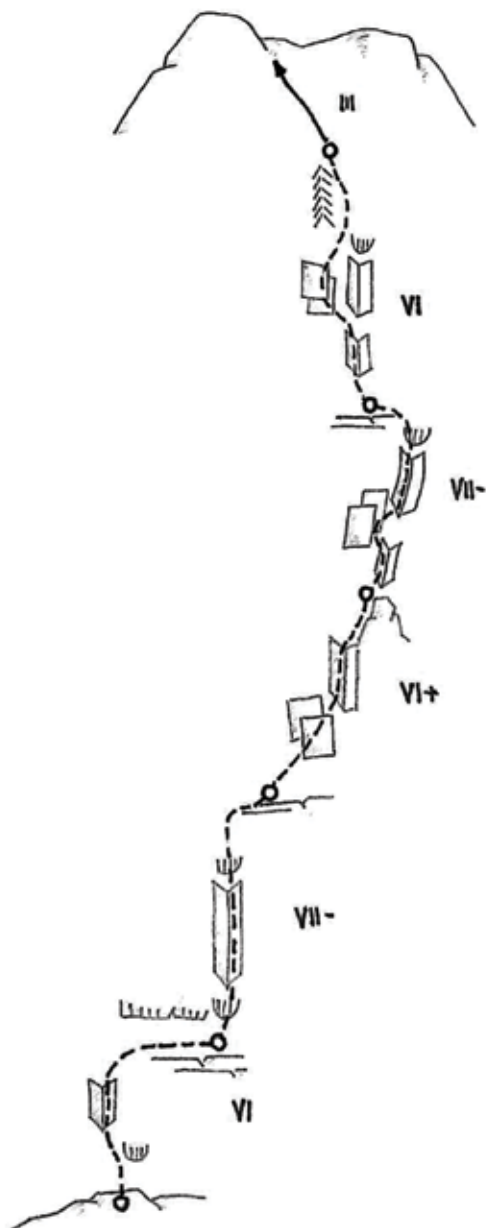

Foto: Peter Podgornik; vir: www.primorskestone.com.

KOPRIVIN CVET

Novi vrh, V-stena (Peči nad Grantom in Rutom)

VIŠNJA GORSKA

23. 10. 2015, Marko Leban in Silvo Vrhovec

IV-/III+/II-III, 250 m, 40 minut

Marko Leban in Silvo Vrhovec sta 23. 10. 2015 plezala po zgornjih dveh tretjinah smeri. Spodnjo tretjino je Marko Leban preplezal sam 27. 10. 2015 in nadaljeval po že znanem terenu do vrha.

31. 10. 2015, Marko Leban in Silvo Vrhovec. Prva ponovitev smeri.

Dostop: Iz Ruta po gozdni cesti do zapornice, kjer parkiramo. Peš nadaljujemo do odcepa ceste ostro desno za Bizle. Tu krenemo naravnost navzgor po stezi po desni strani grape, do lovske steze in po njej desno skozi gozd do melišča. Tam na mestu brez rušja zavijemo navzgor. Ko melišče preide v grapo, jo zapre krajši skok, nad katerim se grapa razcepi v dva kraka. Izberemo levega in gremo naravnost navzgor pod vstop (približno 1 ura).

Opis: Po sredini se dviga markanten in neugledljiv raz, ki ga po obeh straneh obdajata žlebova. Približno na sredini nas pričaka krajši skok, visok 2–3 metre (IV-). Nadaljujemo do vrha v kotanjo in naravnost navzgor po stebri, ki preide v izrazit raz, sestavljen iz blokov in koničastih skal. Vseskozi se držimo raze, ki ga prekine kak strmejši detajl (III+). Približno po dveh tretjinah smeri raz preide v travnato strmal. Tu gremo rahlo v levo, kjer se raz nadaljuje do vrha. Na tem mestu je smer bolj krušljivega značaja, a ko zaplezamo navzgor, postane kompaktnjša. V tem ritmu po rezi raze plezamo do vrha.

Sestop: Na vrhu desno in po *Sestopni smeri* do stika – pristopa (prvi skok). Po smeri pristopa v dolino.

Vrh Dlani, J-stena (od Rdečega roba do Šije)

LARISINA SMER

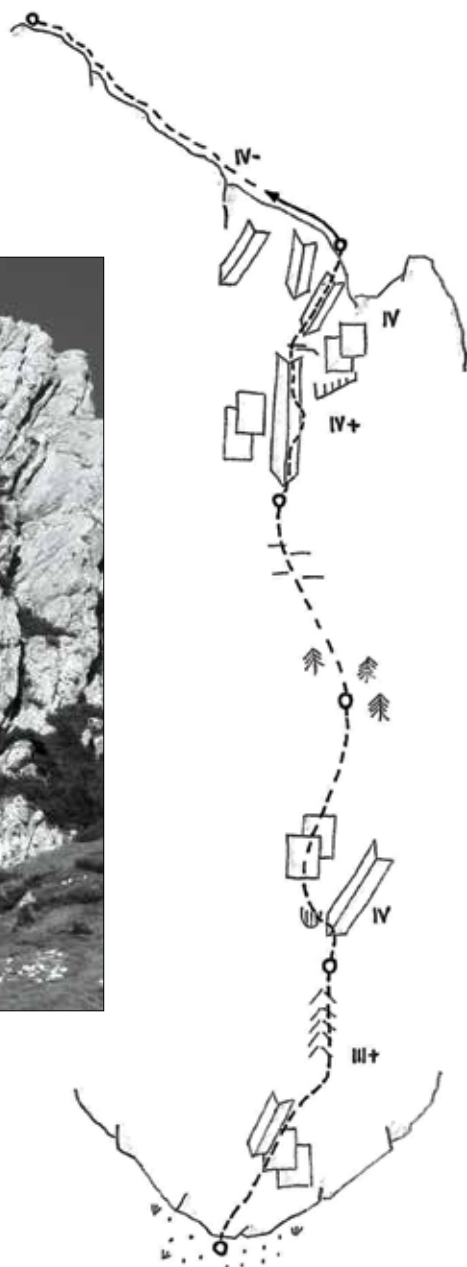
9. 11. 2015, Anton Črv in Radovan Lapanja

IV+/III, 180 m, 2 uri

Dostop: Na Kneži zavijemo proti Kneškim Ravnam; sledimo dolini reke Kneže, ki nas po ozki cesti pripelje v bližino zaselka Kneške Ravne. Na križišču se peljemo naravnost po makadamski cesti do zapornice, kjer parkiramo. Naprej peš po cesti dobra 2 km vse do spodnje lovske kočice. Desno ob njej po stezi do lovske kočice na planini V Prodih (spotoma prečkamo označeno planinsko pot s planine Razor do Ruta in dalje proti Petrovemu Brdu). Takoj za lovsko kočico ulovimo stezo, ki nas sprva popelje v gozd desno od kočice, kmalu pa se usmeri proti levi. Nato prečka steza večjo suho grapo in nadaljuje navzgor z stalno težnjo proti levi. Višje preči večjo poseko, nadaljuje levo skozi gozd in nas pripelje na zgornja travišča (Dlani) tik pod južno steno Vrha Dlani (dobre 3 ure).

Opis: 1. R: V smer vstopimo na najnižji točki skalne stene, ki se začne z grapo, ki jo po 10 metrih zapre navpičen skok. Zavijemo desno in splezamo čez lepo ploščo. Nadaljujemo po mešanem svetu (trave, zagruščeno) in kmalu pridemo do nove zapore. 2. R: Pred nami je zajeda, ki jo z desne strani omejuje plošča. Plezamo do zajede in se takoj usmerimo levo prek previsa (IV) na raz in nadaljujemo nekoliko dlje v levo do lepe počke. Po njej splezamo naravnost navzgor, dokler ne prispemo v lažji svet in do borovcev. 3. R: Takoj nad sabo zagledamo izrazito zajedo. Do nje plezamo po lažjem svetu do borovca, ki je na njeni desni strani. 4. R: Pred nami je najlepši del smeri. Navpična zajeda poteka po odlični skali, preplezamo jo v direktni liniji (IV+). Pod vrhom se zajeda razcepi, sledimo desnemu kraku do raze. 5. R: Nadaljujemo po razu levo proti vrhu, vmes nas čaka kratek skok (IV), višje je teren lažji.

Sestop: Z Vrha Dlani sestopamo v mejah nezahtevnega grebena proti zahodu v smeri Vratc, Vogla ... Po brezpotju z redkimi ostanki steze dosežemo razpotje planinskih poti na sedlu, od koder zavijemo proti jugu v dolino. Steza nas najprej vodi mimo vznožja stene Vrha Dlani, veliko nižje pa mimo lovske kočice na planini V Prodih in navzdol proti izhodišču. Okrog 2 uri.

Matajurski vrh, J-stena (Peči nad Grantom in Rutom)

DECEMBRSKA SMER

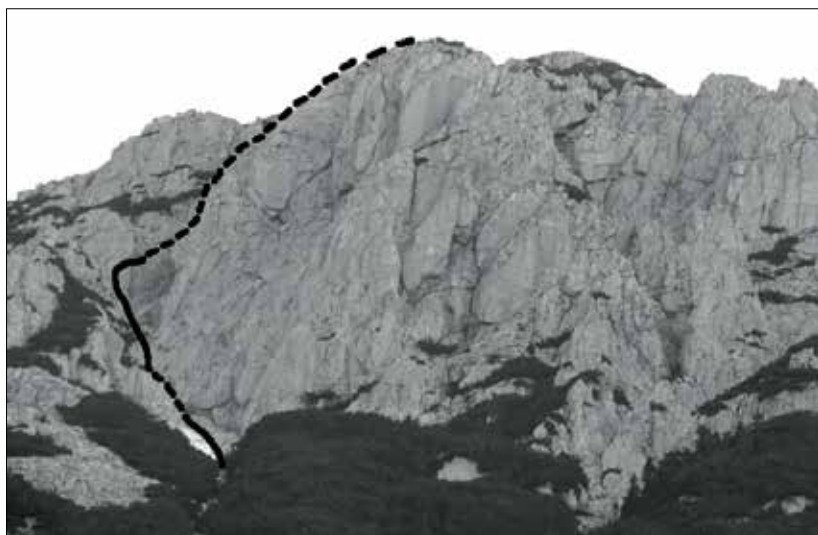
7. 12. 2015, Tone Črv in Radovan Lapanja

V-/II-III, 100 m

Dostop: Kot za ostale smeri v tem delu stene.

Opis: Začnemo po strmih žlebu (po njem dobrih 20 metrov poteka tudi smer *Pikin raz*), ki z leve strani omejuje steno. Po dobrih 30 metrih nas ustavi zapora, visoka okrog 15 metrov. Zapora premore dva kamina. Plezamo ob levi strani levega kamina vse do stebrička. Od tu naravnost čez previs na ozko polico in desno (k) za rob, nato prečimo kamin in nadaljujemo proti desni po manjšem žlebu do desnega kamina. Na mestu, kjer se ta zalomi v desno in nadaljuje proti vrhu, ga zapustimo in prek rebra splezamo v nov kamin – žleb, ki se vzporedno z desnim kaminom izteče na prečnem razu, po katerem izstopijo vse smeri iz ostalega dela stene.

Sestop: Najbolje na glavni vrh in navzdol v smeri proti Črni prsti. Spodaj na sedlu zavijemo desno navzdol po travnatem pobočju do rušja, tam pa levo od izrazite grape ulovimo lovsko stezo, ki je izsekana skozi rušje. Na stiku s prečno stezo zavijemo po njej na desno in popelje nas skozi gozd na Bizle ter navzdol do gozdne ceste.

DECEMBRSKA SMER

Jerebica, J-stena

VAJA CON DIOS (direktni izstop)

27. 12. 2015, Boštjan Mikuž, Anej Kodele in Nejc Kurinčič

VII-/VI, 450 m; prvenstvenih je 10 m direktnega izstopa (VIII-)

Plezalci so poravnali linijo v izstopnem raztežaju. Težave v zadnjih desetih novih, ključnih metrih so ocenili z do VIII-. Izstopna poč (VIII-/VII+) naj bi bila prava poslastica, mesto pod njo pa je po njihovem mnenju malo lažje od VII+. Zdaj je tisti detajl tudi očiščen, saj je problematični del luske med plezanjem dobil krila.

Novi vrh, Z-stena (Peči nad Grantom in Rutom)

DECEMBRSKA IDILA

28. 12. 2015, Radovan Lapanja in Jože Makuc

IV+/II-III, 320 m, 4 ure

Dostop: Po markirani planinski poti, ki vodi iz Ruta na Rodico; na drugi serpentini v gozdu zavijemo desno v grapo nad grantarsko poseko. Po grapi dobrih 200 metrov navzgor do mesta, kjer se v desno odcepi raz z značilnim stolpom (žandarjem). Pod njim zavijemo desno in ulovimo gamsjo stečino tik nad rušjem. Prečkamo večjo grapo in nadaljujemo proti razu, ki je tik pred nami. Raz omejuje s te strani trikotna stena. Lahko vstopimo z leve, naravnost po sredini ali pa z desne, kar je najbolj logično, saj se raz pravzaprav začne globoko v gozdu, je pa do tu poraščen.

Opis: Plezanje je sprva nekoliko ovirano zaradi rušja, ki na razu kmalu izgine. Prispemo do prvih večjih stolpov. Prvega obidem po levi in takoj nato zaplezamo desno po njem v drugo zajedo po vrsti in se po njej povzpne na stolp. S prvega stolpa po razu nadaljujemo na drugega in naprej na tretjega. Višje nadaljujemo po lažjem terenu, ki nas privede pod ključno mesto te smeri (do slab raztežaj visokega stolpa). Ključno mesto je lepa poč, ki poteka rahlo proti levi navzgor.

Na najtežjem mestu (IV+) je ostal klin, naprej pa je nekoliko lažje. Priplezamo na vrh stolpa, ki se še nadaljuje v raz s tremi krušljivimi stolpi, vendar tu sestopimo 3 metre navzdol na gredo, ki nas popelje iz območja teh stolpov. Po raztežaju plezanja prispemo pod pečine zahodnega dela Novega vrha. Čakata nas še 2 raztežaja plezanja naravnost navzgor prek plošč do raza, ki nas popeljeta iz stene do vršnega grebena.

Sestop: Desno v smeri vzhodne stene Novega vrha in po *Sestopni* navzdol ali levo na Rodico in po planinski poti v dolino.

Šitna glava, JV-stena

JUŠEVA SMER

29. 12. 2015, Nejc Šter in Andrej Pečjak

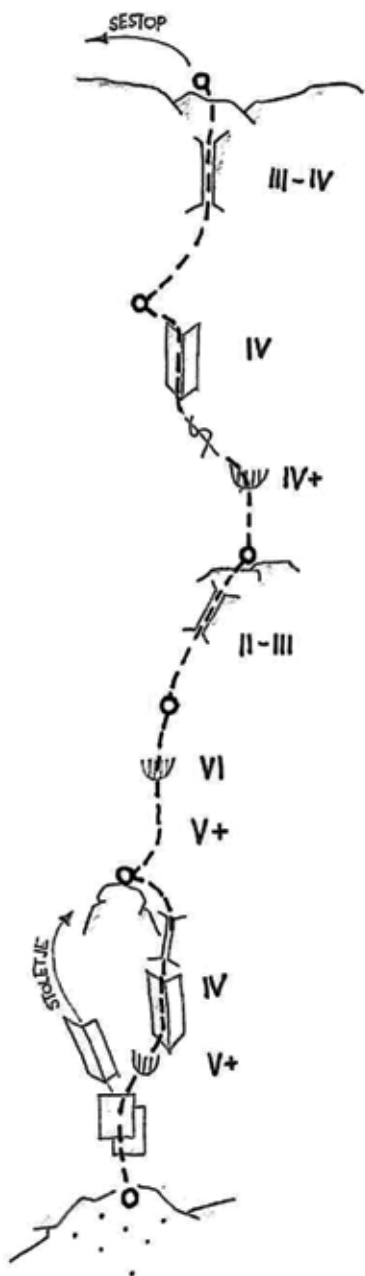
VI/IV–V 180 m

13. 8. 2016, Nejc in Julija Šter. Prva ponovitev smeri.

Dostop: Z Vršiča naravnost navzgor pod JV-steno Šitne glave in potem desno pod steno do vstopa smeri *Stoletje* (25 min).

Opis: Smer se začne skupaj s smerjo *Stoletje*. Prvih 20 m plezamo po smeri *Stoletje*, ko ta zavije v kamin, pa krenemo 2 m desno v previs (k, x) in preko njega v žleb. Po žlebu (IV, x) do prvega varovališča v smeri *Stoletje* (50 m). Od tam desno po kompaktnih ploščah levo od kota, preko previsa do varovališča (xxxxx, IV–V, 30 m). Z varovališča desno za lusko v kamin (k, II–III, 20 m) in od tam na vrh »glave«, kjer je varovališče. Nad njim se pne najlepši del smeri – kompaktna črna stena, po kateri plezamo kar naravnost navzgor (x, V) in potem rahlo proti levi do varovališča (xxx, kk, 30 m). Nad varovališčem še 20 m naravnost navzgor po zajedi (xx) do naslednjega varovališča. Od tu desno preko gruščnate police (20 m) do zajede, ki tvori kot z zadnjim strnim delom (x, III–IV, 30 m). Na vrhu zajeda preide v graben. Tu najdemo na levi strani zadnje varovališče (konec smeri). Izstop je približno 100 m desno od izstopa smeri *Stoletje*. Od tod se lahko spustimo ob dvojni vrvi nazaj na vstop ali pa prečimo desno in sestopimo kot z vseh smeri v tem delu stene (20 min). Smer je lepa, dokaj kompaktna in dobro opremljena.

Sestop: Naokrog, kot iz vseh smeri v tem delu Šitne glave, ali s spusti ob vrvi (4 spusti s 50 m vrvjo), ki so urejeni s svedrovci in obročki za spust.

JULIJSKE ALPE

Pomembnejše ponovitve

Travnik, S-stena

SVEČA

10. 1. 2015, Matevž Mrak, Matevž Vukotič in Nejc Marčič

VII-, 800 m, 18 ur

Druga zimska ponovitev smeri.

Luknja peč, S-stena

KRUŠIC-FERJAN-ZUPAN

7. 3. 2015, Matevž Mrak in Martin Žumer

M6+, 600 m

Prva zimska ponovitev smeri.

Prisojnik, J-ostenje

SMER LETEČIH KLINOV

28. 6. 2015, Sara Jaklič in Marija Jeglič

VII-/V+, 150 m

Prva ponovitev smeri.

Vrh Osojne krnice

ZAJEDA

19. 7. 2015, Sebastjan Domenih in Ivan Rejc

V, A2/III-IV, 300 m; streho sta obplezala po desni strani (VI+, A0)

Prva ponovitev smeri.

Triglav, S-stena

SPOMINSKA SMER MIHE VALIČA

september 2015, Andrej Grmovšek in Andrej Erceg

VIII+/VI-VII, 1000 m, 12 ur

Prva ponovitev smeri (na pogled).

Stenar, JZ-stena

BRKE Z RAZGLEDOM

19. 9. 2015, Marko Turk in Pavel Ferjančič

VI/IV–V, 230 m

Prva ponovitev smeri.

Nad Šitom glava

MLADI RAZISKOVALEC

28. 12. 2015, Matija Volontar in Marija Jeglič

VII/V–, 280 m

Prva zimska ponovitev smeri.

Nad Šitom glava, SZ-stena

GRANDE FINALE

29. 12. 2015, Matic Murn in Žiga Oražem

VI+/V, 250 m

Prva zimska ponovitev smeri.

Kofce gora, S-stena

KRIK DIVJINE

13. 1. 2015, Miha Zupan in Sebastjan Potočnik

III, 4, A0, M5, 500 m, 8 ur

Vstop kot za smer *Za išias in mačka*. Na razcepu grap v desno zajedo, ki se vzpenja poševno navzgor. Višje v zajedi preko previsa do strme zapore. Od tam izpostavljena prečka preko stolpa v kotel. Iz kotla v strmo travnato zajedo, iz katere izplezamo po desni v grapo. Grapi sledimo preko krajših skokov do strme zapore. To preplezamo po levi zajedi, ki nas pripelje na raz. Višje se priključimo grapi, ki ji sledimo do vrha grebena. Na greben izplezamo skozi naravno okno. V boljših snežnih razmerah bi morala biti smer precej lažja.

Peca, J-ostenje

DESERT

8. 3. 2015, Igor Radovič

M, III, 40–55°, 280 m + 140 m

Opis: Vstopimo po *Desnem žlihu* in po 140 višinskih metrih zavijemo proti *Šodrastemu keru* ter nadaljujemo desno na raz. Po nekaj metrih prečimo 15 m v desno in po lahki snežni grapi dosežemo zadnjih 80 m vsepovsod prehodnega terena.

Sestop: Po smeri *Desni žlih*, če nam razmere to omogočajo, ali po zgornjem delu smeri nazaj proti stezi s Knipsovega sedla. Preden jo dosežemo, nas čaka približno 100 m visok pas zoprnega ruševja.

Čaven (Mala gora), J-stena

KILA FRUTABEL

14. 4. 2015, Matej Arh in Andraž Muhič

V+/IV+, 130 m

Dostop: Peljemo se po cesti iz Lokavca proti Predmeji. Po približno sedmih kilometrih sledi 180-stopinjski ovinek v desno. Za njim nadaljujemo še nekaj sto metrov do odcepa makadamske poti (levo). Po zelo dobrem makadamu naravnost, približno kilometer daleč, do križišča. Tu parkiramo in peš nadaljujemo po zgornji poti. V rahlem spustu v petih minutah pridemo do novega parkirišča, deset metrov za njim pa pot prečka planinska magistralka Lokavec–Čaven. Po njej desno navzgor do prve jase na levi (nekaj minut), kjer zavijemo levo s poti. Prečimo proti levi do melišča z velikimi kamni. Še naprej prečimo proti levi, se vzpnemo na novo reber na levi in pridemo pod velika melišča pod Čavnom. Ponovno prečimo v levo in nadaljujemo naravnost navzgor med borovci ter poiščemo vstop blizu vstopa Krvave (sosednji raz).

Opis: Smer poteka od gozdička vrh melišča, rahlo desno od raza, kjer po 40 metrih pridemo na polico, kjer uredimo varovališče. Prečimo deset metrov proti levi v kot med borovcem in manjšim naravnim oknom. Nadaljujemo po zajedi, ki se izteče na polico, in nato po razu. Vrhnjemu podrtemu previsu se umaknemo rahlo desno v plošče in splezamo še 15 metrov do vrhnjih plošč, kjer na škrapljah uredimo sidrišče. Vse varovanje v smeri uredimo z zatiči in metulji.

Sestop: Nadaljujemo naravnost navzgor po travnikih do roba Male gore (10 min). Tu ujamemo stezo, ki pelje za robom proti desni. Po dobrih 5 minutah pridemo do magistralne steze Čaven–Lokavec, po kateri se spustimo do ceste, ki pripelje na vrh plazu nad Lokavcem.

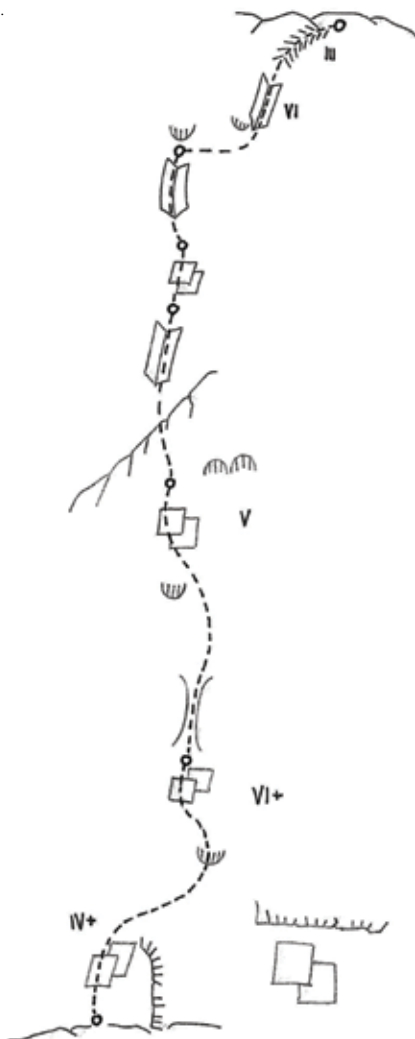
Peca, J-ostenje (Kordeževa rama)

ŽRTVE SISTEMA

9. 5. 2015, Andrej Jež in Jan Špiler

VI+, V, III, 180 m, 3 ure

Smer ponuja lepe naravne prehode in ne preveč hudo težavnost. Kljub temu da je dobro opremljena, je priporočljivo imeti med opremo manjšega metulja ali zatič.

Peca, J-stena

TRIJE STEBRI Z JURIJEVO VSTOPNO VARIANTO

20. 6. 2015, Igor Radovič in Jurij Gorjanc

V+/IV, I-II, 240 m; od tega prvenstven začetni raztežaj V+/IV, 50 m

Varianta se začne desno od originalnega vstopa po strmem sistemu zajed in poči. 50-metrski odsek zahteva veliko mero pazljivosti in truda v krušljivi skali s skopimi možnostmi varovanja.

Tegoška gora, S-stena

STEČINE

28. 6. 2015, Iztok Tomazin

III+/II-III, 500 m

Smer poteka levo od smeri *Koleno*.

Stena med Tegoško goro in Cjajnikom

ROKA

4. 7. 2015, Iztok Tomazin

IV/II-III, 360 m

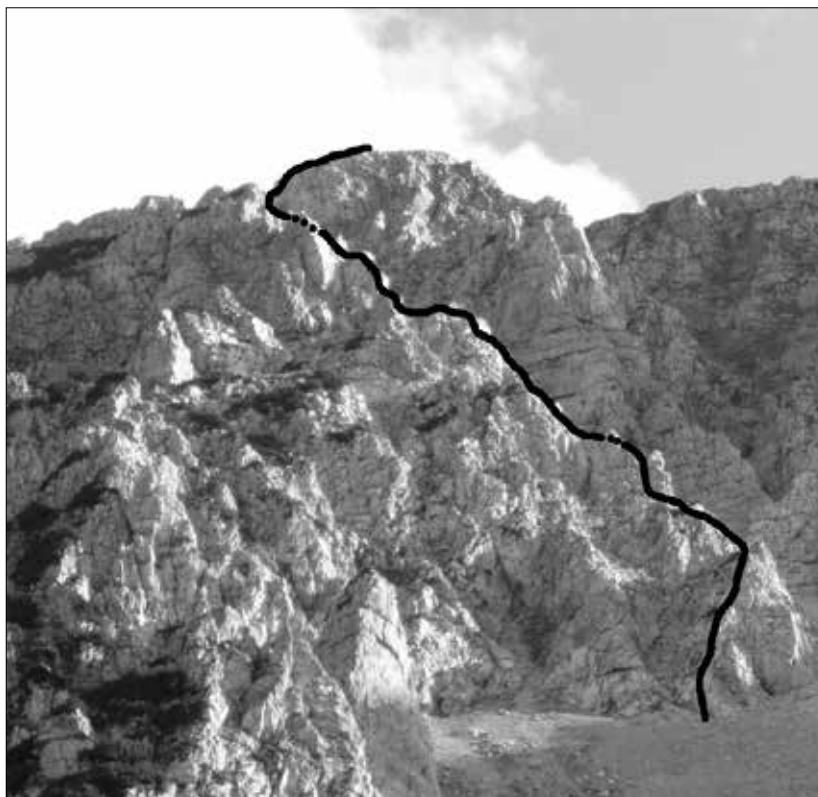
Begunjščica

GREBENČEK

15. 9. 2015, Iztok Tomazin

IV, 250 m

Smer poteka po grebenu levo od smučarske smeri *Trolko*. Če plezamo v območju raza, naletimo na težavnost do IV, če iščemo obvoze, pa okoli II. Lepa grebenska tura z zanimivimi prehodi.

KOWK LOCALS

VI+/V-, 100 m, 2 uri

Kozjek (nad Socko), Karavanke

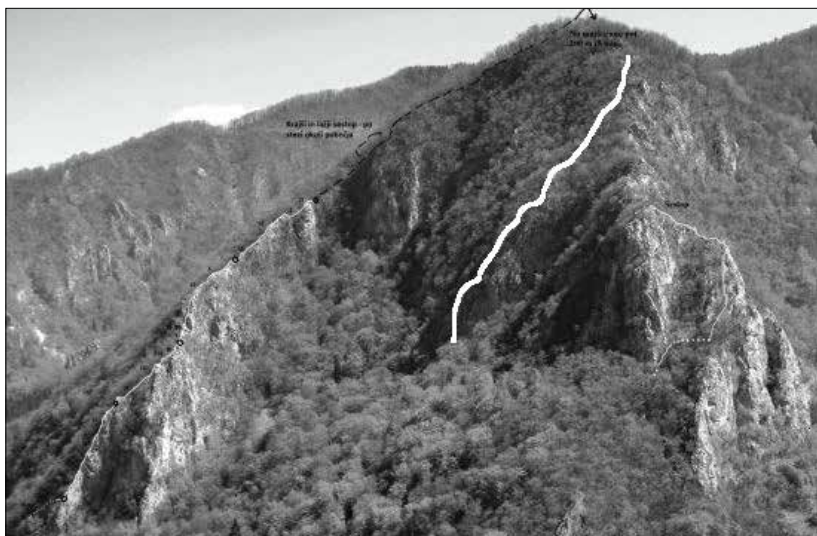
VMESNI GREBEN

14. 12. 2015, Anton Golnar, Igor Golčman in Jože Kamenšek

V/IV, II–III, 200 m, 2 uri

Dostop: Po cesti iz Socke proti Vitanju (približno 2 km) do mostu čez potok. Čez most in desno po cesti še dober kilometer. Pri prvem razcepu zavijemo levo in se peljemo še okoli 200 m. Parkiramo ob cesti na ovinku. Nadaljujemo levo navzgor po kolovozu do markacij. Naprej po kolovozu. Ko se markirana pot odcepi desno navzgor, nadaljujemo levo in rahlo navzdol ter nato rahlo navzgor pod steno (*Marandkanta* in ostale smeri). Levo pod steno in poševno navzgor do nekakšne rame. Desno pod zgornji steber *Marandkante* (dostop kot za *Cik-cak*). Naprej po stezici in pod *Gamsovim grebenom*, nato še 100 m do naslednjega grebena.

Opis: Smer poteka po grebenu, ki leži na polovici pobočja med *Zahodnim grebenom* in grebenom, po katerem poteka smer *Marandkanta*. Prvi raztežaj poteka sprva po poševni zajedi proti levi, nato navzgor in levo. Ta raztežaj je krušljiv, neočiščen in neopremljen. Nato sledimo grebenu proti desni navzgor vse do stolpa (do tu 125 m). Tu postane svet malo položnejši. Iščemo najlepše prehode vse do vršnega stolpa, ki ga lahko preplezamo na različnih mestih.

ALPINISTIČNO SMUČANJE

Pomembnejše ponovitve

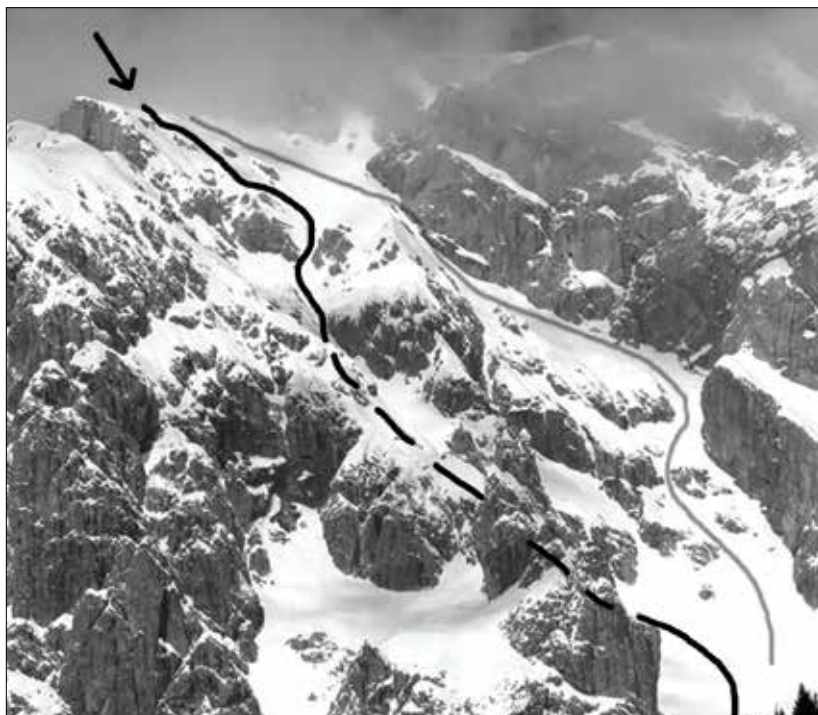

Lammkopf (2846 m), JV-stena

DIREKTNA

15. 3. 2015, Marijanca Cuderman in Marko Kern

Z, 45°, 500 m

Desno običajna linija, levo direktna. Foto in vris: Marko Kern.

Monte Bagni (2983 m), severno ostenje

CANALONE WITZENMANN-OPPEL

18. 4. 2015, Boštjan Bešter in Marko Kern

Z-, 40°, odseki 45°, zgoraj izpostavljeno, 650 m

Foto in vris: Marko Kern.

Tofana di Rozes (3225 m), SV-stena
DIRETTISSIMA DI PUNTA MARIETTA

17. 5. 2015, Marko Kern

Z-, 40-45°, dva prehoda 50°, 400 m

Desno normalka, levo Direttissima. Vris: Marko Kern.

Vir: summitpost.org.

ALPINISTIČNI VZPONI - EVROPA

BOLGARIJA

Vratsa 2015

Deset članov AO Celje - Matica se je konec maja odpravilo v nacionalni park Vratsa na SZ Bolgarije. Gre za zanimivo in veliko plezalno področje s stenami, visokimi med 120 in 400 metri. Plezati je mogoče navrtane, manj navrtane in seveda tudi neopremljene smeri. Celjani so preplezali 29 smeri s težavnostjo med III in VI.

Vratsa. Vir: www.aocelje.org.

ČRNA GORA

Črna gora – AK Ravne

Črna gora je dober cilj za raziskovanje nedotaknjenih sten. S takšnim namenom so se maja tja podali člani AK Ravne. V stenah nad mestom Bar so preplezali štiri prvenstvene smeri, ki so jih poimenovali *Turška kula* (III-II, 125 m), *Vonj po makiji* (IV/II-III, 140 m), *Sol zemlje* (V/II-III, 250 m) in *Turški most* (IV+/II-III).

FRANCIJA

SMAR v Verdonu

Udeleženci: Luka Lindič, Tjaša Jelovčan, Matevž Mrak, Matej Mučič, Matej Balažic in Marko Prezelj (mentor). Francoski gostitelji: Sebastien Ratel, Sylvaine Thiabaud, Renaud Fine, Aurellie Didillon, Maxime Pucheus.

Trajanje: od 19. do 25. aprila 2015

Tokratna akcija SMAR je potekala kot drugi del izmenjave s francoskimi alpinisti. Namen akcije je bila izmenjava izkušenj s tujimi alpinisti in plezanje v kopni skali v okolici Verdonu.

Seznam opravljenih vzponov:

20. 4.: Plezanje enoraztežajnih nenavrtanih (*trad*) smeri v peščenjaku nad Annotom.

21. 4.: Verdon

Ula, sektor La Demande, 6b, 320 m (Matej Mučič, Matevž Mrak, Sylvaine Thiabaud)

Ula, sektor La Demande, 6b, 320 m (Tjaša Jelovčan, Renaud Fine)

Barbapoupon in 1. r. *Fenrir*, sektor Fenrir, 6b+, 160 m (Marko Prezelj, Seb Ratel)

La fete des nerfs, sektor Fete des Nerfs, 7a+, 260 m (Luka Lindič, Aurellie Didillon)

Zizagutti, sektor Fenrir, 6b, 90 m (Matej Balažic, Maxime Pucheus)

22. 4.: Plezanje balvanov nad Annotom.

23. 4.: Aiglun

L'Artisan du Huitième Jour, 7b+, 230 m (Luka Lindič, Sylvaine Thiabaud)

Saga, 7a, 260 m (Tjaša Jelovčan, Maxime Pucheus)

La Cerise, 6c, 200 m (Marko Prezelj, Matej Balažic (A0), Renaud Fine)

La Cerise + povezava smeri(?) , 6c+, 200 m (Matej Mučič, Aurellie Didillon)

La Cerise + povezava smeri(?) , 6c+, 200 m (Matevž Mrak, Sebastien Ratel)

24. 4.: Verdon

Serie Limitée, sektor Le Duc, 6c+, 300 m (Matej Mučič, Maxime Pucheus)

Serie Limitée, sektor Le Duc, 6c+, 300 m (Luka Lindič, Tjaša Jelovčan)

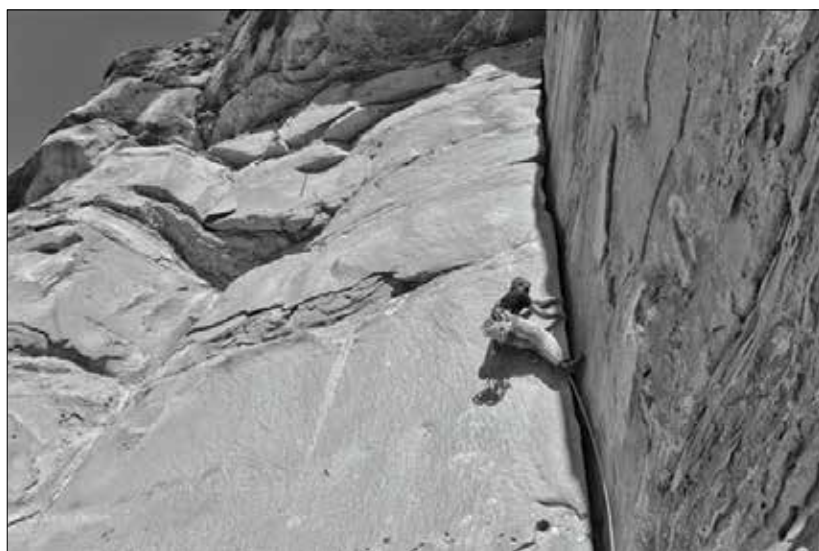
Valse por Manon, sektor Le Duc, 6c, 220 m (Matevž Mrak, Matej Balažic)

Ca passe ou sarcasmes, sektor L'Imbut, 6c+, 200 m (Marko Prezelj, Sylvaine T.)

Ras le bolchoi, sektor L'Imbut, 6c, 160 m (Marko Prezelj, Sylvaine Thiabaud)

Hold up mental, sektor L'Imbut, 7b, 160 m (Aurellie Didillon, Sebastien Ratel)

L'age de raison, sketor L'Imut, 7b, 160 m (Aurellie Didillon, Sebastien Ratel)

Plezanje »trad« smeri nad vasjo Annot.

Foto: Marko Prezelj; vir: ka.pzs.si.

8. vseslovenski tabor alpinističnih družin – Ailefroide 2015

Udeleženci: štiri družine z odsekov AO Rašica, Posavski alpinistični klub in Črnuški AO

Trajanje: od 18. do 26. julija 2015

Preplezane smeri:

- Pointe des Arcas – Engat's Aux Arcas (500 m, 6b); Clapouse – Cretin des Alpes (450 m, 6c);
- Tete de la Draye, face Sud – Pets de Rupricaprins (skrajšana na 300 m, 5c+);
- Contreforts de la Tete de la Draye – Spit on Cup (200 m, 5a);
- Palavar – J'irai percer sur vos tombes (350 m, 6b+);
- Two hot men – Chaud Biz (180 m, 5c);
- Fissure d'Ailefroide – (250 m, 5b);
- Apparatchik – Logique floue (200 m, 6a).

Tabor za perspektivne alpiniste – Chamonix

Udeleženci: Klemen Gerbec (AO Kranj), Uroš Grič (AO Ljubljana-Matica), Domen Košir (AO Železničar), Marjan Kozole (AK Vertikala), Boštjan Tomplak (AO Železničar), Matej Arh (AO Kranj), Andrej Jež (AK Črna), Miha Močnik (AO Železničar), Borut Demšar (Akademski AO), Nejc Klemenčič (AO Tržič) ter Nejc Marčič (AO Radovljica, vodja) in Peter Bajec (AO Železničar, pomočnik vodje)

Trajanje: od 8. do 25. oktobra 2015

Kot že nekaj preteklih let se je tabor zaradi ugodnejših razmer in stabilnejšega vremena organiziral v jesenskem času. Ker je bilo poletje izredno suho in vroče, je bilo jasno, da takšnih razmer, kot so bile prejšnje leto, ne bo. Od višjih sten so bili v solidnem stanju le Droati, večina drugih smeri pa je bila v slabem stanju. Kljub temu se je našlo dovolj zanimivih linij, v katerih so lahko »perspektivci« dodobra spoznali plezanje v ne ravno idealnih razmerah. Kljub nizkim ocenam nekaterih smeri je bilo plezanje resno in zahtevno, nemalokrat se je zavleklo pozno v noč, sestopanje pa v naslednje jutro.

HRVAŠKA

Kuk Tisa, SZ-stena, Paklenica

TISA DIREKT

26. 4. 2015, Mijo Kovačević in Alenka Es

V/IV, 230 m

Dostop: Od vhoda v park po cesti do table »Kuk od Paščetnice«, čez potok in nekaj metrov levo po potki, nato desno navzgor po melišču ter skalah (I–II) do stene.

Opis: Vstop je ploščasta skala v pokončnejšem svetu (klin) desno od ločilnega kota/žleba med smerema *Ranozoreći* in *Josipa Debeljaka*. Naravnost navzgor v smeri večje rumene kapelice, previs, do njenega desnega roba (klin). Nad njo vse do krajše, v desno nagnjene poličke (sidrišče). Naprej v levo, nato naravnost navzgor v smeri večjih previsnih skal. Izstop levo okoli in čez rob stene (sidrišče). Nekaj metrov navzdol po enostavnem terenu do sosednje, desne stene. Po izrazitem žlebu strmo navzgor do prvega previsa, čezenj ter čez naslednjo, v strop zagozdено skalo. Naprej po strmejšem ploščastem svetu na lažji teren (sidrišče). Desno navzgor do poraščene strme skalice, čez njo naravnost navzgor na plošče in do rahle izravnave (sidrišče). Kratek, skoraj pohoden raztežaj do zgornje stene. Držimo se desne v smeri največjega (črnega) previsa. Čez pokončnejše plošče in desno čez kratko rampo do levega roba velikega previsa. Po mestoma zaobljeni zajedi naravnost navzgor ob previsu do zapore pod stropom, dva metra desno in naprej po robu leve previsne zapore naravnost navzgor. Še nekaj metrov lažje ploščaste skale in nato izstop iz stene. Zaključno sidrišče na zaobljeni najvišji skali/rogliju na vrhu Kuka Tisa.

Sestop: Na levo po velikem poraščnem žlebu, ki ločuje Kuk Tisa in Kuk od Paščetnice. Spust po vrvi ali plezanje navzdol (strmo).

Potrebna oprema: klini, komplet metuljev in zatičev.

V smeri sta dva klina, *Tisa direkt* je neopremljena in poteka približno naravnost v smeri vrha po dokaj pokončnem, večinoma razbitem terenu. Glavni raztežaji vsebujejo manjše in večje previsne skoke, ki jih pogosto sestavljajo razlomljeni skalni bloki. K težavnosti doda še psihološki učinek izpostavljenosti in pretečih skal nad glavo. Raztežaji

so večinoma atraktivni in omogočajo dobro plezanje. Plezalec, ki ni vaje divjega sveta, se ne bo počutil najbolje. Smer je občutno zahtevnejša od sosednjih smeri.

Stup, Paklenica

POLMESEC

3. 5. 2015, Matej Balažic in Blaž Gladek

VII+/VIII-, 250 m

Druga prosta ponovitev smeri.

Baška, Gabar

POLETNA

29. 8. 2015, Mijo Kovačević, Mateja Čas in Grega Volk

IV+/II-III, 130 m, 1-2 uri

Dostop: Kot za smer Tri leta.

Opis: Vstopimo na pritlikavem bloku skal v izteku melišča levo od grmičevja.

1.R: Naravnost navzgor čez dva skoka na položnejši teren in v izteku grebenčka levo do stene s previsom. Na tem mestu prečimo smer *Tri leta*. Pod previsom na poševni plošči uredimo sidrišče.

2.R: Od tu nadaljujemo desno, sprva nekaj metrov strmo navzgor, nato v prečnici diagonalno desno (mestoma krušljiv, strm teren, IV+) vse do pokončnega skoka. Naravnost čezenj (IV-) v lahek svet. Sidrišče uredimo na levi pod naslednjim previsom.

3.R: Naravnost navzgor na vrh čez previs (IV+), nato navzdol čez malo škrbino in naprej po grebenu do sidrišča.

4.R: Težavnost skoraj povsem popusti. Zaključno sidrišče na primer-nem mestu na vrhu. Smer ves čas išče zahtevnejše detajle ter senco.

Sestop: Po kateri od lažjih smeri splezamo navzdol.

Potrebna tehnična oprema: klini, komplet metuljev in zatičev.

POLETNA

TWINS

Rdeča skala, V-stena, Baška

TWINS

28. 12. 2015, Mijo Kovačević in Karmen Perme

V/IV, 100 m, 1 ura in 30 min

Dostop: Mimo glavne plaže po sprehajalni poti nad morjem v smeri zahoda, proti svetilniku. Skozi vrata v skalni ogradi in približno 200 metrov naravnost. Nekaj deset metrov preden pot zavije desno navzgor v široko grapo, smo nekaj metrov pod levo polovico Rdeče stene.

Opis: Vstop je izrazita zajeda na desni strani, levo od ločilnega kota med desno gladko in levo razčlenjeno polovico Rdeče stene. Sidrišče 1.R: Nekaj metrov v levo. Po zajedi navzgor, v vršnem delu čez večjo zagozdeno skalo (IV+) do velike gruščnate police na vrhu, sidrišče. 2.R: Po polici nekaj metrov v desno do vstopa v pokončno ploščasto steno z dvema izrazitima počema oz. zajedama. Po oz. ob levi ali desni zajedi naravnost navzgor, čez oba mestoma previsna skoka, v izteku po v levo nagnjeni poč (zadnje ključno mesto) na manjšo poličko, sidrišče. 3.R: V desno čez krajše skoke (manj zahtevno) do vrha Rdeče stene, sidrišče. Turo lahko nadaljujemo po nakazanem skalnem grebenčku še dobra dva raztežaja skoraj pohodno (I-II) do vrha Gabarja.

Sestop: Po prvih treh raztežajih v levo, plezalno navzdol po smeri *Rdeča skala* (III/II-III); desno po pohodniški poti; sestop z vrha Gabarja po eni od markiranih poti.

Potrebna oprema: klini, komplet metuljev in zatičev.

Opombe: Smer je neopremljena in poteka približno naravnost v smeri vrha Rdeče stene po dokaj pokončnem, zahtevnejšem terenu leve polovice stene. Ključnih mest je več, plezalno in psihološko je najbolj delikaten drugi raztežaj. Zaradi naloženih skal, ki jih je v steni še dovolj, velja urediti sidrišča čim bolj stran od vpadnic.

ITALIJA

Riofreddo (Mrzla voda)

TRIJE KRALJI

6. 1. 2015, Dejan Koren in Tine Andrejašič
WI4+, 70 m

Travnik, S-stena (ostenje nad Mangartskimi jezeri)

ČIRA ČARA

24. 1. 2015, Dejan Koren in Tine Andrejašič
M8+, WI5+, 150 m (+250 m)

11. 2. 2015, Matej Balažic in Andrej Grmovšek. Prva ponovitev smeri.
19. 2. 2015, Mario Willitsch in Robert Roithinger. Druga ponovitev smeri.

Opis: Na koncu *Damoklejevega meča* sledimo polici v levo (približno 80 m). Tam v vpadnici velike viseče sveče nadaljujemo po raztežaju kombiniranega plezanja do vznožja sveče (M8+). Sledi prehod preko sveče v lažji svet. Od tam še dva raztežaja do roba stene (v smeri so štirje svedrovci – skupaj s stojšči).

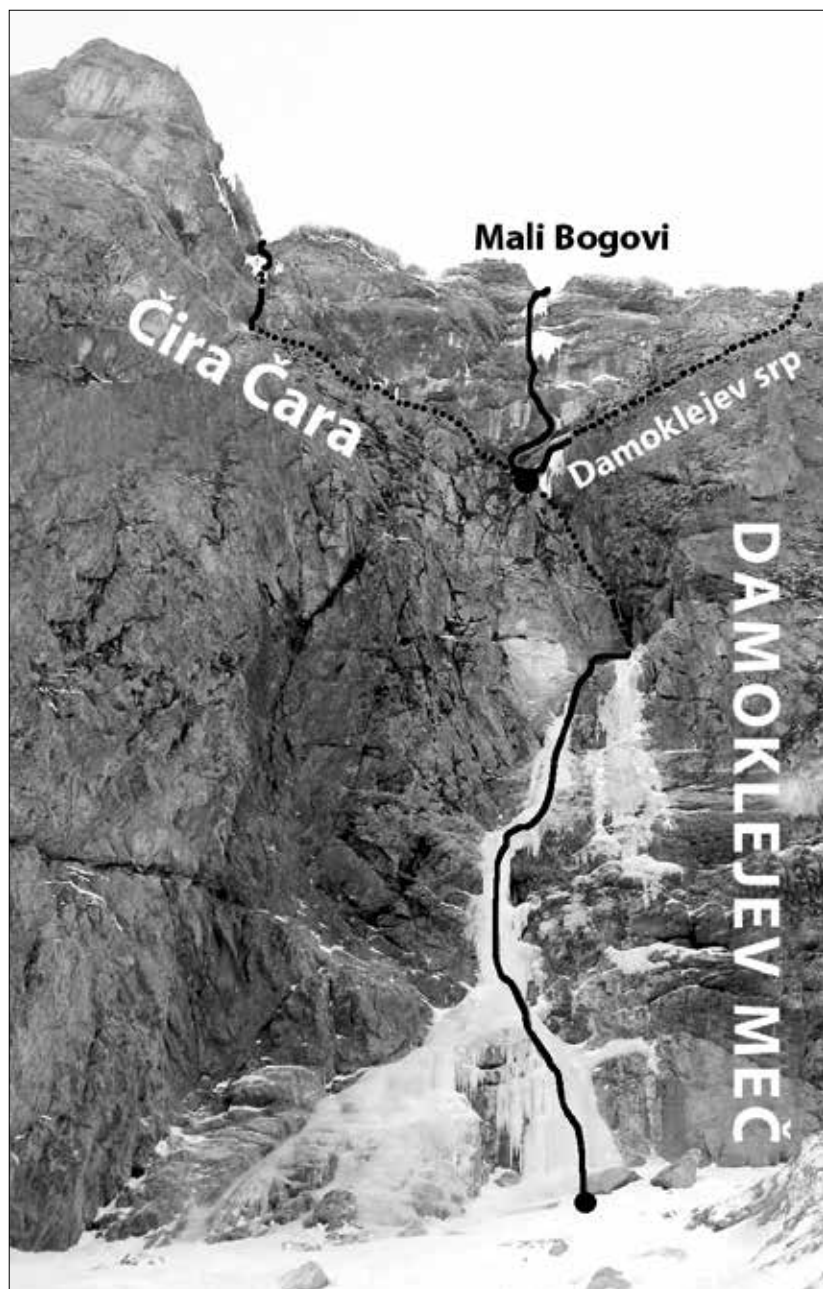
Travnik, S-stena (ostenje nad Mangartskimi jezeri)

DAMOKLEJEV SRP

24. 1. 2015, Dejan Koren in Tine Andrejašič
WI4+, do 80°, 170 m

27. 1. 2015, Klemen Jelič in Miha Zupin ter Borut Demšar in Luka Žakelj.
Prva in druga ponovitev smeri.

Opis: Na koncu *Damoklejevega meča* sledimo slapu proti desni na lepo in logično rampo, ki ves čas v desni diagonalni vodi na rob stene.

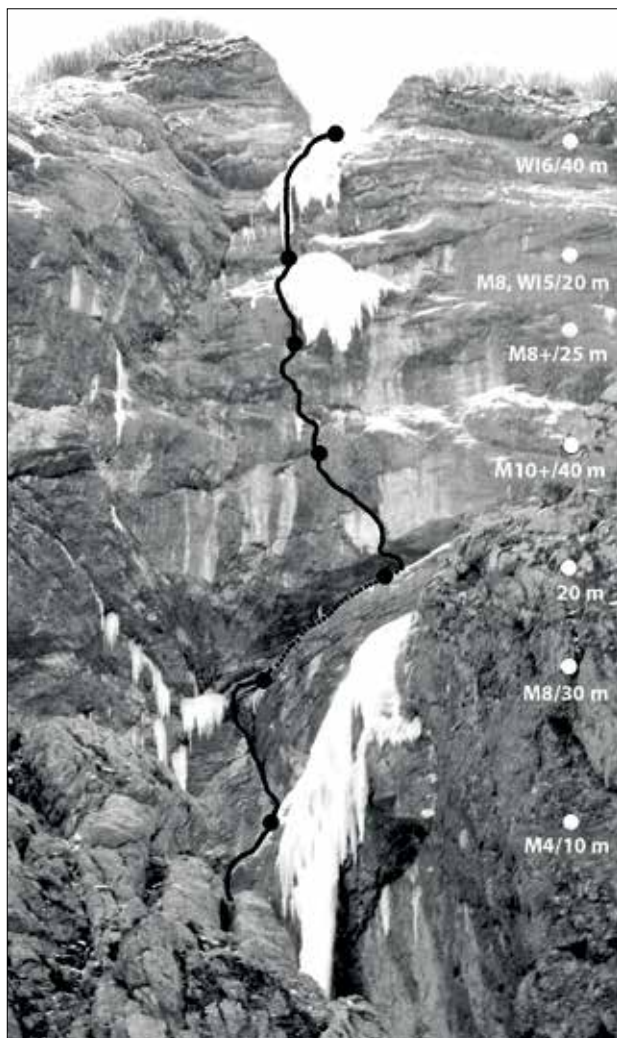
Travnik, S-stena (ostenje nad Mangartskimi jezeri)

MALI BOGOVI

4. 3. 2015, Dejan Koren in Tine Vidmar

M10+, W16, R, 170 m (+ 250 m)

Smer je posvečena Urbanu Golobu.

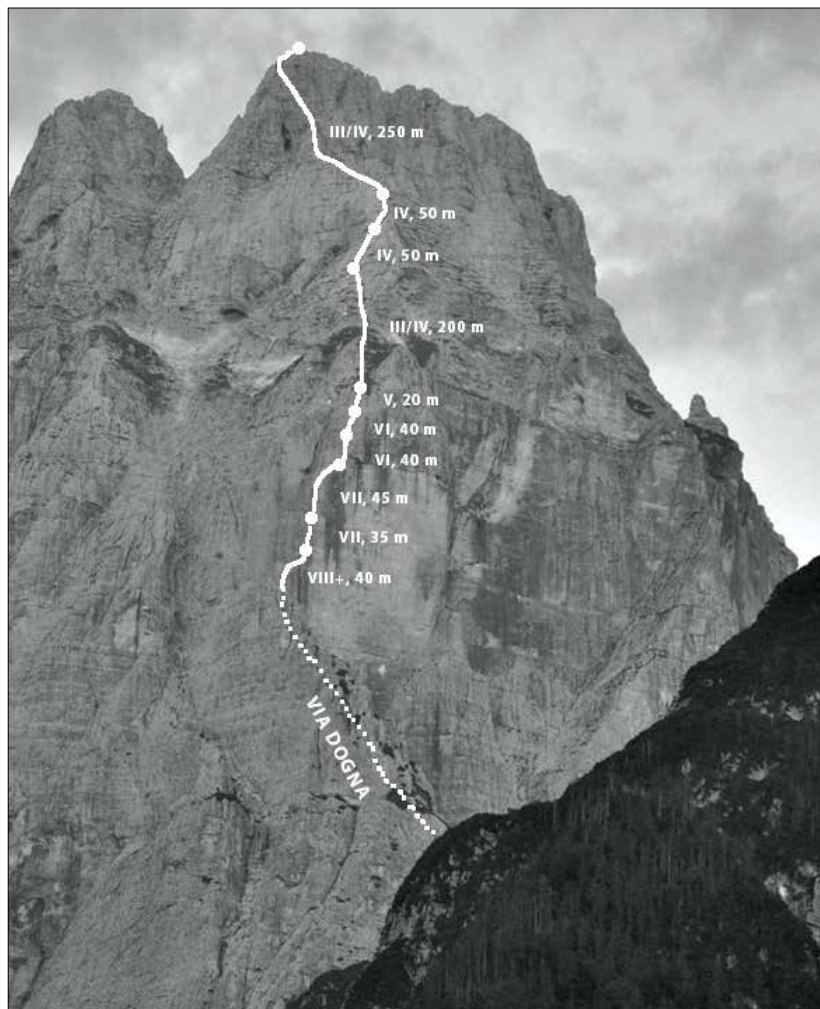
Montaž, Z-stena

SKRITA, A LEPA POŠAST

11. 8. 2015, Dejan Koren in Tine Vidmar

VIII+, 800 m (celotna dolžina 2000 m), 10 ur

Smer je pravi biser nad globoko sotesko Clapadorie. Pne se v lepi in čvrsti skali, poteka po naravnih prehodih. Od plezalcev zahteva dobrošno mero vplezanosti.

SMAR v Dolomitih (skupina Brente)

Udeleženci: Tjaša Jelovčan, Matej Mučič, Tadej Krišelj in Marko Prezelj (mentor) ter lokalna poznavalca Ermanno Salvaterra in Andrea Sarchi

Trajanje: od 13. do 21. julija 2015

Zaradi deževnega vremena so prve tri dni plezali v plezališčih južno od Brente. Sledil je premik do koč Brentei in dva dneva plezanja v njeni okolici. Plezalno akcijo so udeleženci zaokrožili nad kočo Agostini, v Cimi d'Ambiez, ki ponuja odlično plezanje v kompaktni skali, po kakovosti pa ne zaostajajo niti okoliške stene. Vsem je uspelo preplezati po dve smeri v skoraj zimskih razmerah.

Seznam vzponov:

14. 7.: plezanje v plezališču La Gola

15. 7.: plezanje v plezališču La Panoramica

16. 7.: plezanje v plezališču Bassilandia

17. 7.: *Via degli Aspiranti* (6+, 240 m) Matej Mučič, Marko Prezelj, Ermanno Salvaterra); *Via Fehrmann* (4+, 450 m) Tadej Krišelj, Tjaša Jelovčan

18. 7.: *California* (7, 450 m) Matej Mučič, Marko Prezelj

Francoski steber (6-, 850 m) Tadej Krišelj, Tjaša Jelovčan

19. 7.: *Sensazione salitarie* (7a, 285 m) Matej Mučič, Marko Prezelj; *Vienna Route* (6, 400 m) Tadej Krišelj, Tjaša Jelovčan

20. 7.: *Route of Satisfaction* (6-, 400 m) Matej Mučič, Marko Prezelj; *A hundred years* (7-, 350 m) Tadej Krišelj, Tjaša Jelovčan

Foto: Marko Prezelj;
vir: ka.pzs.si

Plezalni tabor za mlade perspektivne alpiniste – Courmayeur 2015

Udeleženci: Petra Muhič, Tjaša Jelovčan, Marija Jeglič, Sara Jaklič, Uroš Grilj, Matevž Mrak, Marjan Kozole, Matej Arh, Tin Pelc, Nejc Klemenčič, Klemen Žumer, Matic Murn, Žiga Oražem, Matic Košir (pridružen član) ter Andrej Grmovšek (vodja) in Nejc Pozvek (vodja)

Trajanje: od 25. do 30. julija 2015

(Pre)plezane smeri:

Sobota, 25. 7. 2015

- Jeglič-Grilj: Parete dei Titani, *Ahi Ahii Ahiii*, 7a, 400 m, NP/FL (športna smer)
- Murn-Oražem: Parete del Titani, *Venus ou bien venise*, 6b+, 400 m, NP/FL (športna smer)
- Mrak-Arh: Parete dei Titani, *Ahi Ahii Ahiii*, 7a, 400 m, NP/FL (športna smer; Arh 1 x A0)
- Košir-Pelc: Parete dei Titani, *neznana smer*, 6a, A0, 300 m (nedokončana športna smer, prosti vzpon preprečilo blato)
- Kozole-Muhič: Parete dei Titani, kombinacija smeri *Venus in Ahi*, 6b+, A0, 400 m (športna smer)
- Jelovčan-Jaklič: L'Eveque, *Ferrusix*, 6b, 200 m, NP/FL (športna smer)
- Grmovšek-Pozvek: L'Eveque, *Straordinaria*, 7a, 200 m, NP/FL (športna smer)

Nedelja, 26. 7. 2015

- Žumer-Klemenčič: Tour de Jorasses (3813 m), *Etoiles filantes*, 7a, A0, 450 m (zaradi slabega vremena sta se obrnila 3 R pod vrhom)
- Jeglič-Jaklič: Aiguille Croux (3251 m), *Euroteam*, 6c, 320 m (zaradi slabega vremena obrnili 3 R pod vrhom)
- Jelovčan-Košir: Aiguille Croux (3251 m), *Que cherches tu JeanMarie*, 6c, 320 m, NP/FL (Košir 1 x A0)
- Pelc-Arh: Aiguille Rouges de Triolet (3289 m), *zgrešena smer po JZ-razu*, do V+, ca. 700 m
- Mrak-Grilj: Aiguille Rouges de Triolet (3289 m), *Senza nome*, 5c, ca.

700 m

- Kozole-Muhič: Aiguille Rouges de Triolet (3289 m), *Senza nome*, 5c, ca. 700 m (zaradi slabega vremena obrnila 2 R pod vrhom)
- Oražem-Murn: Aiguille Rouges de Triolet, JZ-stena (3289 m), *Tout Fou*, 6c+, 250 m, NP/FL (Murn 6c, A0)
- Grmovšek-Pozvek: Aiguille Rouges de Triolet, JZ-stena (3289 m), *Le profezie di Celestino*, 7c, 280 m, RP (Pozvek 1 x A0 v 7a+)

Torek, 28. 7. 2015

- Grilj-Mrak: Petites Jorasses (3650 m), *Bonatti-Mazeaud*, 6c, 450 m, NP/FL
- Klemenčič-Žumer: Petites Jorasses (3650 m), *Bonatti-Mazeaud*, 6c, 450 m, NP/FL
- Pelc-Arh: Tour de Jorasses (3813 m), *Diedre Machetto*, ED, 6a/ 4-5+, 450 m, NP/FL
- Jelovčan-Košir: Petit Capucin (3693 m), *Petit Capoussin*, 6b+, 300 m, in Lifting du Roi, 5c, 300 m
- Kozole-Muhič: Grand Capucin (3838 m), *Švicarska direktna*, 6b+, 300 m (oba A0 v najtežjem raztežaju)
- Oražem-Murn: Grand Capucin (3838 m), *Direktna smer*, 6c, 400 m (zaradi močnega vetra sta se obrnila 1 R pod vrhom)
- Jeglič-Grmovšek: Trident du Tacul, *Indurain*, 7a, 300 m, NP/FL, in Petit Clocher du Tacul, Tunel vision, 7a, 250 m (najtežji raztežaj moker, A0)
- Jaklič-Pozvek: Grand Capucin (3838 m), *Voyages sellon Gulliver*, 7b, 460 m (prosto, razen v nihajnih prečkah)

Četrtek, 30. 7. 2015

- Kozole-Pozvek: Pilier Rouge du Clocher (3650 m), *Piller roughes*, 6c, 250 m, NP/FL
- Grilj-Košir: Parete del Titani, *Venus ou Bie Venis*, 6b+, 450 m, NP/FL (športna smer; Košir 1 x A0)
- Pelc-Arh: Parete del Titani, *Venus ou Bie Venis*, 6b+, 450 m, NP/FL (športna smer; Arh 1 x A0)

SMAR – Courmayeur

Udeleženci: Tjaša Jelovčan (vodja), Matevž Mrak, Matej Mučič in Tadej Krišelj

Trajanje: od 29. avgusta do 3. septembra 2015

Namen tokratne akcije SMAR je bilo plezanje v Frenejskih in Brouillardskih stebrih. Udeleženci so se iz Courmayeurja napotili proti koči Monzino in od tam proti bivaku Eccles (3850 m). Navsezgodaj zjutraj so že plezali po vstopnem razu in s tremi spusti ob vrvi dosegli snežišče pod Frenejskimi stebri. Ker ni bilo sledi prehodnikov, je bilo prečenje precej težavno. Matej in Matevž sta dosegla pravi vstop v steber, Tadej in Tjaša pa sta bila zaradi padajočega kamenja prisiljena vstopiti bolj levo, kar jima je vzelo precej časa. Plezanje v popolni samoti in dobrem granitu je bilo pravi užitek. V *Chandelle* so v najtežjem raztežaju uporabili nekaj tehnike, saj se je temperatura precej znižala zaradi sence in prihajajočega poslabšanja vremena. Naveza Mrak-Mučič je prišla na vrh ob izdihu dneva. Ob močnem vetru sta sestopila na bivač Vallot in tam prespala. Naslednji dan sta sestopila v dolino. Tjaša in Tadej sta bila zaradi zgrešenega vstopa poznejša, zato ju je sneženje z vetrom prisililo v dvakratni bivač pod vrhom Mont Blanca. Ob izboljšanju vremena sta sestopila do koč Gouter in naprej v dolino.

Sončenje na ledeniku pod bivakom.

Foto: Matevž Mrak; vir: ka.pzs.si.

NORVEŠKA

Norveška 2015 – AO Kamnik

Udeleženci: Jure Prezelj, Cene Griljc, Katja Tabernik, Franc Miš, Simon Kurinčič, Andrej Rezar, Katja Novak, Boris Bodlaj, Jaka Capuder, Blaž Gladek, Dejan Kuserbajn, Primož Lavrič, Žiga Oražem, Dominika Pintar in Alja Markič (pridružena članica iz AO Jezersko)

Trajanje: od 1. do 13. julija 2015

Kamničani so se najprej utaborili v dolini Nissedal, ob vznožju mogočnega Haegefjella. Tam so tri dni uživali v plezanju neskončnih počí. Sledil je premik na zahod, v dolino Uskedalen, in še dva dneva plezanja v fantastičnem granitu.

Vir: aokamnik.si.

SLOVAŠKA

SMAR v Visokih Tatrah

Udeleženci: Janez Svoljšak, Tjaša Jelovčan, Martin Žumer, Nejc Marčič, Matevž Mrak in Matej Balažic

Trajanje: od 14. do 22. marca 2015

Prva akcija SMAR v tej sezoni je bila namenjena plezanju kombiniranih smeri v Visokih Tatrah.

Preplezane smeri:

Kežmarský štít (2558 m):

- *Weberovka*: M6, 400 m, Marčič-Jelovčan;
- *Matrix*: M9 (z izstopno varianto M6), 300 m, Žumer-Svoljšak;
- *Russian rullet*: M6, 300 m, Mrak-Balažic;
- *Szczepanského cesta*: M4, 400 m, Žumer-Mrak;
- *Bocekova cesta a varianty*: M5+, 400 m, Svoljšak-Marčič;
- *Zlata nitka*: M5, 300 m, Jelovčan-Balažic.

Kačací Mních (2190 m):

- *Nezabutka*: M7, A3, 500 m, prvenstvena, Žumer-Marčič-Sabovčík;
- *Lavym zarezom + Superdirettissima*: M6, A1, 500 m, Balažic-Svoljšak.

Veža Železnej brány (2190 m):

- *Žolík*: M6+, 500 m, Balažic-Svoljšak.

SRBIJA, MAKEDONIJA

SMAR v Srbiji in Makedoniji

Udeleženci: Luka Krajnc, Tadej Krišelj, Martin Žumer, Tjaša Jelovčan, Matevž Mrak in Matej Balažic

Trajanje: od 31. oktobra do 8. novembra 2015

Kronološko poročilo:

31. 10.: Vožnja v Srbijo in nastanitev v Jelašnici.

1. 11.: Plezanje v plezališču Sićevečka Klisura.

2. 11.: Plezanje v plezališču Jelašnička Klisura.

3. 11.: Vožnja v Makedonijo in nastanitev v Prilepu.

4. 11.: Plezanje na balvanih v sektorju Šisernik in Baba.

5. 11.: Plezanje na balvanih v sektorju Dabnica.

6. 11.: Počitek.

7. 11.: Plezanje balvanov sektorju Markovi Kuli.

8. 11.: Plezanje balvanov v sektorju Balvanija, vožnja nazaj v Slovenijo.

ŠVICA

Titlis, S-stena

HATTORI HANZO

27. 8. 2015 in 29. 8. 2015, Jernej Kruder in Gregor Vezonik

8b+, 350 m

Prva in druga prosta ponovitve smeri.

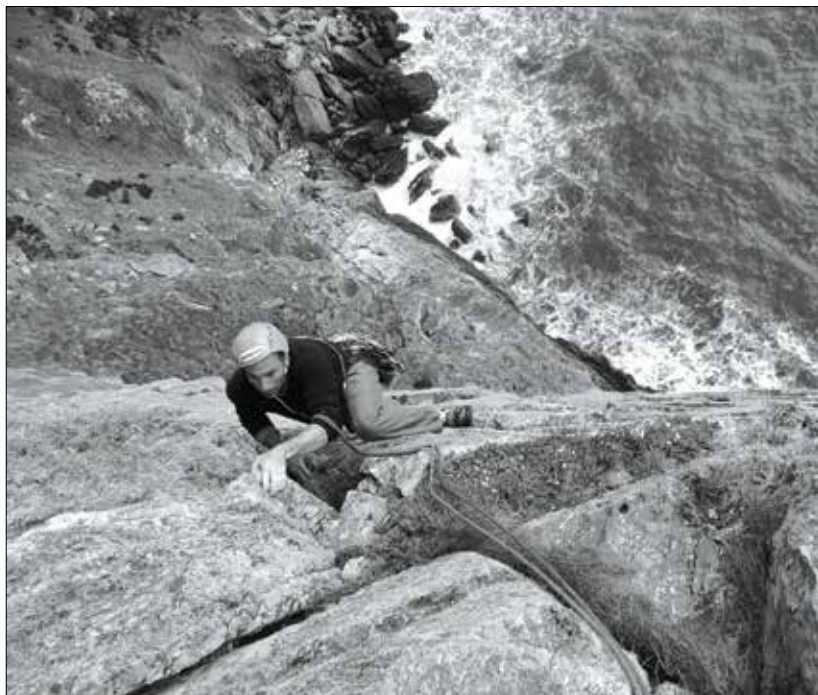
VELIKA BRITANIJA

BMC Wales 2015

Udeleženeec: Klemen Žumer

Trajanje: od 10. do 17. maja 2015

Srečanje je potekalo v severnem Walesu, ki je razdeljen na različna plezalna območja: Ilanberis, Tremadog, Gogarth, Ogwen ... Na vsakem območju je ogromno sten različnih tipov in smeri različnih težavnosti. Klemen je v navezi z lokalnimi soplezalci na različnih območjih plezal v smereh, visokih do sto metrov. Stalna spremljevalca sta bila dež in močan veter.

Plezanje v severnem Walesu.

Foto: Klemen Žumer; vir: www.pzs.si.

ALPINISTIČNI VZPONI - SVET

SEVERNA AMERIKA

Kolorado 2015

Udeleženci: Matic Košir, Neli Pegan, Blaž Špendov, Luka Korbar, Tina Čorič in Dunja Černigoj

Trajanje: od 28. aprila do 29. maja 2015

Družčina je potovanje začela v Colorado National Monumentu, kjer so plezali v puščavskem peščenjaku. Nadaljevali so v granitu v Boulderju, končali pa v Colorado Springsu, kjer zaradi deževja niso plezali.

Aljaska 2015

Člana: Aleš Česen (vodja) in Luka Lindič

Trajanje: od 4. maja do 9. junija 2015

Aleš in Luka sta načrtovala prvenstveno smer desno od *Francoske smeri* v severni steni Mount Hunterja. Razmere niso dovoljevale varnega plezanja, zato sta se preusmerila v *Francosko smer*. Pred tem sta za aklimatizacijo preplezala jugozahodni greben Mount Francesa in zahodni ozebnik Kahiltne Queen.

Preplezane smeri:

- JZ-greben Mount Francesa (IV, 5.8, 1200 m),
- Z-ozebnik Kahiltne Queen (IV, 60°, 1000 m) in
- *Francoska smer* v S-steni Mount Hunterja (aljaška 6, 90°, M6, 1500 m).

Yosemite – AO Kamnik

Udeleženci: Žiga Oražem, Alen Voljkar, Blaž Gladek in Marko Gradišnik

Trajanje: oktober 2015

Preplezane smeri naveze Oražem-Gradišnik:

- Lower Brother: *Good Book*, 5.10d;
- Middle Cathedral: *Kor-Beck*, 5.9, dobrih 500 m;
- Middle Cathedral: *Ho Chi Minh Trail*, 5.10c, dobrih 600 m;
- krajshe smeri na območju Eagle Creek;
- enoraztežajne OW-smeri nad kampom;
- Cookie Cliff: smeri do 5.11d (7a);
- El Capitan: *The Nose*, VI, 5.8, C2, 1200 m, dva dni in pol.

Yosemite 2015

Udeleženca: David Debeljak in Gašper Pintar

Trajanje: oktober, november 2015

David in Gašper sta nabrala dobro bero na pogled in prosto preplezanih večraztežajnih smeri:

- *Moratorium* (5.11b, 4 R);
- *West face of El Capitan* (5.11c, 500 m);
- *Rostrum z Alien Finish* (5.12b, 8 R);
- *Romulan Warbird* (5.12c, 9 R) v Fifi Buttress;
- *Freerider* (5.12d/13a, 900 m) v El Capitanu. Smer sta preplezala prosto v sedmih dneh. David je najtežji raztežaj preplezal po različici *Teflon Corner* (5.12d oz. 7c), in sicer ponoči zaradi primernejših temperatur. Gašper je preplezal sosednji raztežaj, v katerem je ocena pred leti zaradi odlomljene luske poskočila s 7c na 8a.

Kanada

Udeleženca: Janez Svoljšak in Marko Kejžar

Trajanje: december 2015–januar 2016

Janez je vse smeri, razen *Stell Koan*, preplezal na pogled, Marko pa si je v večini kombiniranih raztežajev pomagal s tehniko.

Seznam preplezanih smeri:

Thomas Evan Creek:

- *2 low 4 zero* (90 m, Wi4);
- *Physio-Therapy* (40 m, M7, Wi5);
- *Green Monster* (30 m, Wi4+)

Icefield Parkway:

- *Polar circus* (700 m, Wi5);
- *Murchison falls* (200 m, Wi4+);
- *Mixed master* (300 m; Wi5, M4);

Cineplex cave:

- *Stell Koan* (25 m, M13+);

Stanley Headwall:

- *Nightmare on Wolf street* (175 m, M7+, Wi6+);
- *Suffer Machine* (200 m, M7, Wi5);

Field:

- *Carlsberg Column* (150 m, Wi5);
- *Cascade Kronenberg* (90 m, Wi5+);
- *Pilsner Pillar* (60 m, Wi5+);

Ghost valley:

- *Real big drip* (200 m, M8, Wi6+);
- *Sunshine* (45 m, Wi3+);
- *Aquarius* (60 m, Wi4);
- *Rainbow Serpent* (75 m, Wi6).

JUŽNA AMERIKA

Marmolejo 2015 – AO Grmada Celje

Udeleženci: Tomo Videnšek, Jernej Brečko in Matjaž Korošec

Trajanje: januar 2015

Tomo se je 15. januarja 2015 povzpel na vrh Cerro Marmolejo (6109 m), Jernej in Matjaž pa na Portezuelo Marmolejo (5450 m).

Patagonija

Na začetku leta sta se Anastasija Davidova in Matic Jošt odpravila v Patagonijo. 28. in 29. januarja 2015 sta v vzhodni steni Aguje Saint Exupery preplezala italijansko smer iz leta 1968 (*Italiana*: 7a, 700 m, 60°, NP).

Po Matičevem odhodu je Nastja plezala s Caroline North. Izkoristili sta kratko obdobje lepega vremena in 13. februarja 2015 v zahodni steni Aguje Saint Exupery preplezali smer *Chiaro di luna* (750 m, 6b+, NP).

Patagonija 2015

Udeleženci: Luka Krajnc, Tadej Krišelj in Luka Lindič

Trajanje: januar in februar 2015

Tadej in Luka Krajnc sta najprej poskusila v vzhodni steni Cerro Torreja. Po lepem napredovanju ju je zaustavilo nenadno poslabšanje vremena, zato sta se odločila za povratek pod steno.

Cilj sta preusmerila v zahodno steno Mojon Roja in v prvi svetlobi pričela s plezanjem čez strmo steno. Višje sta ugotovila, da bi z znanjem in opremo, ki sta jo imela, le s težavo sledila previsni zajedi s širokimi počmi do vrha stene, zato sta našla lep prehod proti desni, ki ju je pripeljal do stika s smerjo *El Zorro*. Po štirih skupnih raztežajih sta z zadnjimi žarki sonca dosegla vrh stene. Ta se je z devetnajstimi raztežaji in 700 metri ter strmo povprečno naklonino izkazala za zahtevnejšo in bolj konstantno od pričakovane. Plezanje je bilo dokaj resno, z večino raztežajev v območju zgornje šeste stopnje, vendar fizične težave nikoli niso presegle 6c. Smer, ki sta jo zaradi njenih skalnih karakteristik poimenovala *Blockbuster*, sta preplezala na pogled, v steni pa za seboj nista pustila ničesar.

Dvojici se je pridružil Luka Lindič in sledil je nov poskus v vzhodni steni Cerro Torreja. Zaradi padajočega ledu se je tudi tokrat končal s predčasnim sestopom.

Naslednji poskus je bil v snežno-ledni smeri *Exocet* v Standhardtju. Ponovila se je zgodba s padajočim kamenjem in ledom, tako da je sledil ponoven obrat.

Za konec so se odločili za grebensko prečenje vrhov Adela in nadaljevanje po smeri *Ragni* na vrh Cerro Torreja. Prvi dan vzpona so začeli pozno popoldne in izkoristili najvarnejši čas za vzpon proti sedlu Trento. Približno sto višinskih metrov pod sedlom so si uredili bivak. Po štirih urah počitka so nadaljevali na vrh Adele Sur in nato prečili še vrhova Adele Central in North vse do sedla Esperanca. Ves čas so iskali najugodnejše prehode med ogromnimi snežnimi opastmi in gobami. Zgodaj popoldne so nadaljevali po smeri *Ragni* do predela, imenovanega El Elmo, in tam bivakirali na zelo udobnem mestu. Čez noč je zapadlo slabih pet centimetrov snega, zjutraj so v odličnih

lednih razmerah brez težav splezali na vrh in do polnoči s spusti po vrvi sestopili po jugovzhodnem razu do sedla Paciencia, kjer so v ledni razpoki ponovno bivakirali. Naslednji dan so zadovoljni sestopili v El Chalten.

Preplezane smeri:

- Mojon Rojo, *Blockbuster* (6c, 700 m, 550 m, prv.), Krajnc in Krišelj;
- Cerro Torre, *Adela traverse* + *Ragni* (AI5, M4, 2000 m), Krajnc, Krišelj in Lindič.

Prvenstvena smer Blockbuster. Foto: Luka Krajnc.

San Lorenzo 2015

Udeleženci: Dejan Koren (vodja), Boštjan Mikuž, Rok Kurinčič, Domen Kastelic in Domen Petrovčič

Trajanje: od 1. novembra do 3. decembra 2015

Fantje so izredno dobro izkoristili kratki obdobji lepega vremena v času enomesečnega bivanja v Patagoniji. Uspešni so bili v treh novih smereh.

Kastelic in Petrovčič sta 10. novembra opravila 4-urni dostop do Cerro Hermosa (2342 m). Sredi dostopa ju je ustavil dež, tako da sta večino dneva presedela v šotoru. Zvečer se je delno zjasnilo in sledil je premik pod steno. Naslednji dan (11. novembra) sta preplezala novo smer v (do takrat) še nepreplezani JZ-steni: *JV-greben + Direktna smer*, TD-, 80°, M4, 1100 m. Razmere v steni so bile ugodne, najtežji je bil izstopni raztežaj. Na vrhu sta bila po šestih urah. Z glavnega vrha sta nadaljevala proti V-vrhu in po JV-snežnih pobočjih sestopila pod steno ter istega dne nazaj v bazo.

20. novembra sta obe navezi krenili pod V-steno Cerro San Lorenza (3706 m). Trojica Kurinčič, Mikuž in Koren je ob 19. uri vstopila v V-steno Cerro San Lorenza v vpadnici glavnega vrha. V neprekinjenem plezanju so ob 14. uri naslednjega dne dosegli rob stene po novi smeri (*No fiesta*, ED+, 1600 m) in stik z grebensko smerjo *Sudafricana*. Na že preplezanem grebenu so se zaradi zelo močnega vetra morali odreči vrhu. Začeli so sestopati s spusti ob vrvi po grebenu (*Sudafricana*) in nato preko severne stene na spodnja snežišča. Od tam so nadaljevali pod vzhodno steno do svojih stvari in naprej do baze Puesto San Lorenzo, ki so jo dosegli po 40-urni neprekinjeni akciji.

Kastelic in Petrovčič sta v osmih urah dostopila pod skrajno levi del sedem kilometrov široke V-stene Cerro San Lorenza, kjer sta načrtovala smer med stolpom Pilar Sur in vzhodnim vrhom Cumbre Sur. Tik pod ostenjem sta si na ledeniku uredila bivak. Plezati sta začela ob jutranjem svitu. Snežno-ledne razmere so bile zadovoljive, zahtevnejši odseki plezanja pa večinoma nakopičeni v spodnjem in zgornjem delu linije. Iztek smeri je bil na srečo zalit z ledom (kamnina v zgornjem delu je izjemno krušljiva in izstop bi bil zato lahko onemogočen) in po 13 urah sta dosegla rob stene po novi smeri (*EXIT*,

ED, 90°, M, 1000 m). Istega dne sta s spusti po vrvi v ledu sestopila na drugo, nepoznano J-stran gore. V dolini ob jezeru sta si uredila drugi bivak. Tretji dan, 22. novembra, ju je čakala še celodnevna hoja nazaj v bazo.

JV-greben + Direktna smer.

No fiesta.

EXIT.

Aconcagua 2015 – AO Domžale

Udeleženci: Bojana Muhič Vojska, Niko Muhič, Niko Marko Peterlin in Janez Slevce

Trajanje: december 2015

Za vse štiri udeležence je bila zasebna odprava dobra šola za naprej, saj so se veliko naučili o spanju v šotoru v hudem mrazu in na velikih višinah, o prehranjevanju, oblačenju, kuhanju, WC-jih ... Vrh sta 6. decembra v težkih vremenskih razmerah osvojila Marko in Janez, Bojana in Niko sta dosegla višino 5400 m.

AZIJA

Karakorum ski – Gašerbrum 2015

Udeleženci: Davo Karničar (vodja), Ludvik Golob (pomočnik vodje), Franc Tertinek, Rok Dečman, Boris Repnik in Jaka Petruša

Trajanje: od 28. junija do 4. avgusta 2015

Cilj odprave je bil Gašerbrum I ali II, Davo Karničar pa je nameraval z enega od njiju tudi smučati. Zaradi konstantno izjemno visokih temperatur (temperatura je redko padla pod ničlo tudi na višini 6000 m) vrha niso dosegli. Davo je v okviru aklimatizacijske ture smučal z višine 6500 m do baznega tabora (4900 m).

Pik Lenin 2015

Dvanajstčlanska odprava pod vodstvom Iztoka Cukjatija se je na pot podala na začetku julija. Na vrhu 7132 m visoke gore je z nekajdnevni zamikom stalo osem udeležencev: Miha Klavžar, Simon Vidmar, Iztok Cukjati, Miha Čakš, Petra Zupet, Simon Rodman, Jaka Križanič in Marjan. Petra je z vrha tudi smučala.

Čhoktoj 2015

Člani: Luka Krajnc (vodja), Luka Lindič, Martin Žumer in Janez Svoljšak

Trajanje: od 7. julija do 26. avgusta 2015

Četverica se je v začetku julija v iskanju izzivov in alpskih dogodivščin odpravila na pakistanski ledenik Čhoktoj. Zaradi izredno toplega vremena z izotermo 0 stopinj na 6500 metrih so opustili misel na vzpone v snežnih pobočjih in začeli oprezati za varnimi linijami.

Preplezali so:

Naveza Lindič-Krajnc:

22. -23. 7.: S-stolp Biačerahi (6050 m), *Južni steber* (6c, 60°, 700 m), 13 ur plezanja, prvenstvena smer

31. 7.: Baithna Kabata (6200 m), V-pobočje (70°, 600 m)

6.-7. 8.: poskus v S-razu Latoka 1, preplezala cca 20 raztežajev do 5000 m

12. -17. 8.: poskus v S-razu Latoka 1, preplezala 38 raztežajev do 5900 m

Naveza Žumer-Svoljšak:

18. 7.: poskus v grebenu nad bazo, splezala do 4850 m

21. -23. 7.: Choktoi spire, Z-greben (50°, V+, M4, 500 m), splezala do Z-predvrha na 5600 m

30. 7.-2. 8.: Choktoi peak (6145 m), poskus v J-razu in vzpon po smeri *Chabot/Richey/Swenson* (50°, M5, 900 m)

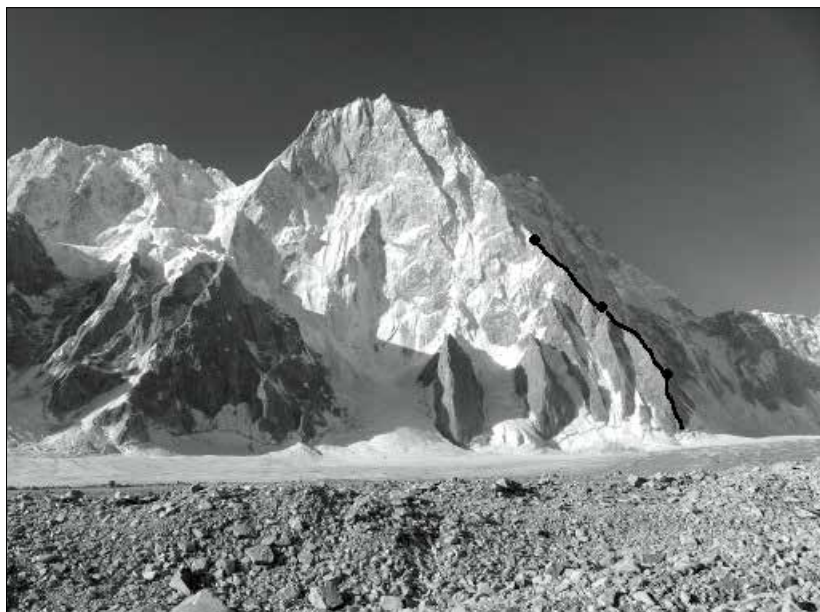
13. 8.: HAR pinnacle (5600 m), direktna varianta (5 novih raztežajev) smeri *Corn Beef Chili Pasta à la Wahab* (6c+, 400 m).

Južni steber, prvenstvena smer. Foto: Luka Krajnc.

Baithna Kabata. Foto: Luka Krajnc.

Latok I. Foto: Luka Krajnc.

Choktoi spire, Z greben. Foto: Janez Svoljšak.

Poskus Martina Žumra in Janeza Svoljška v južnem razu Choktoi peaka (6145 m) in vzpon po smeri Chabot-Richey-Swenson. Foto: Martin Žumer.

*Direktna varianta (5 novih raztežajev)
smeri Corn Beef Chili Pasta à la
Wahab. Foto: Janez Svoljšak.*

Raru 2015

Udeleženca: Anastasija Davidova in Matija Jošt

Trajanje: od 20. julija do 9. septembra 2015

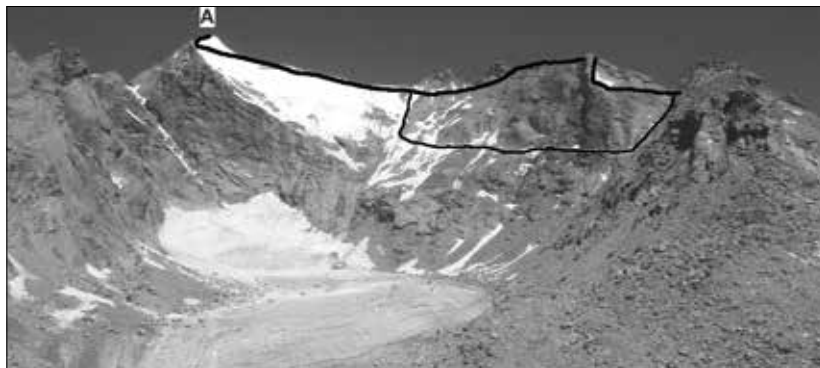
Nastja in Matic sta se poleti odpravila v alpinistično slabo raziskano pogorje Raru v Indiji. Obiskala sta dolino Tetleh. Gore nad dolino ponujajo skalno in ledno plezanje v stenah, visokih do 1000 metrov (grebeni so lahko precej daljši), vrhovi pa sežejo do približno 6250 metrov nadmorske višine. Po zagotovilih domačinov je dolina zelo redko obiskana, saj naj bi bila Nastja in Matic šele druga alpinistična odprava v tej dolini. V čudoviti okolici sta prebila dober mesec. Komaj kje sta našla sledi svojih predhodnikov. Verjameta, da sta dobršen del odtisov svojih stopal pustila v prej nedotaknjeni naravi, seveda pa sta s svojo aktivnostjo pustila naravo kar najbolj neokrnjeno. Čeprav jima je uspelo splezati na tri prej deviške vrhove, je tudi po njunem odhodu tam še dovolj prostora za prvinsko raziskovalno alpinistično dejavnost.

Opravila sta prvi pristop na trojico šesttisočakov: Khumču Ri (6068 m), Kun Long Ri (6058 m) in Ri Pok Te (6210 m).

Na Khumču Ri sta se povzpela 5. avgusta 2015 v alpskem stilu. Najprej 400 m po odlični skali jugovzhodnega grebena (težave od 3 do 4 UIAA, dobra skala), potem pa še 600 m po snežnem vzhodnem grebenu (do 50° naklonine). Dolžina plezanja torej cca 1000 m, višinske razlike med vstopom in vrhom pa cca 550 m. Sestopila sta po južnem pobočju in se v spodnjem delu povzpela nazaj na začetek jugovzhodnega grebena, od tu pa se spustila do šotorja na 5549 m (8 ur vzpona in 5 ur sestopa). Splošna ocena smeri D+.

Tudi vzpon na Kun Long Ri je potekal v alpskem stilu. Začela sta po zahodni steni, nadaljevala v območju severnega grebena (prehode sta iskala na vzhodni strani grebena tudi s spusti po vrvi), pod vrhom pa sta zopet zavila v zahodna pobočja. Splošna ocena smeri TD+, v skali do 5+, UIAA, v ledu do 70° naklonine, dolžina smeri 1500 m, višinska razlika med vstopom in vrhom pa cca 750 m. Ime smeri: *Happy Journey (Srečno potovanje)*.

Za vzpon na Ri Pok Te sta izbrala vzhodni steber v vzhodni steni in plezanje v alpskem stilu. Pod vrhom sta se vzpenjala tudi po zahodni steni in jugovzhodnem grebenu. Ime smeri: *From East to West (Od vzhoda do zahoda)*. Splošna ocena smeri je po njunem mnenju TD+/ED-, dolžina smeri 1200 m, višinska razlika med vstopom in vrhom cca 1000 m. Skalna smer, težave od 3 do 6- UIAA. Celo smer sta preplezala v plezalkah (v čevlje sta se preobula za sestop), derez nista uporabila, cepin pa jima je prišel prav za nabiranje snega, ki sta ga topila v vodo.

Khumču Ri. Z debelejšo črto je označena smer vzpona, s tanjšo smer sestopa. Foto: Matija Jošt.

*Kun Long Ri, smer Happy Journey (Srečno potovanje).
Foto: Anastasija Davidova.*

*Ri Pok Te, smer From East to West (Od vzhoda do zahoda). Z belo črto je
označena smer vzpona, s črno črto smer sestopa. Foto: Matija Jošt.*

Pik Razdelnaja 2015

Glavni cilj odprave je bil Pik Lenin, vendar ga udeležencem zaradi neugodnih razmer ni uspelo doseči. Del odprave se je povzpel na šesttisočak Pik Razdelnaja (6167 m). Na njegovem vrhu so 3. avgusta 2015 stali Silvo Vrhovec, Marko Pratnikar in Abdushi Abdurahim (PD Sharri Prizren).

Kizil Asker 2015

Udeleženci: Matjaž Cotar, Anže Jerše, Miha Hauptman in Uroš Stanonik

Trajanje: od 16. avgusta do 20. septembra 2015

Potek po dnevih:

16. 8.: Prihod v Biškek.

17–18. 8.: Nakupovanje, čakanje manjkajoče prtljage.

19. 8.: Odhod iz Biškeka, prihod v Narin (UAZ).

20. 8.: Odhod iz Narina, konec vožnje (UAZ).

21. 8.: Tovorjenje opreme in selitev v bazo pod čelno moreno ledenika Kizil Asker.

22–25. 8.: Tovorjenje opreme v bazo, urejanje baze.

26. 8.: Anže, Miha in Uroš se odpravijo na ogledno turo. Dosežejo višino 4500 m, nato se zaradi slabega vremena obrnejo.

27. 8.: Počitek, slabo vreme.

28. 8.: Anže, Miha in Uroš odidejo prespat pod Pik Gronki.

29. 8.: Anže, Miha in Uroš preplezajo smer v Z-steni Pika Carnovski in sestopijo nazaj do šotorov na ledeniku.

30. 8.: Počitek, slabo vreme.

31. 8.: Vsi opravijo aklimatizacijsko turo po grebenu čez Pik Beggar in Pik Ecstasy. Prespijo na 4900 m.

1. 9.: Sestopijo v bazni tabor.

2. 9.: Miha in Matjaž se povzpeta na greben Z od baze, in si ogledata dostop do Z grebena Kyzyl Askerja.

3.-5. 9.: Počitek, slabo vreme.

6. 9.: Vsi gredo po srednji veji Z-kraka ledenika Kizil Asker do 5000 m.

7. 9.: Miha pristopi na zahodno ramo Kizil Askerja (5632 m), ostali počakajo en raztežaj niže zaradi nezmožnosti izdelave sidrišča in bližajoče se nevihte.

8. 9.: Sestopijo v bazo.

9.-10. 9.: Počitek, slabo vreme.

11. 9.: Počitek. Zvečer Miha in Uroš začneta s pristopom pod Panfilovski Division.

12. 9.: Anže in Matjaž preplezata smer v JZ-steni Pika Gronki, Miha in Uroš pa v SZ-steni Panfilovski Divisiona.

13. 9.: Miha in Uroš se zgodaj zjutraj vrneta v bazo. Pospravljanje baze.

14. -15. 9.: Tovorjenje opreme v dolino.

16. 9.: Pobere jih UAZ in pelje v Narin.

17. 9.: Ogljed jezera Isik Kul in prihod v Biškek.

18. 9.: Biškek.

19. 9.: V večernih urah odhod iz Biškeka.

20. 9.: Prihod na Brnik.

Vzponi:

– nova smer v Z-steni Pika Carnovski: *Mr Mojo Risin* (V/AI5+, M5, RX, 500 m), Stanonik, Jerše, Hauptman, 29. avgusta 2015;

– aklimatizacijska tura: severni greben Pik Beggar-Pik Ecstasy; vsi, 31. avgusta 2015;

– prvi pristop na zahodno ramo Kizil Askerja (West Shoulder, 5632 m) med poskusom vzpona po zahodnem grebenu na Kizil Asker; po Z-grebenu (M4, 100 m), Hauptman, ostali raztežaj niže, 7. september 2015;

– nova smer v SZ-steni Panfilovski divisiona: *White Walker* (V/AI5, M6, 900 m), Hauptman in Stanonik, 12. september 2015;

– nova smer v JZ-steni Pika Gronki: *Take a walk on the wild side* (V/WI4+, 6a, M6, 700 m), Cotar in Jerše, 12. september 2015.

Mr Mojo Risin.

Zahodna rama Kizil Askerja.

White Walker.

Take a walk on the wild side.

Kedar Dome 2015 – AO Celje

Udeleženci: Brane Povše (vodja), Ivo Lindič, Meta Meh, Niko Rožanski in Dani Žagar

Trajanje: september 2015

Cilj odprave je bil 6831 m visoki Kedar Dome. Osvojitve vrha jim je žal preprečilo muhasto vreme.

Kištvár 2015

Plezalni del ekipe: Marko Prezelj in Urban Novak (SLO), Manu Pellissier (FRA) in Hayden Kennedy (ZDA)

Indijski del ekipe: vodnik Bagval Thakur (Indija), kuhar Amer Gurung (Nepal), zvezni oficir Mohan Lhak in kuharjev pomočnik Bhupender Kumaar Thakur - Betoo (oba Indija); za vsa dovoljenja in učinkovito logistiko je skrbela agencija Above14000ft.

Trajanje: od 10. septembra do 16. oktobra 2015

Člani so se srečali 10. septembra 2015 v Delhiju. Sledilo je urejanje formalnosti, nakup delikates ter odhod v bazo, ki so jo postavili na ustju doline Čomočior. Po dnevu počitka so začeli raziskovati dostop do vznožja vzhodnih sten Cerro Kištvarja in Čomočiorja ter višje v dolini postavili ABC. Sledilo je obdobje slabšega vremena (dež in sneg).

26. septembra so pristopili do ABC-ja, kjer sta jih pričakala polomljen šotor in mokra oprema. Manu se je zaradi bolečin v prsnem košu odločil za sestop v bazni tabor, ostali trije so pričeli z vzponom na Čomočior. Upočasnile so jih zahtevne razmere. Prvi bivač so postavili v izkopani izravnavi na širokem sedlu med Cerro Kištvarjem in Čomočiorjem. Zaspali so ob sneženju in se zbudili v mrzlo jutro. S sedla so iskali najlažje prehode po južnem grebenu Čomočiorja. V zgornjem delu je greben postal izpostavljen in mestoma tudi tehnično zahteven. Opravili so tri kratke spuste ob vrvi, da so obšli ostre žandarje, ki tvorijo greben. Do večera so priplezali do konca pobeljenega skalnega grebena in si na približno 5900 metrih uredili drugi bivač. Naslednje

jutro so se brez opreme za bivanje odpravili proti vrhu in ga v ugodnih razmerah dosegli okoli enajste ure dopoldne. Še isti dan so se s spusti ob vrvi in sestopanjem po vzhodnih pobočjih vrnili do ABC-ja, kjer so naslednji dan posušili in pregledali opremo ter popoldne sestopili do baznega tabora.

Manu v tem času ni zgolj sedel v baznem taboru, temveč je z Bagvalom (vodnikom) in Betoojem (kuharjevim pomočnikom) opravil aklimatizacijska vzpona na dva pettisočaka nad bazo. To je pomenilo, da je tudi on pripravljen za plezanje na glavni cilj. Po treh dneh počitka so bili znova na poti v ABC, kjer so pripravili in pregledali vso opremo. Popoldne so v oblačnem vremenu ob naletavanju snežink nadaljevali vzpon pod vzhodno steno Cerro Kištvarja.

4. oktobra so pod vzhodno steno med sneženjem postavili dva majhna šotora. Sneženje je ponoči ponehalo. Zjutraj je bil na sporedu dveurni dostop do stene, ki je bila tisto jutro videti konkretno pobeljena. Prvi dan so večinoma plezali po skali slabih 300 metrov. Zahteven teren in svež sneg nista dovoljevala hitrega napredovanja. Noč so preživel udobno na ozki polici v dveh šotorih.

Zbudili so se v jasno jutro in se dokončno ogreli ob vzpenjanju po dveh vrveh, pritrjenih prejšnji večer. Preplezali so najbolj negotovi del smeri. Sledilo je plezanje po strmem, od sonca razmehčanem ledu, zatem pa štiri raztežaje dolga rampa s trdim ledom. Rampa se je iztekala v razvejan sistem zajed. Nekje na polovici teh zajed, kjer sta se prepletala bolj ali manj strmo ledno plezanje in kombiniran teren, jih je ujela noč. Ker niso našli primernege mesta za bivač, se je plezanje zavleklo pozno v noč. Ob dveh zjutraj so se po približno 600 višinskih metrih plezanja zavlekli v spalne vreče na polici, izkopani v strmem snegu.

Široka poč in kamin s strmim ledom sta plezalce pripeljala do točke, ko smer naprej ni bila najbolj jasna. Ob več možnostih je zadevo zaključil Marko in preplezal trideset metrov zahtevnih plošč, prekritih s kopico svežega snega. Mokast sneg je poskrbel, da se je plezanje zavleklo pozno v noč. Izstopni kamin se je končal na zadnjem sidrišču v skali pod opastjo, približno dvajset metrov pod vrhom Cerro Kištvarja. Na vrhu sta Manu in Mark postavila šotor, Urban in Hayden pa svojega meter pod njima.

Do vznožja stene so sestopili predvsem s spusti ob vrvi po ozebniku v levem delu vzhodne stene. Še isto noč so prišli v bazni tabor in hribe zelo hitro zapustili.

Prvenstveni smeri:

– Čomočior (6278 m): *Južni greben*, D+, 1400 m. Nova smer in drugi pristop na vrh. Vzpon opravili med 27. in 29. 9. 2015; plezali Marko, Hayden in Urban. Sestop s spusti po vrvi in sestopanjem po vzhodnih pobočjih do spodnje tretjine gore, od koder so sestopili po smeri vzpona.

– Cerro Kištvar (6173 m), vzhodna stena: *Light before wisdom*, ED+, 1200 m (5.11, W16, M6, A2). Nova smer in tretji pristop na vrh. Smer, ki so jo poimenovali *Light before wisdom*, so med 5. in 8. 10. 2015 preplezali Marko, Manu, Hayden in Urban. Sestop po južnem pobočju do škrbine, v katero se izteče vzhodni ozebnik, po katerem so s spusti ob vrvi sestopili do vznožja stene. (Za ta vzpon so prejeli zlati cepin!)

Light before wisdom in Južni greben.

Light before wisdom. S črno barvo je označena smer vzpona, z belo smer sestopa. Vzpon je bil nagrajen z zlatim cepinom.

Manang 2015

Udeleženci: Viki Grošelj, Janko Ažman, Zoran Bešlin, Danilo Cedilnik - Den, Ivan Kotnik - Ivč, Bojan Pollak ter pridruženi: Stojan Burnik, Miro Eržen, Sandi Kelnerič, Mitja Letonja in Igor Tekavčič; spremljevalci: Larisa Bešlin, Anton Cedilnik, Anja Kovačič in Monika Pintar

Trajanje: oktober 2015

Planinska zveza Slovenije je ob 40. obletnici prvega slovenskega vzpona na Makalu organizirala jubilejno himalajsko odpravo Manang 2015. Cilji odprave so bili obuditi spomine na leto 1975, obiskati grob Nejca Zaplotnika pod Manaslujem, obiskati šolo v Manangu, ki jo je ustanovil Aleš Kunaver, sodelovati s hrvaško spominsko odpravo pod vodstvom Stipeta Božića, v alpskem slogu priplezati na katerega od šesttisočakov skupine Čulu, raziskati in določiti zanimive alpinistične cilje za prihodnje slovenske odprave na tem območju, posneti film in napisati knjigo, dodatno povezati Slovenski planinski muzej z nepalskim planinskim muzejem v Pokari in, kar je tudi zelo pomembno, pomagati ljudem na območjih, ki jih je prizadel aprilski potres. Čeprav plezalni cilji tokrat niso bili v ospredju, je udeležencem uspelo doseči 6059 metrov visoki Čulu Far East in koto 5580 m, ki so jo poimenovali Jubilejni vrh. Dosegli so še 5200 metrov visoki Gundang East, 6400 metrov visoki Čulu West pa je zaradi poslabšanja vremena in novozapadlega snega ostal nedosežen.

Rolvaling 2015

Udeleženci: Luka Stražar, Blaž Kramer, Ambrož Bajde in Matej Mučič

Trajanje: oktober 2015

Cilj odprave, katere baza je bila v vasi Na (4200 m), je bil opraviti čim več kakovostnih vzponov v okoliških stenah. Ob prihodu je postalo jasno, da so stene izredno kopne, tako da velike večine predvidenih, predvsem lednih smeri, ni bilo.

V sklopu aklimatizacije so se vsi člani povzpeli na 5940 metrov visok, neimenovan in po do zdaj zbranih podatkih še neosvojen vrh. Smer

vzpona je bila tehnično nezahtevna, pretežno v snegu in ledu z naklonino okoli 60°, mestoma 70–80°.

Po nekaj dneh počitka si je četverica izbrala nov cilj, in sicer 6200 metrov visoki vrh Čukima Go, saj je njegova stena ponujala dobre razmere za vzpon. Vsaka naveza si je izbrala svojo smer vzpona. Tega je otežilo slabo vreme s snežnimi plohami ter strelami in grmenjem čez noč. Naveza Bajde-Kramer je vzpon zaradi sneženja in pršnih plazov prekinila, Mučič in Stražar pa sta z vzponom v svoji liniji nadaljevala in noč bivakirala 20 metrov pod vrhom. Naslednji dan sta v lepem vremenu dosegla vrh in sestopila v dolino.

Ostali cilji so bili videti manj obetavno. Po počitku sta Mučič in Stražar znosila opremo v ABC pod steno Dragnag Ri (6800 m), Bajde in Kramer pa sta se odločila za ponovni poskus v Čukima Go. 22. oktobra sta Mučič in Stražar dostopila pod steno Dragnag Ri, vendar sta se zaradi kopnih razmer in visokih temperatur obrnila. Isti dan sta Bajde in Kramer dostopila do ABC pod Čukima Go ter naslednji dan vstopila v steno, vendar sta se zaradi trdega ledu in utrujenosti obrnila nekaj raztežajev pod grebenom ter sestopila v dolino.

27. oktobra so člani odprave zapustili bazo in se vrnili v Katmandu, kjer so opravili formalnosti in 2. novembra odleteli domov.

Opravljeni vzponi:

- Kota 5940 m, domnevno prvi pristop, vsi člani
- Čukima Go (6200 m), nova smer, 800 m, do Wi4 in M5, 2 dni, Mučič in Stražar

AFRIKA

Kilimandžaro 2015

Na najvišji vrh Afrike (5895 m) se je z zahodne strani v novembru povzpел Jurij Gorjanc s sorodniki. Vzpon na Kilimandžaro priporoča kot idealnega za spoznavanje z veliko višino (ne pre nizke temperature, udobje taborov, nosači, dobra hrana).

IZBOR NAJUSPEŠNEJŠIH ALPINISTOV 2015

V sodelovanju s Komisijo za alpinizem PZS je izbor najuspešnejših alpinistk in alpinistov opravila skupina izkušenih alpinistov različnih generacij, ki poznajo razmere v slovenskem in svetovnem alpinizmu, in sicer Andrej Štremfelj, Matej Kladnik, Milan Romih, Tadej Debevec, Tina Di Batista, Tomaž Jakofčič, Tone Škarja, Urban Ažman ter Miha Habjan in Peter Bajec (oba KA).

Glavni kriteriji za izbor so bili vrhunskost, prvenstvo, ideja in izbira cilja, drznost in avantura ter seveda način opravljenega vzpona. Prednost so dobili vzponi, ki so odstopali od povprečja najboljših vzponov, ter vzponi resnično pravega alpinističnega značaja. Izbrani najuspešnejši alpinisti so dobili prepričljivo večino glasov.

Na KA so izbrali posameznike ali navezo, ki so z enim ali več vrhunskimi vzponi pomembneje zaznamovali preteklo alpinistično leto. Tem alpinistom je bila podeljena nagrada za posebne dosežke v alpinizmu.

Prav tako, tokrat tretjič, je bila podeljena nagrada za življenjsko delo na področju alpinizma.

Najuspešnejša alpinista: Marko Prezelj in Urban Novak

Mednarodna odprava štirih mož, izkušenih Marka Prezelja in Manuja Pellissierja ter mladih Haydna Kennedyja in Urbana Novaka, je pod Novakovim vodstvom jeseni 2015 v vzhodnem delu gorovja Kašmir v Indiji preplezala prvenstveno smer na impozantno, 6173 metrov visoko goro Cerro Kištvar. Štiridnevni vzpon v vzhodni steni je dodobra preizkusil njihove moči, zato so smer z imenom *Light before wisdom* ocenili z oceno ED+, povišano najvišjo stopnjo francoske ocenjevalne lestvice. Vzpon zelo verjetno sodi med najboljše alpinistične vzpone na svetu v letu 2015, zato je tudi močno odmeval v mednarodni alpinistični javnosti.

Najuspešnejša alpinistka: Anastazija Davidova

Nastja je novo uspešno alpinistično leto kronala z odličnimi vzponi na dveh odpravah, kjer je plezala predvsem v navezi z Maticem Joštom. V Patagoniji je bil njen glavni cilj Aguja Saint Exupery, sledi pa je s tremi prvenstvenimi vzponi pustila v pogorju Raru v indijski Himalaji. Dodatno težo vzponom daje slog: raziskovanje skoraj povsem nedotaknjenih gora in plezanje njihovih strmih sten.

Najperspektivnejši alpinist: Matevž Mrak

Za njim je imenitno leto 2015, ko je dobro plezal tako pozimi kot poleti. Izstopajo predvsem zimski vzponi v uvodu sezone (druga zimska ponovitev *Sveče* v Travniku) in pa zaključek leta z ekspresnim vzponom čez *Helbo* in *Čopov steber* na vrh Triglava. Poleti je Matevž s sovrstniki plezal tudi v pogorju Mont Blanca, kjer izstopa vzpon čez Centralni frenejski steber, in opravil prvo prosto ponovitev *Spominčice* v Triglavu.

Priznanje za posebne dosežke v alpinizmu: Luka Lindič, Luka Krajnc in Tadej Krišelj

Trojica je letos skupaj plezala v Patagoniji, kjer so uspeli v zanimivem grebenskem prečenju vrhov Adela z zaključkom po smeri *Ragni* na Cerro Torre. Naveza Krajnc-Krišelj je pred tem v Patagoniji uspela še s prvenstveno smerjo *Blockbuster* v zahodni steni Mojon Roja, Krajnc in Lindič sta poleti dodala prvenstveno smer v južnem stebru severnega vrha Biacherahi v pakistanskem Karakorumu, Lindič pa je v sezoni treh odprav na Aljaski v navezi z Alešem Česnom preplezal še *Francosko smer* na Mount Hunter.

Nagrada za življenjsko delo na področju alpinizma: Peter Podgornik

Peter Podgornik se je rodil leta 1958 v Vrtovinu v Vipavski dolini. Z domačega praga je pogled zajemal rob Trnovskega gozda in domači hrib Kucelj. Želja, da bi pogledal čez rob, je postajala vedno večja in v četrtem razredu premagala stroga šolska pravila. Šolski izlet si je s prijatelji podaljšal do Kuclja in nasitil svoj mladi raziskovalni duh, učiteljem pa seveda dvignil lase. Želja, ki ga je že takrat gnala gledati čez rob, se je pozneje v življenju še večkrat pojavila, le cilji so rasli. V njegovi družini so bile že od nekdaj generacije lovcev in ljubiteljev narave. V gore je najprej začel zahajati z lovci, kmalu pa je zavil na planinske steze in v nizke stene pod robom Trnovskega gozda. Leta 1975 je z bratoma Pavlom in Rudijem prehodil polovico planinske transversale ter opravil prve vzpone v nizkih stenah nad domačo dolino. To so bili vzponi s skromno opremo, saj je za plezanje zadoščala vrv za vezanje živine z domače kmetije. S Pavlom sta kmalu spoznala vrhove v zimskem času in se udeležila alpinistične šole pri PD Nova Gorica, ki je takrat oživljala alpinizem na Goriškem. Uspešno sta opravila vse obveznosti in iz domačih stenic zašla v Julijce. Leta '77 sta postala alpinista, nedolgo zatem še alpinistična inštruktorja. V tem obdobju sta živela za alpinizem in postala gonilna sila primorskega alpinizma. V začetku osemdesetih sta predstavlja eno najboljših navez pri nas. Izbirala sta si nedotaknjene kotičke najvišjih in najstrmejših primorskih sten. Stene v Posočju in stranskih dolinah so bile do takrat precej neznane. Drznim lovskim preходом in redkim klasičnim smerem sta dodala direktne in markantne smeri, ki še danes vzbujajo spoštovanje. Dobro poznamo *Sivi ideal* v Jerebici, *Smer mladosti* v Vršacu, *Novogoriško* v Loški steni – seznam takšnih smeri je dolg. Z intenzivnim plezanjem sta v tem delu Julijcev odkrila številne stene in s tem postala njihova dobra poznavalca. Klub skromnim začetkom z doma izdelano in predelano opremo sta ob neizmerni želji po doživetjih gojila alpinizem na visoki ravni. Kmalu so na vrsto prišli visoki vrhovi Alp in nazadnje Himalaja.

Leta 1981 sta se udeležila jugoslovanske odprave v južno steno Lotseja. Gora je Petru vzela del prstov, želje po novih doživetjih pa ne. Že naslednje leto sta s Pavlom uresničila skupno željo, ki je že štiri leta tlela v srcih – to je bila prvenstvena smer v južni steni Aconcague. Devet dni plezanja v alpskem slogu je bilo dejanje, ki je močno

odmevalo v alpinističnem svetu. Temu uspehu je sledila huda izguba, ko je brat dvojček s soplezalko ostal v steni Malega Koritniškega Mangarta. Izguba je bolela, vendar je Peter nadaljeval s plezanjem še za brata, v spomin pa je več let vztrajno organiziral tabor pod Malim Koritniškim Mangartom, ki je postal tradicionalen in privabljal plezalce iz vse Slovenije. V naslednjih letih je plezal z domačimi in tujimi soplezalci, največkrat pa se je navezal na vrh s Pavletom Kozjekom, Filipom Bencetom, Alojzom Fonom - Huljom in soplezalci iz domačega odseka. Aconcagui so sledile številne druge odprave. Bil je na ogledni odpravi pod Kangčendzengo, kjer je pozneje sodeloval pri prvem pristopu na Jalung Kang. Dvakrat je obiskal nedotaknjene vrhove Grenlandije. Plezal je v granitnih vertikalah Yosemiteja. Na Cerro Torreju je kljuoval muhastemu vremenu in si skupaj s prijatelji prigaral *Peklenško direttissimo*. Po tej avanturi se je v Patagonijo še vrnil. Preplezal je novo smer v vzhodni steni Fortalezze, v Cerro Adele pa se je čez novo smer podal kar sam, potem ko sta se pod južno steno Aconcague s Pavletom Kozjekom obrnila zaradi pljučnice slednjega. V Cerro Torreju je nato še dvakrat poskušal s prvenstveno smerjo v južni steni. Smer so pozneje dokončali drugi plezalci. Kot vsakega nadpovprečno aktivnega človeka so tudi Petra doletele poškodbe. Njegov vzpon z berglami na Kilimandžaro, potem ko si je na vrhuncu plezalne forme pri delu zlomil nogo, nam pove vse o tem, kako je takšne neprijetnosti premagoval. Vedno je sledila vrnitev v stene in nastajale so nove, številne prvenstvene smeri. V svoji karieri je preplezal vsaj 1700 smeri, od tega skoraj 200 prvenstvenih, ki jih pleza še danes. Peter je živel in še vedno živi za plezanje. Na njegovi poti ga spremlja žena Slavica, s katero sta obdelala številne skalne smeri v Alpah, Severni Ameriki, Dalmaciji in še kje, obenem pa ljubeče skrbita za hčerko Saro.

Petrov odnos do alpinizma ni omejen le na plezanje. Alpinizem vidi precej širše. Komaj je začel plezati, je bila na domačem društvu že potreba po vzgoji novih kadrov in ni bilo druge, kot poprijeti za delo. Skupaj z ostalimi člani alpinističnega odseka je znova zagnal alpinizem na Goriškem in ga nato vzdrževal na visoki ravni. Alpinistični odsek Nova Gorica je več let tudi vodil. Zavedal se je pomena vzgoje in sodeloval na tečajih doma in po drugih republikah nekdanje domovine. Aktiven je bil tudi na športnoplezalnem področju. S pojavom prvih tekem je dve organiziral, več let pa je deloval kot sodnik. V zgodnjih osemdesetih se je spoznal z reševalno dejavnostjo.

Njegovo poznavanje najtežjih sten in sposobnost gibanja v njih sta ga že leta 1982 pripeljala v vrste bovške GRS. Slabih dvajset let pozneje je pod njegovim vodstvom pri civilni zaščiti v Novi Gorici začela delovati enota za hitre reševalne intervencije, ki skrbi za hitro pomoč na težko dostopnih terenih Goriške.

Literatura je nepogrešljiv del alpinizma in Peter se tega zagotovo zaveda. Sodeloval je pri izdelavi prvih plezalnih vodnikov po stenah nad Mangartskimi jezери in pri Sidartinem dvojezičnem plezalnem vodniku po teh stenah. Sodeloval je pri izdelavi plezalnega vodnika Alpine Ice italijanske založbe Versante sud po izbranih slapovih čez celotno verigo Alp, za katerega je zbral podatke o slovenskih slapovih. Pomagal je pri izdelavi filma in knjige o odpravi v južno steno Lotseja avtorice Dušice Kunaver, pri izdelavi uspešne knjige in projekcije himalajca in zdravnika dr. Jožeta Andlovica, pri izdelavi knjige pokojnega prijatelja in soplezalca Pavleta Kozjeka Življenje alpinista. Redno prireja predavanja in razstave. Pogosto lahko vidimo tudi njegove videoposnetke, ki so nastajali skozi vsa leta aktivnosti. Zadnja leta orje ledino pri izdelavi baze podatkov, ki zajema vse preplezane smeri na primorski strani Julijcev. Urejanje spletnega vodnika Primorske stene je delo, ki zahteva ogromno časa in komunikacije z alpinisti različnih generacij. Zbirka je že zelo obsežna, ugank in dela na tem spletnem mestu pa za zdaj ne bo zmanjkalo. Priljubljenost vodnika se med slovenskimi plezalci iz dneva v dan veča. Na račun vodnika Primorske stene je nastala že marsikatera prva ponovitev ali prvenstvena smer, zagotovo pa alpinistom pomaga zaviti iz najbolj obljudenih sten v mirnejše kotičke. Poleg čisto praktične vrednosti vodnik razkriva tudi skrivnostno zgodovino alpinističnega dogajanja v tem predelu Julijcev. Svoje bogato znanje o alpinizmu Peter podaja naprej naši in prihodnjim generacijam alpinistov.

Besedilo: Mitja Filipič

Najuspešnejši v gorskih športih 2015

Janez Svoljšak je vsestranski plezalec in alpinist, obenem pa tudi naš trenutno najuspešnejši tekmovalec v lednem plezanju. Zmagovalec slovensko-hrvaškega pokala, državni prvak, zmagovalec odprtega avstrijskega prvenstva, 3. mesto na mednarodnem tekmovanju v Bratislavi, na tekmah svetovnega pokala sta izstopajoče uvrstitve: 9. mesto v Bozemanu v ZDA, 8. mesto na tekmi v Koreji, na svetovnem prvenstvu v italijanskem Rabensteinu pa je osvojil 13. mesto.

Nejc Kuhar je odličen tekmovalec tako v turnem smučanju kot tudi v gorskem teku. Je večkratni zmagovalec državnega pokala in državnih prvenstev v različnih kategorijah turnega smučanja. V pretekli sezoni je na svetovnem prvenstvu v švicarskem Verbierju na tekmi v vzponu osvojil 11. mesto, na tekmi posameznikov pa 15. mesto. Zmagal je na odprtem prvenstvu Avstrije, doma pa je postal državni prvak tako posamično kot tudi na tekmi v vzponu.

V SPOMIN

Marjan Manfreda - Marjon (1950–2015)

Več kot 40 let je trajalo najino gorniško tovarištvo. Bila sva člana istega alpinističnega odseka, ljubljanske Matice, in iste postaje gorske reševalne službe – GRS Ljubljana. Skupaj sva se udeležila kar štirih himalajskih odprav. Na vsaki od njih je pustil izjemen osebni pečat. Pečat predanosti cilju, nepopustljivosti in tovarištva. Tako močan, da ni naredil vtisa le na nas soplezalce, ampak so njegova dejanja postala pomemben del slovenske, s tem pa svetovne himalajske zgodovine.

Začelo se je leta 1975 na Makaluju. Šlo je za prvi slovenski osemtisočak, novo, prvenstveno smer v južni steni. Že to je bilo samo po sebi več kot dovolj, a njemu je uspelo priti na vrh brez uporabe dodatnega kisika. To je bila za nas ostale izjemna motivacija, ki je nedvomno pripomogla, da nas je, za njim in Šraufom, še pet doseglo vrh. Dejstvo, da se je že drugič vrnil s Himalaje s hudimi omrzlinami, je sprejel kot davek za izjemno doživetje. Že nekaj mesecev po amputacijah prstov na nogah nas je izzval s tekom na sto metrov, prepričan, da bo zmagal.

Še najbližje sva si bila, tudi osebno, štiri leta pozneje, ko sva na zahodnem grebenu Everesta postavila zadnji višinski tabor in se pripravljala za poskus prodora na vrh. Preplavljalo naju je noro upanje,

hrepenenje in želja po uspehu. A vse to ni bilo dovolj. Preveč sva se zamudila s plezanjem pete težavnostne stopnje na višini 8200 metrov. Trikrat je zdrsnil v zahtevni prečnici, trikrat sem ga zadržal z vrvjo. Več kot dovolj, da bi odnehala. A za njegovo gorenjsko trmo očitno še ne dovolj. Poskusil je še četrtič – in mu je uspelo! Preplezal je ključno mesto, ki je ostalim omogočilo pot na vrh! Zaradi omrzlin, mojih prvih, njegovih že tretjih, sva se morala vrniti v dolino. Brez vrha, a z dobrim občutkom, da sva naredila, kar je bilo v najinih močeh, da bo prijateljem za nama lažje. Nejc, ki je nekaj dni pozneje z Andrejem dosegel vrh, se nama ne bi mogel lepše zahvaliti kot s tem, da nama je prinesel kamen z vrha. Skupaj sva morala v bolnišnico. Nove amputacije je stoično prenesel, mi pa ne bi bili pravi prijatelji, če ga ne bi zbadali s tistim na videz grobim, a še kako čutečim humorjem, rekoč, da Himalaja pač ni zanj, ker se z vsake odprave vrne kak centimeter krajši ...

Z užitkom nas je demantiral dve leti pozneje, ko je bil med najboljšimi v južni steni Lotseja, pa leta 2003, ko mu je uspel vzpon na vrh Daulagirija, in še leta 2005, ko je na jubilejni odpravi ob 30-letnici Makaluja prvi dosegel vrh Ama Dablama, ene najlepših gora Himalaje.

V življenju se je s strastjo loteval vsega, kar ga je prevzelo. Poklicev, ki jih je imel več: športni pedagog, strojevodja, gorski vodnik. Tu so bili njegova družina, sorodniki, prijatelji, umetnost, ljubljena Bohinjska Bela in še marsikaj. Vendar pa je bila njegova predanost najvišjim goram sveta videti tako neomajna, kot da bi bila nekaj več.

A le do pred nekaj tedni, ko sva govorila o njegovi udeležbi na letošnji jubilejni odpravi ob 40-letnici vzpona na Makalu, ki jo pripravljamo za jesen. Kljub veliki želji in izvrstni fizični pripravljenosti se je odločil, da bo ostal doma in še naprej skrbel za hudo bolno mamo, ki je bolj kot kdaj koli potrebovala njegovo pomoč ... Vse do tega usodnega, nesrečnega torka, ko nas je na tragičen način zapustil.

Dragi Marjon, hvala za prijateljstvo in za soustvarjanje slovenske, s tem pa tudi svetovne alpinistične zgodovine. Počivaj v miru.

Viki Grošelj

Igor Radovič (–2015)

Marsikateri koroški alpinist in plezalec je v Cigijevi družbi prvič nataknil plezalne čevlje. Bil je avtor številnih prvenstvenih smeri tako v koroških kot tudi slovenskih in tujih stenah. Vendar v gorah prvenstveno ni iskal izzivov, temveč predvsem mir, notranje ravnotežje in stik z naravo, z Goro. Goro z veliko začetnico mu je predstavljala njegova draga in domača Raduha, kamor se je podal vsakič, ko se je želel spočiti in prečistiti svoje misli. Raduho je poznal v vseh njenih odtenkih, v vseh razmerah in pogojih, kot jo verjetno poznajo le še njeni stalni prebivalci gamsi.

Tudi svoj poslednji mir je našel v gori. Zaspal je v objemu svoje drage hčerke Katarine med vzponom v Velikem vrhu na Dleskovški planoti, kjer se mu je za vedno ustavilo srce. Kot je le dva tedna poprej napisal, je v gorah našel svoj duševni mir, tokrat za vekomaj: »A danes sem ga našel, tako kot že mnogokrat, v gorah kajpak.«

Urban Golob (1970–2015)

Z Urbanom sva se spoznala enkrat leta 1995, ko smo začeli urejati revijo Grif in se je oglasil, da bi fotografiral.

Potem sva šla tudi plezat, ne vem sicer, kdaj, vem pa, kaj – novo smer nad dolino Kot, v Macesnovce, stene, ki začnejo greben, ki se konča na vrhu Rjavine.

Lahko, da je bil on, lahko pa, da je bil Dušan Polenik tisti, ki je, ko sva se prebila skozi strmo goščavo do vznožja stene in so se iz doline oglasili zvonovi, ki so pozivali verne kristjane k maši, rekel:

»Pa ti so fukjeni.«

Ker sem tudi z Dušem tam splezal eno smer.

Niti ni važno, lahko bi bila oba.

Potem sva preplezala tisto smer, ki poteka v okolici markantne kaminaste razčlembe, ki pa se je pokazala za komaj užitno. Nenehno je bilo treba begati v plošče levo ali desno od nje, neke silne plezalske lepote ni bilo in na vrhu sva bila prav zadovoljna, da sva na vrhu. Dala sva ji ime: Smer dveh Golobov, da o kaminu niti ne govorimo. Če bi bila smer lepša, bi se verjetno bolj potrudila.

Ampak tudi to ni najbolj pomembno. Vsaj doma nisva bila.

Potem sva precej plezala skupaj, pa ponavadi kakšne obskurne reči, kot je recimo južna podstena Škrlatice, kjer se spomnim, da sem na vrhu skočil čez modrasa. Tisto je bilo kačje leto, ker je bila to takrat že moja četrta ali peta strupenjača v gorah. Pa v Plešivcu v Loški steni Čmrlo, ker se je takrat rodila moja hči in je kot dojenček bingljala okrog v progastem bodiju kot kak velikanski čmrlj. No, ta smer je lepa.

Potem oziroma verjetno prej v sosednjem Bavhu smer Točno opoldne, kjer sta mi v spominu ostala dva detajla. Prvi: na konicah derez lovim ravnotežje na štantu, narejenem iz dveh slabo zabitih specialčkov, medtem ko Urban telovadi po tankem traku snega kakšnih trideset metrov nad menoj. Drugi: bivak v snežni gobi na zunanjem delu navzdol nagnjene votline, v katero sva izkopala tako udobno luknjo, da sva prespala jutro. Luksuz, ki ga nikoli prej ne kasneje nisem bil več deležen. Točno opoldne pa ... kaj pa vem. Mislim, da sva izstopila opoldne drugega dne, in po mojem je imel tudi on kot otrok rad vesterne.

Prej/potem, ne vem, smer Nektar v Breithornu na meji med Švico in ... kaj je že tam, Italijo. Ideja je bila Urbanova, osrednji, še nepreplezani steber v eni od Breithornovih sten. V avtomobilu oziroma mojem jugu se nam je – Urbanu, Dušu, meni – polil sok, ki se je imenoval Nektar, in se nismo mogli upreti skušnjavi, tako kot se nismo mogli upreti na skalo napopanemu ledu in snegu desno ob stebru in smo lokalcem ukradli čudovito smer. Še isti dan po vzponu je izginila v poletnem soncu in menda so se Italošvicarji precej samospraševali, ali se je ta vzpon sploh zgodil. Nas vsekakor niso.

Pa tudi to je zdaj nepomembno.

Bila sva v Himalaji, trikrat, na Everestu cimra v šotoru. Tam se je precej mučil. Mislim, mučili smo se vsi, ampak on še precej bolj, ker mu je prvo zdravljenje raka pustilo posledice – nagnjenost k infekcijam dihalnih poti, pa zobni vsadki, ki so mu zaradi mraza izpadali. Vse to je stoično prenašal, dokler ga ni dotolkla višinska bolezen, ki je ni nikoli priznal. Na dvojki se mu je pojavil dvojni vid in sanj o Everestu je bilo konec. Sicer pa ne poznam alpinista, ki bi priznal, da je imel težave z višinsko boleznijo.

Dve leti ali nekaj takega kasneje smo prenehali izdajati Grif. Ni več zneslo. Videvala sva se precej manj, bolj v mestu na kavi kot v hribih,

pa nekajkrat na leto ob kakšnem rojstnem dnevu, in ko nas je povabil na pijačo za svojega zadnjega, je bil že bolan. Shujšan, prestrašen z diagnozo o tem, da mu bodo morali zaradi tistega obsevanja v otroštvu zamenjati obrazne kosti, jih nekako nadomestiti s koščki iz noge. Seveda se je slišalo grozno, ampak sem si po svoje oddahnil. Samo, da ni spet rak ...

»Urban, jebenti,« sem mu rekel takrat, »daj, zrihtaj tole, ker midva morava it še kaj v hribe.«

Nekako sem mislil, da se bomo postarali skupaj. Z Urbanom, pa z Dušem, pa z mnogimi drugimi, ki jih ni več, da bomo postali plešasti, škrbasti in okrogli, ampak nam bo dol viselo za to in bomo šli, ko bomo šli plezat, kakšno lepo štirko, v ruzaku bomo imeli velik sendvič in piksno piva, vzeli si bomo čas, vreme bo stabilno, v steni bo prijetna senca, pa nikjer nikogar, vsake toliko si bomo privoščili pavzo na kakšni polici, z bingljajočimi nogami proti onim fukjenim tam spodaj ...

Samo sem mislil, da imamo še čas.

Tadej Golob

2016

Andrej Grmovšek med drugo ponovitvijo smeri Colonne d'Ercole.

Foto: Nejc Pozvek.

OCENA ALPINISTIČNE SEZONE 2016

Peter Bajec, član Komisije za alpinizem pri PZS

Zima ni ponudila posebnih presežkov. Večinoma so se ponavljale lahke klasične smeri, nastalo je nekaj novih zimskih smeri, a nobena posebej ne izstopa. Ali so vzrok slabe zime ali razvajenost alpinistov, je vprašanje, ki še nima odgovora. Tako je nekaj plezalcev zaradi pomanjkanja kakovostnih lednih razmer poletelo čez lužo v mrzlo Kanado, kjer so opravili kar nekaj dobrih ponovitev lednih in kombiniranih smeri. Slovenske lipe listi so obiskali tudi Škotsko, ki zaradi etičnih pravil ponudi intenzivno in prvinsko plezalno izkušnjo. Kot vsako leto tudi letos Chamonix ni ostal brez slovenskega pridiha. Samooklicana Meka zimskega alpinizma je videla nekaj solidnih vzponov, a presežka tudi tukaj ni bilo.

Pomlad je minila v ogrevanju in pripravi na poletno sezono, ki je prinesla nekaj težkih vzponov. Sem ter tja so alpinisti pogledali izven okvirov klasičnih smeri in sten, a še vedno je bila večina težkih vzponov opravljenih v severni steni Triglava in drugih enostavno dostopnih stenah. Udobnost dostopa, sestopa in predvsem veliko informacij o smereh so velik magnet za mlade generacije. Nekaj več obiska so v letošnji sezoni doživeli Trenta ter smeri Vršaca in Mlinarice. Tudi v Dolomitih so naši alpinisti preplezali nekaj težkih smeri, veseli nas, da je ena od teh tudi v 1200-metrski steni Civette.

Na področju odprav je bila sezona nekoliko siromašnejša, a je zato bogatejša po kakovosti. Na tem področju velja kot paradnega konja vsekakor izpostaviti Luko Lindiča, ki je v nahrbtnik pospravil kar nekaj prvenstvenih smeri. Uspešen je bil v Kanadi in na Kitajskem, najbolj pa seveda izstopa odličen poskus v SZ-grebeni Gašerbruma IV, kjer sta z Alešem Česnom obupala šele na severnem vrhu. Za aklimatizacijo sta se kot edina alpinista v sezoni povzpela na osematisočak Broad Peak. Aktivna sta bila tudi Nastja Davidova in Matic Jošt v pogorju Haptal v indijski Himalaji. Žal jima je smelega načrta prekrižalo vreme, a jima je vseeno uspelo opraviti nekaj vzponov in raziskati dolini Šimling in Denjai. Odličen vzpon sta v Kirgiziji opravila tudi Grega Lačen in Andrej Gradišnik, ki sta v dolini Ak-Su načrtovala prosto ponovitev

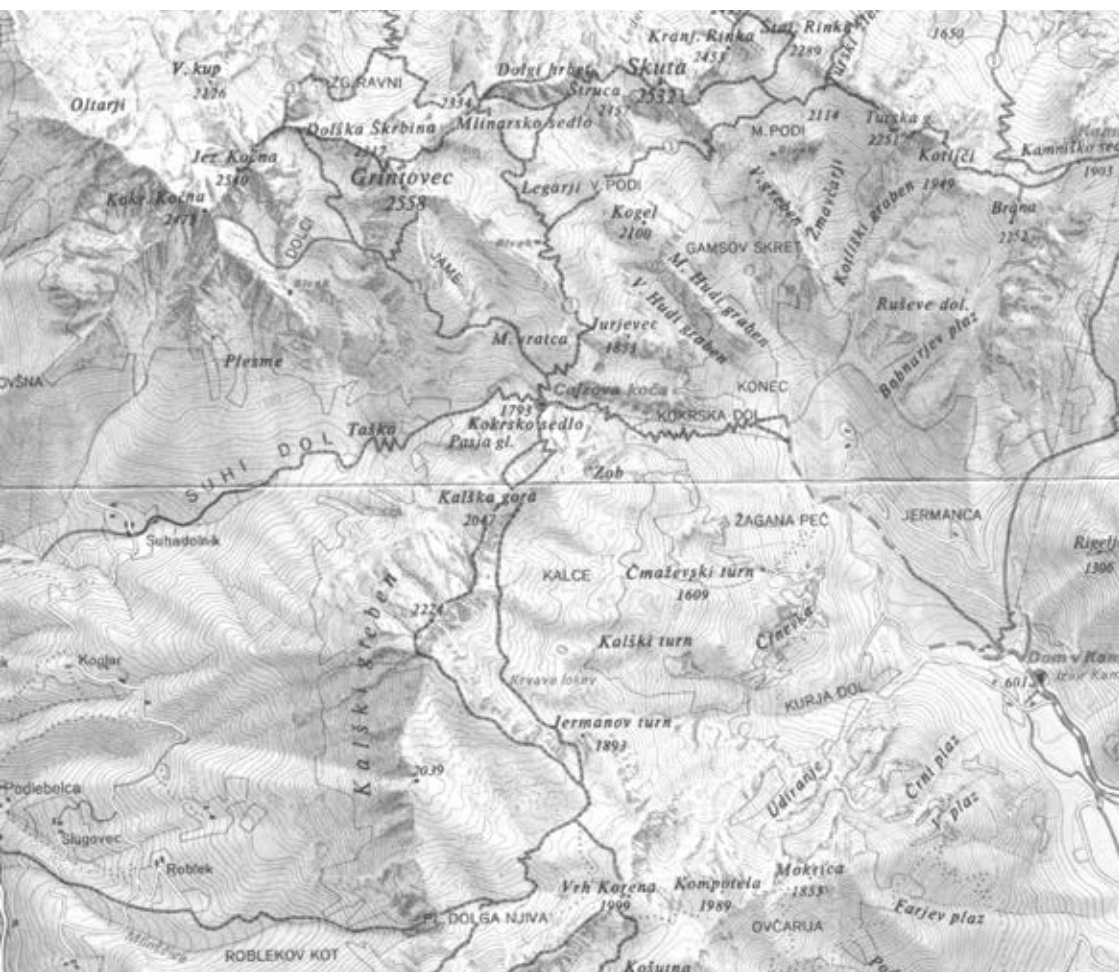
zahtevne 900-metrške smeri v Piku Slesova. Kljub kislemu vremenu sta fanta vztrajala in iz situacije izvlekla pozitiven izkupiček, saj je Gregi uspelo opraviti prosti vzpon. Omeniti velja tudi prvi vzpon in pristop na šesttisočak Jang Tsang Go v Tibetu, ki ga je opravil Domen Kastelic s švedskima kolegoma.

Tik pred koncem leta so bile v stenah odlične razmere z majhno količino snega, ki pa je bil zelo dobre kakovosti, zato je bilo opravljenih veliko vzponov. Kot pozitivno je treba oceniti »ponovno odkritje« martuljških gora, vendar so alpinisti žal spet slepo sledili objavam v virtualnem svetu; le redki so zmogli pogledati čez te »(pre)visoke« planke. Mogoče bi na tem mestu izpostavili le ponovitev *Čopovega stebra*.

Če potegnemo črto pod sezono, moramo priznati, da je bila, z izjemo nekaterih svetlih trenutkov, precej povprečna. Kot da postaja alpinizem prostočasna dejavnost in ne več način življenja. Kot da ni več tiste drzne predrznosti, s katero se je slovenski alpinizem ponosno postavil ob bok največjim akterjem. Vedno bolj pridobivajo na pomenu številke, ocene, »lajki« in občudovanje družbenih omrežij, vedno manj pa je raziskovanja, iskanja, obračanja in učenja iz porazov, pisanja zgodbe, doživetja. Vedno manj je pristnega alpinizma. To je deloma trend tudi na svetovni sceni, kjer se mogoče bolj čuti pritisk sponzorjev, ki stojijo za plezalci. In sponzorji pričakujejo pojavnost. Takšno, ki se prodaja. Prodaja pa se samo težko, težje, najtežje, nevarno, nevarnejše, še dobro, da smo bili mi. Ali je to prava smer, pa bo pokazal čas.

ALPINISTIČNI VZPONI - SLOVENIJA

KAMNIŠKO SAVINJSKE ALPE

Prvenstveni vzponi

Črni vrh (Dleskovška planota)

Dostop (za vse tri smeri): S planine Podvežak proti Molički peči, sto metrov po odcepu za planino Ravne zavijemo levo čez nekaj kuclev, nato navzgor do primerne (varne) izravnave pod spodnjimi stenami. Ob neugodnih razmerah je teren nad to točko lahko plazovit.

LEVA GRAPA

27. 3. 2016, Mijo Kovačevič, Stane Barber in Karmen Perme
60°/30–40°, 110 m, dolžina 200 m

Opis: Po snežnem lijaku proti steni. Leva grapa poteka po delno zakritem, nekoliko pokončnejšem žlebu pod levim delom centralne stene Črnega vrha, v smeri zahoda. Na levi rami na primernem mestu zavijemo desno navzgor proti vzhodu in se držimo manj izrazitega žleba do vrha. Če je snega premalo, nas nad ramo lahko čaka zahtevnejši skalni skok.

Sestop: Plezalno po eni od grap.

DESNA GRAPA

27. 3. 2016, Mijo Kovačevič, Stane Barber in Karmen Perme
50°/30°, 110 m, dolžina 210 m

Opis: Po snežnem lijaku proti steni. Desna grapa poteka po lepo vidnem desnem žlebu pod desnim delom centralne stene Črnega vrha, v smeri vzhoda, natančneje v neposredni bližini kopne smeri *Sled svizca*. Na desni rami zavijemo levo navzgor v izrazit žleb, ki nas pripelje do vrha. Če je snega premalo, nas v spodnji polovici tik pod desno ramo lahko čaka zahtevnejši nekajmetrski skalni skok.

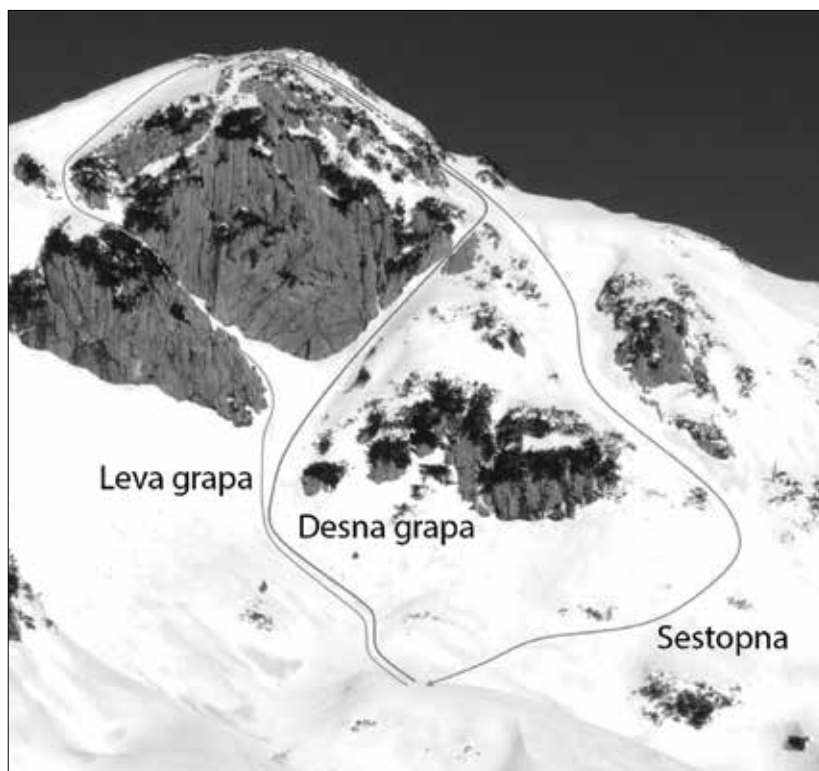
Sestop: Plezalno po eni od grap.

SESTOPNA GRAPA

27. 3. 2016, Mijo Kovačević, Stane Barber in Karmen Perme
30–40°, 110 m, dolžina 230 m

Opis: Prečimo slab raztežaj v desno. *Sestopna grapa* poteka po širšem, zložnejšem in dokaj ravnem žlebu, ki je obrnjen proti vzhodu. V zgornjem delu poteka smer skupno z *Desno grapo*. Njena zahtevnost v tej steni je najnižja, zato je primerna za dokaj enostaven zimski sestop.

Sestop: Plezalno po grapi navzdol.

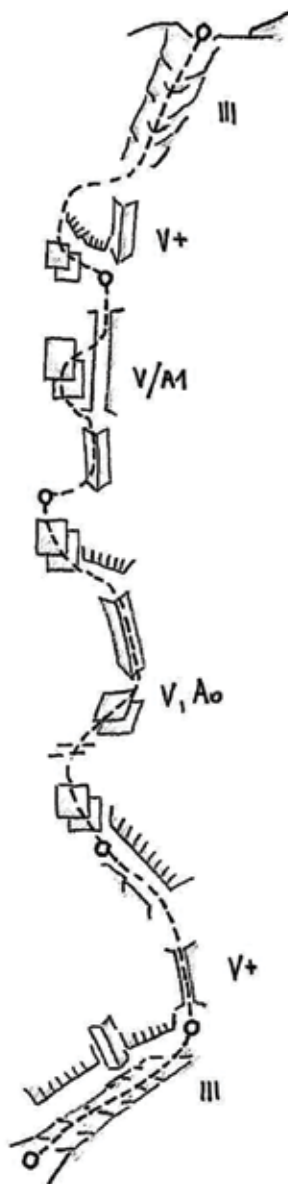
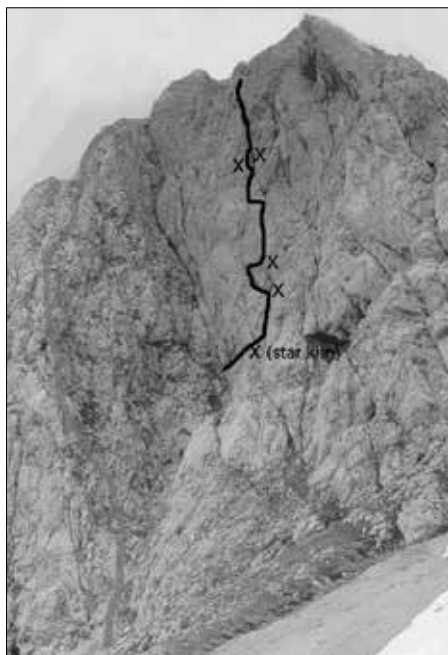

Brana, V stena

ŽIVLJENJE IN TEHNIKA

maj 2016, Janez Kekec in Marko Gorišek

V+/A1, 140 m, 4 ure

Predostenje Križevnika

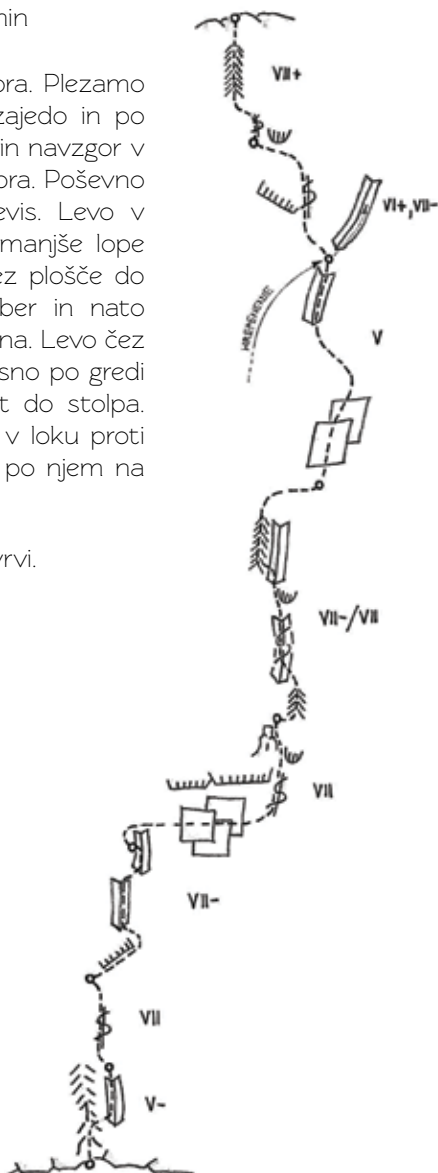
PLANIKA - Spominska smer Andreja Napotnika - Napija

9. 7. 2016, Matej Balažič in Blaž Gladek

VII+/VII, VI+, 250 m, 7 ur in 30 min

Opis: Vstopimo po sredini stebra. Plezamo 5 m navzgor, nato desno v zajedo in po njej do sidrišča (k). Malo v levo in navzgor v izrazito poč. Po njej na vrh stebra. Poševno desno pod streho in čez previs. Levo v zajedo in po njej navzgor do manjše lope (k). Rahlo navzgor in desno čez plošče do poč. Čez poč, desno na steber in nato nazaj v zajedo ter po njej do klina. Levo čez previs in gor do gredine (k). Desno po gredi in navzgor čez razčlenjen svet do stolpa. Rahlo levo in navzgor po poč v loku proti levi. Čez gladko poč na raz in po njem na vrh stene.

Sestop: Po smeri s spusti ob vrvi.

Lanež

POROČNA

15. 8. 2016, Marta Krejan Čokl in Jure Čokl

IV+/III-IV, 100 m

Opis: Smer je na levi strani Laneža gledano z Grohata, pred *Luknjasto grapo* na skrajnem levem delu in med *Smerjo novih začetkov* ter *Pa si šla, ti M.* Vstop v smer je zanimiv – naravnost z melišča navzgor pod mokro (recimo temu) polico, desno nad katero stoji škodoželjen kamen, ki samo čaka roko neprevidnega plezalca. Ko se prebijemo nad polico in gremo po skrotastem svetu še malo naprej, nas smer kar sama zapelje levo. Stena se spet postavi pokonci, smer pa ob večjem roglju, ki se nadaljuje v raz, vodi naravnost navzgor in mimo dveh manjših previsov levo po lepo razčlenjenem razu do pomola, ki štrli iz ruševja. Od pomola naprej se po ozkem grebenu, poraščenem z ruševjem, prebijemo do izstopa iz smeri, ki je udoben in s sijajnim razgledom vabi k poležavanju. Navzdol se lahko spustimo po *Luknjasti grapi* na levi strani od izhoda iz smeri.

Črni vrh, J-stena

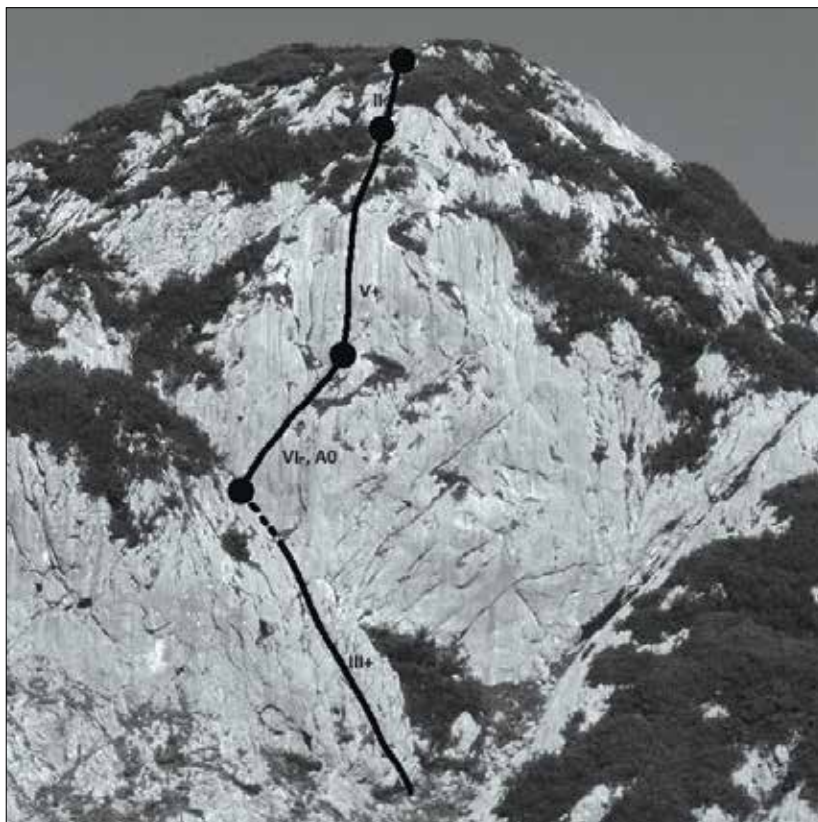
SVIZEC GRE SPAT

28. 9. 2016, Stane in Polona Barber

VI-, A0/V+, 105 m, 2 uri

Za začetek in ogrevanje lažje plezanje (III+, okrog 40 m), nato prestopimo in prečimo travnat žleb pod steno. Začetek drugega raztežaja nakazujeta dva rdeča klina, ki ju uporabimo za sidrišče.

Drugi raztežaj (okrog 20 m, VI-, A0) sledi diagonalni zajedi v desno pod večji črni žleb. Pod žlebom je več skalnih ušes, primernih za sidrišče. Tretji raztežaj poteka naravnost po žlebu (okrog 20 m, V+). Po koncu žleba naravnost navzgor (II) do roba stene. Smer je delno opremljena s klini.

KAMNIŠKO SAVINJSKE ALPE

Pomembnejše ponovitve

predostenje Križevnika

HREPENENJE

17. 6. 2016, Denis Arnšek in Matej Balažič

V+ (VI), 250 m

Prva ponovitev smeri.

predostenje Križevnika, Turnič

POSMEH SIVINI

24. 6. 2016, Luka Krajnc in Martin Žumer

7a, 210 m, 5 ur

Prva ponovitev smeri.

Planjava, S-stena

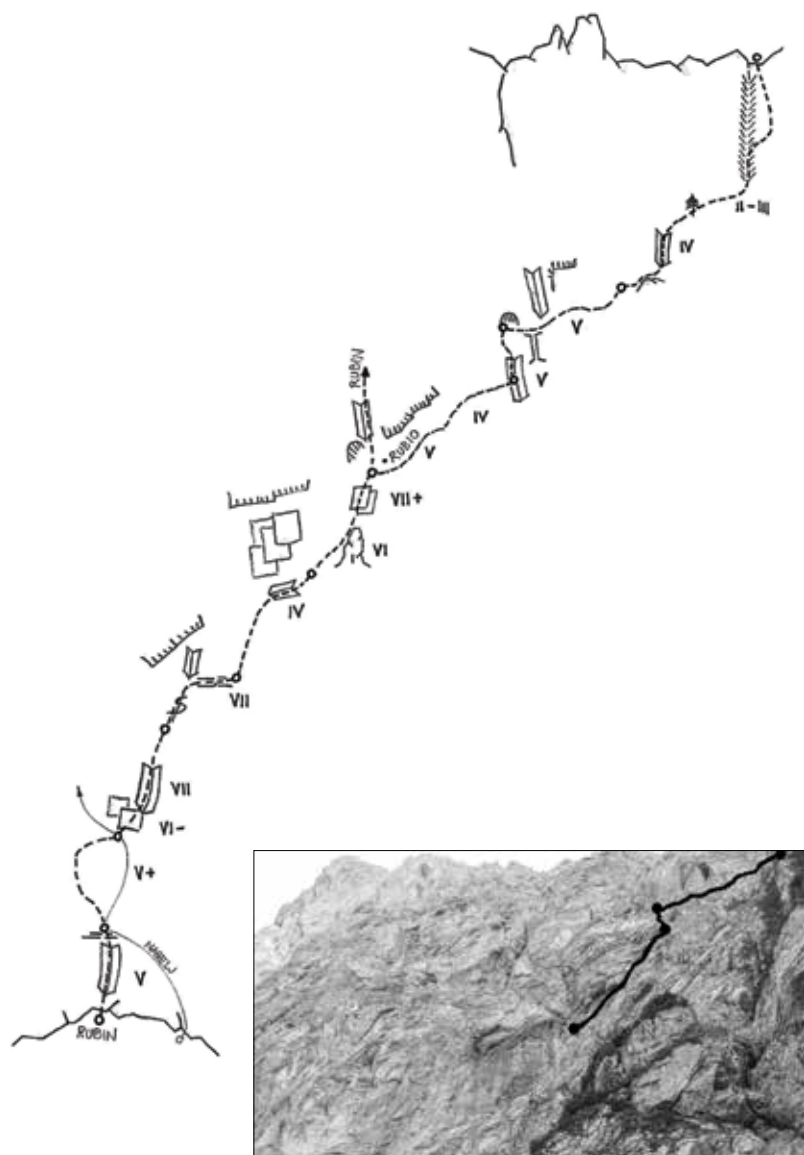
RUBIO (nova izstopna varianta Rubina)

2. 7. 2016, Žiga Oražem in Matej Balažič

V, 300 m

Gre za prvo ponovitev smeri *Rubin* (prvih šest raztežajev) z novo izstopno varianto *Rubio*. *Rubio* se začne med šestim in sedmim raztežajem *Rubina*, desno od črne votline. Sledimo prečnici v desno, na koncu katere je težaven prehod čez zajedo (IV, 55 m). Po zajedi navzgor (V) na gredo do velike luske. Mimo nje desno nad kaminom (V) in pod velikim stropom v desno (55 m). Še dvajset metrov desno, nato navzgor v zajedo (IV) do macesnov (60 m). Desno na raz in po skrotju do grape. Po grapi navzgor, desno na raz in izstop sto metrov desno od Bab.

RUBIO (nova izstopna varianta Rubina)

Mrzla gora

ZADOŠČENJE

20. 7. 2016, Miran Šumak in Marko Mavhar

VII, VI, 200 m, 4 ure

Druga ponovitev smeri.

Dolgi hrbet

POT

14. 8. 2016, Tjaša Jelovčan in Miha Zupin

VII+/VII-V, 300 m + 200 m

Prva ponovitev smeri.

JULIJSKE ALPE

Prvenstveni vzponi

Mala Mojstrovka

DRUŽINSKI IZLET

18. 1. 2016, Miha Močnik in Neli Penič

III/3, M, 200 m, 6 ur

Dostop: Kot za smeri *Kalibracija* in *Biljard* ter še nekaj minut naprej po stezi mimo večjega kamina do markantnega kota – kamina. Smer se začne na mestu, kjer se melišče najvišje zajeda v kamin (1 ura).

Opis: Smer prva dva raztežaja in pol sledi izrazitemu kaminu. Ko izstopimo iz njega, se gladki zajedi umaknemo na levo čez plošče v žleb. Po žlebu nekaj metrov navzgor, kjer si na desni uredimo sidrišče (klin). Po desni grapi raztežaj navzgor. Še 30 metrov lažjega sveta proti desni do grebena, kjer uredimo sidrišče na ruševju.

Sestop: Z vrha 20 metrov spusta do drevesa. Od tam spust do tretjega sidrišča (klin) in še dva spusta po kaminu.

SV-ostenje Čistega vrha (1875 m) in Velike Tičarice (1872 m)

CVIČKOVA GAZ

18. 3. 2016, Borut Mežnarčič, Nejc Šinkovec, Primož Slapničar, Robi Krštinc in Rok Rupertič

III/M3, 40–60°, 550 do 600 m, 3 ure

Dostop: Iz naselja Na Logu v Trenti sledimo markirani poti, ki vodi skozi Trebiški dol in sedlo Čez dol proti Prehodavcem; od glavne ceste do vstopa v smer je približno 1 ura hoda (odvisno od razmer).

Opis: Smer se začne nasproti predela Lepoč (tako rekoč z markirane poti) in poteka po lepo vidni in izraziti grapi-rampi med Čistim vrhom na levi in Šnito na desni (SV-stran). Še malo bolj desno krasi Šnito zelo strma skalna stena. Za plezalce je bil ključni del smeri deset metrov visok vstopni prag (M3), višje je naklonina snežne strmine med 40 in 60°. Vsekakor gre za lepo zimsko smer v zanimivem ambientu, morda prvo v zelo strmem, poraščenem in razgibanem ostenju nad reko Sočo.

Sestop: Avtorji zimske ponovitve so sestopili v Vas na Skali, od koder vodi cesta v dolino (zamudno). Gotovo je mogoče sestopiti tudi v mejah slabe steze, ki vodi za Čistim vrhom preko sedla Čez Drt do Korit in navzdol po dolini Trebiščina do izhodišča Na Logu v Trenti.

Mahavšček

JULIJA

26. 3. 2016, Marko Leban

M3+, 70°/45–60°, 600 m, 2 uri

Opis: V smer vstopimo čez desnega od dveh večjih snežnih stožcev, ki ju vidimo že od daleč. Po dokaj strmi gredi (45°) plezamo naravnost navzgor med rušjem in pod navzgor usmerjenim pragom vse do zapore, ki jo lahko obplezamo po desni. V desnem kotu najdemo lep prehod (M3). Na drugi strani se obrnemo proti levi po žlebu (do 70°). Ko se zapre v zelo ozek kamin, gremo naravnost navzgor na vrh skale in na levo, nato naravnost navzgor čez ruševje. Naprej proti desni in po gredi čez gladko ploščo (M3+) vse do mesta z logičnim prehodom v levo na rob stene (M3+). Po izpostavljeni polici (približno 5 m) na rob stene in po pobočju (40°) do vrha.

Dostop in sestop: Enako kot za ostale smeri v Mahavščku.

Kanin (pod Laško Planjo)

BREZNO POD VELBOM

24. 4. 2016, Andrea Tocchini, Luka Vallata in Matteo Rivadossi
M5/W15 in W16, 300 m (7R), 6 ur

Trije italijanski plezalci so preplezali 300-metrsko ledeno steno vhodne vertikale Brezna po Velbom. Smer ima sedem raztežajev z oceno W15 in W16 s prehodi kombiniranega plezanja, izhod iz brezna pa je ocenjen z oceno za plezanje z orodji M7. Plezali so šest ur.

Velik izziv je bila logistika. Vhod v brezno se nahaja na zahodnem robu Kaninskih podov 2050 metrov visoko. Dostop v zimskih razmerah traja 4–5 ur. Brezno so tri tedne prej opremili vse do velike snežne police (na globini –370 m), uporabili so okrog 500 metrov statičnih vrvi in dvajset vponk z rinkami/obročki. Med tem, ko je naveza plezala, je podporna jamarska ekipa za njimi brezno očistila vse prej nameščene opreme.

Ob uspešnem vzponu so bile razmere za plezanje ugodne in relativno varne, led je bil dokaj mehek zato dober – odličen za plezanje. Zaradi pomanjkanja ledu so v zadnjem raztežaju plezali varovani z vrha. Preplezana smer je nedvomno prvovrsten dosežek v svetovnem merilu, saj gre za prvo veliko podzemno ledeno smer, preplezano z alpinistično tehniko.

V celotni ekipi je bilo poleg treh plezalcev še šest članov zunanje nosaške ekipe (Andrea Cantone, Dejan Ristič, Matteo Bevilacqua, Matjaž Žetko, Roald Roli Bruil in Rok Stopar). Za uspešno delo v breznu so skrbeli trije (Alberto Dal Maso, Leonardo Comelli in Sara Segantin) iz jamarske podporne ekipe, ki je pomagala pri organizaciji in delu v breznu. Za fotografijo in video je skrbel Leonardo Comeli.

BREZNO POD VELBOM

Šija, J-stena (Vrh Dlanj)

JUŽNI RAZ

8. 5. 2016, Anton Črv in Radovan Lapanja

IV/II-III, 160 m, 2 h

Dostop: Na Kneži zavijemo proti Kneškim Ravnam. Sledimo dolini reke Kneže, ki nas po ozki cesti pripelje v bližino zaselka Kneške Ravne. Na križišču nadaljujemo naravnost po makadamski cesti do zapornice (P). Naprej dobra 2 km peš po cesti vse do spodnje lovske koč. Desno ob njej po stezi do lovske koč na Planini v Prodih (spotoma prečkamo označeno planinsko pot s planine Razor do Ruta in naprej proti Petrovem Brdu). Takoj za lovsko koč ulovimo stezo, ki nas sprva popelje v gozd desno od koč, kmalu pa se usmeri proti levi. Nato prečka steza večjo suho grapo in nadaljuje navzgor s stalno težnjo proti levi. Višje preči večjo poseko, nato nadaljuje levo skozi gozd in nas pripelje na zgornja travišča (Dlanj) tik pod južno steno Vrha Dlanj (dobre 3 ure).

Smer poteka približno v vpadnici vrha, natančneje po srednjem stolpu v osrednjem delu stene, za katero so značilni trije vzporedni stolpi.

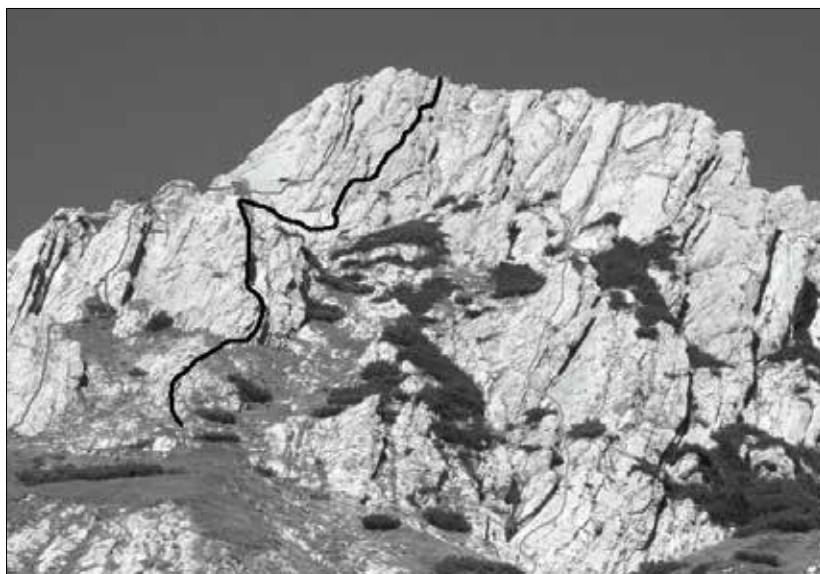
Opis: Začnemo čez majhen previs (IV-) in nadaljujemo po rebro desno ob razu (nekoliko krušljivo). Z vrha stolpa gremo po lažjem svetu (II) pod drugi stolp (na borovcu uredimo stojišče). Razu se sprva umaknemo levo po lepi lašti in po petih metrih zavijemo čez gladke kompaktne plošče nazaj proti njemu (ostal klin). Nadaljujemo po razu (IV, lepo plezanje v odlični kamenini) do vrha stolpa. Tretji stolp je nezahteven, tudi poraščen, in po njem dostopimo pod vršni del smeri (II). Raz se izrazito nadaljuje, vendar poteka smer nekaj metrov desno od njega po lepi plitvi zajedi, ki nudi odlično plezanje. Do nje dostopimo tako, da ob vznožju preplezamo petmetrski kamin (III+), ki nas privede v iztek dveh izrazitih, globokih kaminov, ki tvorita črko Y. Zaplezamo v levega in po nekaj metrih zavijemo levo čez previs v plitvo zajedo in po njej na vrh smeri (IV-).

Sestop: Z Vrha Dlanj sestopamo v mejah nezahtevnega grebena proti zahodu v smeri Vratc, Vogla ... Po brezpotju z redkimi ostanki steze dosežemo razpotje planinskih poti na sedlu, od koder zavijemo proti jugu v dolino. Steza nas najprej vodi mimo vznožja stene Vrha Dlanj, precej nižje pa mimo lovske koč na Planini v Prodih in navzdol proti izhodišču (približno 2 uri).

JUŽNI RAZ

SMER PREMRLIH PRSTOV

Šija, J-stena (Vrh Dlanj)

SMER PREMRLIH PRSTOV

20. 5. 2016, Anton Črv, Marko Leban in Radovan Lapanja

IV+/II-III, 140 m, 2 uri

Dostop: Na Kneži zavijemo proti Kneškim Ravnam. Sledimo dolini reke Kneže, ki nas po ozki cesti pripelje v bližino zaselka Kneške Ravne. Na križišču nadaljujemo naravnost po makadamski cesti do zapornice (P). Naprej dobra 2 kilometra peš po cesti vse do spodnje lovske kočje. Desno ob njej po stezi do lovske kočje na Planini v Prodih (spotoma prečkamo označeno planinsko pot s planine Razor do Ruta in naprej proti Petrovermu Brdu). Takoj za lovsko kočjo ulovimo stezo, ki nas sprva popelje v gozd desno od kočje, kmalu pa se usmeri proti levi. Nato prečka steza večjo suho grapo in nadaljuje navzgor s stalno težnjo proti levi. Višje preči večjo poseko, nato nadaljuje levo skozi gozd in nas pripelje na zgornja travišča (Dlanj) tik pod južno steno Vrha Dlanj (dobre 3 ure).

Opis: Smer se začne desno od *Južnega raza*, v območju stolpa, ki se višje z desne proti levi naveže na *Južni raz*. Lažje plezanje (II) nas po petnajstih metrih pripelje do strme stopnje, kjer se stolp preoblikuje v navpičen raz (IV), po katerem poteka smer (na razu so naloženi skalni bloki sumljive stabilnosti). Raztežaj višje se za trenutek dotaknemo *Južnega raza*, ki ga hitro zapustimo in zaplezamo desno. Smer sledi razčlembam okrog deset metrov desno od raza, višje nam za orientacijo služi globoka zajeda. Najprej plezamo po ploščah levo ob zajedi (III, odlična kamenina), sredi raztežaja prečimo desno čez zajedo in se usmerimo v plitek kamin, ki se dviguje navpično iz nje. Nadaljujemo po kaminu (IV+, dobra kamenina) do zapore, ki jo obplezamo preko lažjega previsa na levi in dosežemo prostor za stojšče. Z njega desno na raz, ki ga z desne omejuje nova globoka zajeda. Znova plezamo levo ob zajedi po razu, ko pa se ta postavi navpik, nas krušljiva skala prisili, da prečimo desno čez že omenjeno globoko zajedo in desno ob njej splezamo na vrh stene.

Sestop: Z Vrha Dlanj sestopamo v mejah nezahtevnega grebena proti zahodu, v smeri Vratc, Vogla ... Po brezpotju z redkimi ostanki steze dosežemo razpotje planinskih poti na sedlu, od koder zavijemo proti jugu v dolino. Steza nas najprej vodi mimo vznožja stene Vrha Dlanj, veliko nižje pa mimo lovske kočje na Planini v Prodih in navzdol proti izhodišču (približno 2 uri).

Zidna stena, S-stena

MACESNOVA

21. 5. 2016, Peter Bajec, Marjeta Kralj in Marko Mlakar

III–IV, 200 m, 3 ure

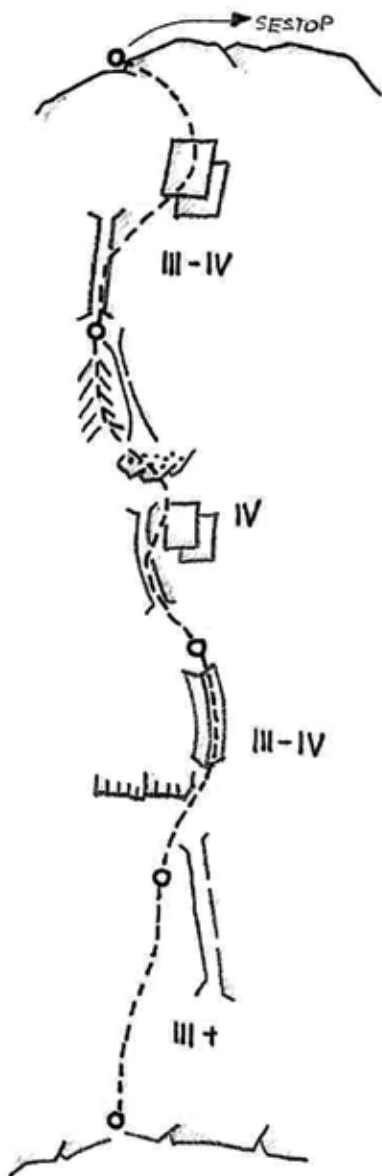
Smer se začne levo ob mokrem kaminu in desno od začetka *Psihoanalize*, jo v prvem raztežaju prekorači in nadaljuje levo od nje. Prehod v desno pod streho je skupen s *Psihoanalizo*, nato pa zavije levo skozi kamin in ob grapi/žlebu navzgor. Smer izstopi levo od *Tečajniške*. Značilnost smeri je nekoliko težje nameščanje varovanja, saj je skala skopa z razpokami. V smeri je ostal en klin.

Dostop: Od cestarske hiše ob vršiški cesti se napotimo po poti, ki vodi v Mlinarico. Okrog 50 m za zapornico steza zavije levo s kolovoza (slabo vidno) in nas vodi skozi gozd levo nad strugo Mlinarice, mimo podrte lovske koče in vse do melišč pod steno. Tam se usmerimo proti grapi, ki nas pripelje pod Zidno steno. Tu ulovimo slabo vidno stezo, ki nas ob steni pelje v desno vse do vstopa v smer. Od cestarske hiše debelo uro.

Opis: 1.R: Nekaj metrov navzgor, nato rahlo proti desni in navzgor čez naravni prehod (III+), ki se izteče v položen gruščnat svet. Na desni je nekakšen žleb/grapa. Nad seboj imamo velik previs/streho. Levo od nje je ozek, strm kamin, desno pa se nakazuje prehod mimo. 2.R: Od stojišča navzgor, nato preko žleba in naprej proti desni strani previsa/strehe. Po travnati zajedi v dno novega kamina (klin, III–IV). Desno čez plošče poteka smer *Psihoanaliza*. 3.R: Navzgor skozi kamin (IV), ki nas pripelje na dno gruščnate grape, ki se višje spremeni v kamin, in po njenem levem boku navzgor do konca (stojišče na ozki polici). Levo je žleb, ki se višje spremeni v kamin, desno nad nami pa strma ploščata stena. Po njeni desni strani (črna, od vode sprana skala) poteka *Psihoanaliza*. 4.R: Levo ob kaminu navzgor (nekaj naloženih blokov), nato nas naravni prehod potegne v desno preko kamina (ta se nadaljuje naravnost navzgor, po njem poteka *Tečajniška*). Po nakazani polici, ki teče desno navzgor, dokler se na levi ne pokaže nova polica. Po njej nekaj metrov. Ko se izteče in se nad nami odpre prehod, po njem naravnost navzgor na stezo (III–IV).

Oprema: 10 različnih klinov, 3 srednje veliki metulji in 2 manjša zatiča.

Sestop: Po dobro vidni stezi desno do izstopa smeri *Sprema se oluja* in naravnost navzdol v sestopni žleb/grapo, ki nas pripelje nazaj pod steno.

Šija, J-stena (Vrh Dlanj)

PRODENSKA SMER

25. 5. 2016, Anton Črv in Radovan Lapanja

IV/II-III, 140 m, 2 uri in 30 min

Dostop: Na Kneži zavijemo proti Kneškim Ravnam. Sledimo dolini reke Kneže, ki nas po ozki cesti pripelje v bližino zaselka Kneške Ravne. Na križišču nadaljujemo naravnost po makadamski cesti do zapornice (P). Naprej dobra 2 km peš po cesti vse do spodnje lovske koč. Desno ob njej po stezi do lovske koč na Planini v Prodih (spotoma prečkamo označeno planinsko pot s planine Razor do Ruta in naprej proti Petrovem Brdu). Takoj za lovsko koč ulovimo stezo, ki nas sprva popelje v gozd desno od koč, kmalu pa se usmeri proti levi. Nato prečka steza večjo suho grapo in nadaljuje navzgor s stalno težnjo proti levi. Višje preči večjo poseko, nato nadaljuje levo skozi gozd in nas pripelje na zgornja travišča (Dlanj) tik pod južno steno Vrha Dlanj (dobre 3 ure).

Opis: Smer poteka v desnem delu stene, desno od izrazite zajede/kamina, ki se pne prav od vstopa do vrha stene. Začetni del zajede je neizrazit in nekoliko poraščen. Vstopimo naravnost (IV-) in kmalu dosežemo borovce, preko katerih nadaljujemo v lažji del spodnje stene, ki nas privede pod kratko zajedo skoraj na desnem robu stene. Zajedo sprva obidem desno in se kmalu vrnemo vanjo. Pripelje nas na rob glavne zajede (značilna smreka). Prestopimo v zajedo, a jo po 10 metrih zapustimo in gremo desno v izrazito ploščo, ki jo režejo plitve poč. Čaka nas dobra skala z odličnimi prijemi in stopi (IV). V glavnem plezamo po sredi plošče, plesaje levo-desno. Za orientacijo sta ostala v steni 2 klina. Prispemo na raz stene, kjer je borovec (primerno za stojšče). Čaka nas še en raztežaj do *Larisine smeri*. Splezamo čez vstopno ploščo do kamina, ki nas pripelje na vršni raz do *Larisine smeri*. Po njej splezamo v dveh raztežajih (40 metrih višinske razlike) na teme gore.

Sestop: Z Vrha Dlanj sestopamo v mejah nezahtevnega grebena proti zahodu v smeri Vratc, Vogla ... Po brezpotju z redkimi ostanki steze dosežemo razpotje planinskih poti na sedlu, od koder zavijemo proti jugu v dolino. Steza nas najprej vodi mimo vznožja stene Vrha Dlanj, precej nižje pa mimo lovske koč na Planini v Prodih in navzdol proti izhodišču (približno 2 uri).

PRODENSKA SMER

Mali Draški vrh, J-stena

NAPOTEK

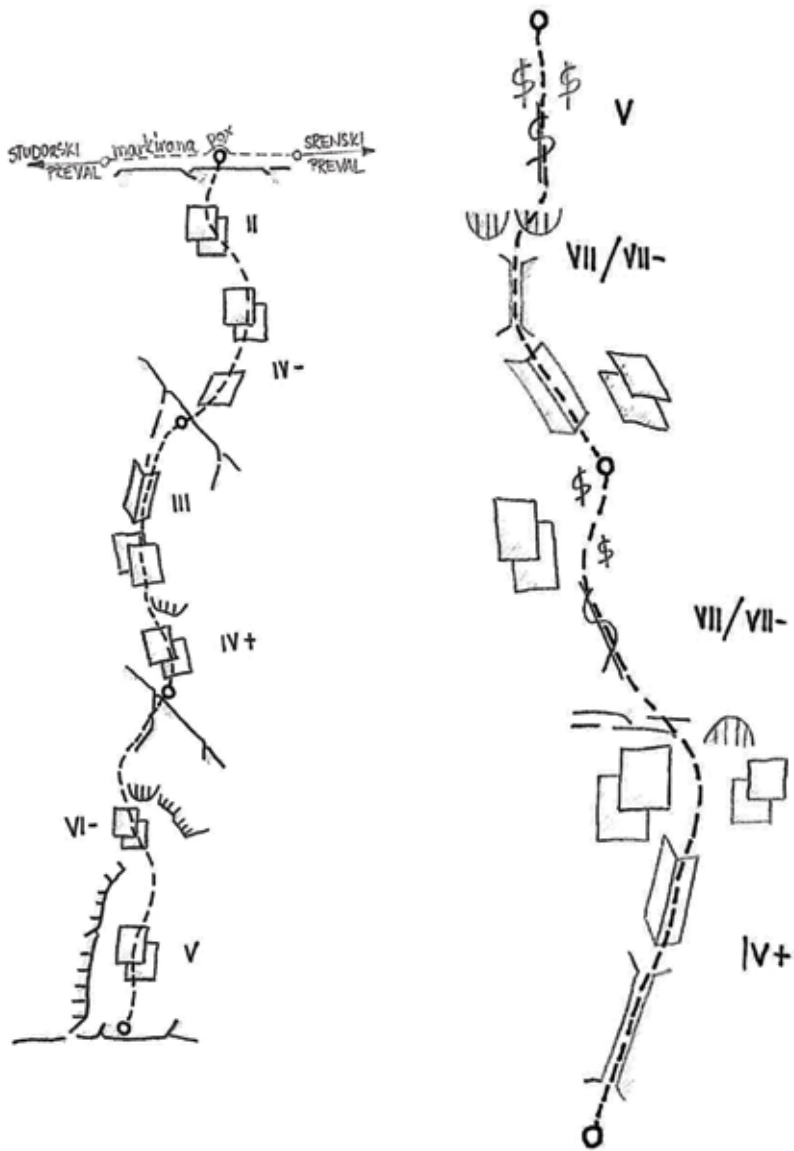
28. 5. 2016, Viktor in Suzana Relja
VI-, 120 m

Dostop: Od Rudnega polja sledimo poti, ki vodi proti Triglavu, do Jezerc. Tam desno proti Srenjskemu prevalu. Ko pod prevalom zagledamo steno, gremo levo do vstopa (svedrovec; 1 ura in 15 min).

Opis: Smer premore odlično skalo na težjih mestih, drugje je potrebno nekoliko previdnosti. Opremljena je s svedrovci.

Sestop: Desno po markirani poti do Srenjskega prevala in navzdol k vstopu (15 minut). Nadaljujemo po poti dostopa.

Nad Šitom glava, JV-stena

ČOK

29. 5. 2016, Matija Volontar in Anže Klarič

VII/VII-, 120 m

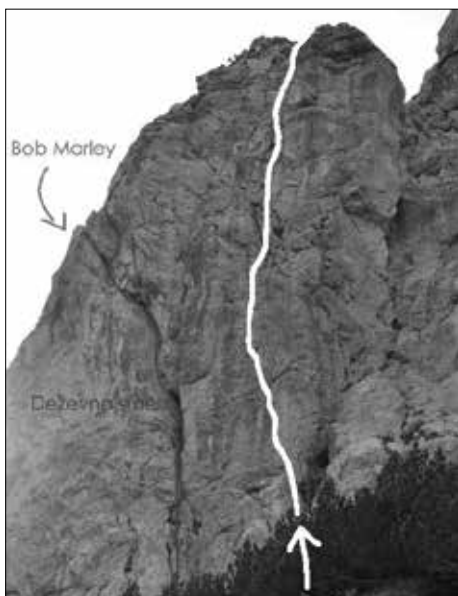
22. 6. 2016, Jan Podgornik in Miha Jukič. Prva ponovitev smeri.

Dostop: Kot za vse smeri v JV-steni NŠG.

Opis: Smer poteka v skrajnem desnem delu Kamenkovega stebra. Plezati začnemo po kaminu dva metra desno od vstopa v *Deževno smer*. Ta se po nekaj metrih prelevi v zajedo, ki vodi do manjše votline. Tej se izognemo po levi, tako da pridemo na travnato polico (IV+). Naravnost navzgor po počki (k), ki se po približno osmih metrih razčleni (VII/VII-). Splezamo v lažji svet in nad sabo opazimo velik travnat trebuh (V), na njem pa majhno polico (kkk). Od tu naprej naravnost v rahlo previsen ožji kamin. Na njegovem izstopu proti desni čez previs (zagozden mikro BD) in po sistemu počki do vrha (V). Smer odlikuje odlična skala.

Sestop: Levo navzdol skozi ruševje do poti, ki pelje z Male Mojstrovke.

Priporočljiva oprema: Trije klini, manjši komplet zatičev, set BD-metuljev, pri čemer naj bo velikost 0,75 potrojena, velikosti 1 in 2 pa podvojeni. V poštev pridejo tudi mikro metulji. V smeri so ostali 4 klini (prvi je v detajlu prvega raztežaja, ostali trije pa na sidrišču). Na detajlu drugega raztežaja je ostal zagozden mikro metulj.

Novi vrh, Z-stena (Peči nad Grantom in Rutom)

MUSKLFIBER

19. 6. 2016, Marko Leban in Silvo Vrhovec

IV+/III-IV, 130 m, 1 ura

Dostop: S parkirišča visoko nad Rutom (okrog 1035 m nadmorske višine) sledimo planinski poti, ki kmalu zapusti makadamsko gozdno cesto in se usmeri proti Rodici. Po njej do prvega ostrega levega ovinka (lepo zgrajen podporni zid). Nadaljujemo naravnost skozi rušje v izrazito grapo (Grapa nad Grantarskim gozdom). Sledi vzpenjanje po grapi, ki jo prekinjajo krajši skalni skoki (III/I-II). Po njej dosežemo vznožje zahodne stene Novega vrha (s parkirišča približno 2 uri).

Opis: Smer se začne na najnižjem delu 150-metrške skalne tvorbe zahodnega dela Novega vrha, približno 4 metre levo od vstopa smeri *Še je čas*. Kratko vstopno zajedo (IV, ostal rdeče pobarvan klin) zapustimo po nekaj metrih in plezamo proti levi na raz. Nadaljujemo naravnost navzgor; ko se približamo desni sosedi, smeri *Še je čas*, skrenemo proti levi. Prečimo smer *Prva železniška* in si uredimo stojišče. Nadaljujemo rahlo proti levi navzgor, da ulovimo markantno rampo, ki se na pogled na vrhu prekine. Po rampi plezamo po njenem levem robu (raziču) do manjšega zagozdenega balvana, kjer si v kotanji za njim uredimo stojišče. Od tu naprej nas čaka kratko, a sladko plezanje z miniaturnimi oprimki in stopi v skalni plošči iz enega kosa. Zadeva je videti zahtevnejša, a ko zaplezamo, se nam navzgor obrnjeni, za blazinico prstov veliki oprimki kar sami ponujajo. Iz kotanje nadaljujemo direktno navzgor po gladki plošči (IV+). Ko dosežemo levi rob, se po dobro razčlenjeni plošči (trije klini) usmerimo proti sredini do vrha. Tu se rampa ne konča, temveč nadaljuje v lažji svet, po katerem po nekaj metrih dosežemo greben levo od vrha Novega vrha.

Sestop: Po *Sestopni smeri* v vzhodni steni Novega vrha ali po planinski poti preko Rodice na izhodišče nad Rutom (v vsakem primeru okrog dve uri hoje ali lažjega plezanja).

Novi vrh, Z-stena (Peči nad Grantom in Rutom)

PRIJETNO DOMAČE

19. 6. 2016, Marko Leban in Silvo Vrhovec

III-II, 120 m, 35 min

Dostop: S parkirišča visoko nad Rutom (okrog 1035 m nadmorske višine) sledimo planinski poti, ki kmalu zapusti makadamsko gozdno cesto in se usmeri proti Rodici. Po poti do prvega ostrega levega ovinka (lepo zgrajen podporni zid). Nadaljujemo naravnost skozi rušje v izrazito grapo (Grapa nad Grantarskim gozdom). Sledi vzpenjanje po grapi, ki jo prekinjajo krajši skalni skoki (III/I-II). Po njej dosežemo vznožje zahodne stene Novega vrha (s parkirišča približno 2 uri).

Opis: Vstop je skupen z vstopom v smer *Prva železniška*, ki vodi proti desni; smer *Prijetno domače* pa se nadaljuje navpik po neizrazitem razu. Pri tem iščemo lažje prehode, ki nas pripeljejo do roba stene. Kvaliteta kamenine je mešana, smer je prijetna in domača.

Sestop: Po *Sestopni smeri* v vzhodni steni Novega vrha ali po planinski poti preko Rodice na izhodišče nad Rutom (v vsakem primeru okrog dve uri hoje ali lažjega plezanja).

Foto: Jaka Ortar, vris: Peter Podgornik; vir: www.primorskestene.com.

Plaski Vogel, SZ-stena

ŠPICA

23. 6. 2016, Klemen Gerbec in Luka Klemenčič

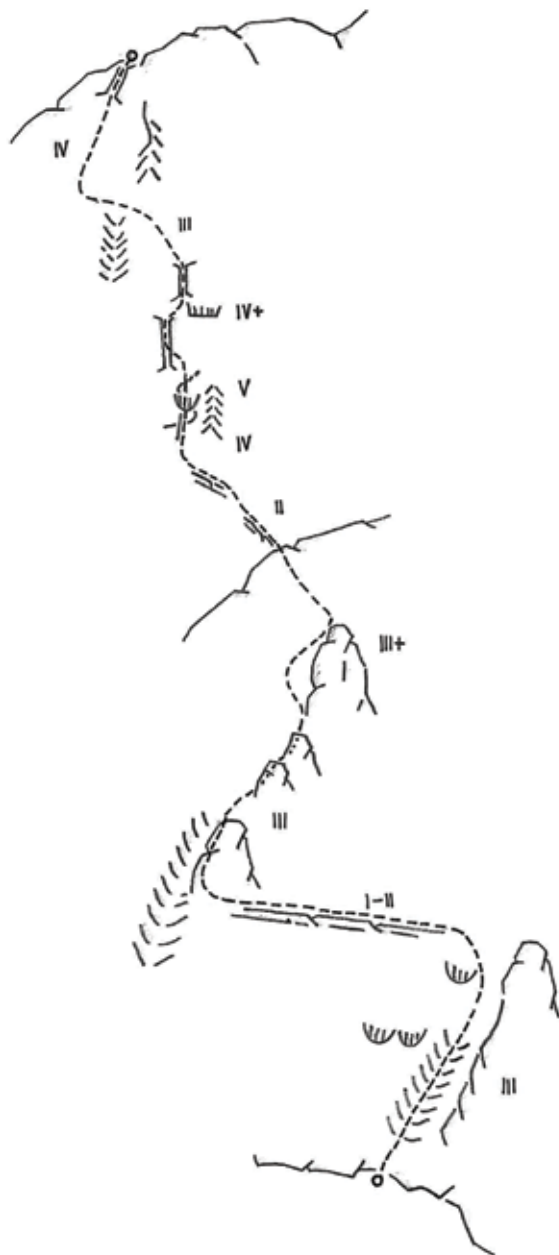
V/III–IV, 450 m, 5 ur

Čeprav je smer nastala po pomoti, je v steni lepo zapolnila prazen prostor v vpadnici vrha Plaskega Vogla. Na spodnji široki polici je delno skupna s *Črnuško diagonalo* (alpinistični spust), sredi stene pa se za trenutek dotakne *Direktne smeri*.

Opis: Vstopimo v lahek žleb (solidno podrt, III) in po njem do police, po kateri gremo levo, kolikor je mogoče. V lahнем plezanju dosežemo nekakšen pomol, nad katerim sledimo prehodom v levo proti strmemu stebri, vidnemu že iz doline. Nad zahtevnejšim stebrom nas za vogalom čaka fantastična poč. Čudovita bela poč ponuja odlično plezanje vse do manjšega previsa (V/IV). Čez njega gre s pomočjo gvozdenja, nadaljujemo po kamini na levi do konca raztežaja. Položnejši teren višje kljub obilici klorofila ne ponuja tako enostavnega plezanja, kot je videti na prvi pogled. Prehodi vodijo višje proti levi, potem naravnost navzgor in čez kratek kamin na rob stene nekaj metrov vzhodno od vrha Plaskega Vogla.

ŠPICA

Šija, J-stena (Vrh Dlani)

LEVI STEBER

25. 6. 2016, Anton Črv in Radovan Lapanja

V-/IV,II-III, 150 m, 2 uri

Dostop: Na Kneži zavijemo proti Kneškim Ravnam. Sledimo dolini reke Kneže, ki nas po ozki cesti pripelje v bližino zaselka Kneške Ravne. Na križišču nadaljujemo naravnost po makadamski cesti do zapornice (P). Naprej dobra 2 km peš po cesti vse do spodnje lovske koče. Desno ob njej po stezi do lovske koče na Planini v Prodih (spotoma prečkamo označeno planinsko pot s planine Razor do Ruta in naprej proti Petrovemu Brdu). Takoj za lovsko kočo ulovimo stezo, ki nas sprva popelje v gozd desno od koče, kmalu pa se usmeri proti levi. Nato prečka steza večjo suho grapo in nadaljuje navzgor z stalno težnjo proti levi. Višje preči večjo poseko, nato nadaljuje levo skozi gozd in nas pripelje na zgornja travišča (Dlani) tik pod južno steno Vrha Dlani (dobre 3 ure).

Opis: 1.R: Začnemo po poraščenem rebru, ki poteka med levim in osrednjim stebrom, in plezamo vse do izrazitega navpičnega raza (II, 20 m). 2.R: Na raz vstopimo z leve strani iz kratkega žleba, ki ga z leve strani omejuje osamel stranski steber. Plezamo po razu z odlično skalo do klina, ki tiči nekoliko levo od raza (k, IV). Takoj nad klinom nas čaka ključno mesto v smeri (V-). Nadaljevanje je lažje, stojšče uredimo pri borovcu nekoliko pod vrhom stebra (40 m). 3.R: Nadaljujemo do vrha stebra in po lažjem svetu navzgor pod vršno steno (20 m). 4.R: Plezamo po lažjem grebenu proti levi in se po 20 metrih spustimo 2 metra nižje v žleb, ki poteka med vršno steno in grebenom. Po žlebu do njegovega vrha, nato pa desno naravnost čez plošče (III+, odlična skala) do kamina (30 m). 5.R: Kamin se nadaljuje in razširi, po njem nadaljujemo v odlični skali do roba stene (IV-, 40 m).

Sestop: Z Vrha Dlani sestopamo v mejah nezahtevnega grebena proti zahodu v smeri Vratc, Vogla ... Po brezpotju z redkimi ostanki steze dosežemo razpotje planinskih poti na sedlu, od koder zavijemo proti jugu v dolino. Steza nas najprej vodi mimo vznožja stene Vrha Dlani, precej nižje pa mimo lovske koče na Planini v Prodih in navzdol proti izhodišču (približno 2 uri).

LEVI STEBER

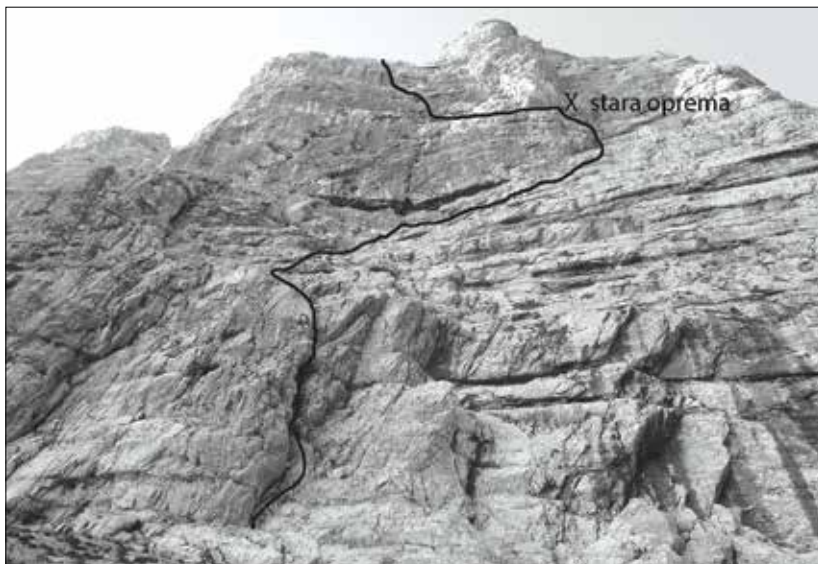
Luknja peč, S-stena

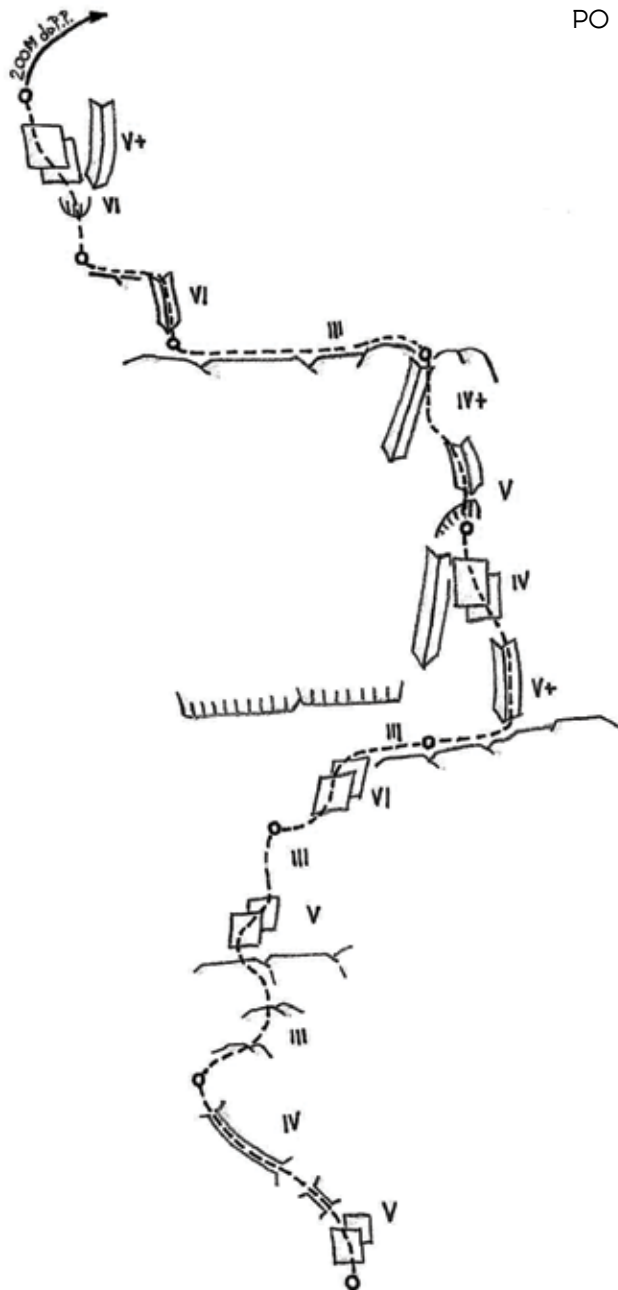
PO POMOTI

2. 7. 2016, Matic Košir in Nejc Marčič

VI/V, 300 m + 200 m do vrha

Gre za delno prvenstveno smer. Matic in Nejc sta vmes naletela na nekaj klinov in starejše opreme (vponke, gurtne in lojtrica).

Mali Draški vrh, J-stena

ŠTACJON

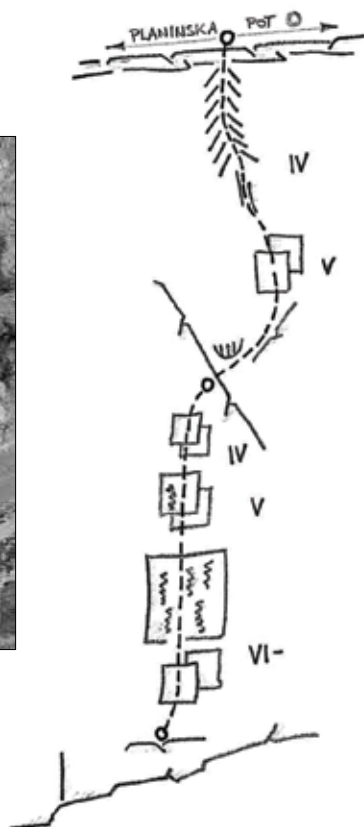
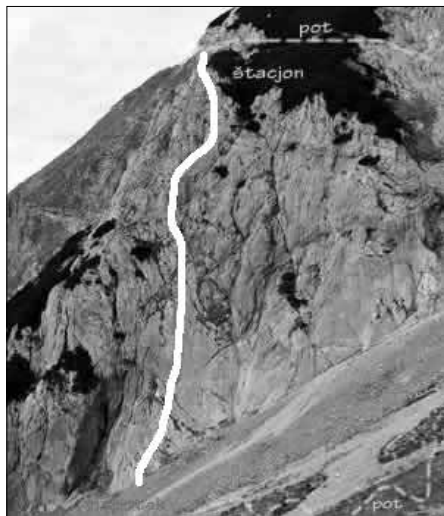
2. 7. 2016, Viktor in Suzana Relja

VI-, 110 m

Dostop: Od Rudnega polja sledimo poti, ki vodi proti Triglavu, do Jezerc. Tam desno proti Srenjskemu prevalu. Ko pod prevalom zagledamo steno, gremo levo do vstopa (1 ura in 15 min).

Opis: Smer premora odlično skalo na težjih mestih, drugje je potrebno nekoliko previdnosti.

Sestop: Desno po markirani poti do Srenjskega prevala in navzdol k vstopu (15 minut). Naprej po poti dostopa.

Šija, J-stena

SMER ZA ALPINISTIČNE UŽIVAČE

9. 7. 2016, Anton Črv in Radovan Lapanja

IV-/II-III, 380 m, 3 ure

Dostop: Na Kneži zavijemo proti Kneškim Ravnam; sledimo dolini reke Kneže, ki nas po ozki cesti pripelje v bližino zaselka Kneške Ravne. Na križišču nadaljujemo naravnost po makadamski cesti do zapornice (P). Naprej dobra 2 kilometra peš po cesti vse do spodnje lovske koč. Desno ob njej in po stezi do lovske koč na Planini v Prodih (spotoma prečkamo označeno planinsko pot s planine Razor do Ruta in proti Petrovemu Brdu). Za koč ulovimo stezo, ki nas skozi gozd popelje v smeri Šije. Ko ta preči hudourniško grapo, nadaljujemo po gozdu do višine 1300 m in se usmerimo desno v iztek grape, po kateri poteka *Smer za alpinistične mazohiste*. Čaka nas prvi prag, visok dobrih 20 m, nad njim pa zavijemo desno v neizrazito grapo, obdano z borovci in rušjem. Tu je vstop v smer (približno 1 ura in 30 min).

Opis: Nadaljujemo po grapi, ki jo višje prekinjajo skoki in pragovi, sprva lažji (II), zatem pa višji, težji ter zahtevnejši (do IV-). Približno na polovici smeri se povsem izvijemo iz objema borovja in ruševja ter prispemo pod izrazite, poševne, skalne ploščaste tvorbe, visoke do 150 m. Tu zavije smer rahlo levo in nadaljuje po grapi – kaminu (III+), ki se konča na razu. Nadaljujemo desno po razu z dobro kamenino (IV-) do krušljive zapore. Zavijemo desno po polički in se povzpneemo v škrbino na razu, kjer se smer konča.

Sestop: Najprej se povzpneemo mimo naravnega okna v vrhnjem pobočju do roba stene – grebena. Po njem proti zahodu v smeri vrha Šije, od koder nadaljujemo po grebenu v lahнем sestopu preko Vrha Dlani in navzdol na sedlo, kjer na razpotju poti ulovimo stezo, ki nas levo prek travnega pobočja pod južno steno Vrha dlani popelje navzdol proti izhodišču v Prode (približno 2 uri).

Razorjeva Šplevta (Indijanec)

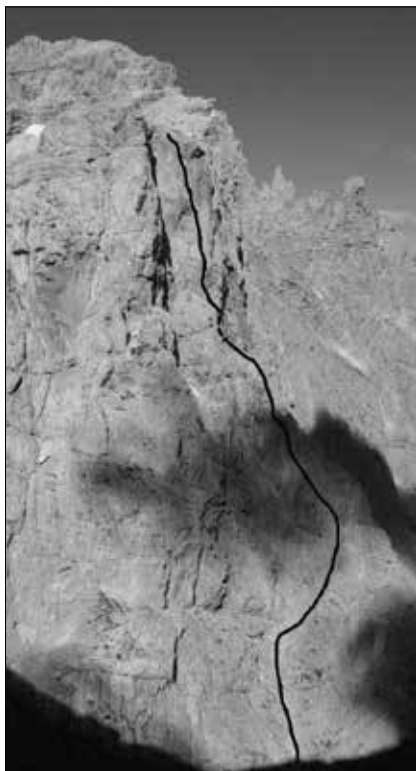
INDIJANKA – spominska smer Sabine Lamprecht

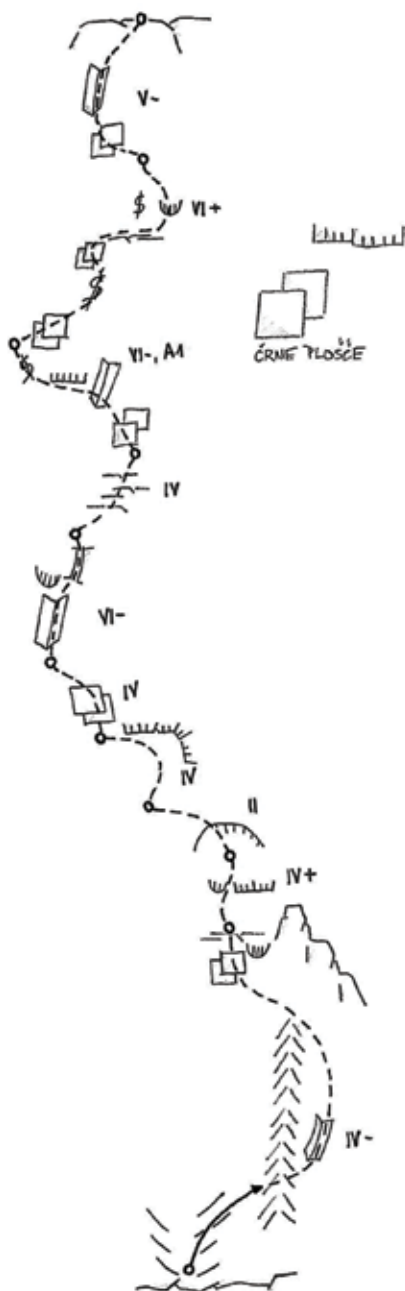
9. 7. 2016, Janez Kekec in Primož Buh

VI+, V, AI/III–V, 550 m

Smer je skoraj v celoti prvenstvena, le za dober raztežaj se pokriva z smerjo *Ježek*. V zgornjem delu jo krasi odlična skala.

Opis: Smer se začne v veliki grapi, kjer vstopi tudi starejša smer *Belak-Maležič*. Sledi ji, dokler se ta ne postavi pokonci, nato se usmeri po razčlembah proti desni na greben in naprej v območju raza, ki se konča desno ob vznožju kompaktnega sivega stebra (do tu II–III/300 m). Višje se težavam večinoma umikamo po levi strani. Levo pod monolitni steber in skozi votline v njegovem vznožju, levo na poličko iz bele skale (IV), ki ji sledimo proti levi (ta raztežaj je skupen s smerjo *Ježek*). Po nekaj metrih zavijemo navzgor in levo za vogal, kjer nas pričaka navpična in kompaktna zajeda (V+). Nad njo plezamo proti temnejšim ploščam v vpadnici velike strehe. S police diagonalno nekaj metrov proti levi čez nerazčlenjene plošče do zajede (VI–). Preden se zajeda konča, gre smer levo pod previsom (AI, klin), proti levi in levo navzgor do stojišča pod najtežjim delom smeri. Nad stojiščem desno čez gladko ploščo (VI+), nato sledimo razčlembam rahlo proti levi, dokler strmina ne začne popuščati (VI+). Od tu desno in navzgor po zajedi (V+) do zadnje poličke (stojišče) in po levo usmerjeni lašti do roba stene (V–).

Mala Mojstrovka, SZ-stena

KROKARJEV PLES

9. 7. 2016, Matija Volontar in Anže Klarič

VII-/VI-, 300 m, 4-5 ur

Opis: Pod steno takoj opazimo izrazito, na pogled podrto zajedo, ki seka njen osrednji del. Vstopimo nekaj metrov levo od vpadnice te zajede ter po najlažjih prehodih plezamo proti desni v zajedo. Zajedo preseka previs, ki ga obidemo po desni, ter nadaljujemo po poševnih policah do sidrišča. Od tu rahlo levo, čez previs in čez gladke položne plati desno. Naprej po najlažjem prehodu (podrta zajeda) v votlino, kjer si uredimo udobno varovališče. Nato levo v prečnico (izpostavljeno), kjer si po 15 metrih vodoravnega plezanja zopet uredimo sidrišče. Od tu levo v edino razčlembo pod previsom ter rahlo navzgor. Dosežemo sidrišče smeri *Guru*. Nadaljujemo navzgor po počki, ki nas pripelje v lažji svet. Plezamo naravnost navzgor, kjer se stena zopet postavi pokonci, in čez kratek previs proti desni na sidrišče. Sledi najlepši del smeri, prečnica v desno, ki jo odlikuje dobra počka (približno 40 m). Čaka nas še zadnjih težkih pet metrov, potem izplezamo v lažji svet. Naprej poplezavamo vse do vrha, težave ne presežejo IV.

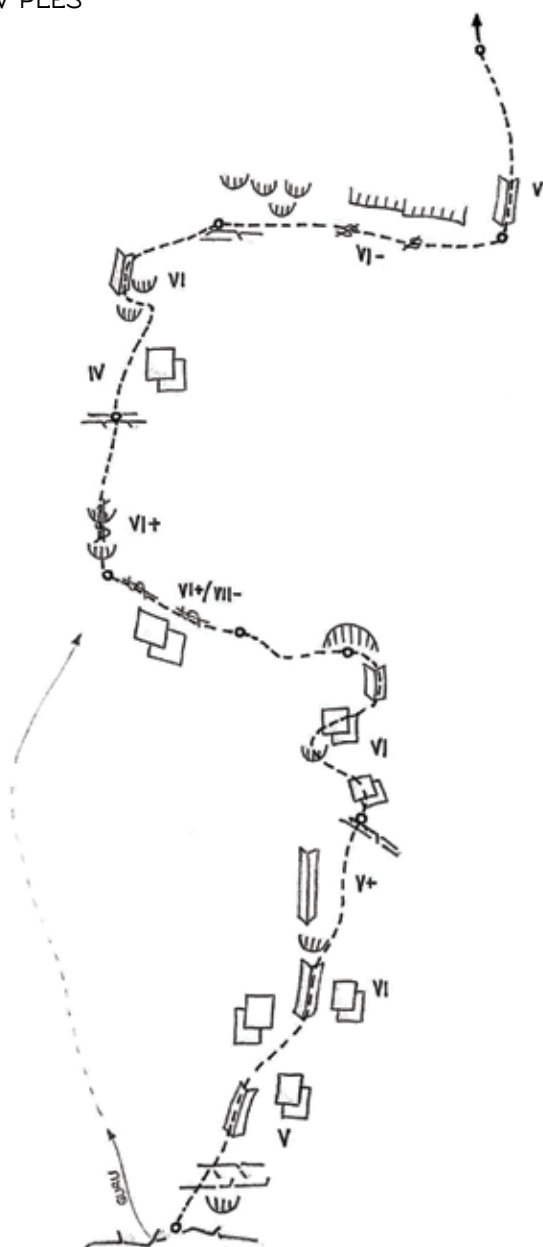
Priporočljiva oprema: komplet metuljev, pri čemer naj bo velikost 0,75 podvojena, 5 klinov in komplet zatičev.

*Spodnji (levo) in
zgornji (desno) del
smeri.*

KROKARJEV PLES

podstenje Kanceljnov, S stena

DOSTOPNA SMER

10. 7. 2016, Peter Bajec in Primož Bregar

III-IV, 250 m, 1 ura in 45 min

Smer poteka v desnem delu Podstenja Kanceljnov, korak ali dva desno od *Popoldanske*. Vstopi tik levo od kamina in v prvem raztežaju poteka tik ob njem po odlični skali. Nato prekorači sestopno stezo in nadaljuje nekoliko desno čez ploščo in navzgor po strmi, dobro razčlenjeni steni ob nekakšnem kaminu, nato pa po zajedi. Ko se stena položi teče smer tik levo ob žlebu, dokler se ne izteče v skrotje, ki te pripelje pod S steno Kanceljnov. Za smer so značilna skalna ušesa, saj je vsaj eden v vsakem raztežaju.

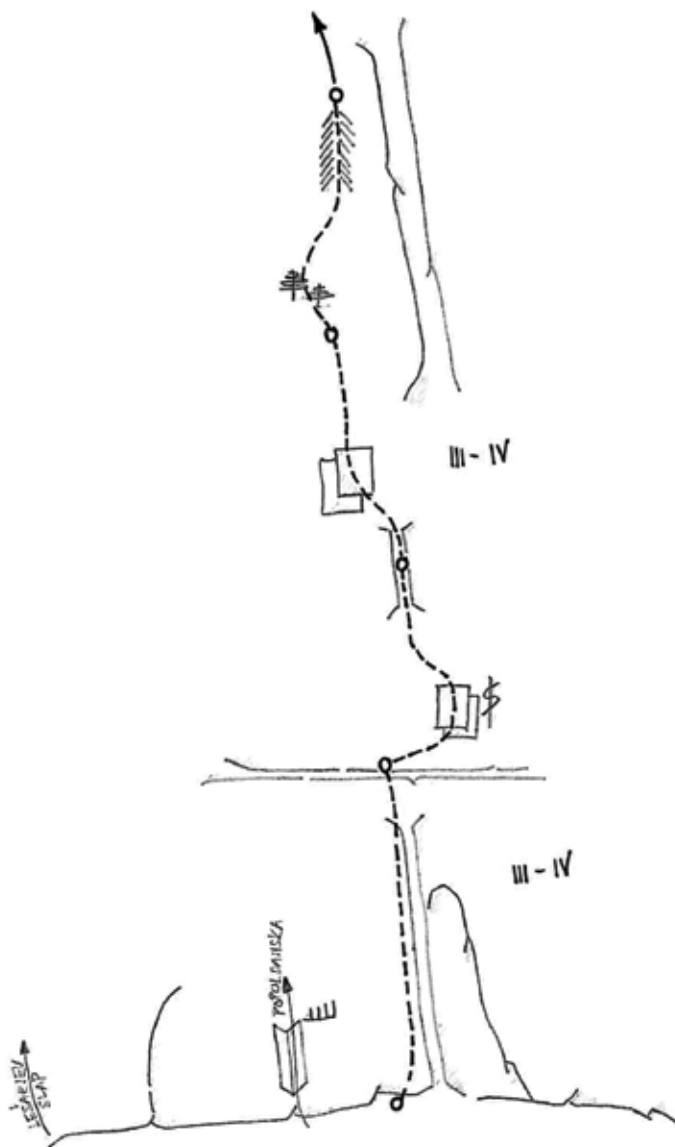
Dostop: Od cestarske hiše ob vršiški cesti po poti, ki vodi v Mlinarico. Približno 50 m za rampo steza zavije levo iz kolovoza (slabo vidno) in nas vodi skozi gozd levo nad strugo Mlinarice mimo podrte lovske kočice vse do melišč pod steno. Tam se usmerimo proti grapi, ki nas pripelje pod Zidno steno. Tu ulovimo slabo vidno stezo, ki nas ob steni pelje v desno vse do vstopa v smer (dobra ura hoje).

Opis: 1R: Smer začne ob očitnem kaminu, desno od *Popoldanske*. Plezamo ob kaminu, po levi strani, kjer je skala odlična in možnosti za varovanje solidne (III-IV). Raztežaj se izteče na stezo, pod nekakšnimi manjšimi luskastimi strehami. 2R: Od stojišča rahlo desno čez ploščo proti počni in navzgor po strmi steni ob nekakšnem kaminu, dokler nas ne potegne vanj (IV). Navzgor do udobnega stojišča v kaminu. 3R: Še nekaj metrov po kaminu, nato pa levo po ploščati steni, ki postaja vedno bolj odprta (večinoma naravnost navzgor; III). Sčasoma se nam na desni strani pridruži žleb. 4R: Nadaljujemo levo ob žlebu (nad nami sta dva izrazita skalna zoba, levo nekaj ruševja). Kmalu nas naravni prehod potegne v levo, mimo ruševja in zob (po levi strani), nato pa navzgor po razu (III) ter ob žlebu dokler se stena izdatno ne položi. 5R: Prestopimo v žleb in tik pred koncem zavijemo levo ven ter po skrotju navzgor do steze, ki pelje v levo.

Oprema: 5 različnih klinov ter nekaj manjših metuljev.

Sestop: Vzpenjamo se po skrotju, dokler ne ulovimo gamsje stečine, ki nas v levo pripelje na raz. Po tem razu sledimo stečini navzdol, najprej po njegovi desni strani (če gledamo v dolino), nato pa zavijemo

na njegovo levo stran. Stečina nas pripelje do izstopa smeri *Sprema se oluja* in *Tihi zmaj*. Nadaljujemo po sestopu iz omenjenih smeri. Slaba ura do cestarske hiše.

Kanceljni, S--stena

GOLUM

10. 7. 2016, Peter Bajec in Primož Bregar

V+/III-IV, 300 m, 4 ure in 30 min

Dostop: Najelegantnejši dostop je preko ene od smeri v skrajnem desnem delu podstenja Kanceljinov (tako sta storila tudi prva plezalca). V nasprotnem primeru nas čaka naporen dostop po sestopni smeri v centralnem delu stene. Verjetno dobri dve uri. Plezalni dostop je vsekakor boljša izbira.

Opis: Plezati začnemo po najizrazitejši škraplji v sicer položni, ploščati steni, ki nas pripelje na polico, ki ji sledimo v desno. Zagledamo dve poklini. Leva je ožja in strmejša, izberemo desno (prijaznejšo). Ko postane bolj strmo, uredimo prvo stojišče. Nadaljujemo navzgor na vrh prvega stebrička. Nekoliko desno po polici do kamina, ki nas pripelje na vrh drugega stolpa. Naravnost navzgor čez ploščato steno v kotanjo pod votlino in desno po lahkem prehodu pod novo votlino, kjer uredimo stojišče. Nad nami je sistem strmih poklin (na sredini jih prekinja manjši previs), ki tečejo levo od ogromnih votlin, lepo vidnih iz doline. Pogumno se poženemo navzgor (odlična skala) proti previsu in čezenj, kjer nas čaka klin. Še malo navzgor do udobnega sidrišča desno ob globokem žlebu, ki se izteče v previsno zaprto krnico. Prekoračimo žleb in plezamo po razu ob njem naravnost navzgor, vse do majhne blatne votline, kjer si uredimo stojišče. Prehod nam omogoči plošča na desni. Najprej se skobacamo nanjo, nato malo navzgor. Zatem proti desni pod streho do odprtega skrotastega pobočja. Navzgor po položni zajedi pod ogromno votlino pod vršnim delom stene, kjer si uredimo stojišče. Od tu levo za rob in navzgor (nekoliko krušljivo) na raz. Po strmi steni iščemo prehode bolj ali manj naravnost navzgor do udobnega stojišča. Od tu plezamo še 10 metrov strmo proti levi navzgor in stopimo na rob stene. Stojišče si uredimo levo za robom.

Oprema: 8 različnih klinov ter komplet metuljev.

Sestop: Smer izstopi v neposredni bližini dveh škrbin. Leva nam omogoči lahek prehod na drugo stran, na prijetno sedlo. Navzdol po melišču, skozi desni žleb v kotel – krnico med Planjo in Kanceljni. Po melišču navzdol nazaj pod steno in v nadaljevanju po sestopu za ostale smeri v Zidni steni.

GOLUM

Teme, J-stena

ŠRAUFOVA SMER (Pajek)

1978, Janez Gril in Stane Belak

9. 8. 2016, Anže Klarič in Matija Volontar

VI/IV+, 500 m, 4–5 ur

Matija in Anže sta v južni steni Temena preplezala lepo linijo in v njej našla en star klin. Kasneje se je izkazalo, da sta tu leta 1978 že plezala Janez Gril in Stane Belak. Ugotovili so, da se večji del obeh linij prekriva, zato so smeri združili.

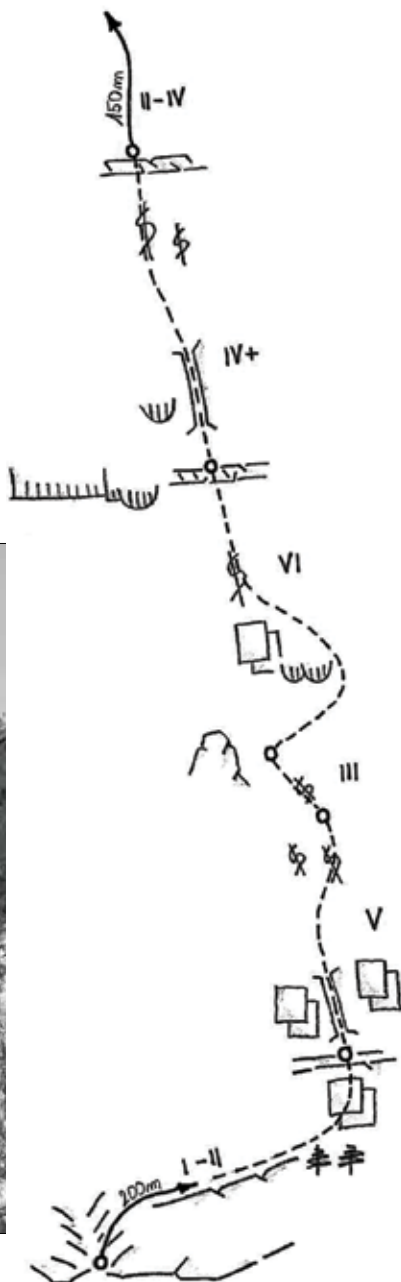
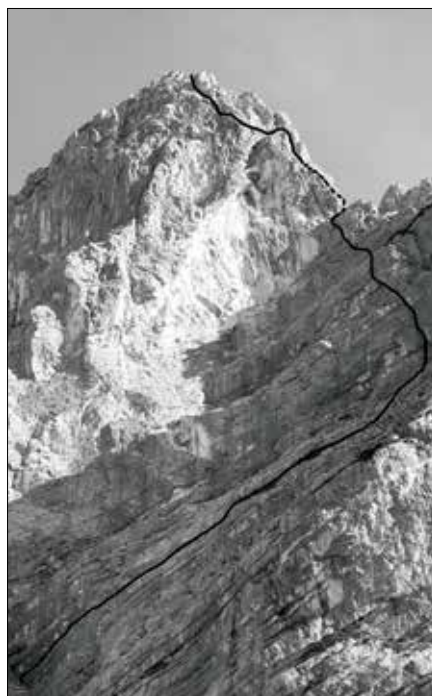
Dostop: Enako kot za *Medvoška*. Poti ni, držimo se približno 300 m levo od grape, ki vodi do vznožja stene.

Opis: Plezati začnemo na stičišču stene in grape, ob kateri poteka dostop. Izberemo polico, na kateri raste nekaj trave, ter ji sledimo v desno do dreves, nato pa zavijemo naravnost navzgor proti izrazitemu kaminu, kjer si uredimo stojišče. Nad sabo opazimo star klin. Nad kaminom izbiramo najlažje poč, ki presekajo več polic, in tako priplezamo do zadnje izrazite police, na kateri uredimo sidrišče. Od tam nadaljujemo 20 m rahlo proti levi. Na svoji levi opazimo neizrazit stolpič, na desni pa drevo. Plezamo proti drevesu, pred njim zavijemo skrajno levo in že opazimo poč, ki je detalj smeri (VI). Sredi poč nad sabo opazimo široko polico, na kateri si uredimo udobno stojišče (k). Od tu naprej plezamo v edini logični kamin nad nami in rahlo proti levi. Spet dosežemo veliko polico (k). Nad nami je do vrha še dobrih 150 m poplezavanja do največ četrte stopnje.

Sestop: Z vrha Temena po neoznačeni uhojeni stezici do razbitega letala in levo mimo njega. Po približno 30 min pridemo na pot, ki vodi iz Krme proti Staničevi koči. Nadaljujemo proti Krmi. Druga možnost sestopa je po poti PP, ki je popolnoma neoznačena in neuhojena (nujno je znanje orientacije). Začne se pri razbitem letalu in nadaljuje naravnost v smeri Velikega Draškega vrha.

25. 9. 2016, Matej Arh in Klemen Gerbec. Prva ponovitev smeri s prvenstvenim raztežajem. Nad prvo polico plezamo dodatnih 30 metrov bolj desno. Tam najdemo idealno poč, dolgo približno 40 metrov (V+/VI). Varovanje je mogoče urediti z metulji. V nadaljevanju se smer pridruži prvotni.

ŠRAUFOVA SMER (Pajek)

Šija, J-stena (Zadnja Suha peč)

SMER ZOISOVIH ZVONČIC

18. 8. 2016, Anton Črv in Radovan Lapanja

IV–/I–III, 400 m

Dostop: Na Kneži zavijemo proti Kneškim Ravnam; sledimo dolini reke Kneže, ki nas po ozki cesti pripelje v bližino zaselka Kneške Ravne. Na križišču nadaljujemo naravnost po makadamski cesti do zapornice (P). Naprej dobra 2 kilometra peš po cesti vse do spodnje lovske koč. Desno ob njej in po stezi do lovske koč na Planini v Prodih (spotoma prečkamo označeno planinsko pot s planine Razor do Ruta in proti Petrovemu Brdu). Tu desno od koč ulovimo sprva slabo vidno stezo, po kateri nadaljujemo skozi gozd v okljukih. Pot nas pripelje do lovske preže, vendar malo pred njo zavijemo desno in nadaljujemo višje do suhe grape. Prečimo grapo in zavijemo desno v velik kotel, kamor se stekajo grape. Nadaljujemo po *Grapi za vrtičkarje*. Vstop v smer je po drugem večjem skoku. Levo od nas se dvigajo gladke pečine, ki se višje nadaljujejo v grapo (približno 2 uri).

Opis: Prvi skok je visok dobrih 10 metrov, čezenj plezamo naravnost po sredini prek previsa (III+) do uravnave. Sprva nas čaka par kratkih skokov (do 3 m), kmalu pa stojimo pred višjim (dobrih 10 m; IV–). Čezenj in prek krajših ovir do naslednje, visoke vsaj 20 metrov (IV–). Nadaljujemo čez nekoliko nižje skoke do dela, ki je zagruščen. Do tu je skala odlična. Sledi en raztežaj slabšega plezanja (I–II), ki nas pripelje pod vršni, izstopni del. Ta je sestavljen iz niza ramp, visokih do 100 metrov, ki si sledijo ena za drugo od desne proti levi. Približno na sredini jih preseka globok kamin, ki predstavlja naravno nadaljevanje do tu preplezane smeri. Plezanje v njem je tipično kaminsko, prijemi kompaktni (IV–), vendar so poličke ponekod založene z drobirjem, ki se vali iz vršnega dela ostenja. V tem delu je tudi botanični vrt Zoisovih zvončic. Od vrha kamina nas čaka še slabih 100 metrov vzpenjanja po travah do vršnega grebena.

Sestop: Prva možnost je na levo (proti zahodu) v območju grebena preko vrha Šije in Vrha Dlane na sedlo. Nato levo navzdol po lovski stezi pod južno steno Vrha Dlane in naprej proti Planini v Prodih, od koder sledimo poti dostopa do avta (vsaj 2 uri). Druga možnost je na desno (proti jugovzhodu) preko zadnjega vrha pred prelazom Čez Suho. Na mestu, kjer se priključi steza, ki pripelje od Bohinjskega jezera,

zavijemo na južno stran. Levo od velikega rastišča borovja ulovimo lovsko preseko, ki nas popelje skozi borovje na greben, po katerem poteka slabo vidna steza. Tej sledimo navzdol preko Korjskega brda vse do označene planinske poti, ki pripelje iz smeri planine Razor prek Planine v Prodih in vodi naprej proti Grantu in Rutu. Po njej zavijemo desno do Planine v Prodih in nadaljujemo do avta (vsaj 2 uri).

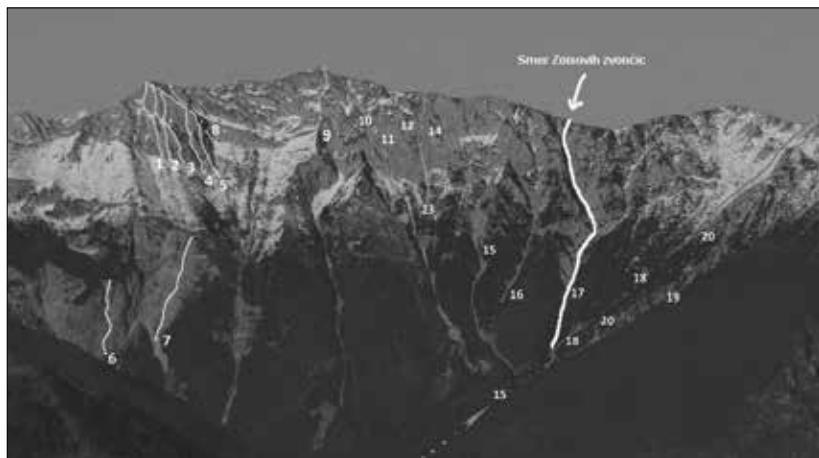

Foto: Peter Podgornik; vir: www.primorskestene.com.

Triglav, S-stena

ROJ PERZEIDOV

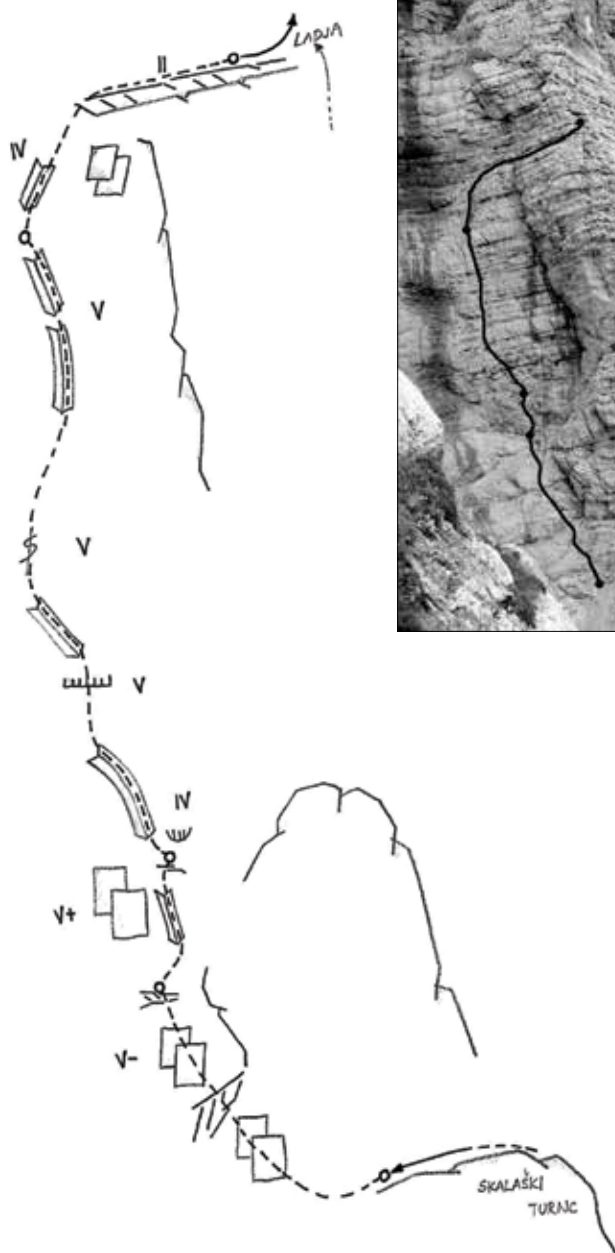
12. 8. 2016, Marija Jeglič, Eva Dolenc in Janez Ciprle

V+, 150 m

Gre za prvenstveno varianto *Skalaške z Ladjo*.

Smer poteka po ploščah med mokrim grabnom na levi in veliko poševno streho na desni (v kotu desno od *Sanjskega ozebnika*). Po prvem raztežaju v ploščah sledi smer naravnim razčlembam oz. takšnim in drugačnim zajedicam. Drugo varovališče je na udobnem mestu in je od prvega oddaljeno skoraj 60 metrov. Sledi še poplezavanje do *Ladje*. V smeri sta dva klina (prvi na začetku, drugi na prvi polici), potem je varovanje prepuščeno lastni ustvarjalnosti.

ROJ PERZEIDOV

Vrh Osojne krnice, Z-stena

DŽOLI

20. 8. 2016, Peter Bajec in Tadej Golob

III–IV, 200 m, 2 uri in 30 min

Smer poteka v skrajnem levem delu stene in izkorišča lepe, naravne prehode. Vodilo smeri je kamin, ki se vleče od vstopa proti robu stene. Glavnina plezanja je skoncentrirana v prvih dveh raztežajih. Skala je mestoma malce krušljiva, vendar nikjer slaba. Na stojišču na koncu prvega raztežaja je ostal en klin, sicer je večino varovanja mogoče urediti z metulji.

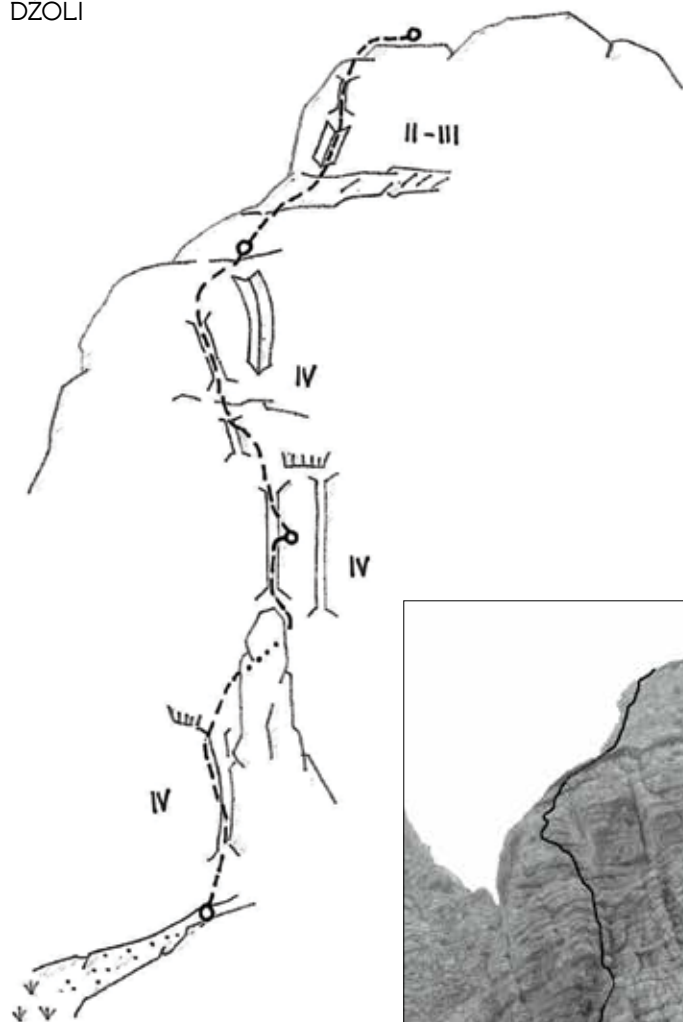
Dostop: S parkirišča v Trenti po makadamski cesti v Zadnjico in naprej po poti proti Kriškim podom. Ko se steza najbolj približa steni, ujamemo stečino, ki nas pripelje v strugo potoka. Od tam po skrotju in rušju pod steno. Dobri 2 uri.

Opis: Smer se začne s skrotja v levem delu stene, pod očitnim kaminom (desno je ogromen stolp). Plezamo po kaminu, dokler se nekoliko ne zapre. Pri zapori prečimo desno navzgor po ploščati steni in prestopimo v naslednji kamin. Po njem navzgor, nekoliko desno in nato nazaj v območje kamina. Po desni strani navzgor in ob prvi možnosti prečimo levo v kamin in navzgor do manjše police, kjer si uredimo stojišče (klin). Desno poteka še en kamin, ki se nad nami zapre. Prehod naprej je skozi ozek kamin na levi (neroden vstop, IV), ki pripelje na gruščnato poličko. Nad nami je zajeda, vendar vstopimo v kamin na levi (neroden vstop), ki nas pripelje pod vršni del stene. Od tu navzgor preko ruševja v smeri zgornje stene in bolj ali manj naravnost navzgor po naravnih prehodih do vrha. Težave ne presežejo ocene III.

Oprema: 6 različnih klinov ter nekaj metuljev in zatičev.

Sestop: Z vrha sledimo dobro uhojeni stezi na območju rušnatega grebena vse do sedla – stika lovske poti, ki povezuje preval Luknja in planino Zajavor s Kriškimi podi. Tu levo navzdol (izpostavljeno) in preko krajših skalnih odstavkov do steze na melišču. Po njej do poti, ki pelje proti Kriškim podom.

DŽOLI

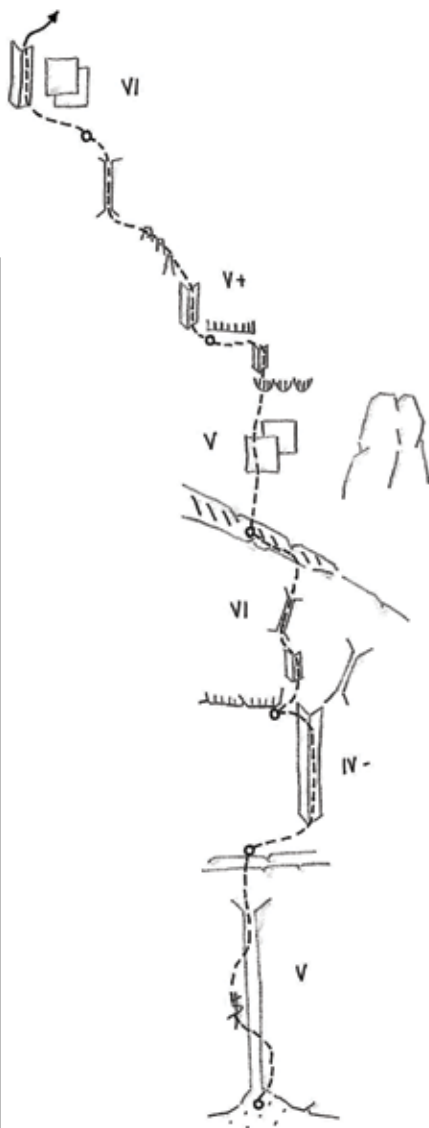

Triglav, S stena (Bariera)

ZLATOROG

28. 8. 2016, Blaž Gladek in Matej Balažič

VI/IV-V, 250 m, 3 ure

Planja, SZ-stena

BERGMANDELJC

28. 8. 2016, Silvo Karo in Gorazd Pipenbaher

VI+/V, 200 m, 4 ure

1. R.: V+, 60 m; 2. R.: V+, 30 m; 3. R.: V+, 60 m; 4. R.: VI+, 55 m; 5. R.: V+, 45 m; 6. R.: V-, 60 m

Smer se začne v izraziti zajedi, ki preide v kamin in pripelje na izrazito polico. Drugi raztežaj poteka po polici levo na rob in naravnost navzgor do krušljivega kota, rahlo proti levi in takoj vodoravno desno proti zajedi (zagozden blok) na začetek kamina. Tretji raztežaj sledi kaminu, nato desno in še naprej desno in navzgor na vrh malega stolpa, od tu pa naravnost čez mali previs in naprej na udobno polico. Četrti raztežaj se usmeri proti levi do izrazite škraplje, levo od nje po ploščah navzgor do previsa, tam pa desno in po škraplji navzgor na udobno polico pod previsom. Peti raztežaj sledi izraziti razčlembi proti desni po udobnih prehodih, ko se ti končajo, pa zavije navzgor čez plošče na polico. Šesti raztežaj teče rahlo levo po lepih ploščah do izrazite vodoravne razčlembe, kjer preči do izstopnega kamina.

Za smer je značilna odlična skala, ki ponuja lepe naravne prehode, včasih tudi z malo daljšimi razmiki med varovali. Ponavljalcem se priporoča šest klinov, komplet metuljev in kakšen zatič.

Planja, SZ-stena

DIVJA JAGA

3. 9. 2016, Silvo Karo in Gorazd Pipenbaher

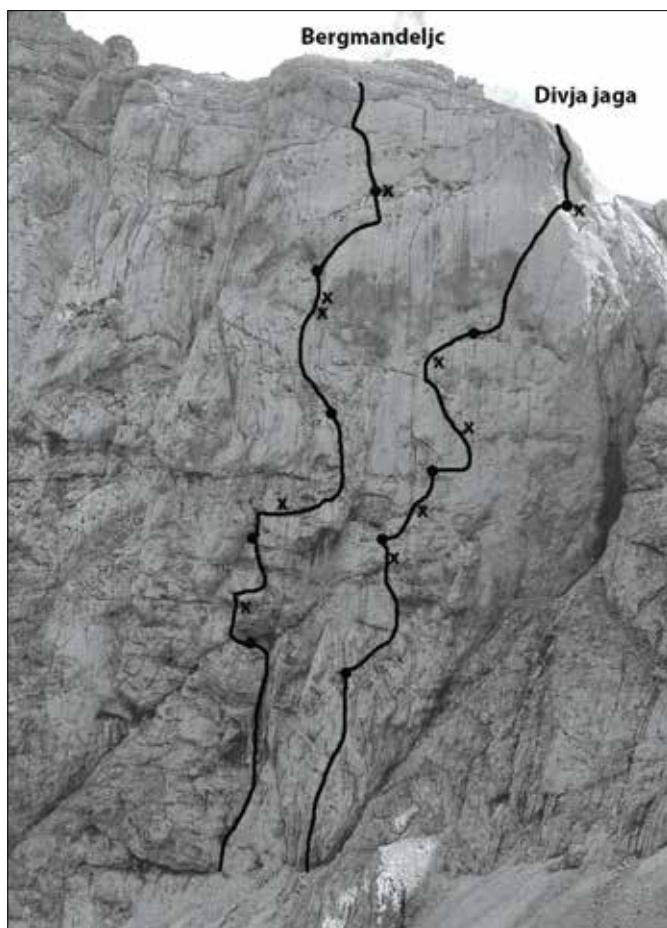
VII-/V-VI, 200 m, 4 ure in pol

1. R.: IV+, 55 m; 2. R.: V+, 30 m; 3. R.: VI-, 25 m; 4. R.: VI, 55 m; 5. R.: VII-, 50 m; 6. R.: V+, 40 m

Smer se začne približno 15 metrov desno od *Bergmandeljca* (možic) po lepih razčlembah rahlo proti desni navzgor. Drugi raztežaj sledi prehodom proti desni in preko gladkih plošč nazaj proti levi čez previs na polico. Tretji vodi rahlo proti desni in čez previs v območju izrazitega črnega pasu, ki teče čez steno na polico pod velikim lokom, ki gre proti levi. Četrti raztežaj vodi vodoravno desno do izrazite

luknje (za metulja Camalot 2), še malo desno in navzgor po plateh in levo v izrazit kot, od tam pa levo navzgor, kjer nas škrapljasti prehodi pripeljejo na udobno polico pod zgornjo trebušasto steno. Peti raztežaj je najbolj izrazit. Sledi lepi razčlembi najprej navzgor, po lepi široki poči proti desni in čez plošče. Zadnji raztežaj izstopi po izrazitem kaminu.

Za smer je značilna odlična skala, ki ponuja lepe naravne prehode, včasih tudi z malo daljšimi razmiki med varovali. Ponavljalcem se priporoča šest klinov, komplet metuljev in kakšen zatič.

Malo Špičje, S-stena

PIJANSKA SMER

3. 9. 2016, Peter Bajec in Janko Mikuž

IV–V, 200 m, 4 ure

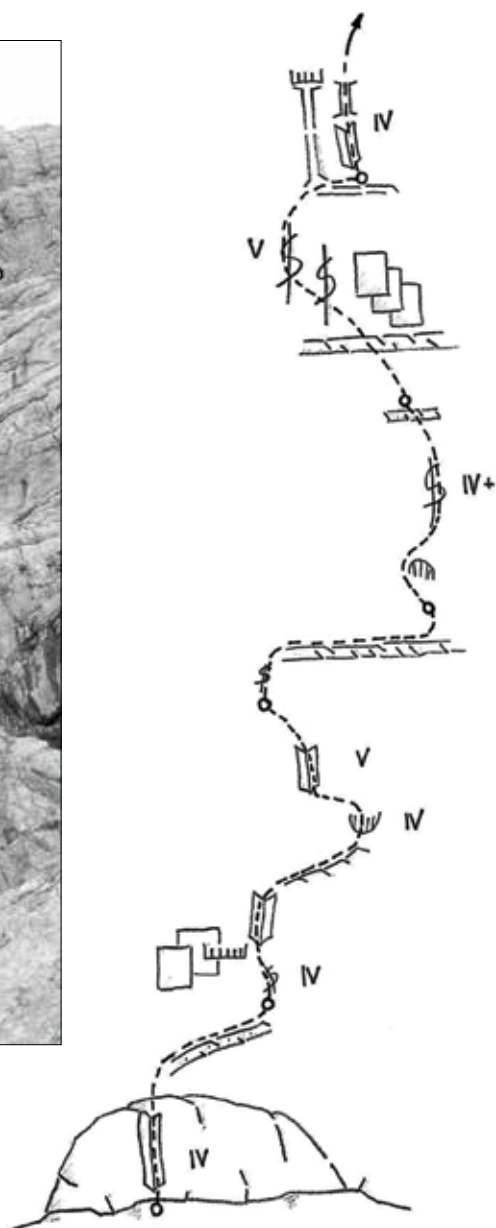
Dostop: S parkirišča v Zadnjici po poti proti Prehodavcem. Ko zagledamo steno Malega Špičja, zapustimo stezo. Na desno in preko skrotja (gamsje stezice), iskaje prehode pod steno Malega Špičja. Iz doline slabe 3 ure.

Opis: Smer se začne na sredini zaobljenega podstavka pod steno, po poklini, ki se vleče proti levi (IV). Ves čas plezamo po ali ob njej. Stopimo na poševno polico pod sivo-črnimi ploščami in strehami. Preplezamo kratek skok nad nami in stopimo na gredino, ki nas pelje proti desni mimo prislonjene luske do stojišča pod kratko počjo (klin). Po počki nekaj metrov navzgor (IV; nerodno), nato levo po polički pod novo zajedo (trava). Čez njo na polico in proti desni do previsa (IV). Čezenj in par korakov v levo, navzgor do plitve, kratke zajede (V) in poševno levo pod neizrazito poč nad polico (sidrišče). Po poklini na široko polico in desno skoraj do konca, dokler se nad nami ne odpre prehod navzgor (približno 30 m). Od stojišča naravnost navzgor in levo po gredini, v smeri strehe in desno od nje (strma, zveržena poč). Po njej (IV+) do vrha na udoben skalni podstavek (stojišče). Od sidrišča navzgor na polico. Desno opazimo odkrušen stolp z ozkim kaminom. Zavijemo levo pod strmo poč in po njej, dokler se nam ne ponudi prehod levo v novo poč (klin). Po njej do vrha (V) in zopet proti desni v vpadnico izstopnega kamina na udobno stojišče. Levo od njega je kamin, ki ga zapira velika streha. Od stojišča skozi kamin navzgor in čez kratek skok na rob stene (IV).

Oprema: 10 različnih klinov ter metulji in zatiči.

Sestop: Z vrha sledimo planinski stezi, ki kmalu pripelje na Prehodavce, in naprej v Zadnjico. Približno 2 uri.

PIJANSKA SMER

Lešarjeva peč, J-stena

GAMS

11. 9. 2016, Peter Bajec in Primož Bregar

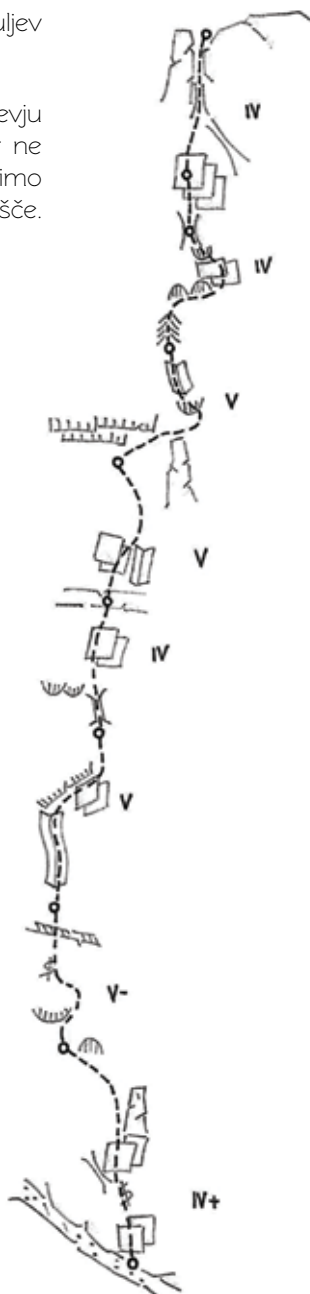
IV–V, 400 m, 5 ur

Dostop: Od cestarske bajte skozi Mlinarico do melišča, ki pelje pod Planjo in Jsteno Lešarjeve peči (dobra ura hoje).

Opis: 1.R: Smer se začne desno od smeri *Belo sonce*, na mestu, kjer se v levo začne vzpenjati nekakšna greda. Navzgor po ploščati steni (nerodno) in v neizrazito, črno, od vode izprano poč (IV+). Ko se nam na levi pokaže nova poklina, nadaljujemo navzgor po črni odprti steni pod stolpič. Levo ob njem navzgor po črni razčlenjeni skali, kjer nas pozdravi skalno uho. Še malo navzgor in proti levi na polico (na desni je majhna votlina, nad nami previsje). 2.R: Od stojišča naravnost navzgor, nato prestop v desno in spet gor pod strmo steno. Čez njo proti levi v nekakšno poklino in po njej navzgor na gredino pod izrazito zajedo/kamin/lusko. 3.R: Po tej razčlembi plezamo, dokler nas previsna zapora ne usmeri desno čez ploščo (V) z malimi oprimki in stopi v lažji svet (odprta stena). Po njem do stojišča (klin) na nekakšni navzdol obrnjeni gredini pod velikimi previsi. 4.R: Naravnost navzgor mimo previsov (po njihovi desni strani) in po kratkem žlebiču, ki se izteče v odprto steno. Levo so nekakšni stolpiči, mi pa plezamo ob njih naravnost navzgor do velike gredine. 5.R: Čez gredino do balvana in z njega čez previs (V) v strmo steno ter proti desni navzgor do konca. Na naši desni sta stolpič in travnato sedlo, nad nami pas streh. Na polički pod njimi si uredimo stojišče (klin). 6.R: Desno na travnato sedlo, in kjer je previs najmanjši, čezenj (V). Proti levi v zajedo ter po njej do vrha. Stojišče si uredimo na travnati polici, ki se z grebenom nadaljuje pod vršno steno. 7.R: Po grebenu do stene, nato desno, dokler se nam v levo ne odpre prehod v steno. Navzgor in proti levi čez ploščo in pod nekakšen previs. Čezenj in navzgor v žleb do stojišča. 8.R: Po žlebu še nekaj metrov navzgor v lažji svet (naloženo kamenje), dokler se stena ne postavi pokonci. Čez njo bolj ali manj naravnost (klin), saj nam omogoča veliko možnosti za prehod do stojišča levo ob nekakšnem žlebu. 9.R: Prestop desno čez rob v žleb in po njem, dokler se ne zoži v nekakšen kamin. Tam naravnost navzgor čez steno (lepi prijemi). 10.R: Od stojišča še 20 m navzgor do roba stene in vršnega skrotja.

Oprema: 8 različnih klinov ter nekaj metuljev in zatičev.

Sestop: Od izstopa se po lahkem pečevju vzpenjamo rahlo proti levi navzgor, dokler ne ulovimo steze Planja/Razor. Po njej sestopimo pod steno in skozi Mlinarico nazaj na izhodišče. Slabi 2 uri.

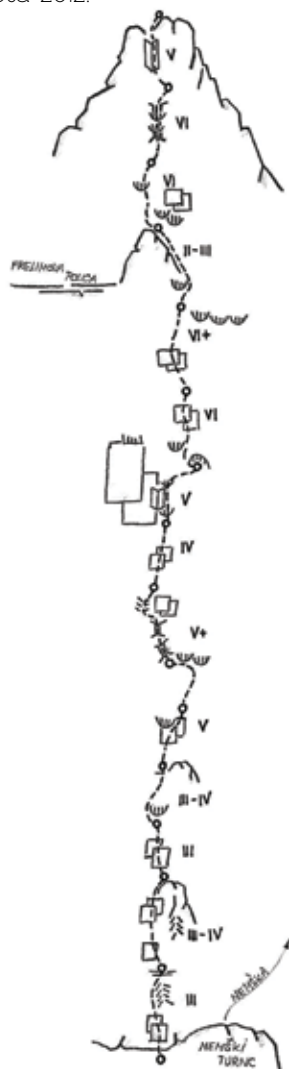
Triglav, S-stena

LEDENA LUNA

15. 9. 2016, Silvo Kragelj in Primož Lavrič

VI/IV-V, 400 m + 100 m (prvenstveno)

Prvenstvenih je dodanih dobrih 100 metrov smeri, ki se zdaj konča na vrhu Slovenskega turnca. Smer je sicer iz leta 2012.

Nad Šitom glava, JV-stena

ZA DVA GROŠA FANTAZIJE

22. 9. 2016, Matic Košir in Igor Kremser

V+, 180 m

Smer poteka levo od *Juševe* in *Stoletja* ter išče prehode približno naravnost navzgor. Dvakrat po deset metrov je skupnih s *Stoletjem*, ostalo je novo. Po treh novih raztežajih se v zgornjem, krušljivem delu priključimo *Juševi*, po kateri tudi izstopimo. Skala je odlična (z izjemo prvih desetih metrov). Gre za konstantno in raznoliko plezanje. Smer je delno opremljena (13 svedrovcev in 6 klinov), vmes uporabimo tudi varovala iz sosednjih smeri (prvo stojišče je skupno s *Stoletjem*, zadnje z *Juševo*). Ponavljalci bodo potrebovali še komplet metuljev. Sestopimo kot z ostalih smeri v tem delu.

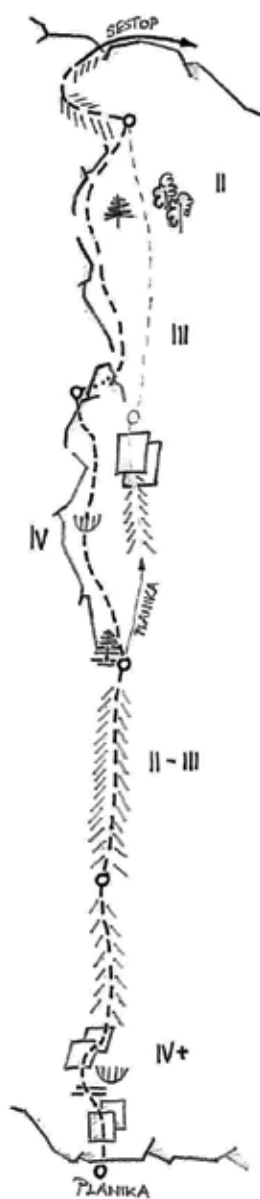
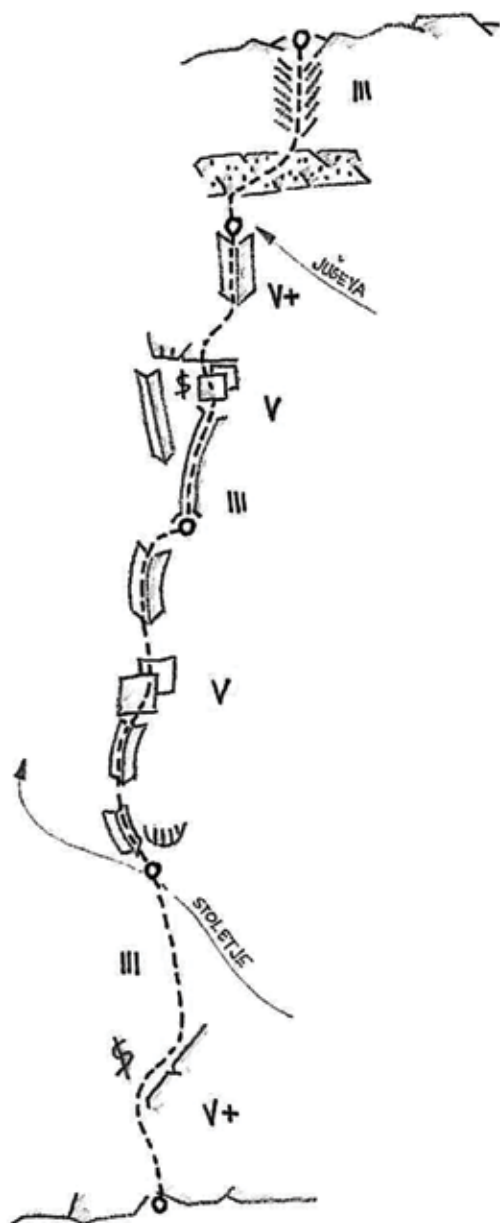
Stenar, JZ-stena

BOROVNIČKE

27. 9. 2016, Silvo Kragelj in Lea Lampret

IV/II-III, 100 m

Po drugem raztežaju smeri *Planika* zavijemo levo na raz in mu sledimo do vrha.

Šija, J-stena

VITEZ SKALOLJUB

31. 10. 2016, Marko Makuc in Toni Groblar

IV+/III-IV, 120 m

Dostop: Na Kneži zavijemo proti Kneškim Ravnam. Sledimo dolini reke Kneže, ki nas po ozki cesti pripelje v bližino zaselka Kneške Ravne. Na križišču nadaljujemo naravnost po makadamski cesti do zapornice (P). Naprej dobra 2 kilometra peš po cesti vse do spodnje lovske koče. Desno ob njej po stezi do lovske koče na Planini v Prodih (spotoma prečkamo označeno planinsko pot s planine Razor do Ruta in naprej proti Petrovemu Brdu). Takoj za lovsko kočo ulovimo stezo, ki nas sprva popelje v gozd desno od koče in nadaljuje v smeri proti sedlu levo od Vrha Dlanj. Ko steza višje prečka večjo suho grapo, gremo po njej še slabe pol ure (dokler se strmo vzpenja). Kjer se steza obrne proti levi, jo zapustimo in se po strmih travah ter skrotju vzpenjamo rahlo proti desni navzgor vse do pod zgornje skalne pregrade (približno 3 ure).

Opis: Smer poteka vseskozi po strmi, s ploščami preprejeni rampi desno od globoke grape.

Sestop: Najprej navzgor po grebenu do vrha Šije. S sestopom nadaljujemo v mejah grebena (proti zahodu), do Vrha Dlanj in navzdol v smeri Vratc, Vogla ... Po brezpotju z redkimi ostanki steze dosežemo razpotje planinskih poti na sedlu, od koder zavijemo proti jugu v dolino. Steza nas najprej vodi mimo vznožja stene Vrha Dlanj, precej nižje pa mimo lovske koče na Planini v Prodih in navzdol proti izhodišču (približno 2 uri in 30 min).

Šija, J-stena

SEBASTIJANOVA RAMPA

31. 10. 2016, Anton Črv in Radovan Lapanja

IV-/II-III, 180 m

Dostop: Na Kneži zavijemo proti Kneškim Ravnam. Sledimo dolini reke Kneže, ki nas po ozki cesti pripelje v bližino zaselka Kneške Ravne. Na križišču nadaljujemo naravnost po makadamski cesti do zapornice (P). Naprej dobra 2 km peš po cesti vse do spodnje lovske koč. Desno ob njej po stezi do lovske koč na Planini v Prodih (spotoma prečkamo označeno planinsko pot s planine Razor do Ruta in naprej proti Petrovemu Brdu). Takoj za lovsko koč ulovimo stezo, ki nas sprva popelje v gozd desno od koč in nadaljuje v smeri proti sedlu levo od Vrha Dlane. Ko steza višje prečka večjo suho grapo, gremo po njej še slabe pol ure (dokler se strmo vzpenja). Tam, kjer se steza obrne proti levi, jo zapustimo in se po strmih travah in skrotju vzpenjamo rahlo proti desni navzgor vse do vznožja zgornje skalne pregrade (približno 3 ure).

Opis: Smer je speljana po levem kraku (rampi) izrazitega ipsilona. Njegov sestavni del je tudi velika votlina. Do vznožja se povzpemo preko lažjega skoka, visokega 15 metrov. Spodnji del rampe je sestavljen iz poševnih skladov (ramp), značilnih za vse Peči. Plezamo po tisti, ki je najbližja votlini (II, k). Po raztežaju plezanja zavijemo levo nad odprto steno in nadaljujemo po rampi dva raztežaja (-IV/III). Na vrhu rampe zavijemo deset metrov proti desni in nadaljujemo navzgor proti robu stene. Spotoma preplezamo še par skalnih plošč.

Sestop: Najprej navzgor po grebenu do vrha Šije. S sestopom nadaljujemo v mejah grebena (proti zahodu), do Vrha Dlane in navzdol v smeri Vratc, Vogla ... Po brezpotju z redkimi ostanki steze dosežemo razpotje planinskih poti na sedlu, od koder zavijemo proti jugu v dolino. Steza nas najprej vodi mimo vznožja stene Vrha Dlane, veliko nižje pa mimo lovske koč na Planini v Prodih in navzdol proti izhodišču (približno 2 uri in 30 min).

Teme, J-stena

PROSTOVOLJEC IN JEŽ

4. 11. 2016, Matija Volontar in Andrej Jež

VII, A2, 500 m, 9 ur

Dostop: Enako kot za *Medvoško*. Poti ni, držimo se približno 300 m levo od grape, ki vodi do vznožja stene.

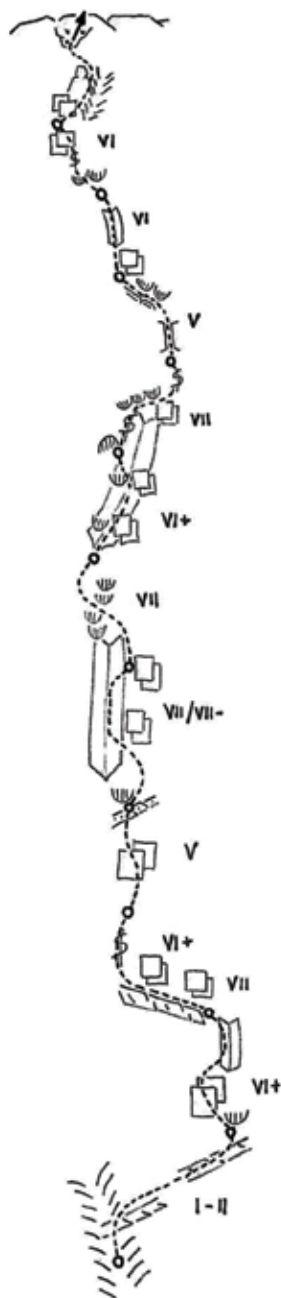
Opis: Plezati začnemo po najlažji prečnici, ki vodi v desno. Po približno 50 m nad sabo opazimo rumene plošče. Sidrišče si uredimo v njihovi vpadnici. Naslednji raztežaj vodi pod rumene plošče. Sidrišče tukaj je malo neudobno. Sledimo edini možni liniji pod rumenimi ploščami, dokler ne pridemo do sivih skal in tanke poči. Od tam že vidimo izrazito zajedo nad nami. Sidrišče je pametno urediti čim višje pod zajedo. Dva raztežaja po zajedi, ko se ta proti vrhu zoži, se nam na levi odpre prehod med previsi. Ta nas pripelje v lahek svet, po katerem nadaljujemo malo v desno ter nato naravnost v očitno večjo zajedo. Po enem raztežaju pridemo v votlino na udobno stojišče. Sledi najtežje mesto smeri. Prvih 8 m sledimo edini razčlembi v skali (klini). Ko se ta konča, zavijemo strogo desno v prečko. Po 5 m dosežemo lahek svet. Sidrišče si uredimo 10 m višje v manjši votlini. Iz votline splezamo po kaminu naravnost navzgor ter levo v lahko prečko, na koncu katere je sidrišče. Od sidrišča naravnost navzgor (stik z *Medvoško*), dokler ne dosežemo majhnega melišča. Krenemo 5 m levo in naravnost navzgor čez previs, kjer pridemo v položen kamin/grapo. Po 50 m se iz kamina/grape umaknemo levo, kjer si uredimo sidrišče. Sledi še zadnji raztežaj na vrh.

Sestop: Z vrha Temena po neoznačeni uhojeni stezici do razbitega letala in levo mimo njega. Po približno 30 min pridemo na pot, ki vodi iz Krme proti Staničevi koči. Nadaljujemo proti Krmi. Druga možnost sestopa je po poti PP, ki je popolnoma neoznačena in neuhojena (nujno je znanje orientacije). Ta se začne pri razbitem letalu in nadaljuje naravnost v smeri Velikega Draškega vrha.

Potrebna oprema: Komplet manjših zatičev, set metuljev (do 3BD), klini.

Opombe: Gre za izjemno linijo z naravnimi prehodi. Skala je po večini odlična, nekje dobra, so pa tudi odseki s podrtijo. V smeri je ostalo 15 klinov, od tega šest v najtežjem raztežaju. Prečka v najtežjem

raztežaju je malo krušljiva. Varovanja v njej ni. Smer se v prvi veliki zajedi prekriva z varianto *Medvoške* (približno 40 metrov), nato varianta zavije levo, naša smer pa naravnost navzgor.

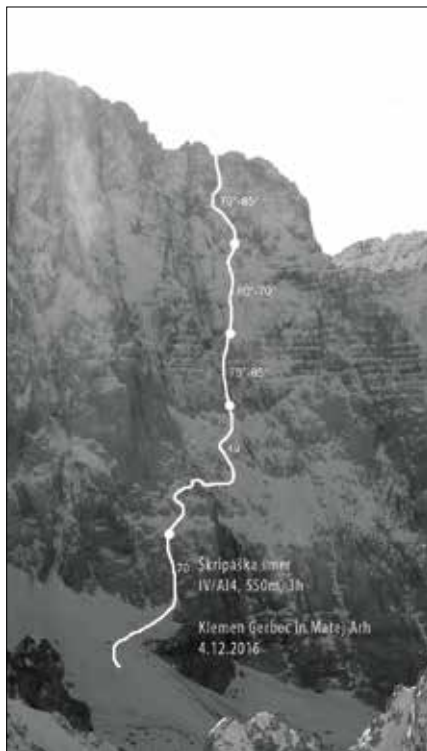
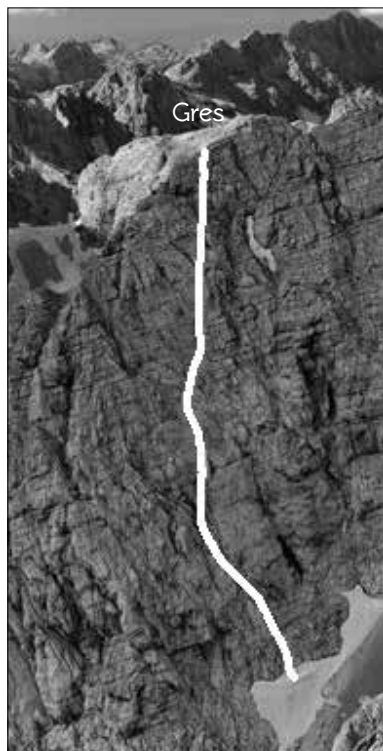
Dolkova špica, SV-stena

GRES

4. 12. 2016, Klemen Gerbec in Matej Arh

IV/A14, 250 m

December 2016, Gregor Kofler in Danilo Klinar. Prva ponovitev smeri.

Škrlatica, SZ-stena

ŠKRIPAŠKA

4. 12. 2016, Klemen Gerbec in Matej Arh

IV/A14, 500 m, 3 ure

Spodaj ni bilo razmer za direkten vstop, zato sta šla prva plezalca naokrog po letni varianti. Ves čas sta plezala po razčlembah med najizrazitejšo grapo in Skalaškim stebrom. V idealnih razmerah sta po slabih treh urah nenavezana izplezala.

Dovški križ, Z-stena

KEPCA

7. 12. 2016, Klemen Gerbec, Marija Jeglič in Miha Močnik

III+/4, 300 m

Klemen in Marija sta izstopila direktno (levo od vrha) ter se spustila v Amfiteater, Miha pa po klasičnem izstopu (desno) ter po *Jugovi grapi* v dolino.

Škrnatarica, S-stena

ZABAVA DRUGE STOPNJE

7. 12. 2016, Klemen Gerbec
in Marija Jeglič

IV/4+, M, 70–85°, 250 m

Šija, J-stena

SMER FIŽOLOVIH VETROV

10. 12. 2016, Radovan Lapanja in Toni Groblar

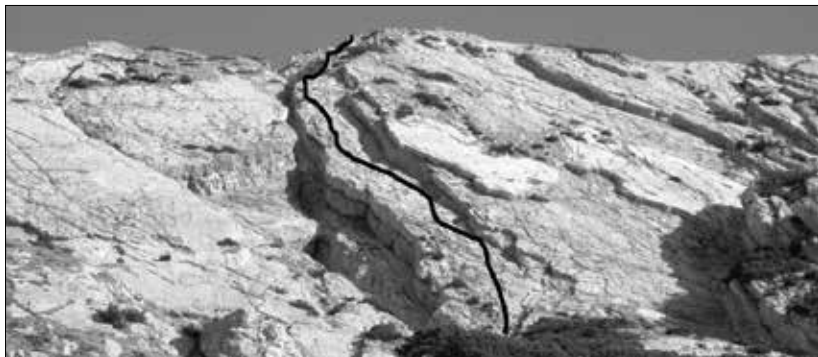
IV+/III-IV, 160 m, 2 uri

Dostop: Na Kneži zavijemo proti Kneškim Ravnam. Sledimo dolini reke Kneže, ki nas po ozki cesti pripelje v bližino zaselka Kneške Ravne. Na križišču nadaljujemo naravnost po makadamski cesti do zapornice (P). Naprej dobra 2 km peš po cesti vse do spodnje lovske koč. Desno ob njej po stezi do lovske koč na Planini v Prodih (spotoma prečkamo označeno planinsko pot s planine Razor do Ruta in naprej proti Petrovem Brdu). Takoj za lovsko koč ulovimo stezo, ki nas sprva popelje v gozd desno od koč; po njej nadaljujemo vse do mesta in višine, kjer po okljukih zavije levo v zadnji gozdiček. Tu smo že v vpadnici stene desno od vrha Šije in smeri, ki jo želimo preplezati. Po travah in skrotju se povzpneemo navzgor vse do vstopa v smer (približno 3 ure).

Opis: Začetek je skupen z vstopom *Sebastjanove rampe*, najprej po lahkem žlebu čez spodnji skok do vznožja velike votline. *Sebastjanova rampa* zavije levo, mi pa zaplezamo navzgor v smeri velikega odloma. 1.R: Preko plošč navzgor do velikega odloma, ki z desne omejuje te plošče (dva raztežaja). Sprva je kamenina nekoliko krušljiva, po 10 metrih postane kompaktnejša (III-IV). Zavijemo nekoliko levo v sredino plošč in nato navzgor, da se približamo odlomu (IV – skala odlična, nameščanje varoval težko). 2.R: Znova plezamo proti levi do sredine plošč (IV+), nato naravnost čez lepe detajle do varovališča. 3.R: Zavijemo levo v smeri borovca na razu, naprej in mimo še enega borovca ter navzgor na greben (II-III).

Sestop: Najprej navzgor po grebenu do vrha Šije. S sestopom nadaljujemo v mejah grebena (proti zahodu) do Vrha Dlani in navzdol v smeri Vratc, Vogla ... Po brezpotju z redkimi ostanki steze dosežemo razpotje planinskih poti na sedlu, od koder zavijemo proti jugu v dolino. Steza nas najprej vodi mimo vznožja stene Vrha Dlani, veliko nižje pa mimo lovske koč na Planini v Prodih in navzdol proti izhodišču (približno 2 uri in 30 min).

SMER FIŽOLOVIH VETROV

Kanjavec, JZ-stena

PIKOLOVSKA SMER

10. 12. 2016, Peter Bajec

II/2, M2, 50–60°, mesta 90°, 500 m, 1 ura in 30 min

Smer poteka med *Smerjo treh sivih senc* in Zahodno steno po lepih in naravnih prehodih. Če je v steni veliko snega, smer ni zanimiva, saj sneg pokrije vse skoke.

Dostop: Od Zasavske kočice sestopimo v dno kotanje in mimo jezera dosežemo vznožje stene.

Opis: Smer se začne po kratkem lednem skoku. Nadaljujemo bolj ali manj naravnost navzgor čez skalne skoke do snežišča. Strmo levo naprej proti očitnemu žlebu, ki se izteče v strmo, v levo usmerjeno rampo. Zaplezamo v žleb, ki postaja vedno bolj strm. Sledi prehod na rampo (na plošče nalepljen sneg in led), ki pripelje pod strm in ozek žleb. Po njem (strmo) skoraj do konca ozkega in previsnega kamina. Nekaj metrov pod njim nas naravni prehod odpelje desno mimo kamina in navzgor po pobočju na vrh Kanjavca.

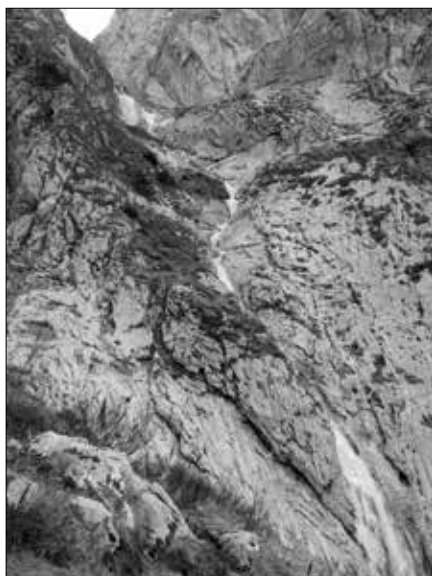
Sestop: Z vrha Kanjavca proti Hribaricam, do sedla med Kanjavcem in Poprovcem ter po smeri Zahodna stena nazaj pod steno in na Prehodavce. Dobro uro.

Opomba: Smer je bila preplezana v zimi z malo snega odlične kakovosti.

PIKOLOVSKA SMER

MIKLAVŽEVO DARILO

Plešivec

MIKLAVŽEVO DARILO

11. 12. 2016, Peter Bajec, Primož Bregar in Tadej Golob

II, WI3, skok 90°, 150 m, 1 ura

8. 1. 2017, Blaž Križnar in Matej Ogorevc. Prva znana ponovitev smeri.

Slap poteka po grapi pod Plešivcem. V zimi z veliko snega je verjetno pod snegom in popolnoma nezanimiv za plezalce.

Dostop: Iz Koritnice po stezi pod Plešivcem. Ko steza zavije iz gozda, še malo navzgor do balvana s travnato posteljo. Od tu pod vstop v slap na desni strani (približno ura in pol).

Opis: Poseben opis ni potreben, saj slap poteka po ozki grapi, ki se višje nekoliko položi in razširi, nato pa zopet postavi pokonci in pripelje skoraj do vstopa v smer *Lepotička*. Plezanje je lahko, vmes je en navpičen skok.

Sestop: Z vrha slapu ulovimo stezo, ki pelje z Brežičev v Koritnico (debelu uro).

Dolkova špica, SV-stena

STARINA

16. 12. 2016, Miha Zupin, Matjaž Mohorič in Luka Plut

IV/3+, AI4, 250 m

Plezalci so naleteli na rahlo odstopljen sneg oz. led v spodnjem delu, sicer pa so poročali o odličnih razmerah.

Poprovec, Z-stena

OF

24. 12. 2016, Peter Bajec in Tadej Golob

III/3, M4+, 50–60°, 500 m, 5 ur

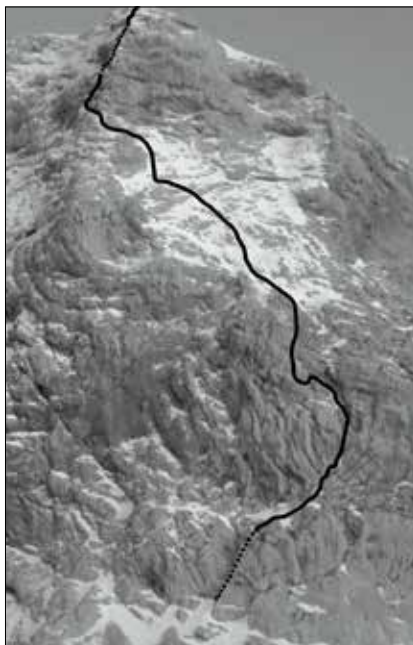
Dostop: Od Zasavske koče sestopimo v dno kotanje in navzgor pod vznožje stene.

Opis: Prvi raztežaj se začne po ozkem žlebu v desno navzgor, dokler ne pride na bolj odprto pobočje. Tam še malce desno pod strm žleb (klin). Po njem navzgor (M4), nato po snegu in zopet čez skalno stopnjo vse do konca (votlina). Na levi se nam odpre prehod čez kratko, gladko rampo. Po njej do udobne votline (sidrišče). Od tu navzdol na neizrazito poličko in levo pod nov žleb (M3) ter navzgor v lažji svet. Po snežišču navzgor pod vršno steno. Levo za rob in skozi rdeč, krušljiv žleb do sidrišča (klin). Od tu levo in nazaj navzgor nad sidrišče pod skalno zaporo. Na desni v strm in kratek kamin, ki se previsno zapre (M4+). Po njem in levo na snežno pobočje ter proti levi do sidrišča. Še rahlo levo za rob in naravnost navzgor po lepih prehod na vrh Poprovca.

Oprema: 8 različnih klinov, nekaj metuljev in zatičev.

Sestop: Z vrha po snežnih vesinah navzdol na planinsko pot, ki pripelje nazaj na Prehodavce. Slabo uro.

Opomba: Smer je bila preplezana v zimi z malo snega odlične kakovosti. Če je v steni veliko snega, je smer verjetno lažja.

JULIJSKE ALPE

Pomembnejše ponovitve

Loška stena, Oblica

LOŠKA SMER

26. 1. 2016, Ivan Rejc, Nejc Kurinčič in Sebastjan Domenih

WI4 (80°, 30 m), M5, 400 m, 7 ur

Prva zimska ponovitev smeri.

Veliki Draški vrh

NEBEŠKA STREHA

2. 7. 2016, Matija Volontar in Anže Klarič

VIII+/IX-, 205 m + 100 m

Prva ponovitev smeri.

Triglav, Z-stena

ROŽA VETROV

10. 7. 2016, Matija Volontar in Anže Klarič

VI+, 450 m + 250 m, 8 ur

Prva ponovitev smeri. Ponavljavca za prvi raztežaj predlagata oceno VII+.

Vršac

ONKRAJ RESNIČNOSTI

9. 7. 2016, Nejc Pozvek in Andrej Grmovšek

VIII-/VI-VII, 1100 m

Tretja ponovitev smeri.

Vršac

STEBER

10. 7. 2016, Nejc Pozvek in Andrej Grmovšek

VIII+/VI-VII, 350 m

Druga ponovitev smeri.

Triglav

KAVELJC

24. 8. 2016, Matija Volontar in Luka Stražar

VIII-/VII

Prva ponovitev smeri.

Pelc nad Klonicami

PLES OBLAKOV

14. 9. 2016, Katarina Rogelj in Luka Plkut

IV+, 200 m + 150 m

Prva ponovitev smeri.

Škrlatica

VELIKI ČRNI KOT

15. 12. 2016, Jurij Hladnik in Borut Demšar

V, 5+, 90°/80°, 70°, UIAA V-, 300 m

Prva ponovitev smeri v zimskih razmerah.

Škrlatica

RDEČA MEGLA

18. 12. 2016, Klemen Gerbec in Matej Arh

IV/4+, M5+, 600 m

Verjetno prva ponovitev smeri v zimskih razmerah.

Hudi ršič, S-stena

LEDENI PAJEK

december 2016, Sebastjan Domenih in Marko Gruden

85°/60–80°, 300 m

Prva ponovitev smeri.

SLOVENIJA - DRUGA OBMOČJA

Prvenstveni vzponi

Pod Colom

Dostop: 150 metrov od križišča za Vipavo (cesta Col-Ajdovščina) proti Colu parkiramo pri tabli »Vinska cesta« (prostora za 3–4 avtomobile). Lahko gremo direktno navzgor po gozdu ali po gozdni cesti proti levi in nad križiščem desno navzgor do konca, kjer se proti levi odpre jasa. Pri lovski preži še 5 min navzgor pod smer Harlekinka. Vse skupaj 15–20 min.

ŠPARGELJ

3. 3. 2016, Marko Leban
IV–/II, 120 m

Smer poteka po razbitem razu in ne predstavlja posebnih težav. Na vstopu je detajl (IV–). Sestopimo po levi strani.

BORČEVSKA SMER

3. 3. 2016, Stana in Marko Leban
IV+/III–IV, 100 m

Smer se začne po sredini spodnjega stebra (IV) in gre do njegovega vrha, kjer preči v desno pod naslednji steber, ki je spodaj kar previsen. Levo od najnižje točke se pokaže lepa poklina (zelo plitka zajeda). Po njej direktno navzgor do police in naprej čez manjši previs, kjer se smer položi. Nadaljujemo po skalah med borovci do zgornjega balvana. Sestop po levi ali desni strani.

HARLEKINKA

3. 3. 2016, Marko Leban
IV/II–III, 100 m

Je najbolj leva smer in poteka po stebrih v tem delu. Vstopimo v spodnjem stebri, po njem do vrha in desno pod naslednjega. Smer poteka bolj ali manj po sredini, iščemo najlažje prehode (do IV). Sestopimo po desni strani.

Begunjska Vrtača

OSTRŽKOV POGLED

24. 3. 2016, Robert Ternik

IV, 60–50°, 200 m, 1 ura in 30 min

Na vstopu v grapo se strmina takoj dvigne na 50°, višje v kaminu pa na okoli 60° in ne popušča do zgornje ožine (približno sto metrov višje). Sledi vršni, nekoliko »položnejši« del do roba grebena. Na grebenu zavijemo desno, kjer najdemo prehod (preko opasti) na plaz.

ALPINISTIČNO SMUČANJE

Prvenstveni spusti

Begunjščica (severno ostenje – naravnost nad Šentanskim plazom)

KRIŽ SV. ANE

18. 3. 2016, Marko Kern in Jaka Ortar

Z+, 55°/50°, 110 m

Foto in vris: Jaka Ortar.

Vrtača, južne vesine

POŠEVNICA ČEZ BRUNK

20. 3. 2016, Marko Kern

Z, vršnih 200 m 45–40°, 420 m, izpostavljeno

Siva: Čez Brunk, črna: Poševnica čez Brunk.

Foto: Bor Šumrada, vris: Marko Kern.

Viševnik

JZ GREBEN

24. 3. 2016, Marko Kern in Jaka Ortar

Z+, 350 m

Siva: Zahodna grapa Viševnika, črna: JZ greben.

Foto in vris: Jaka Ortar.

Mrežce, vzhodne vesine

ČEZ ŠKRBINO NA LIPANCO

25. 3. 2016, Marko Kern in Jaka Ortar

Z, 55°/50–45°, 110 m

Foto: slotrips.si; vris: Jaka Ortar.

Krnčica

SMUČARSKA

25.3.2016, Mitja Filipič

Z, zgoraj 45–50°, 35°, 500 m

Smučarski spust poteka z vrha Krnčice po JZ-strani, po grapi levo od vpadnice vrha (gledano navzdol). Tik pod vrhom čaka krajši spust skozi ožino v omenjeno grapo. Sredi grape sta bili v danih razmerah še dve ožini, dovolj široki za smuči. Široko pobočje pod zgornjimi skalami ima naklonino okoli 35° (lepo).

Hohe Warte (Monte Coglians, 2780 m)

S SEVEROZAHODNE RAME ČEZ SEVERNO STENO

8. 5. 2016, Marijanca Cuderman in Marko Kern

I, 45–50°, prehodi 50+°, 600 m, izpostavljeno

Foto in vris: Marko Kern.

Dovški križ (vrh 2451 m nad Jugovo grapo v zahodnem grebenu Dovškega križa), severno ostenje

NEVRHOVNIKOVA

21. 5. 2016, Marko Kern

I, 50+°, 150 m, izpostavljeno (+ 250 m Jugove grape)

*Siva sta spusta Primoža Vrhovnika I. 2006, črna je NeVrhovnikova.
Foto in vris: Marko Kern.*

ALPINISTIČNO SMUČANJE

Pomembnejše ponovitve

Begunjščica, severno ostenje

VEČERNA SMER

18. 3. 2016, Simon Erjavec

20. 3. 2016, Marko Kern in Jaka Ortar

52°/50–45°, 250 m

S smučanjem so pričeli na vrhu *Vzhodne grape*, saj je bila smučarska povezava do *Večerne smeri* dovolj zasnežena – to se zgodi zelo redko. Redka ponovitev smeri.

Siva: Vzhodna grapa, črna: navezava Večerne smeri do Vzhodne grape.

Foto: Marko Kern; vris: Jaka Ortar.

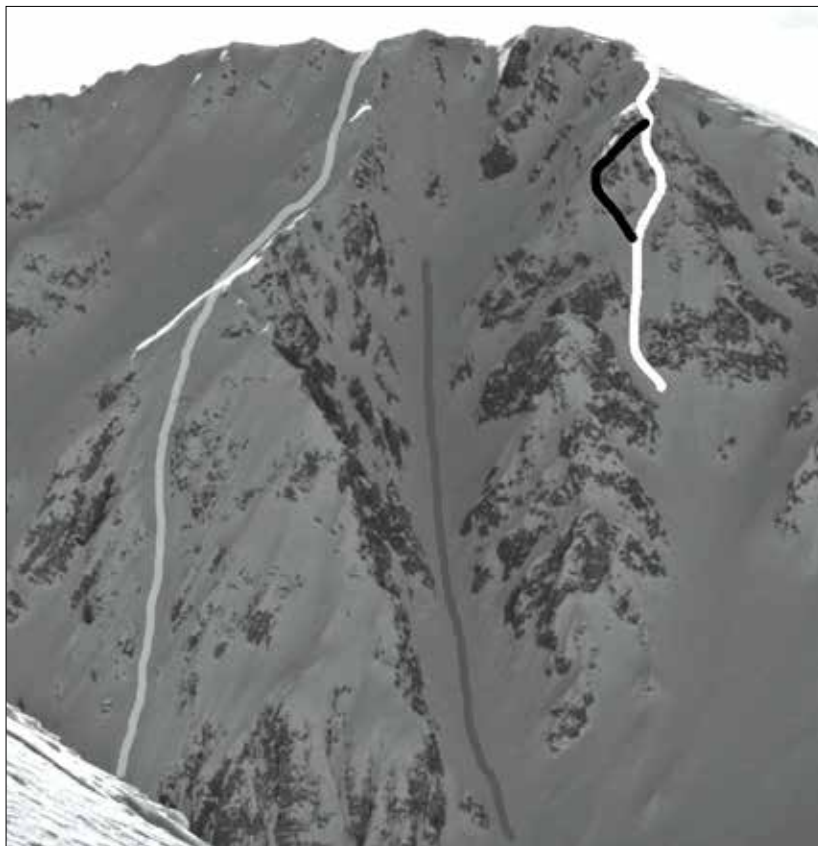
Begunjska Vrtača (na Šentanski plaz)

VERTIKALSKA

22. 3. 2016, Marko Kern in Jaka Ortar

52°/50–45°, 150 m

Prva ponovitev smeri (prvenstvena 22. 3. 2014).

Od leve proti desni: Lenuhova grapa, Zahodna grapa, varianta prve ponovitve (črna), prvi spust po Vertikaliski (bela). Foto in vris: Jaka Ortar.

Veliki vrh (Košuta), severno ostenje

STRAHOVKA

2. 4. 2016, Marijanca Cuderman in Marko Kern

V- (Z+), dve mesti 45+°, 40-45°, izpostavljeno, 460 m (popravljen ocen)

Prva ponovitev smeri.

Foto in vris: Marko Kern.

Monte Volaia (2470 m, severni vrh)

ZAHODNA STENA

3. 4. 2016, Marijanca Cuderman in Marko Kern

I-, 45–50°, 450 m, izpostavljeno

Foto in vris: Marko Kern.

AVSTRIJA

Palec, S-ostenje

KNAPOVSKA

24. 3. 2016, Marko Leban in Silvo Vrhovec

M3/40–50°, 750 m

Dostop: Začnemo kot za *Pomladni cvet*. Na mestu, kjer drugič prekoravimo cesto, stopimo naravnost v grapo, ki jo že na začetku z leve in desne obdajata skali, ki stražita vstop.

Opis: Takoj za tem nam gladka zapora s stebričkom na levi onemogoči direktno nadaljevanje. Steber obidemo po levi (M3). V nadaljevanju se grapa logično vije navzgor z večjimi in manjšimi skoki, ki so lepo preplezljivi. Približno na polovici, kjer nas na desni pozdravijo strmi, atraktivni stebri, spet pridemo do visoke zapore, vendar se grapa usmeri proti levi in se z naraščajočo naklonino nadaljuje. Kmalu pride mo na strmo pobočje in pod stenami proti desni dosežemo greben.

Sestop: Lahko nazaj po smeri, lahko v smeri Palec–Suho rušje–Zelenica, lahko po grebenu na Može in od tam na Zelenico ali pa po *Pomladnem cvetu*.

Marko in Silvo sta po *Knapovski sestopala*, za kar sta potrebovala dobro uro. Smer je lepa in jo priporočata v kombinaciji s *Pomladnim cvetom*.

ČEŠKA

SMAR na Češkem – Plezanje za vse

Člani SMAR: Matej Balažič, Anže Klarič, Domen Petrovčič, Matija Volontar ter pridruženi član Miha Kern

Ostali udeleženci: Damjan Omerzu, Matej Planko, Matjaž Šerkezi, Manca Čujež, Kazimir Drašlar,

Miha Habjan in Peter Bajec

Trajanje: od 25. septembra do 2. oktobra 2016

Plezanje za vse, mednarodni projekt Erasmus+, pri katerem so moči, ideje in izkušnje združile planinske zveze Slovenije, Češke, Slovaške, Hrvaške, Italije in Madžarske, je uvodoma razprl krila v Adršpachu na severu Češke. Člani SMAR so se kalili v plezanju na peščenjakovih stolpih in spoznavali specifično plezalno etiko, predstavniki planinskih zvez pa so v delovnih skupinah postavili temelje smernic plezanja za vse, ki jih bodo razvijali na prihodnjih srečanjih.

ČRNA GORA

Črna gora – AO Tržič

Udeleženci: Miha Zupan, Slavko Rožič, Janez Primožič, Slavko Frantar, Iztok Tomazin, Rok Lipar, Marjan Vešligaj, Urh Primožič in Gregor Klančar (AO Novo mesto)

Trajanje: sredina julija 2016

Tržičani so se udeležili tabora v Boljskih gredah (dolina Komarnice). Glavni plezalni dan je bil 14. 7. 2016, uspešni so bili v štirih prvenstvenih smereh. Grede so bogatejše za Tržiško smer, Slovenski steber, Montenegro experience in Varianto Četverca.

Boljske grede, Črna gora

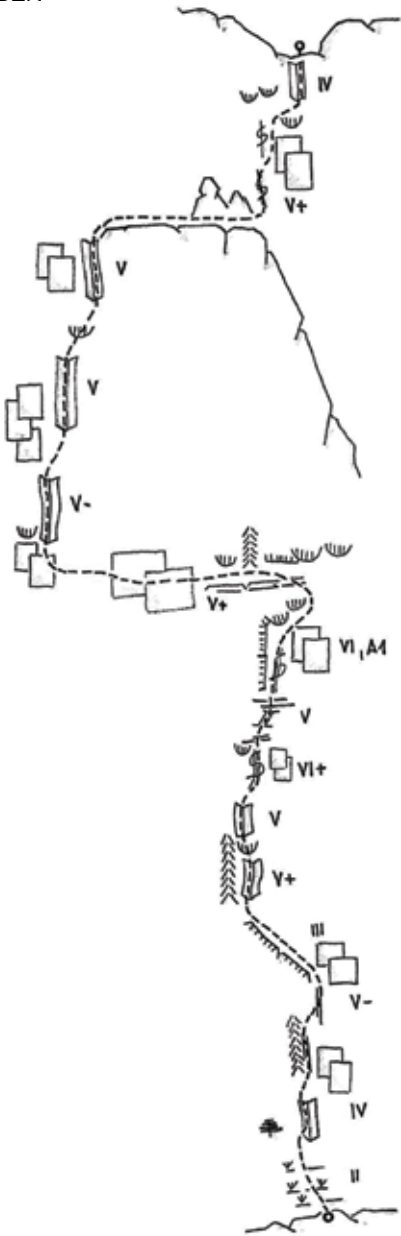
SLOVENSKI STEBER

14. 7. 2016, Miha Zupan in Gregor Klančar

VI+, AI/V-VI, 300 m, 3 ure

Vstop v smer je na desnem boku stebra. Sprva po poraščnem terenu do drevesa pod zajedo. Pri drevesu je urejeno prvo varovališče s prusikovo vrvico. Od varovališča prestopimo v desno zajedo, ki ji sledimo do razdelitve. Nadaljujemo po levi zajedi (k) preko brina in naprej do rampe (k). Rampi sledimo proti levi preko raza v zajedo. V zajedi preko previsnega dela in naravnost navzgor do poči pod previsom. Preko poči (k, k), naprej na polico, naravnost navzgor v ozek kamin in iz njega na drugo polico pod previsno zajedo. Na vstopu v zajedo (k) plezamo oporno po poči, višje se razširi (k, k) in postane previsna. Izstop iz zajede je težaven (AI). Iz udobnega varovališča na polici plezamo proti levi čez lusko v plošče. Sledimo vodoravni razčlembi do druge travnate zajede v rampi (k). Nadaljujemo po poraščeni rampi in preko manjših previsov do večje police z izravnavo. Preko police proti desni in mimo velike luske v kot. Iz kota plezamo po poči in ploščah (k, k) ter preko travnate zajede do roba stene.

Boljske grede, Črna gora

TRŽIŠKA SMER

14. 7. 2016, Iztok Tomazin in Slavko Rožič

VII/V-VI, 400 m, 4 ure in 30 min

V spodnjem delu (II-III) se prva plezalca nista varovala.

Boljske grede, Črna gora

MONTENEGRO EXPERIENCE

14. 7. 2016, Janez in Urh Primožič

IV+/III-IV, II, 250 m

FRANCIJA

SMAR Ecrins – Vallouise in La Berarde

Udeleženci: Luka Stražar, Marko Prezelj, Nejc Marčič, Matej Mučič, Domen Petrovčič, Matej Balažic in Tjaša Jelovčan

Trajanje: od 21. do 28. maja 2016

Kronološki pregled:

21. 5.: Nakupovanje hrane, vožnja do Vallouisa, nastanitev v apartmaju.

22. 5.: Plezanje v stenah v okolici Vallouisa. Jelovčan-Sražar: Tete d'Aval: *Ranxerox*, 7a, 500 m; Prezelj-Petrovčič: Vallée d'Ailefroide – Palavar: *La voie des maitres*, 6c+, 350 m (6c+ s pavzo/A0); Mučič-Marčič-Balažic: Vallée d'Ailefroide - Palavar: *La Vie devant soi*: 6b+, 350 m.

23. 5.: Slabo vreme, plezanje v enem od plezališč v okolici Vallouisa.

24. 5.: Plezanje v Les Bans – Neve Ovale (3400 m), Stražar-Mučič v sosednjem Pic de Bonvoisin (3481 m). Stražar-Mučič: *Chancel - Molinatti* III/Al 4+, 450 m; Balažic-Petrovčič: poskus v *Ca rend Fougne* ED (5/5+ led in M5), 450 m (obrnila po prvem raztežaju zaradi padajočega ledu in snega); Jelovčan-Marčič-Prezelj: poskusili v neznani liniji v južnem delu stene in se prav tako obrnili zaradi slabih razmer.

25. 5.: Premik v dolino La Berarde in frikanje ob poti.

26. 5.: Priprava opreme in hrane za dvodnevno turo. Dostop iz La Berarde pod steno L'Ailefroide. Bivakiranje.

27. 5.: Plezanje v L'Ailefroideju, Stražar-Mučič: *Grassi* V/4+ M, 750 m; Jelovčan-Marčič-Prezelj in Balažic-Petrovčič: poskus v *Voie des plaques* (obrnili po dveh raztežajih zaradi slabih razmer).

28. 5.: Ekipa, ki se je prejšnji dan obrnila, se je odpravila plezat v Aiguille Dibona (3131 m). Jelovčan-Marčič-Prezelj: *Voie physique et sans issue* 7a, 300 m; Balažic-Petrovčič: *Voie Berthet-Boell-Stofer*, v zgornjem delu v kombinaciji z *Visite Obligatoire* 6a+, 400 m. Matej in Luka sta počivala po napornem sestopu z L'Ailefroideja prejšnjega dne. Odhod domov.

HRVAŠKA

Baška, Hlam (461 m), J-stena

VENERA

30. 4. 2016, Mijo Kovačević in Karmen Perme

IV+/III, 4 R/100 m, 2 uri in 30 min

Dostop: Iz Baške po asfaltirani poti preko glavne ceste za FKK-kamp. V hrib v smeri cerkve Sv. Ivana in do odcepa za razgledišče Zakam. Levo po makadamski cesti nekaj sto metrov, skozi žično ogrado (vrata) ter do razcepa poti na planini Ispod Zakama. Levo po ozki stezici, skozi vrata v ograji, nato desno po brezpotju do sten.

Opis: 1.R: Vstop je izrazit kamin (3 m) na desnem robu spodnjih, malenkost previsnih ploščastih skal tik nad planino. Varujemo na široki polici, odmaknjeni od vpadnice. Pod previsnim detajlom nad kaminom je klin (IV+). Rahlo levo navzgor, čez poličko v naslednji skok (IV+) in naprej proti vrhu v lažji svet. Levo pod manjšim stebrom je sidrišče. 2.R: Naravnost čez steber (III), na desno po polici do poševne zajede in po njej navzgor do prehoda v lahek svet, sidrišče. 3.R: Krajši, skoraj pohoden raztežaj do zgornje glave, sidrišče uredimo na varnem mestu. 4.R: Navzgor proti spodjedeni glavi v desno polovico. Čez previs (IV) in po zajedi navzgor do lažjega sveta, zaključno sidrišče.

Sestop: Rahlo levo v smeri vrha, preko prvega ožjega žleba in naprej do širše grape. Mestoma plezalno po njej navzdol (I-II). Druga možnost pa je navzgor do vrha Hlama in desno po markirani pohodniški poti št. 11 navzdol (smer Baška).

Potrebna oprema: Klini, komplet metuljev in zatičev.

Opombe: Smer *Venera* ima vstopni klin, sicer je neopremljena. Poteka po delikatnem divjem svetu v smeri spodjedene kopaste glave pod vrhom Hlama. Ključnih mest je zaradi nevarno razpokane kamnine več. Nevarnost padajočega kamenja ob obremenitvah! Nezahteven je tretji raztežaj.

Baška, Hlam (461 m), J-stena

JUPITER

30. 4. 2016, Mijo Kovačević in Karmen Perme

IV+/III, 4 R/120 m, 2 uri

Dostop: Iz Baške po asfaltirani poti preko glavne ceste za FKK-kamp. V hrib v smeri cerkve Sv. Ivana in do odcepa za razgledišče Zakam. Levo po makadamski cesti nekaj sto metrov, skozi žično ogrado (vrata) ter do razcepa poti na planini Ispod Zakama. Desno po planinski poti za smer Plato Mjeseca do grebena.

Opis: 1.R: Vstopimo desno ob drevesu in markaciji. Navzgor in naprej v desno po polici do manjšega amfiteatra. V njegovem centru po razčlembah strmo navzgor do krajše previsne zapore pod vrhom. Čez njo po desni (IV+) in naravnost navzgor na izravnavo do manjše votline v desni, sidrišče. 2.R: Rahlo v desno do pokončnejše stene in zajed. Po spodnji zajedi navzgor, v levo čez rebro – strm skok (IV+) – in naprej navzgor do večjega drevesa, sidrišče. 3.R: Navzgor v levo do pokončnejše stene, naravnost navzgor (IV) v lažji svet, sidrišče. 4.R: Do naslednjih skal, naravnost navzgor čez žično ograjo na levi (strmo) in naprej do vrha stolpa v lažji svet, zaključno sidrišče.

Sestop: Poplezamo naprej do vrha planote (I-II), na desno preko kamnitih ograd in pašnikov v smeri Platoja Mjeseca do najširšega amfiteatra ter po njem navzdol na markirano planinsko pot št. 11 (smer Baška).

Potrebna oprema: Klini, komplet metuljev in zatičev.

Opombe: Smer *Jupiter* je neopremljena. Poteka po delikatnem divjem svetu desno od izrazitega nažaganega grebena. Razen dela odseka prvega raztežaja je kamnina dokaj razpokana in naložena. Ob obremenitvah nevarnost padanja kamenja na planinsko pot!

VENERA in JUPITER

JUPITER

Manita peč, Paklenica

KITA

30. 10. 2016, Matej Balažić, Blaž Gladek in Marjan Kozole
VII/VI+, VI, 200 m

Prva prosta ponovitev smeri. Ponavljalci predlagajo zgoraj napisano oceno.

Bukovac, J-stena

BEL MAČK

30. 10. 2016, Grega Kofler, Luka Vidic in Danilo Klinar
V-/III-IV, 580 m, 5 ur

Dostop: Iz vasi Topiči po markirani poti do rezervoarja vode. Dalje po označeni poti pod smer *Dalmatinski san* in še približno 10 minut naprej proti sedelcu, kjer se začne gozdiček (1 ura in 30 min). Vstop v smer je pri trikotni oznaki, izklesani v skalo, dva metra desno od značilne zajede.

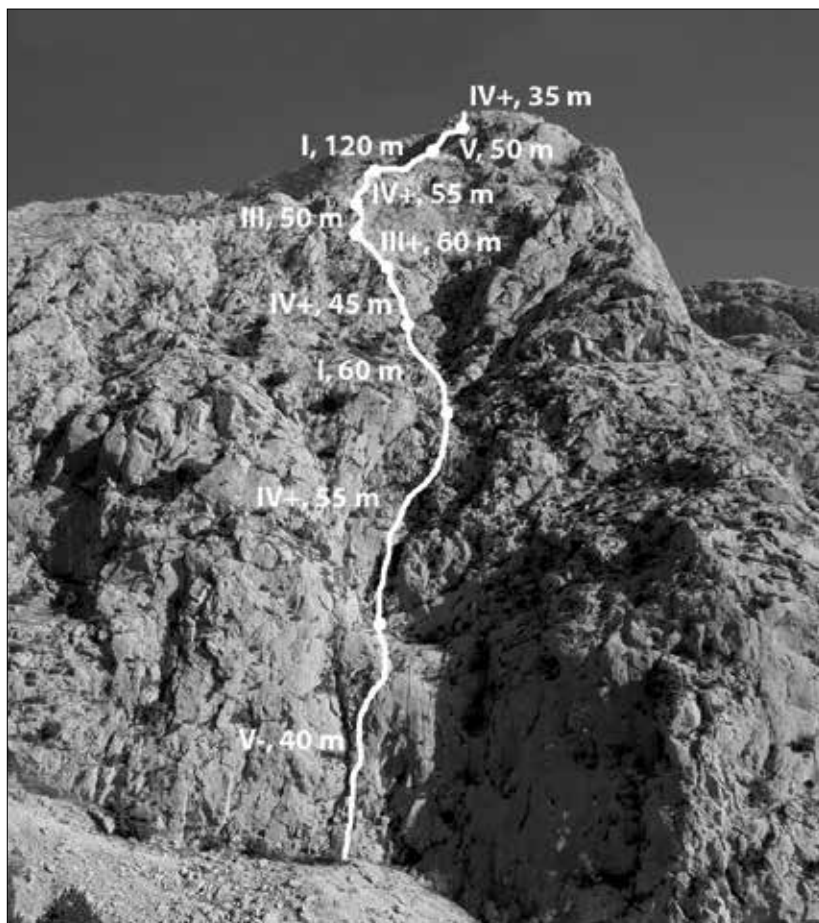
Opis: 1.R (40 m, V-): Desno od zajede po ploščah navzgor v kotanjo; na varovališču je ostal klin. 2.R (55 m, IV+): Iz kotanje navzgor, počasi proti desni, prečimo mimo drevesa in navzgor v rahlo podrt svet do varovališča (borovec). 3.R (60 m, I): Mimo stolpa, ki je na levi, v lažji svet in naravnost navzgor proti ploščam, kjer se prične izrazita široka poč. Varovališče je na drevesu. 4.R (45 m, IV+): Čez poč naravnost navzgor in čez plošče naprej. Na varovališču je 1 klin. 5.R (60 m, III+): Sledimo neizrazitemu razu, varovališče uredimo na velikem roglju. 6.R (50 m, III): Sledimo neizrazitemu razu (na levi in desni strani je teren še naprej nezahteven) do začetka očitnih plošč na levi (varovališče na drevesu). 7.R (55 m, IV): Čez ploščo in naprej proti desni na greben; varovališče uredimo s pomočjo metuljev. 8.R (60 m, I): Lahek svet (neizrazit raz). 9.R (60 m, I): Lahek svet (neizrazit raz), ki nas pripelje pod vršno steno. 10.R (50 m, V): Po razu in na desno v diagonalno prečko ter do izrazitega drevesa. 11.R (35 m, IV): Od drevesa plezamo čez lepo poč in po razčlenjenem terenu naravnost na vrh.

Sestop: Z vrha naravnost v smeri SZ. Ko se teren začne vzpenjati

desno v izrazito dolino, po njej pod SV-steno Bukovca v izrazit žleb. Žlebu sledimo desno, da nas pripelje do spusta po vrvi (40 m).

Po spustu prečimo desno na raz (možici), kjer preidemo na južno stran Bukovca. Tam najdemo sidrišče za spust (pripada smeri *Prvo svjetlo*). Spust (60 m) na položen teren. Sledi normalen sestop do poti za Topiče.

Potrebna oprema: Komplet metuljev (BD Cam 0,3; 0,5; 0,75 in 1), dva srednje velika zatiča in nekaj različnih klinov. V smeri je ostal klin na prvem varovališču in še en na četrtem.

Nad Birbirjem

DEDANOVA SMER

30. 10. 2016, Stanko Mihev, Grega Kavšček in Marinka Dretnik
IV+/II-III, 170 m, 3 ure

Nad Birbirjem

NEŽEN DOTIK JESENI

31. 10. 2016, Stanko Mihev, Grega Kavšček in Marinka Dretnik
III/I-II, 170 m, 2 uri

Nad Birbirjem

PIRPIR

1. 11. 2016, Stanko Mihev in Marinka Dretnik
IV+/II-III, 120 m, 2 uri

ITALIJA

Zadnja Ponca, Z-stena

IGLCA

januar 2016, Roman Benet in Nives Meroi

50–85°, V+/IV, 800 m

Prva ponovitev smeri.

Dolomiti (Marmolada) 2016 – plezalni tabor za mlade perspektivne alpiniste

Udeleženci: Maja Jereb, Marija Jeglič, Sara Jaklič, Nejc Klemenčič, Žiga Oražem, Matic Košir, Miha Kern, Matija Volontar in Anže Klarič; Andrej Grmovšek (vodja) in Nejc Pozvek (vodja)

Trajanje: od 23. do 31. julija 2016

Kljub temu da je tabor zaznamovalo nestanovitno vreme, je bil dolomitski teden (prvi dan s pridihom Slovenije) dobro izkoriščen. Relativno majhna ekipa (10 udeležencev) je bila zelo fleksibilna in predvsem motivirana. Mladi so se izkazali predvsem z visokim prostoplezalnim nivojem – kar je včasih predstavljalo nadstandard, danes postaja nekaj običajnega. Formo iz plezališč uspešno prenašajo v zahtevne strme linije bolj ali manj resnih sten. Razveseljivo je, da novi val predstavlja relativno mlada, a že dokaj izkušena skupina, ki jo povezuje zelo dobro vzdušje in medsebojno razumevanje. Prav vsem udeležencem gredo čestitke za varno opravljene vzpone, izkazano suverenost in samostojnost – tudi v zahtevnih (tokrat predvsem vremenskih) situacijah. Le želimo si lahko, da bi skupina napredovala tudi skozi prihodnje tabore (ki jih ne bo manjkalo), se še razširila, krepila povezanost in kolektivni duh ter tako zrasla v ekipo, ki bo sposobna reševati najzahtevnejše alpinistične izzive.

(Pre)plezane smeri

Sobota, 23. julij

Jeglič-Jaklič: Vežica, *Lahova smer*, VII–, 250 m, NP/FL,

Kern-Oražem: Stena, *Bergantova smer*, IX–/VI, 350 m, NP (Kern)/FL

(izplezala po *Helbi*),

Košir-Klemenčič: Stena, *Peternelova smer*, VII/V, 350 m,

Grmovšek-Mavhar: Stena, *Na drugi strani časa*, VIII/VI-VII, 350 m, NP/FL,

Jereb-Volontar: Stena, *Pandorina skrinjica*, VII-/V-VI, 500 + 200 m.

Ponedeljek, 25. julij

Kern-Oražem: Torre delle Mëisules (vzhodni stolp), *Alpha et Omega*, VIII+/IX-/VII-VIII, 200 m, NP/FL,

Jaklič-Jeglič: Torre delle Mëisules (vzhodni stolp), *Geo*, VII/VI, 250 m, NP/FL,

Jereb-Košir: Torre delle Mëisules (vzhodni stolp), *Brugger-Walde*, VI-/V, 250 m, NP/FL,

Grmovšek-Pozvek: Torre delle Mëisules (vzhodni stolp), *Via Africa*, VIII-/VII, 250 m, NP/FL,

Volontar-Klarič: Sass Pordoi, *4 giorni una estate*, 6c+ (navrtana smer; do police),

Klemenčič-Mavhar: poskus v dveh smereh v Torre delle Mëisules (vzhodni stolp).

Torek, 26. julij

Grmovšek-Oražem: Traumpfeiler, *Traumschiff*, 7a, 120 m, NP/FL (navrtana smer),

Volontar-Klarič: Torre delle Mëisules (zahodni stolp), *Su ndret*, VII-/VI, 220 m, NP/FL,

Jereb-Klemenčič: Torre delle Mëisules (vzhodni stolp), *Via Franz*, VII-/V, 250 m, NP/FL,

Košir-Kern: 1. stolp Selle, *Icterus*, 6c+, 200 m (Košir 1 x A0; navrtana smer) + *Tissi*, VI/V, 200 m, NP/FL,

Jaklič-Pozvek: Torre delle Mëisules (vzhodni stolp), *Alpha et Omega*, VIII+/IX-/VII-VIII, 200 m, NP/FL + *Regenbogen*, VII/VI, 200 m, NP/FL,

Jeglič-Mavhar: Piz Ciavazes, *Via doctor. Scyntilla*, VII-, 350 m, NP/FL.

Sreda, 28. julij

Športno plezanje v plezališču Capana Bill in počitek.

Četrtek, 29. julij

Športno plezanje v plezališču Malga Ciapela in počitek.

Petek, 30. julij

Košir-Klemenčič: 1. stolp Selle, *Via delenda Carthago*, 6b, 200 m, NP/FL,

Volontar-Klarič: Piz Ciavazes, kombinacija *Via Zeni - Via Italia*, VII+/VI, 500 m, NP/FL,

Jeglič-Jaklič-Jereb: Piz Ciavazes, *Via Schubert*, VI/V, 250 m,

Kern-Oražem: Marmolada, *Millenium*, 7c+, 170 m (delno navrtana smer; Kern FL, Oražem 2. poskus),

Grmovšek-Pozvek: Marmolada, *Viva Gorbi*, VIII/VIII-, 150 m, NP/FL.

Sobota, 31. julij

Volontar-Klarič: Marmolada, varianta *Don Kihot*, VII+/V, 800 m, NP/FL,

Jereb-Košir: Marmolada, *Don Kihot*, VII+/V, 800 m,

Jeglič-Oražem: Marmolada, *Tempi moderni*, VII+/VIII-/VI-VII, 1155 m (Oražem FL, Jeglič RP),

Jaklič-Grmovšek-Pozvek: Marmolada, kombinacija *Via Futura* (spodaj) in *Tempi moderni* (zgoraj), VIII+/VI-VII, 1150 m (Grmovšek in Pozvek RP, Jaklič VII+, A0),

Klemenčič-Kern: Marmolada, *Olimpo* (poskus, obrnila 3 R pod polico).

Civetta, SZ-stena

COLONNE D'ERCOLE

7.-8. 8. 2016, Nejc Pozvek in Andrej Grmovšek

do IX, obv. VIII+, 1200 m

Druga ponovitev smeri.

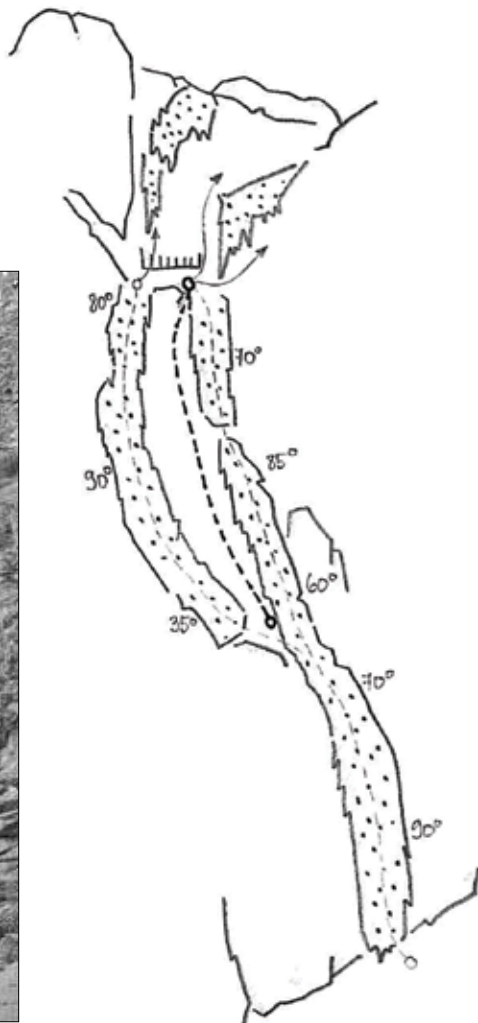
Travnik, S-stena (osterje nad Mangartskimi jezeri)

BOŽIČNA VARIANTA DAMOKLEJA

24. 12. 2016, Tine Cuder in Tina Korinšek

IV/5, 250 m, 5 ur (prvenstveni so trije raztežaji)

Tine in Tina sta plezala *Damoklejev meč*. Po treh raztežajih sta zavila v ledni trak na levi in preplezala tri raztežaje nove variante, ki se na vrhu priključi originalu. Po podatkih ta varianta prej še ni bila preplezana.

Srednji Vršič (M. Ursic), S-stena

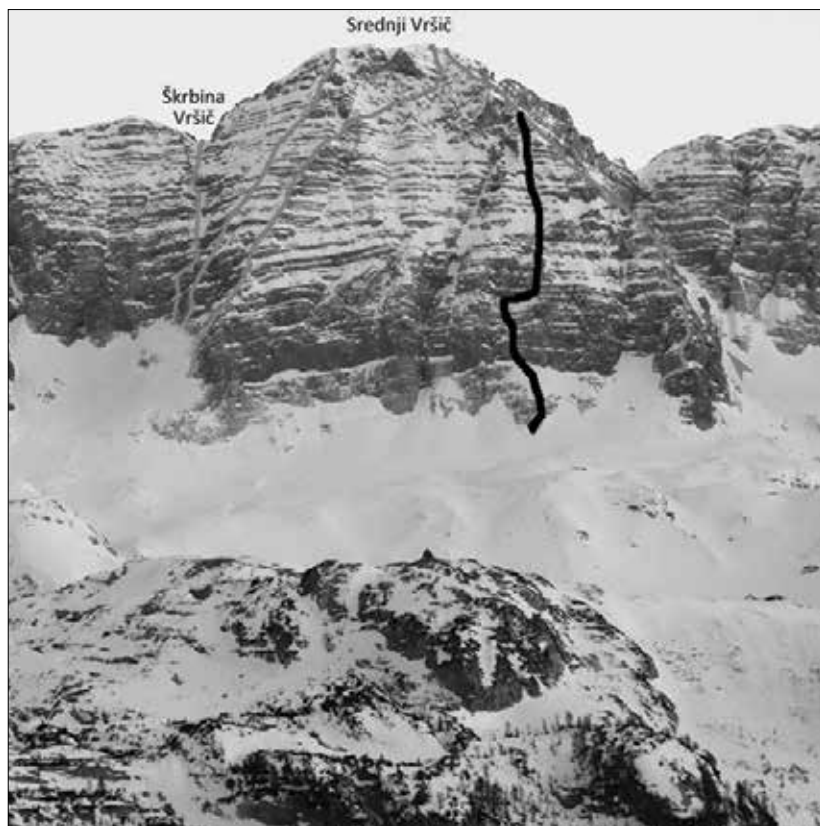
LEDENA PESEM

24. 12. 2016, Ivan Rejc in Sebastjan Domenih

WI4-5, 350 m (na razu stik s smerjo *SZ-greben*, po njej še okrog 150 m do roba stene), 3 ure in 30 min

8. 1. 2017, Luka Plut in Miha Zupin. Prva ponovitev smeri (2 uri).

Smer je bila preplezana v idealnih zimskih razmerah, ki se naredijo mogoče vsakih deset ali več let. Posebnega opisa ni, slikovni material pove izkušenemu očesu dovolj, da si lahko predstavlja približen potek smeri.

Prestreljenik, SZ-stena

FCOU

31. 12. 2016, Jure Leban in Tomo Orbanič

IV/II-III (50–70°), 300 m, 4 ure

Smer poteka v desnem delu SZ-stene; sledi lednemu traku v mejah skalnega rebra desno od velike grape. Na vrhu prvega raztežaja (na stojišču pod previsom) je ostal zatič.

Opis: Raztežaj do previsa, nato po polički desno in navzgor (skala IV, krušljivo; v boljših razmerah se temu mestu lahko izognemo po ploščah na levi). Raztežaj ob razu do velikega snežišča, čezenj proti levi ter priključitev *Smeri mimo okna* (do tu približno 170 m). Levo skozi ozek žleb (lepo) in naravnost navzgor do vrha Prestreljenika.

NORVEŠKA

Norveška

Luka Lindič se je sredi februarja mudil na Norveškem, kjer je v družbi Norvežana Martina Skaara Olsunda v osmih urah preplezal znamenito smer *Svigermors Droem* na gori Kjerag. To je bila šele 3. ponovitev te 600-metrške ledne smeri z oceno W16.

Lofoti

Julija 2016 sta Žiga Rozman in Katarina Pobežin plezala na severu Norveške (na Lofotih in v okolici Stetina). Med drugim sta preplezala tudi krajšo prvenstveno smer na zahodnem delu otočja, ki je v nasprotju z vzhodnim delom plezalsko precej neraziskan. Razlog najverjetneje leži v slabši kvaliteti kamnine.

otok Flakstadoya, levi, vzhodni breg Nusfjorda

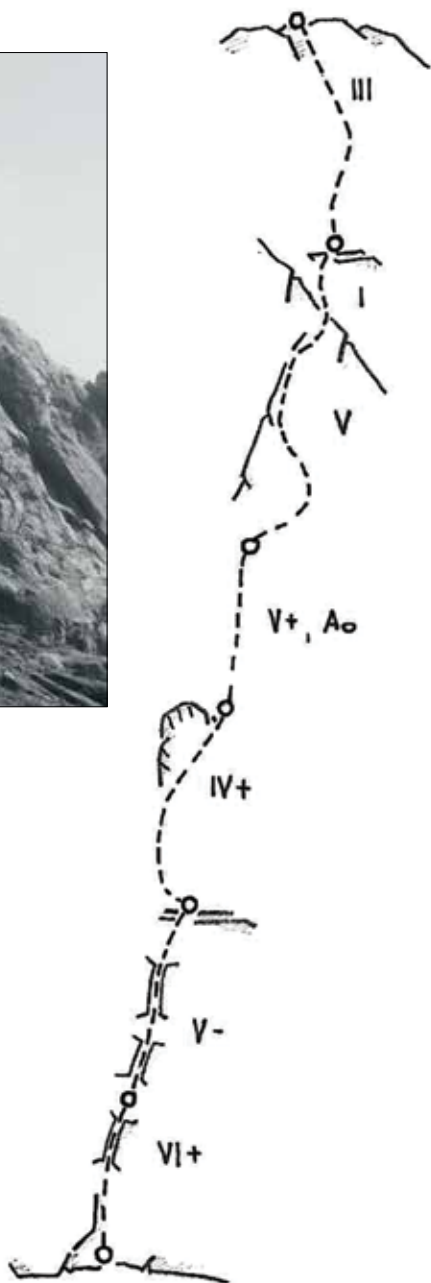
ORLOVA SMER

julij 2016, Žiga Rozman in Katarina Pobežin

6+, AI, 200 m

Priporočena oprema: komplet zatičev, komplet metuljev (podvojene večje velikosti) in nekaj klinov.

ORLOVA SMER

SLOVENIJA

SMAR z Norvežani, Logarska dolina in Kranjska Gora

Trajanje: od 30. julija do 7. avgusta 2016

Kronološko poročilo:

30. 7.: Prihod v Dom planincev v Logarski dolini.

31. 7.: Plezanje v Križevniku in Ojstrici.

1. 8.: Počitek. Ogled Ljubljane in Škočjanskih jam.

2. 8.: Plezanje v Ojstrici, Mali Rinki in Štajerski Rinki.

3. 8.: Športno plezanje v Bohinjski Beli in premik v Kranjsko Goro.

4. 8.: Plezanje v Travniku in Triglavski steni.

5. 8.: Športno plezanje v Dolžanovi soteski. Obisk Slovenskega planinskega muzeja v Mojstrani.

6. 8.: Športno plezanje na Vršču.

7. 8.: Odhod domov.

Preplezane smeri:

31. julij 2016

- *Svoboda*, predostenje Križevnika, VII, 250 m (Domen Petrovčič, Trym Atle Sæland)

- *Svoboda*, predostenje Križevnika, VII, 250 m (Tjaša Jelovčan, Yngve Nordskag)

- *Herletova*, Ojstrica, VI, 450 m (Matej Mučič, Marte Skrivervik)

- *Desna smer*, Ojstrica, V+, 550 m (Matej Balažic, Ingvid Øyjordet)

2. avgust 2016

- *Igličeva*, Mala Rinka, V, 350 m (Matej Mučič, Yngve Nordskag)

- *Igličeva*, Mala Rinka, V, 350 m (Domen Petrovčič, Ingvid Øyjordet)

- *Direktna*, Štajerska Rinka, obrnila (Marte Skrivervik, Matej Balažic)

- *Sanje Delfina + Zmaj*, Ojstrica, VII, 500 m (Marko Prezelj, Trym Atle Sæland, Tjaša Jelovčan)

4. avgust 2016

- *Skalaška + Ladja*, Triglav, V+, 1000 m (Domen Petrovčič, Ingvid Øyjordet)

- *Skalaška + Čopov steber*, Triglav, VI+, 1000 m (Matej Balažic, Yngve Nordskag, Tjaša Jelovčan)
- *Črni Biser*, Travnik, VII, 800 m (Marko Prezelj, Luka Krajnc)
- *Črni Biser*, Travnik, VII, 800 m (Matej Mučič, Trym Atle Sæland)

Utrip z varovališča v severni triglavski steni.

Foto: Matej Balažic.

ŠKOTSKA

Mednarodno srečanje plezalcev na Škotskem

Udeleženec: Luka Stražar

Trajanje: od 24. do 31. januarja 2016

Dogajanje po dnevih in preplezane smeri:

24. 1.: Let Ljubljana-Inverness, prevoz v Glenmore.

25. 1.: Športno plezanje v plezališču Moye.

26. 1.: Plezanje nenavrtanih, *trad* smeri v plezališču Cumington.

27. 1.: Ben Nevis, *Sioux wall*, VII/7, 70 m, Uisdean Hawthorn in Luka Stražar.

28. 1.: Coire an Lochain, *Pic'n mix*, IX/9, 70 m, David Almond in Luka Stražar.

29. 1.: Slabše vreme, plezanje na umetni steni v Glenmore Lodgeu.

30. 1.: Dostop do Beinn Eighe, zaradi slabih razmer niso plezali.

31. 1.: Prevoz do letališča Inverness in let domov.

Škotska

Marčevske škotske razmere so bile tokrat prizanesljive do štirih plezalcev iz okolice Škofje Loke. Luka Murn, Janez Kavčič, Miloš Sterle in Matjaž Mohorič so med devetdnevnim obiskom ujeli pet sončnih dni in odlične razmere v stenah. V osmih dneh plezanja so spoznali Ben Nevis, Cairngorms in Glen Coe. V Ben Nevisu so plezali *Tower Ridge* (IV, 3, 800 m), *Point Five Gully* (V, 5, 325 m), *The Curtain* (IV, 5, 90 m), *CIC hut cascades* (II, 5, 60 m) in *Boomer's requiem* (V, 5, 250 m). V Cairngormsu so preplezali *Central Gully* (I, 135 m) in *The Runnel* (II, 135 m), nad ledeniško dolino Glen Coe pa so nazadnje opravili lepo prečenje grebena Aonach Eagach (II/III, 4 km).

ŠPANIJA

SMAR v stolpih Riglosa

Udeleženci: Marija Jeglič, Domen Petrovčič, Anže Klarič, Žiga Oražem, Andrej Jež in Nejc Klemenčič (pridružen član)

Trajanje: od 19. do 29. novembra 2016

Tokratni izlet med španske vasi je bil namenjen plezanju, druženju in uživanju. Akcija je bila zastavljena bolj v športnoplezalskem duhu s poudarkom na plezanju večraztežajnih smeri. Izbiro plezalnih ciljev je skoraj vse dni pogojevalo mokro vreme. Bolj ali manj vsakodnevnim padavinam so udeleženci uspešno kljubovali in tako preplezali kar nekaj smeri.

Preplezane smeri:

- Mallo La Visera, kombinacija: *China town* in *Pekintown* (6c+/7a, 215 m), Oražem-Klemenčič;
- Melos de Riglos, *Normal al Puro* (6b, 180 m), Klarič-Jež;
- Mallo Pison Sur, *Vixente Inuxente* (260 m, 7a, obrnila zaradi slapu), Petrovčič-Jeglič;
- Mallo La Visera, *Popeye* (7b+, 215 m), Oražem-Klemenčič;
- Pena Ruba sur, *Mallo La Calva* (6b, A1, 215 m), Klarič-Jež;
- Mallo La Visera, *Fiesta de los biceps* (6c+, 235 m), Petrovčič-Jeglič;
- Mallo Pison Sur, *Opus Nigrum* (7b+ (7a+/A0), 260 m), Oražem-Petrovčič-Jeglič;
- Mallo la Visera, *Fiesta de Los biceps* (6c+, 235 m), Jež-Klarič;
- Mallo Fire, *Maudite Aphrodite* (VII+/VIII-, 360 m), Oražem-Jež;
- Mallo La Visera, *Popeye* (7b+, 210 m), Klemenčič-Jeglič;
- Mallo La Visera, *El Zulu damente* (7a+, 235 m), Klarič-Petrovčič;
- Mallo La Visera, *Zuzen* (7b, 210 m), Oražem-Jeglič;
- Mallo La Visera, *Supercrack* (7a+, 215 m), Klemenčič-Jež;
- Mallos Cuchillo y Frechin, *Xere - Xandra* (VIII+, 220 m), Oražem-Jeglič;
- Mallo Pison Sur, *La Carnavalada* (7a+, 260 m), Klarič-Petrovčič;
- Mallo Pison, *Via del Pajaro* (VII+, 300 m), Jež-Klemenčič.

ŠVICA

Pizzo Badile, SV-stena

SUPERCOMBO

30. 12. 2016, Luka Lindič in Ines Papert

M7, R, 800 m

Prva ponovitev smeri.

Luka Lindič med prvo ponovitvijo Supercomba.

Foto: Ines Papert; vir: gore-ljudje.net.

ALPINISTIČNI VZPONI - SVET

SEVERNA AMERIKA

Kanada 2016 – Helmcken Falls

Klemen Premrl in Tim Emmett sta v slikovitih slapovih Helmcken preplezala najtežjo ledno linijo v karieri. Za uspešen vzpon v smeri *Interstellar Spice* (WI12, 80 m) sta porabila sedem dni. Smer se začne v *Clash of the Titans* (WI10+), potem zavije levo in sledi 28 svedrovcem do roba jame (35 metrov previsa). Klemen je za uspešen vzpon potreboval pet, Tim pa štiri poskuse.

Kanada 2016

Udeleženci: Marija Jeglič in Sara Jaklič

Trajanje: konec februarja, začetek marca 2016

Marija in Sara sta med tritedenskimi plezalnimi počitnicami v Kanadi preplezali 14 slapov do WI6 v ledu in M7 v skali.

Seznam preplezanih smeri:

Field: *Carlsberg column* (WI5, 150 m), *Extra lite* (WI4, 275 m), *Superbok* (WI5, 150 m), *Silk tassel* (WI4, 55 m);

Thomas-Evan creek: *Moonlight* (WI5, 110 m), *Snowline* (WI4, 100 m), *Physiotherapy* (M7, WI5+), *Green monster* (WI4, 40 m);

Icefield parkway: *Murchison falls* (WI4+, 180 m), *Weeping wall* (WI5, 160 m), *Curtain call* (WI6, 100 m);

Banff & Lake Louise: *Louise falls* (WI4–5, 170 m), *Spray river falls* (WI5, 100 m);

Ghost valley: *Hydrophobia* (WI5+, 150 m).

Kanada 2016

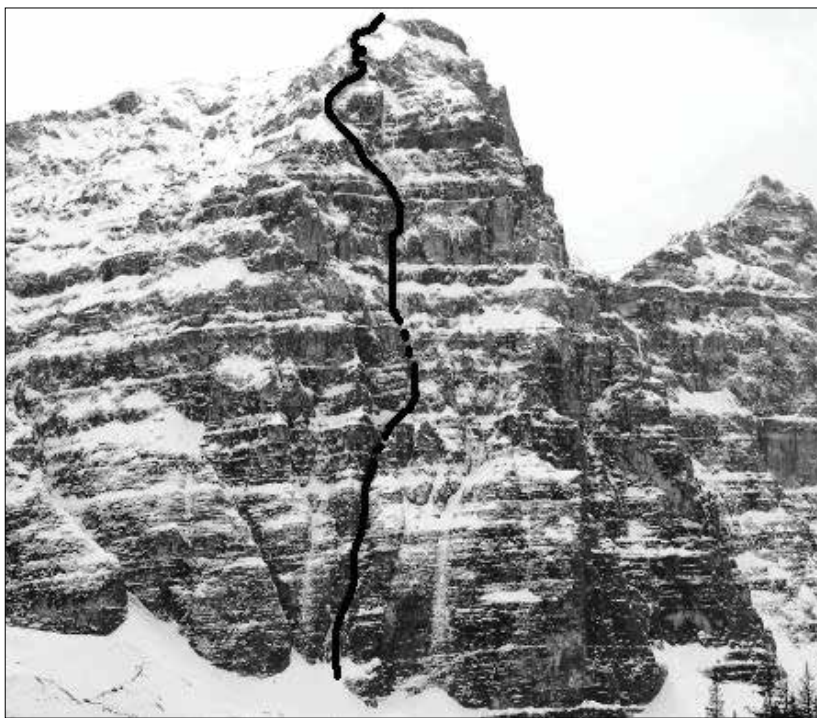
Udeležene: Luka Lindič

Trajanje: od 23. marca do 13. aprila 2016

Luka in njegov kanadski kolega Marc-Andre Leclerc sta ponovila veliko klasiko Skalnega gorovja ter preplezala tri prvenstvene smeri v dolini desetih vrhov.

Preplezane smeri:

1. Mt. Temple, *Greenwood-Locke*, M6, 1125 m;
2. Mt. Tuzo, *Lindič-Leclerc*, M7+, W16+ R, 1100 m, prv.;
3. Mt. Tuzo, *Fantastic Mr Fox*, M5, W15, 500 m, prv.;
4. Mt. Neptuak, *Psychological effect*, M7, W15+, 700 m, prv.

Prvenstvena smer Lindič-Leclerc.

Prvenstvena smer Fantastic Mr Fox.

Prvenstvena smer Psychological effect.

Denali 2016 – AO in TSKO PD Kamnik

Udeleženci: Cene Berčič, Bogdan Jamšek, Lado Kladnik, Pavel Ocepek, Ivan Resnik, Vital Vek in Peter Zarnik

Trajanje: konec maja, začetek junija 2016

Pet članov odprave je 2. junija 2016 prišlo do Tabora 5 na višini 5250 m. Orkanski veter in zelo nizke temperature (do $-31,6^{\circ}\text{C}$) so zahtevali umik v dolino.

Yosemite 2016

Udeleženca: Slavko Rožič in Jure Noč

Trajanje: oktober 2016

Slavko in Jure sta potipala kar nekaj yosemitskih poč. Skupno sta v stenah Manure Pile Buttress, Swan Slab, Royal Arches, Five Open Book, Half Dome in El Capitan (pre)plezala sedemnajst smeri.

Indian Creek

Udeleženka: Anastasija Davidova

Trajanje: oktober 2016

Oktobra se je Nastja v družbi Lucasa Mathiasa, Alexandre Polidano in Caroline North odpravila v Utah, natančneje v Indian Creek. Preplezala je nekaj čudovitih in tehnično zahtevnih smeri, kot so *Pistol Whipped*, *Spaghetti Western* (5.11), *Many offwidths* (5.11), *Cliffsof Insanity*, *Inconceivable* (5.12) ...

Kolorado 2016

Konec decembra sta po uvodni tekmi svetovnega pokala v lednem plezanju v Durangu Sara Jaklič in Janez Svoljšak ostala v ZDA in dva tedna plezala v Koloradu. Med vzponi najbolj izstopa Janezova ponovitev smeri *Saphira* (M15-) v amfiteatru Fang v vzhodnem Vailu, ki velja za najzahtevnejši mešani vzpon v Ameriki. Janez je tako četrti zemljan, ki mu je uspel tak podvig. Opravil ga je 30. decembra 2016.

Nekaj boljših vzponov iz Kolorada:

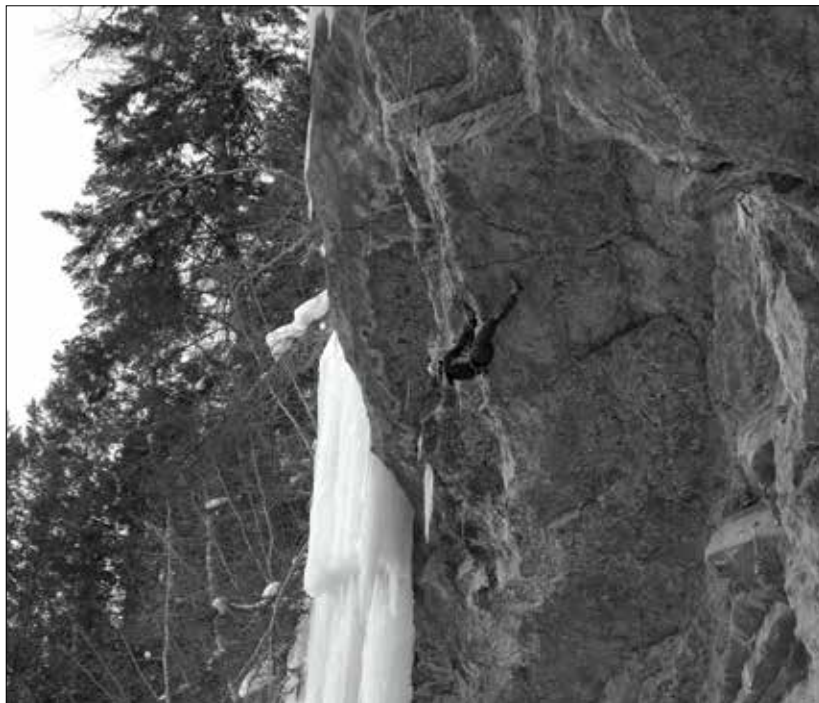
Telluride: *Ames ice hose* (180 m, W15), Janez Svoljšak in Sara Jaklič;

Ouray: *Choppo Chimney* (40 m, W14-5), Janez Svoljšak in Sara Jaklič;

Killer Pillar (30 m, W15+, M5+), Janez Svoljšak in Sara Jaklič;

Vail: *7th Tentacle* (30 m, M6+, W15), Janez Svoljšak in Sara Jaklič;

Saphira (50 m, M15-), Janez Svoljšak; *Rigid designator* (40 m, W15), Janez Svoljšak in Sara Jaklič.

Janez Svoljšak v Saphiri. Foto: Sara Jaklič.

JUŽNA AMERIKA

Peru 2016

Udeleženci: Matej Arh, Borut Demšar, Andrej Jež, Luka Štraus in Luka Žakelj

Trajanje: od 25. maja do 25. junija 2016

Opravljeni vzponi:

- Uros (5420 m), Jež, Štravs, Demšar in Arh;
- Ishinka (5530 m), *Direktna smer* (D+, prvenstvena), Jež-Arh; Štravs, Demšar in Žakelj normalni pristop;
- Taclaraju (6032 m), Jež, Arh, Demšar in Žakelj – dosežena višina 5000 m;
- Sfinga (5325 m), Original route '89 (7a, 750 m), Demšar-Štravs in Jež-Arh, poskus;
- Chacaraju Este (6001 m), Jaeger route (ED1, dosežena višina 5950 m), Jež-Arh;
- Pisco (5753 m): Smer Jež-Arh (TD+, V/60–80°/90°, M, 700 m; prvenstvena): Jež-Arh;
- Huandoy Norte (6395 m), Global warming variante (V, 50–80°/90°, M5; TD+, IV v skali, 1400 m), Jež, Arh in Žakelj;
- Vallunaraju (5685 m), normalni pristop, Jež, Arh, Žakelj in Demšar.

Alpamayo 2016 –AO Domžale

Udeleženci: Jaka Hrast, Aleš Ipavec, Janez Kosirnik in Niko Muhič

Trajanje: od 22. junija do 18. julija 2016

Vsi člani odprave so se povzpeli na štiri vrhove, in sicer: 26. junija na Ishinko (5530 m), dva dni zatem na Urus Este (5490 m), 2. julija na Pisco (5752 m) in za konec še na glavni cilj, Alpamayo. Vrh je med bolj odmaknjenimi od civilizacije, dostop do baze je trajal tri dni. 11. julija so navsezgodaj zaplezali v francosko *Direktno smer* (450 m) in po štirih urah stali na vrhu. Nato so se po vrveh spustili nazaj na izhodišče.

AZIJA

Mera Peak 2016

Meta Meh je bila na poti s še tremi Slovenci od 25. aprila do 12. maja 2016. Na Mera Peak (6446 m) se je povzpela 5. maja 2016. Na vrhu je bila sama, ostali so imeli težave z višino. Vreme je bilo zjutraj lepo, popoldne pa megla, dež, sodra in sneg.

Makalu

Roman Benet in Nives Meroi sta 12. maja 2016 uspešno opravila z vzponom na Makalu (8481 m). To je za njiju trinajsti osemtisočak, vse sta dosegla skupaj, brez dodatnega kisika in pomoči višinskih nosačev. Zdaj jima manjka le še Anapurna.

Gašerbrum 4

Udeleženca: Aleš Česen in Luka Lindič

Trajanje: od 15. junija do 8. avgusta 2016

Dva tedna po pristanku v Pakistanu sta Aleš in Luka dosegla bazni tabor pod Broad Peakom. Po dnevu urejanja baze sta pričela z aklimatizacijo. Dostopila sta pod zahodno steno G4 in sledila Slavčevim stopinjam proti levemu delu ostenja. Prespala sta na ledeniškem platoju na višini okoli 5500 metrov, naslednji dan pa še kakšnih 200 metrov više.

Po uvodnem izletu je bil čas za Broad Peak. Najprej sta opravila še eno aklimatizacijsko turo na njegovem vznožju – prigazila sta malenkost pod višino 7000 metrov in na gori dvakrat prespala. Po nekaj dneh počitka je šlo zares. Začela sta v rahlem dežju, ki je kakšnih 500 metrov nad baznim taborom prešel v rahel sneg. Zgodaj popoldne sta postavila šotor nad taborom 2, kjer sta spala že pri prejšnji aklimatizaciji. Drugi dan vzpona sta prigazila do višine 7100 metrov in na zadnjem položnem snežišču postavila udoben bivač.

Tretjega dne (12. julija 2016) sta začela precej pred prvim svitom z minimalno količino opreme (brez šotora, spalne vreče, kuhalnika in večine hrane). Globok sneg jima ni ušel niti tokrat, spremljal ju je do višine okoli 7800 metrov. Od tu naprej je bilo sem ter tja treba stopiti ali poprijeti za trdno skalo, kar je bila v primerjavi s sipkim snegom dobrodošla sprememba. Kljub temu je bilo potrebne še kar nekaj nerodne hoje, malo gor, malo dol, preden sta si stisnila roki na vrhu. Isti dan sta sestopila nazaj do šotora, naslednjega dne pa vse do baznega tabora pod G4.

Minilo je nekaj dni in večina njune utrujenosti. Pripravljena sta bila na poskus v steni Gašerbruma IV, vreme še ne. Obljubljeno (pre)kratko okno lepega vremena je botrovalo odločitvi, da namesto poizkusa v desnem delu zahodne stene začneta plezati v nekoliko lažjem svetu SZ-grebena te gore. Začela sta prvo jutro lepega vremena (23. julija 2016). Ta dan sta se povzpela zgolj do ledeniškega platoja na višini 5500 metrov. Nadaljevanje vzpona so onemogočali številni plazovi, ki so pometali s snegom, zapadlim prejšnji dan. Bili so dobrodošli, saj so dodobra utrdili podlago v grapi, po kateri sta se naslednji dan hitro dvignila do sedla, 6500 metrov visoko. Tu sta pogledala na kitajsko stran gore. V smeri sta naletela na številne ostanke fiksnihi vrvi, ki so jih tu napele in pustile prejšnje, sicer maloštevilne odprave. Drugi bivak na gori sta postavila okoli 6700 metrov visoko v zavetju serakov. Tretji dan je bil v znamenju naporenega gaženja. Tehnično težavnejši deli so jima šli hitreje, bili so preprosto lažji. Za tretji bivak sta si vkopala šotor v zavetje ogromne krajine zevi na vršnem snežišču severozahodnega pobočja. Ponoči se je začelo slabo vreme. Dobršen del naslednjega dneva sta plezala v sneženju. Počasi je postalo jasno, da se bosta glavnemu vrhu morala odpovedati. Ko sta se bližala severnemu vrhu, se je megla za kratek čas spustila. Ravno dovolj, da sta na vrhu imela sonce, razgled in nekaj časa za oddih. Potrebovala sta ga, saj je sestop do šotora, ki ju je zasut čakal v krajni zevi, potekal ob visoki koncentraciji in slabi vidljivosti. Še mnogo stresnejši je bil naslednji dan. Dva vertikalna kilometra globokega novega snega, kložasti in pršni plazovi ter občasno ničta vidljivost so od njiju terjali vse, kar znata in kar zmoreta. Na varno (5500 metrov) sta prišla ob petih zjutraj naslednjega dne.

Vzpon sta med 23. in 26. julijem 2016 opravila v alpskem slogu in brez uporabe dodatnega kisika ter se v bazni tabor ob močnem sneženju vrnila 28. julija 2016.

Broad Peak.

Gašerbrum 4.

Bezengi 2016 – Črnuški AO

Udeleženci: Andrej Kotar (vodja), Mojca Debevc, Danilo Patarčič, Stanka Jelenc (vsi ČAO), Metka Križič (AO Idrija), Miha Ileršič (AO Rašica) in Ludvik Podrzavnik (AK Ravne)

Trajanje: 3. julij–22. julij 2016 (3 člani)

3. julij–31. julij 2016 (4 člani)

Tri dekleta in štirje fantje, odlična kombinacija mladostniške zagnanosti in izkušenj starejših, se je projekta Kavkaz lotila s pravo mero odločnosti, primerno aklimatizacijo ter skrbno načrtovanimi cilji.

Preplezali so:

9. 7.: Danilo Patarčič, Stanka Jelenc, Metka Križič, Mojca Debevc, Ludvik Podrzavnik, Miha Ileršič in Andrej Kotar: Ukju (4334 m), *Freshfieldova smer* (JV greben), 500 m, 2A.

13. 7.: Andrej Kotar in Miha Ileršič: Pik Sella (4329 m), *Smer Nevskega* (severna stena), 650 m, 3B.

13. 7.: Mojca Debevc in Metka Križič: Pik Sella (4329 m) *Tracevičeva smer* (severna stena zahodnega grebena), 650 m, 3A.

13. 7.: Danilo Patarčič, Ludvik Podrzavnik, Stanka Jelenc: Pik Semjenovskega (4082 m), *Južni raz*, 1B.

18. 7.: Mojca Debevc in Metka Križič: Gidan (4184 m), *Smer Senčenkove*, JV greben, 650 m, 2A.

18. 7.: Danilo Patarčič, Ludvik Podrzavnik: Pik Brno (4110 m), dosežen predvrh (4026 m), JV-stran, 1B.

18. in 19. 7.: Andrej Kotar in Miha Ileršič: Missestau (4425 m), *Ivanišviljeva smer* (severni greben), 950 m, 4B.

23. 7.: Mojca Debevc in Metka Križič: Pik Brno (4110 m), *Zdenkova smer* (južni greben), 650 m, 1B.

24. 7.: Mojca Debevc in Metka Križič: Zahodni vrh Kursantov (3838 m), *Zahodni greben*, 2B.

24. 7.: Andrej Kotar in Miha Ileršič: Dumala (4681 m), severna stena, *Smer Naumova* (SZ-greben), 800 m, 3B.

Pik Lenin 2016 – AK Črna na Koroškem

Udeleženci: Jurij Gorjanc, Andrej Jež in Stane Lodrant

Trajanje: od 4. do 21. julija 2016

Osnovni cilj odprave, vrh Pik Lenina, ni bil dosežen. Veter in hud mraz sta botrovala odločitvi trojice, da se na višini 6500 m obrne proti dolini.

Kirgizija – Ak Su

Udeleženca: Grega Lačen in Andrej Gradišnik

Trajanje: od 20. julija do 6. avgusta 2016

Odpravi je bila odmerjena zelo kratka časovnica, zato sta se Grega in Andrej v glavni cilj zapodila že drugi dan po prihodu v bazo. Kljub ne preveč obetavni vremenski napovedi sta 26. julija še v temi začela pristopati pod steno in v svitu priplezala na vrh podstavka. Raztežaji so si sledili tekoče, tudi najtežji je šel na pogled (Grega). Med plezanjem ju je ujela nevihta, kljub temu pa sta v mraku dosegla majhen balkon nekje na treh četrtinah višine smeri. S plezanjem sta nadaljevala navsezgodaj naslednji dan in ob desetih že stala na vrhu smeri. Sestopila sta z dvajsetimi spusti po vrvi. Deževje se je okrepilo in ni ponehalo vse do njunega odhoda iz baze.

Preplezana smer:

Peak Slesova (4200 m): *Perestrojka crack* (VIII+/IX-, 950 m), prosta ponovitev na pogled, 26. in 27. julij 2016 Grega Lačen (vse v vodstvu) in Andrej Gradišnik (v najtežjih raztežajih A0).

Haptal

Udeleženca: Anastasija Davidova in Matija Jošt

Trajanje: od 20. julija do 15. septembra 2016

Bazni tabor sta postavila 28. 7. v dolini Rangtik v pogorju Haptal.

Med 3. in 6. avgustom sta za aklimatizacijo opravila vzpon na 6266 metrov visoki zahodni vrh Remalaje in si naredila načrt za naslednjo turo.

Nato ju je do začetka septembra spremljalo nestanovitno vreme z vsakodnevnimi plohami in sneženjem v višjih nadmorskih višinah. V tem času sta opravila poskus vzpona v skalni zahodni steni Phobrang (ok. 5800 m) in poskus vzpona v jugovzhodnem stebru H8 (6193 m).

Uspela jima je verjetno prva ponovitev edine smeri, ki je bila preplezana v stenah, ki so obkrožale bazni tabor, tj. smer *Rolling Stones* (500 m, D+, v ledu do 65°, v skali do 5+ UIAA), ki se konča na vrhu Šava Kangrija (GPS: 5728 m).

Glede na slabo vremensko napoved sta se 25. avgusta odločila, da pospravita bazni tabor in se odpravita na ogledniški treking v sosednji dolini, ki sta slabo alpinistično raziskani. Tako sta obiskala dolini Šimling in Denjai. Videla sta, da sta obe dolini obkroženi z atraktivnimi šesttisočaki, popolnoma neobljudeni in alpinistično neobdelani.

Po 3. septembru se je vreme izboljšalo in posijalo je sonce. Odločila sta se, da po snežnih vesinah severne stene še enkrat poskusita priti na še neosvojeni vrh H8. 5. septembra sta se odpravila iz vasi Tungri (3500 m) v dolino Rangtik do višine 5600 metrov, kjer sta prespala pod vzhodno steno. 6. septembra sta poskus vzpona v severni steni končala na višini okoli 6100 metrov. Vršni del je konstantna ledna prečnica. V zgornjem delu so ju upočasnili nizke temperature ter trd in steklen led. Odločila sta se za vrnitev v dolino.

8. septembra sta se vrnila v Tungri in 9. septembra začela z vožnjo proti New Delhiju, ki je trajala sedem dni. Le dve noči sta prespala v hotelih. Zadnje dni ju je na poti poleg lepega vremena spremljala še indijska diareja, ki je popestrila nočne vožnje z avtobusom.

Njančentanglha 2016

Udeleženci: Domen Kastelic, Olov Isaksson in Marcus Palm

Trajanje: od 4. septembra do 4. oktobra 2016

Opravljeni vzponi: prvi na Jang Tsang Go, 6300 m, 19. in 20. 9. 2016

Domen se je v začetku septembra s švedskima kolegoma srečal na Kitajskem. Za izhodišče aklimatizacije so izbrali gorski prelaz Balang na višini 4500 metrov in se v njegovi okolici ter na bližnjih vrhovih (do višine 5000 m) zadrževali štiri dni.

Zatem so odpotovali v Lhaso. Sledilo je urejanje formalnosti, nato odhod pod goro Jang Tsang Go (6300 m), ki je bila njihov cilj. Utaborili so se na prijetni zelenici ob potoku na višini 5000 m. V naslednjih dveh dneh so opravili ogledno aklimatizacijsko turo. Spali so na 5400 m in se naslednji dan po grebenu povzpeli na sosednji vrh, visok 5800 m. Vrnili so se v bazo, sledil je počitek in čakanje na lepše vreme.

Ob ugodni tridnevni vremenski napovedi so se odpravili pod SV-steno. Po štirih urah dostopa so na ledeniku postavili šotor. Zbudili so se v oblačno in vetrovno noč. Še v temi so se povzpeli prek spodnjega snežišča, s prvo dnevno svetlobo pa so bili pod najstrmejšim delom smeri. Prvih nekaj raztežajev so jim delali družbo pršni plazovi, nato je plezarija stekla bolj tekoče. V dvanajstih urah plezanja jim je smer postregla s strmimi kombiniranimi in lednimi raztežaji, praskanjem po ploščah, izpostavljenim grebenom in tudi z nekaj vmesnega gaženja. Ne vedoč, koliko je še do vrha, so si šotor postavili nekje v zgornjem delu V-stene pod skalnim previsom. Naslednje jutro so nadaljevali, ko jih je obsijalo sonce. Po treh preplezanih raztežajih so dosegli vrh. Verjetno so s preplezano smerjo opravili prvi vzpon na Jang Tsang Go. Za sestop so izbrali S-stran hriba. Na začetku so opravili nekaj spustov po vrvi, nato pa nadaljevali peš po strmem in mestoma napihanem snegu do ledenika in naprej do baze.

Prvi vzpon (debelejša črta) na Jang Tsang Go. Tanjša črta označuje smer sestopa.

Kizil Asker 2016

Udeleženca: Luka Lindič in Ines Papert (Nemčija)

Trajanje: konec septembra, začetek oktobra 2016

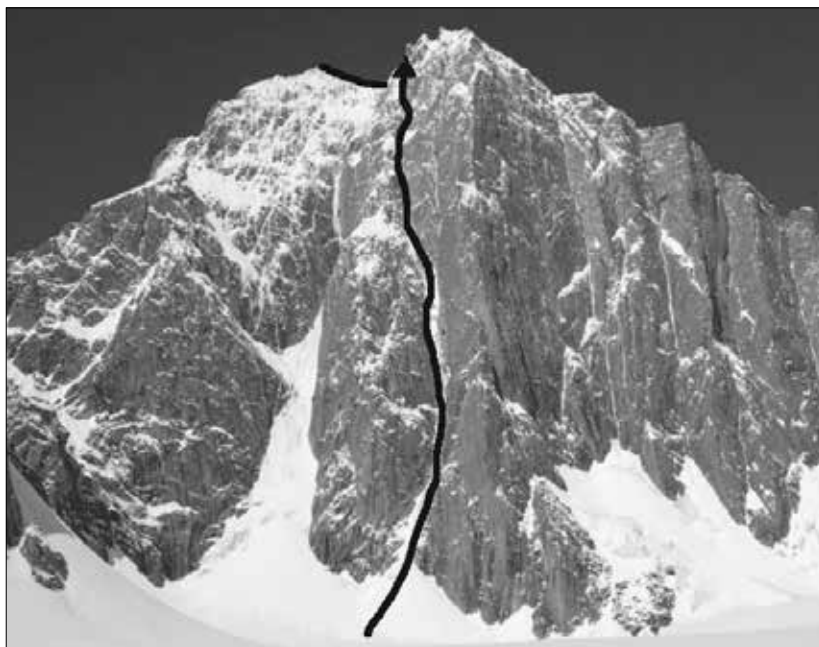
Kizil Asker (na meji med Kitajsko in Kirgizijo) slovi kot težko dostopna gora, ki se je že ničkolikokrat uprla plezalcem. Tudi Ines Papert je v smeri poskušala že dvakrat prej, a obakrat brez uspeha. Nad mogočno goro jo je ponovno navdušil Luka Lindič.

Za ogrevanje in aklimatizacijo sta 21. septembra 2016 preplezala smer *Border Control* (ED, WI 5, M7, 650 m) v severovzhodni steni Great Walls of China (5000 m). Opravila sta prvo ponovitev in prvi prosti vzpon.

Devet dni zatem, 30. septembra 2016, sta se še v trdi temi podala proti vrhu Kizil Asker (5842 m). Nekaj časa jima je bilo plezanje v popoln užitek, saj sta naletela na odličan led, ki je na takšni višini redek. Da napredovanje ni bilo preveč preprosto, je poskrbela nevihta s točo. Ko je minila, sta preplezala še nekaj raztežajev in si ob desetih zvečer malo pod grebenom postavila bivak. Ob prvih sončnih žarkih sta se pripravila za nadaljevanje in ob desetih dopoldan pričela pot preko grebena proti vzhodu do vrha. Dosegla sta ga ob 12:10 in se s tem zapisala med redke alpiniste, ki so stopili na vrh te gore. Sestop je trajal do sedmih zvečer in ju pripeljal na varno tik pred hujšim neurjem. Prvenstveno smer sta poimenovala *Lost in China*.

Prvenstvena smer:

Kizil Asker (5842 m), JV-stena, *Lost in China* (ED, WI 5+, M6, 1200 m), 30. 9–1. 10. 2016

Lost in China.

Ama Dablam 2016

Na vrh Ama Dablama (6812 m) se je novembra 2016 povzpел Dejan Krebl.

AFRIKA

Južna Afrika

Iztok Tomazin je pred zasedanjem Medicinske komisije IKAR v Cape Townu plezalno izkoristil dva prosta dneva. S tujimi kolegi so plezali v Table Mountain (gori nad Cape Townom) ter v sosednji Lions Head. Ambient je zelo slikovit, skala zanimiva (zelo star, strm in kar dobro razčlenjen peščenjak). V smereh je kup previsov in streh, fiksnega varovanja pa nobenega, tako da so ga morali nameščati sproti. Šlo je nekje do VII. stopnje.

Afriški peščenjak. Foto: Iztok Tomazin.

IZBOR NAJUSPEŠNEJŠIH ALPINISTOV 2016

Komisija za alpinizem (KA) PZS vsako leto opravlja izbor najuspešnejših alpinistk in alpinistov v preteklem letu. Namen izbora je predvsem ocena in ovrednotenje najkakovostnejših alpinističnih vzponov ter predstavitev najboljših alpinističnih dosežkov širši javnosti.

V sodelovanju s KA PZS je tokrat izbor najuspešnejših alpinistk in alpinistov opravila skupina izkušenih alpinistov različnih generacij, ki poznajo razmere v slovenskem in svetovnem alpinizmu. Izbor so opravili Urban Ažman, Tadej Debevec, Tina Di Batista, Tomaž Jakofčič, Matjaž Jeran, Matej Kladnik, Neda Podergajs in Tone Škarja ter Peter Bajec in Miha Habjan (oba KA).

Glavni kriteriji za izbor so bili vrhunskost, prvenstvo, ideja in izbira cilja, drznost in avantura ter seveda način opravljenega vzpona. Prednost so dobili vzponi s pravim alpinističnim značajem.

Tudi letos smo podelili priznanje za življenjsko delo na področju alpinizma, poleg tega pa izbrali posameznike ali navezo, ki so z enim ali več vrhunskimi vzponi pomembneje zaznamovali preteklo alpinistično leto. Tem je bilo podeljeno priznanje za posebne dosežke v alpinizmu.

Primerjava alpinističnih vzponov in njihova ocena je vedno težka ter nehvaležna naloga in tudi letos je bilo tako. Naš izbor ni absolutna resnica in upam, da se tega vsi zavedamo. Izbor je samo najboljši približek, za katerega smo se potrudili po najboljših močeh.

Za konec želim vsem nagrajencem in nominirancem v letu 2016, da bi presegli lanske dosežke in se vedno varno vrnili domov.

Miha Habjan, načelnik Komisije za alpinizem PZS

Najuspešnejši alpinist – Luka Lindič (AO PD Celje - Matica)

Luka Lindič se je v letu 2016 dokončno uveljavil med peščico svetovnih alpinistov, ki narekujejo trend razvoja te dejavnosti na najvišji ravni. Za njim so tri uspešne odprave. V Skalnem gorovju Severne Amerike je s soplezalcem Marcom Andrejem Leclercem preplezal tri zahtevne prvenstvene kombinirane smeri. V Karakorumu je z Alešem Česnom za aklimatizacijo osvojil vrh osemtisočaka Broad Peaka (bila sta edina naveza na vrhu v sezoni), zatem pa sta s hitrim vzponom v kratkem vremenskem oknu po severozahodnem grebenu priplezala na skoraj 8000 metrov visoki severni vrh Gašerbruma 4. Ob koncu sezone je plezal na kitajski strani gorovja Kaakšal Too. Z uveljavljeno nemško soplezalko Ines Papert sta v steni Kizil Askerja preplezala lepo prvenstveno smer in osvojila vrh gore. Odprave so nedvomno vrhunec alpinističnega udejstvovanja in Luka je v lanskem letu s tega vidika opravil odlično delo.

- Skalno gorovje, Mt Temple, severna stena, *Greenwood-Locke*: 1125 m, M6+, prosta ponovitev;
- Skalno gorovje, Mt Tuzo, severna stena, *Lindič-Leclerc*: 1100 m, M7+, W16+, R, prvenstvena;
- Skalno gorovje, Mt Tuzo, severna stena, *Fantastic Mr Fox*: 500 m, M5, W1 5, prvenstvena;
- Skalno gorovje, Mt Neptuak, severna stena, *Psychological effect*: 700 m, M7, W15+, prvenstvena;
- Karakorum, Broad Peak, *Avstrijska smer*;
- Karakorum, severni vrh Gašerbruma 4, *Severozahodni greben*;
- Kaakšal Too, Great walls of China, *Border control*: 650 m, M7, W15, 1. prosta ponovitev;
- Kaakšal Too, Kizil Asker, *Lost in China*: 1200 m, ED M6, W15+, prvenstvena.

Najuspešnejša alpinistka – Tjaša Jelovčan (AO PD Kranj)

Tjaša Jelovčan je sezono posvetila visokim alpskim skalnim stenam. Večletno plezanje na visoki ravni je s predanim in trdim delom nadgradila z naborom odličnih smeri zgornje osme stopnje, krono udejstvovanja pa je predstavljala veličastna alpska tura po peutereyskem grebenu na Mont Blanc.

- Dolomiti, Zahodna Cina, *Raz Cortinskih veveric*: 500 m, VIII+, NP;
- Dolomiti, Velika Cina, *Hasse Brandler*: 500 m, VIII+, NP;
- Julijske Alpe, Triglav, *Raz mojstranških veveric*: 1000 m, VIII+, RP;
- Mont Blanc, *Peuterey Ridge*: IV/2, M, 5c (4500 metrov, 2 dneva in pol);
- Julijske Alpe, Triglav, *Na drugi strani časa*: 350 m, VIII/VIII+, NP;
- Julijske Alpe, Triglav, *Bergantova smer*: 350 m, VIII+/IX-, RP.

Najperspektivnejši alpinist – Matija Volontar (AO PD Jesenice)

Matija je v letu 2016 pokazal izjemen napredek in predvsem vsestransko naravnost. Bil je aktiven poleti in pozimi, predvsem pa inovativen v iskanju novih linij v slovenskih gorah – v navezi z različnimi soplezalci so nastale tri nove smeri.

- Veliki Draški vrh, S-stena, *Nebeška streha*: 300 m, IX, 1. ponovitev;
- Mala Mojstrovka, SZ-stena, *Krokarjev ples*: 300 m, VII-/VI+, prvenstvena;
- Marmolada, J-stena, *Don Kihot z var. Gatto Di Marmo*: 850 m, VIII-, NP;
- Triglav, S-stena, *Kaveljc*: 1000 m, VIII-, 1. ponovitev (NP);
- Teme, J-stena, *Prostovoljec in Jež*: 500 m, VII, A2, prvenstvena;
- Škrlatica, S-stena, *Skalaški steber*: 500 m, V/M5, 90°, zimska ponovitev;
- Stenar, S-stena, *Kavkin slap*: 350 m, M6, 90°.

Najperspektivnejši alpinistki – naveza Marija Jeglič (AO PD Ljubljana - Matica) in Sara Jaklič (AO PD Kranj)

Marija in Sara že več let, večinoma v navezi, uspešno plezata zahtevne smeri v gorah in venomer dvigujeta plezalno raven ter razvijata svojo vsestranskost. Čeprav sta prejšnja leta kot naveza sodelovali še več, sta lansko sezono kronali z odpravama v Kanado, kjer sta plezali krajše ledne in kombinirane smeri, ter na Madagaskar, kjer sta uživali v topli skali tamkajšnjih visokih sten.

- Canadian Rockies, Icefield Parkway, *Curtain Call*. 120 m, W16;
- Triglav, *Na drugi strani časa*. 350 m, VIII/VIII+, NP/flash;
- Vežica, *Petek trinajsti*. 200 m, VIII, NP/flash;
- Madagaskar, Tsaranoro Kley, *Out of Africa*. 600 m, VIII, NP/flash, 2 dneva.

Priznanje za posebne dosežke – Aleš Česen (Alpski gorniški klub)

Aleš je lani veliko plezal z Luko Lindičem – skupaj sta sezono kronala v pakistanskem Karakorumu, kjer sta se kot edina naveza v sezoni za aklimatizacijo povzpela na 8047 metrov visoki Broad Peak, nato pa dodala še izjemen vzpon v severozahodnem grebenu na severni vrh Gašerbruma 4. Čeprav glavnega cilja odprave nista izpolnila, sta prepričala s svojim drznim in hkrati premišljenim pristopom.

Priznanje za posebne dosežke – Domen Kastelic (Akademski AO, posthumno)

Domen Kastelic je tudi v letu 2016 plezal raznovrstne smeri po vseh gorstvih Evrope, sezono pa kronal z odpravo v tibetansko pogorje Njančentanglha, kjer je s švedskima soplezalcema preplezal prvenstveno smer na 6300 metrov visoki Jang Tsang Go. Smer so poimenovali *Dom*, težave pa ocenili z AI4, M5. Domna je jeseni pod Mont Blancom doletela tragična usoda – z italijanskim soplezalcem sta preminula v snežnem plazju. Priznanje prejema posthumno.

Priznanje za življenjsko delo na področju alpinizma – Andrej Štremfelj

Tudi v zrelih letih ohraniti iskreno navdušenje nad življenjem uspe le posebnim ljudem. Andrej Štremfelj je po tej plati edinstven. Njegov odnos do alpinizma, tudi življenja, vzdržuje svežino in zrelost hkrati.

Čeprav utegne kdo pripomniti, da so bile njemu zvezde še posebej naklonjene, je jasno, da se za njihovo milost ves čas trudi bolj, kot so to od njega pričakovale omenjene zvezde usode. Vrednote, s katerimi navdušuje svojo okolico, se kljub velikim družbenim spremembam zanj niso spremenile. Vloga pedagoga se poda njegovemu značaju.

Andrej je marsikomu, tudi meni, svoje izkušnje in nazore posredoval najmočnejše z neposrednim zgledom, včasih tudi z besedo, ki jo zna podpreti z ustreznim poudarkom in sočutjem. Andrej zna še vedno povezati igrivost z odgovornostjo, kar je verjetno eden od bistvenih »trikov« za zadovoljno alpinistično starost.

Na Menlungtseju sva bila sama in sva si neposredno delila vrednote, spontanost, igrivost pa tudi prepričanje, da skupaj lahko preplezava karkoli. Slednje sva hitro zamenjala za spoštljivost in bila zato obdarjena z res doživetim vzponom na vrh, s katerega sva imela slikovit razgled predvsem vase. Po merilih romantičnega alpinizma sva uspela živeti izkušnjo, ki jo lahko doživimo, kadar smo res ušlaeni drug z drugim. Ob pospravljanju baznega tabora sva z nekaj drobnimi vejicami uspela ustvariti toliko ognja, da sva lahko zakurila tudi gorljive smeti. Ko je bilo že skoraj vse pospravljeno, sem na tleče ostanke postavil še prazno bombico plina za prenosni kuhalnik. Stala sva ob ugašajočem ognjišču in opazovala preobrazbo pločevinke. V nekem trenutku je napihnjena pločevika zasikala, potem pa jo je v idealnem balističnem loku odneslo nekaj sto metrov daleč. Z nasmehom sva se spogledala, takoj zatem pa že popravljala kurišče in iskala drugo bombico za ponovitev poskusa. Našel sem eno, v kateri je bilo še nekaj tekočega plina. Vedela sva, da utegne biti učinek preostanka plina v bombici tokrat intenzivnejši. Zato sva počepnila za šotor in vsak na svoji strani navihano opazovala pločevinko na kadečem se kupčku. Ko sva neučakano pomislila, da iz vsega skupaj ne bo nič, je močno počilo, po naju in po šotoru pa sta začela padati tleča žerjavica in vroč pesek. Tam, kjer je bilo improvizirano izstrelišče, je

nastal manjši krater, na šotoru in vsem, kar je bilo v njem, so se pojavile črno obrobljene luknjice. S trenutno potešeno radovednostjo sva se oba režala svoji pobalinščini.

Zdaj že dlje časa nisva skupaj tešila radovednosti, a se ob naključnem srečanju še vedno vsakič otroško razveseliva drug drugega.

Mladinska pisateljica Polonca Kovač je istega leta, ko je Andrej debitiral v Himalaji (1977), izdala delo z naslovom Andrejev ni nikoli preveč. Če ob tem pomislim na našega (saj je zdaj že nekoliko tudi naš, alpinistični) Andreja, se s tem seveda strinjam. Takih Andrejev, kot je Štremfelj Andrej, se alpinizem ne bo kmalu naveličal.

Kako je Andrej Štremfelj uspel zadovoljen priti do točke, ko se mu širša alpinistična skupnost zahvaljuje za izjemen prispevek k razvoju alpinizma, morda ve le on sam. Zato se bežno ozrimo na to, kar tudi sam izpostavlja, ko se predstavi.

Rodil se je 17. decembra 1956 v Kranju, kjer živi z ženo Marijo, s katero imata tri otroke (Katarino, Anžeta in Nežo). Končal je gimnazijo v Kranju in leta 1983 diplomiral na Visoki šoli za telesno kulturo v Ljubljani, zdaj Fakulteti za šport. Zaposlen je v Šolskem centru Škofja Loka kot učitelj športne vzgoje.

Že kot osnovnošolec je skupaj z bratom Markom pogosto hodil v gore. Leta 1972 se je začel ukvarjati z alpinizmom in postal član Alpinističnega odseka Kranj.

Če si kdo v Sloveniji zasluži naziv himalajec, je to Andrej.

V trofejno zbiranje osemtisočakov se premišljeno ni spustil, je pa tvorno sodeloval pri uveljavljanju alpskega načina plezanja kot temelja (himalajskega) plezanja. Pri še ne dopolnjenih 21 letih je okusil himalajsko zadovoljstvo na Gašerbrumu I z Nejcem Zaplotnikom, ki mu je mentorsko posredoval tudi svojo filozofijo in odnos do alpinizma.

Druga himalajska izkušnja je bila le dve leti za tem. Everest prek zahodnega grebena. Največji uspeh jugoslovanskega alpinizma. Ponovno z Nejcem Zaplotnikom. Takratni čas je bil še naklonjen posvečevanju sredstev za doseg cilja, vendar je vzpon prek zahodnega grebena na Everest ohranil status izjemne zahtevnosti vse do današnjih dni,

ko vemo, da je način vzpona pomembnejši od vrha. Prav Andrej je zmožgal in znal uveljaviti alpski slog kot edini sprejemljivi način plezanja tudi tam, kjer je bila uporaba jeklenk kisika in fiksnih vrvi skorajda zapovedana. Po Everestu l. 1979 se je povzpel še na šest vrhov, višjih od osem tisoč metrov (Broad Peak, Gašerbrum II, Šiša Pangma, južni vrh Kangčendzenge, Čo Oju, Daulagiri), na dva po prvenstveni smeri in na tri v čistem alpskem slogu.

Na najvišjem Zemljinem vrhu je bil dvakrat. Enajst let po vzponu z Nejcem je na vrh prišel še z ženo Marijo.

Prva velika smer v alpskem slogu je bil prvenstveni vzpon v južni steni Šiša Pangme (skupaj s Pavletom Kozjekom). Ocenjuje, da je svoj največji uspeh dosegel samo pol leta po drugem vzponu na Mt. Everest, ko sva preplezala novo smer v alpskem slogu na južni vrh Kangčendzenge. Za ta vzpon sva prejela mednarodno alpinistično priznanje zlati cepin. Andrej je bil kasneje žirant in tudi predsednik žirije, ki vsako leto izbere nominirance in "zmagovalca".

V svoji dolgi alpinistični karieri je bil Andrej na več kot dvajsetih odpravah v nepalski Himalaji in treh v Karakorumu, večkrat tudi kot vodja. Med drugim je opravil prve pristope na sedemtisočake Njanang Ri, Menlungtse in Janak Čuli (vse po novih smereh v alpskem slogu) in preplezal novo smer na najvišji sedemtisočak Gjačung Kang.

Dvakrat je deloval kot inštruktor v šoli za gorske vodnike v Manangu in bil enkrat tudi njen vodja. Plezal je še v Patagoniji (nova smer v severnem stolpu Paine), Pamirju (Pik Komunizma po *stebru Bezzubkina*), Skalnem gorovju (*Nos* v El Capitanu), na Kavkazu (Elbrus) in na Škotskem. Vzpel se je tudi na najvišja vrhova Severne in Južne Amerike (Denali in Aconcagua). Odkrito si želi še na najvišji vrh Antarktike.

Nekaj svoje energije je vložil tudi v organizacijsko plat alpinizma kot načelnik Alpinističnega odseka Kranj, načelnik Podkomisije za vrhunski alpinizem pri Komisiji za alpinizem in načelnik Komisije za alpinizem pri Planinski zvezi Slovenije.

Gorski vodnik je od leta 1982, skoraj dve desetletji tudi inštruktor pri Združenju gorskih vodnikov Slovenije.

Pogosto se spomnim na kakšno najino skupno prigodo, odvisno od situacije, ki sproži miselne povezave. Poleg Andrejeve igrivosti je tisto, kar največkrat pride na plano, Andrejeva predanost gibanju v gorah.

Ko sva na Kanču tretji dan vzpona stala na ledeniškem platoju sredi mogočne gore, že spoštljivo nad 7000 metri, mi je Andrej tiho posredoval lekcijo, ki se je neizbrisno dotaknila tudi moje podzavesti.

“Sliši in pozabi. Vidi in si zapomni. Stori in razumi.”

Veter je pihal s tako močjo, da nisva zmogla nadaljevati predvidenega plezanja po grebenu. Spustila sva se na plato, od koder je vodila mikavna rešitev proti normalki, na kateri so ostali člani odprave z vrvmi in šotori opremljali svojo smer vzpona. Ob dejstvu, da sva bila sama sredi osemtisočaka, se nama je ta možnost umika pred močnim vetrom tiho ponujala kot najrazumnejša, najvarnejša. Pritisk odločitve je name deloval tudi fiziološko. Pred vetrom sem se skrtil v bližnjo razpoko, kjer sem opravil potrebno. Ko sem olajšan za pritisk v črevesju zadovoljen zlezal na plano, da bi se z Andrejem skupaj lotila še (pritiska) odločitve, sem zaprepaden ugotovil, da Andrej že nadaljuje s plezanjem v smeri, ki sva jo opazovala kot možnost brez očitnega izhoda. Počutil sem se izigranega. Andrej se je za oba odločil sam. Poleg tega se je razdalja med nama izdatno povečala, bila sva še na ledeniškem platoju, kjer vse razpoke niso bile vidne. Jezen sem se zapodil za njim in med sopihanjem razmišljal, kako ga bom “napadel”. Hitel sem, a zaradi redkega zraka Andreja nisem mogel ujeti. Počasi se je razdalja med nama vendarle krajšala, ker se je Andrej premikal nekoliko počasneje. Ko sem se mu približal na govorno razdaljo, sem se moral najprej nadihati. Andrej se mi je takoj nasmehnil z besedami: “Dobro ti gre. A greš naprej?”

Vsa moja jeza je v trenutku izpuhtela.

Tako spretno zna Andrej uravnavati odnose med sabo in okolico. Njegova nekonfliktna pojava je njegov zaščitni znak. Včasih mu utegne kdo tovrstno neodzivnost celo zameriti, a z zamerami se Andrej ne obremenjuje, zato v njegovi družbi vsako bojevito vzdušje hitro zamre.

Vsaj toliko kot uspehi, po katerih mu je razvajena javnost hitela natikati zmagoslavni lovorov venec, so tudi Andreja oblikovala doživetja, ki jih širše občinstvo površno označi za neuspešne, ker je vrh najbolj

priročno merilo (ne)uspeha.

Mednje zagotovo sodijo južna stena Lotseja, južna stena Anapurne, Lotse Šar, K2, vzhodna stena Daulagirija in nepalski Api, kjer sva čudežno preživela podor seraka ...

Verjetno se Andrej strinja z mano, da je bil v življenju deležen tudi velikodušnih odmerkov sreče. Njegova nesreča v francoskih Alpah ima srečen konec, čeprav bi se vse skupaj zlahka končalo tudi drugače.

Padec soplezalke Barbare v Šitah in Nejčeva smrt pod Manaslujem sta Andrejevo predanost goram preizkusila do skrajnosti.

Pleza še vedno največ v Alpah in evropskih plezališčih. Njegovi letniki s podobno aktivnostjo so v svetu alpinizma resnična redkost.

Nekajkrat sem okusil privilegij prisotnosti v družbi priznanih alpinističnih legend z različnih delov sveta. Čeprav ima marsikateri tujec težave z izgovarjavo Andrejevega priimka, se pri vsakem, ki ga omeni ali nagovori, čutita globoka spoštljivost in priznanje.

Zdaj je Andrej že v letih, ko ga iskreno spoštujejo vse generacije. Priznanje za življenjsko delo je samoumevno. Ker pa priznanje vendarle predstavlja tudi ogledalo našemu alpinističnemu plemenu, je prav zato dobrodošla priložnost, da skozi podobo v ogledalu poskusimo pogledati v prihodnost. Andrejev res ne bo nikoli preveč.

Andreju se za njegov prispevek v zakladnico slovenskega in svetovnega alpinizma lahko s spoštovanjem hvaležno poklonimo. Priznanje za življenjsko delo bi se ga verjetno močneje dotaknilo takrat, ko bo betežen sedel na klopci pred hišo in zrl proti hribom, na debelo obloženim s spomini. Pomisel, da Andrejev neugnani duh ne bo dopustil sedenja na klopci, nas prepričuje, da je čas za poklon povsem ustrezen. Andreja to ne bo ustavilo, morda pa utegne v njem najti navdih tudi kdo od mlajših. V času, ko pretvarjanje postaja splošno sprejeta norma, je Andrej njegov antipod in zato ustrezno netilo za mlade, ki jih razganja od želje po dokazovanju in prepoznavnosti.

Vsak človek se po svoje trudi, da sestavi svojo zgodbo življenja. Kako je sestavljal in predstavljal odločitve, ki so ga privedle do točke, kjer je zdaj, morda ve le Andrej sam. Tiho upam, da bo zmogel delček

svojih prilog sestaviti tudi v knjigo. Jaz lahko le skromno in hvaležno sklenem, da je Andrejev alpinistični, tudi življenjski opus vreden iskrenega spoštovanja. Ker je zavist najbolj iskrena oblika spoštovanja, je on eden redkih, ki mu kdaj tudi malce zavidam. Zato, ker je znal in zmogel ostati original.

Andrej. Ki je en sam.

Če bomo sami dovolj dolgo sledili skupnim vrednotam, bomo mogoče kdaj srečali tudi svojega "Andreja" ...

Zato: Srečno Andreju in bodočim "Andrejem", ki jih res ni nikoli preveč!

Marko Prezelj

Andrej in Marija Štremfelj sta leta 1990 postala prvi zakonski par, ki se je povzpел na najvišji vrh sveta Foto: arhiv družine Štremfelj.

V SPOMIN

Rok Ružič (1988–2016)

Bil si skromen in preprost fant, a stvari, ki si jih imel rad, si počel s srcem in s strastjo. Tako strastno, kot si znal razliti jezo čez politiko, Viole, policaje in kakšen kos opreme, tako strastno si prebiral alpinistično literaturo, spremljal aktualne plezalne dosežke in bil na tekočem z vso plezalno opremo, ki je bila na trgu.

Če so bili hribi tvoj drugi dom, so bila plezališča in Plezalni center tretji. Tvoja motivacija in forma sta rasli hitreje, kot so se uspele celiti blazinice na prstih.

V plezališčih se je od daleč slišal tvoj temperament, ko si se z velikim zagonom podajal v smeri in se soočal s problemi. Precej bolj umirjeno si plezal v hribih, kjer je bilo čutiti spoštovanje do gora in si znal poslušati svoje telo in sposobnosti. Razen budilke, ki ti je nemalokrat zatajila, in posledičnega zamujanja si se na turo vedno dobro pripravil. Imel si pravo zbirko skic, opisov in razne literature. Tudi nas, nevedne tečajnike, si spodbujal k študiranju skic, dostopov, sestopov ... Ter nas večkrat opomnil, naj si preberemo kaj o zgodovini alpinizma.

Tvoja največja strast je bilo plezanje pozimi. Vsako leto si navdušeno čakal na zimo in upal na dobre razmere. Ure in ure, ki si jih preživel v plezališčih, so dvigovale tvojo formo in samozavest, s tem pa so rasle tudi želje in cilji.

Žalostno, a na neki način me tolaži to, da si svojo pot končal tam, kjer si se najbolj počutil, in to ravno po tem, ko ti je uspelo preplezati najbolj zahtevno smer v življenju. Pa še v domačih hribih, ki si jih imel izredno rad.

Ko se peljem mimo Vrat, se nevede ozrem na Stenar, pomislim nate in občutim, da si tam. Od nesreče sta minili dve leti, meni pa se zdi, kot da te ni že celo večnost. Včasih me razžalosti, ko se ne morem spomniti tona tvojega glasu ali smeha. Ko gledam slike in berem tvoje objave, me boli nekje globoko, kjer je potlačena bolečina in so shranjeni lepi ter večni spomini nate.

Tadeja in ostali prijatelji iz Akademskega AO

Nejc Štumberger (6. december 1988–20. avgust 2016)

Tisti sobotni večer nas je dosegla, kjer koli smo že bili, žalostna novica o tragični izgubi našega člana, alpinista Nejca Štumbergerja. V smeri Milijarda v ostenju Rjavine je, iz nam neznanih vzrokov, prišlo do padca naveze, ki je povzročil tako hude poškodbe, da smo ostali brez nam ljubega Nejca.

Nejc se nam je pridružil leta 2011 kot alpinistični tečajnik, čeprav je že dotlej z očetom Bojanom redno zahajal v gore in smučal. Vedoželjno se je vključil v delo šole, plezalni začetki so bili seveda negotovi, vendar je kmalu dojel, da je za napredovanje v plezanju treba

predvsem pridobiti čim več kilometrine. Tako se nam je mnogokrat pridružil v plezališčih, v okviru časovnih zmožnosti pa je seveda z izkušenimi alpinisti začel nabirati tudi resne vzpone. Leta 2011 se je v šoli zbrala posrečena generacija tečajnikov, ki so si bili blizu tako po letih kot po razmišljanju, stkale so se trdne prijateljske vezi in zdrava tekmovalnost, medsebojno vzpodbujanje ter predvsem druženje v okviru skupaj preživetega plezalnega časa ter izven njega.

Vse to je pomenilo, da je v tem obdobju Nejc nabral lepo število vzponov v skali, snegu in ledu ter kopico turnih smukov in leta 2015 pridobil naziv alpinista. Obiskal je tudi Ande, kjer je opravil nekaj uspešnih pristopov. Tisti, ki smo spremljali njegov razvoj, smo z veseljem ugotavljali, da dobivamo v svoje vrste zrelo osebnost, ki bo v kratkem času nadomestila koga od nas.

Nejc je bil predvsem velik tovariš, zelo iskreno in neprizanesljivo je znal ošvrkniti napake, tako svoje kot tudi od drugih, vedno z namenom, da se te ne bi ponavljale. Družba, katere del je bil, nas je velikokrat spravljala v dobro voljo in nam, starejšim, vlivala novo energijo za podaljševanje plezalne jeseni, zato smo dva dni kasneje pod ostenjem gore z nejevero združevali žalost, solze, spomine in seveda tiho zaobljubo, da bo tudi v bodoče Nejc naš tihi sopotnik po planinskih poteh, skalnih vertikalah in zasneženih pobočjih ...

Tomaž Klinar (1969–2016)

Tomaž je prišel na naš Akademski alpinistični odsek leta 1990. Prišel je kot mlad pripravnik, ki ga moramo še nekaj naučiti, a se je kmalu pokazalo, da smo dobili formiranega vsestranskega alpinista, ki je bil najbolj doma v visokih snežnih gorah. Fant je imel za seboj že neverjetno veliko pristopov in plezarij po Alpah, ki sta jih z očetom sistematično raziskovala od Tomaževega otroštva: lahko si ga vprašal za vsak pomemben ali pa nepomemben vrh tam čez. Čeprav je bil talentiran skalni plezalec, mu je največ pomenilo alpinistično smučanje: bil je v majhni skupini izbrancev, ki je konec osemdesetih sistematično smučala po slovenskih stenah in, kolikor se je dalo, tudi po stenah Zahodnih Alp in v Andih: z dvema prijateljema je kot prvi Slovenec presmučal 1600-metrsko zahodno steno Eigerja, najzloglasnejše gore Alp. O njegovi smučarski strasti priča tale simpatična zgodba: Mateja si je že dolgo želela Benetk; in sta končno šla. V Benetke. Ampak za vsak slučaj je Tomaž s seboj vzel še smuči – če bi na poti nazaj avto morda sam od sebe zavil proti Julijcem h kakšni osamljeni zaplati snega.

K nam je prišel po vojaščini kot bruc na medicini, iz resnih in garaških okolij in padel med trojico starejših zafrkantov. Na prvi dvodnevni plezalni izlet je prišel z medicinskimi knjigami, mi pa smo mu poskušali pokazati, da lahko človek po dveh dneh plezanja brez slabe vesti zapravlja čas s trparijami in se pri tem celo dobro počuti. Na naslednjo turo v južna ostenja Novega vrha smo se štirje odpravili v akademskem slogu, z minimalno hrane in vode. Popoldne so se nam

jeziki od žeje lepili na nebo, Klinar pa je v grapi nabral sneg, ga zložil na toplo skalo, pod žlebič v skali nastavil čutaro, vse brez besed, pri tem kasiral nekaj smeha in bodic in čez 15 minut edini pil iz polne čutare. S tem je naredil sprejemni izpit in odtlej je plezal z nami. Vajenska doba pa je v tistih časih trajala nekaj časa (vsi Akademci poznate npr. zgodbo o tem, kako je Jaka kiksnil tisto smer v Kotečniku). Čez leta je rekel, da je samo še v jugoslovanski vojski tako hudo, kot je hudo pripravnikom na Akademiku. Ampak je potrpel, najbrž ker smo gore doživljali enako romantično kot on in ker smo ga imeli tako radi. Potem smo ta stari dobili otroke, Tomaž je dobil otroke in tako smo postali še družinski prijatelji z vsem, kar spada zraven: izleti na Sv. Primoža, na morje, na plezanja.

Bil je edini na celem društvu, ki je znal peti, in to zelo lepo: na silvestrskih bivakiranjih pod Skuto je lahko do jutra pel slovenske ljudske pesmi. V posebnih situacijah je vedno našel ravno pravi citat iz klasikov slovenske literature in zlasti iz Svetega pisma: zdelo se nam je, da ga zna na pamet.

Sredi študija je prišla nesrečna sladkorna bolezen, ampak ji je ves čas kljuboval: na eni sami mini odpravi v Ande je prišel na šesttisočak Artesonraju, na skoraj 7000-metrski Huascaran in preplezal novo smer na Pisco. Po študiju je šel naprej med gorske reševalce, potem pa še med jamarske. Bil je zdravnik na himalajski odpravi na Šišo Pangmo, izmučenemu prijatelju je pozdravil višinsko bolezen in povrh dosegel najvišjo točko na odpravi. Letos je s tekaškimi smučmi pretekel Finsko od ruske do švedske meje. Še ena zgodba o njegovi žilavosti: smučarska tura v Julijcih se je zavlekla; pozno zvečer je lovil zadnje prevoze do Kranja, od koder je ob enih ponoči v pancerjih in s smučmi na rami odpešal do Ljubljane in ob petih zjutraj končno sedel na prvi delavski mestni avtobus.

Ne vem, katero slovensko goro je imel Tomaž najraje. O tisti, ki jo imam najraje jaz, je Julius Kugy napisal: »Nad mano je daljni, neskončno visoki, brezglasni, tihi prostor. Globok mir v spokojnem dihu zemlje, svetle avreole v zlatih višavah. — To je slovesna ura. — In Julijci mi pripovedujejo. — Radi me imajo.« — Tudi Tomaža imajo radi in mu bodo od danes naprej vsak dan pripovedovali.

Domen Kastelic (1982–2016)

»V Pireneje grem, od Atlantika do Mediterana, a imaš kakšno idejo za fotoaparatu?« mi pravi Domen. Kaj, pa človek je zmešan, 600 kilometrov za prehoditi, kaj boš jedel, kje boš spal, on pa sprašuje o fotoaparatu? Pa očitno je precej razgledan, da dobiva takšne ideje. Original. No, prepričan sem, da mu tega ne bo uspelo prehoditi v enem kosu nekje tam v neznanem gorstvu, zamisel se pa zdi zanimiva.

Domna sem spoznal kako leto prej kot tečajnika v Paklenici. Nezgrehljivi naglas je nakazoval rodni kraj in takoj sva se začela pogovarjati o Mestu in Metliki, prepričana drug za drugega, da prihajava z napačne strani Gorjancev, in pa klasična podgorsko-belokranjska debata, ali je cviček vino ali ne, ki jo je umirilo šele skupno razmišljanje o gorah in smereh in plezanju. Takrat sem mislil, da je starejši, kot je bil v resnici, vendar je bil potem ves čas našega poznanstva enak, kot da se ga čas ne bi dotaknil. Le močnejši je postajal vsako leto bolj in gore, kamor se je odpravljaj, so postajale bolj oddaljene in višje. In tako kot s Pireneji, s katerimi je seveda opravil v enem kosu (tudi po fotoaparatu ni kar tako spraševal, saj je znal poiskati motive in njegove fotografije so res dobre), so izvirni cilji postali vodilo Domnove alpinistične poti. V vsakem ostenju pri nas je kakšna smer, ki se je drži sloves kot težke, redko plezane, in lahko ste prepričani, da je ena izmed ponovitev Domnova. Bil je univerzalen, odličen športni plezalec ali pa je dajal vtis, da se je rodil s cepini v rokah. Postal je gorski vodnik, naš odsek je postal premajhen, plezal je s soplezalci iz drugih slovenskih društev in z alpinisti iz tujine. Tako včasih cel mesec nismo nič slišali o njem, kakšne bežne govorice, da je v Chamonixu ali v Dolomitih ali kje,

potem pa ga srečaš, vprašaš, kje je kaj bil, pa zamahne z roko, da nič posebnega, pa da je bil v Švici in da je drago tam, ti se pa pohvališ, kako si bil celo dvakrat v Črnem Kalu ali Ospu, on pa navrže, da je preplezal severno steno Matterhorna. In ti imaš še daljši nos kot sicer. To je postala stalnica; za skoraj vse Domnove vzpone se je izvedelo tako, mimogrede, iz poročil soplezalcev ali pa ko je imel predavanje na našem sedežu Pri Žabcu. In teh kvalitetnih vzponov je neverjetno število, ni čudno, da je imel toliko različnih soplezalcev, saj mu stalni očitno ne bi mogel slediti. Le odkar je bil s Katarino, smo bili bolj redno obveščeni o podvigih, še posebej ob njenih klicih, ali gremo kam, ker je Domen spet v luknji v Begunjah z Miškotom ali Ružotom.

Vedno se je pripravil na turo, sistematično treniral in ničesar ni prepuščal naključju. Tako kot ob slučajnem srečanju pod Tofano, ko sva s soplezalko obupala na polovici smeri zaradi dežja, potem pa se pod goro pojavi Kastelic (pri Akademcih se v glavnem naslavljamo s priimki) in pravi, da je bilo samo par kapelj in ali nisem preštudiral vremenske napovedi. Ja, njemu se ne bi smelo nič zgoditi. In tako še kar misliš, da boš sedel za omizjem četrtkovega srečanja in bo nekdo rekel, a ste slišali, Kastelic pa Ružo sta zlezla res težko smer.

Janeta Kodrin Pušnik (26. 12. 1958–11. 12. 2016)

Marsikdo od nas se je kdaj v kaki smeri vprašal, kako vendar je Janeta preplezala tisti detajl, če pa so *grifi* tako daleč narazen. Ampak ona je vedno našla svoj *grif* in elegantno šla čez na videz nemogoče. Tako kot v življenju. Na videz drobna in krhka ženska je bila izjemno močna, inteligentna in sposobna. Odlikovalo jo je nešteto talentov ... Zaradi svoje neverjetne pozitivne energije, predanosti vsem, ki jih je imela rada, in vsemu, kar je imela rada, je vedno našla tisti svoj *grif*.

»Čopov steber se ne pleza kot privesek izkušenemu kolegu, življenjski vrh znamenitega gornika ni za pripravnika z dvema, tremi vzponi. Več spoštovanja je vreden. Saj, splezaš ga lahko, le doživeti ga ne moreš.«

Že teh nekaj besed, ki jih je zapisala enaindvajsetletna mladenka po preplezanem Čopovem stebru v Triglavu, v človeku pusti močan vtis. Vtis o dekletu, ki je že v zgodnji mladosti vedelo, kaj je smisel življenja. Da živiš in ne životariš. Živiš, kadar si srečen, in srečen si, ko počneš, kar imaš rad. Janeta je rada hodila v gore. In gore so ji podarile dušo dvojčico. Moškega, s katerim sta se kot enakovredna življenjska sopotnika navezala na isto vrv in se nikoli več razvezala.

V zadnjih štiridesetih letih se je nabralo toliko različnih smeri. Ne samo v stenah. In povsod so bili *grifi* pogosto daleč narazen. A Janeta je imela srečo. Njena naveza je bil Franc in on jo je varoval, da je lahko varno plezala proti soncu in se ji ni bilo treba bati, da vrv ne bi bila dovolj napeta. Janeta in Franc sta skupaj preplezala toliko smeri, da

bi, če bi jih kdo ubesedil in zvezal v knjige, te napolnile cele knjižne police. In vsak izmed nas bi našel svoje ime na kateri izmed strani ... Njeni *grifi* smo bili včasih tudi mi, ona pa je bila naš *grif* zmeraj. Bila je naša *dohtarca*, soplezalka, prijateljica, zaupnica ... Ki nikoli ni nikogar zavrnila. Knjige, v katerih bi se našli tudi mi, bi lahko napisala ona sama. Čudovito je znala ubesediti svoja doživetja. Doživetja, ki to niso, če si jih ne zaslužiš, kar je vedela že kot mladenka. Ona si jih je zaslužila veliko več, kot ji jih je namenila vila rojenica.

Grif pa je bila Janeta predvsem svojim najbližjim. Francu je zvesto, s spoštovanjem in popolnim zaupanjem stala ob strani vedno in za vsako ceno. Mojci in Luku je bila *grif*, ki je bil vedno ob pravem času na pravem mestu. Brezpogojno.

Grifi so del gora, zato so večni in nič jih ne more premakniti. Draga Janeta, tako bo ostalo tudi s spominom nate. Prav vsi, ki smo te poznali, bomo vse tisto, kar si bila, v sebi nosili za vedno. Za nas si zmeraj bila in boš vzornica v vseh pomenih te besede. Tudi zato, ker se je bilo tako lepo navezati na isto vrv s teboj. Vrv, ki povezuje vaju s Francem, pa je še vedno cela. Takih vezi, kakršna je vajina, ne more pretrgati niti čas.

Zato, Franc, Mojca in Luka, trdno verjamem, da bo Janeta na drugem koncu vrvi vedno pazila na vas.

Marta Krejan Čokl v imenu AK Ravne

SLOVENIAN MOUNTAINEERING AND CLIMBING 2015 – 2016

Slovenian Mountaineering and Climbing 2015 – 2016 covers the best Slovenian achievements in mountaineering and climbing in 2015 – 2016. If you need any further information, do not hesitate to contact us at any of the address given below.

Chairman of Commission for Alpine Climbing: Peter Bajec, Ob železnici 30a, SI – 1001 Ljubljana, Slovenia; phone: +386 41 622 713, e-mail: peter.bajec@pzs.si

Office Coordinator of Commission for Alpine Climbing: Matjaž Šerkezi, Ob železnici 30a, SI – 1001 Ljubljana, Slovenia; phone: + 386 1 43 45 686, e-mail: alpinizem@pzs.si

Planinska zveza Slovenije / Alpine association of Slovenia: Ob železnici 30a, SI – 1001 Ljubljana, Slovenia; phone: + 386 1 43 45 680, e-mail: info@pzs.si

Volume editor: Anja Benedik, Cesta bratov Stražišarjev 38, SI – 4270 Jesenice, Slovenia; phone: +386 41 375 446; e-mail: anja_peternej@yahoo.com

POPRAVKI

Slovenski alpinizem 2013–2014, str. 98

Pravilno je:

Triglav, S-stena (zahodni del)

SPOMINSKA SMER PAVLETU KOZJEKU IN ZORANU RADETIČU

17. 8. 2013, Silvo Kragelj in Iztok Bokavšek

VI/IV–V, 250 m

Prva ponovitev smeri.

avgust 2013, Marko Turk, Blaž Cesar in Sebastjan Žnidaršič

Druga ponovitev smeri.

ISSN 1408-0230

9 771408 023007